בדרכי לירן

סמ"ר לירן סעדיה ז"ל

ח' באייר התשמ"ה - כ"ד בתמוז התשס"ו

20.7.2006 - 29.4.1985

שער ראשון - קורות חייו

"...אדם אשר מתנדב לפעילות קהילתית
הוא אדם הרגיש לסביבה
אדם המוכן לתת מעצמו בשביל אחרים..."

(מתוך גיבוי שכתב ליקי, כיתה י', 2003)

על לירן

בנם הבכור של מיכל וציון. נולד ביום ח' באייר התשמ"ה, 29.4.1985, בקריית שמונה. אח להדר, ירדן ואביב. לירן גדל והתחנך בקריית שמונה, למד בבית הספר היסודי "הנדיב" במטולה ובבית הספר התיכון המקיף "דנציגר".

מילדות נתגלה כילד מחונן השואף למצוינות. כבר בגן ידע לפתור בראשו הקטן תרגילים מורכבים והותיר את הגננות נדהמות ומופתעות. היה זה אך טבעי שבבגרותו יפנה לתחום הריאלי וילמד במגמת פיזיקה ומתמטיקה.

לאורך כל שנות לימודיו זכה לירן בתעודות הצטיינות, בעיקר בתחום הריאלי, ובסוף כיתה י' נבחר ללמוד בחופשת הקיץ באוניברסיטת תל אביב. גם שם בחר דווקא בקורסים ריאליים והשקיע את כל יכולתו ורצינותו בעניין. בסוף קורס הקיץ נבחר כתלמיד מצטיין וזכה במחשב, אך התעקש לתרום אותו למשפחה נזקקת ולא מצא מנוח עד שהמחשב הגיע ליעדו.

לירן בלט והפגין יכולות גם בתחומים אחרים. מגיל צעיר שיחק כדורסל - תחילה בקבוצת מכבי מטולה ובהמשך, עד לגיוסו, בהפועל קריית שמונה. כישרון מיוחד ביטא בתחום האמנות והמוזיקה. עוד בהיותו ילד צעיר גילה אהבה ומשיכה לציור - ובעיקר לאמנות הקומיקס. כדרכו התמסר לעניין, החל ללמוד את הנושא ברצינות, באופן עצמאי ויסודי, ואף פיתח סגנון ייחודי משלו. כישוריו האמנותיים לא היו מוטלים בספק ועד מהרה הפך לירן לכתב בעיתון המקומי "מידע שמונה", שם זכה לפינה קבועה שבה הציג מדי שבוע את עבודותיו. מאוחר יותר, החלו עבודותיו להתפרסם גם ב"מעריב לילדים" ולירן הוכתר ככתב צעיר. לימים, "כבש" לעצמו לירן תחום עניין נוסף כש"התאהב" בגיטרה ולימד את עצמו לנגן.

לירן היה מוכשר ומחונן, אך הפתגם "דרך ארץ קדמה לתורה", שימש אצלו אבן יסוד בכל הליכותיו ומעשיו. הוא היה חבר בתנועת הנוער "עיד"ן - עולם יפה דרך נוער", תנועה ששמה לה כערך את המעורבות והעזרה לקהילה ובמסגרת זו עבר קורס מדריכים צעירים. לירן גילה רגישות רבה למצוקותיהם של בני אדם ובעלי חיים והיה נכון תמיד לעזור ולתרום. כך למשל, נהג להתחבר עם תלמידים מתקשים, הביא אותם לביתו והפך למורה האישי שלהם, כשהבית משמש כיתת לימוד.

כשמצא ברחוב בעלי חיים משוטטים, אסף אותם הביתה ואימץ אותם. אחד האירועים המרגשים התרחש בילדותו, אז הביא לו אביו צב קטן שמצא בשדה. להפתעת האב, לירן לא קיבל את המתנה בשמחה, אלא החל לבכות ודרש מאביו להחזיר את הצב הקטן למקומו כדי לא להפרידו מאמו. כזה היה לירן, לא הפסיק להפתיע את משפחתו במעשים רבים שהוכיחו את רגישותו לסביבה. בהיותו בכיתה יב' כתב חיבור בנושא "התנדבות קהילתית" - נושא שהיה כה קרוב לליבו ושתוכנו משקף את אישיותו.

כשהגיעה שעתו להתגייס לצבא, בסוף חודש נובמבר 2003, בחר לירן ביחידה מובחרת ושירת כקשר בסיירת "אגוז". במהלך השירות עבר קורס מ"כים ושימש מדריך טירונים. כמו בחייו האזרחיים גם כאן הצטיין ופעמיים זכה לקבל תעודות הצטיינות - כחניך וכמ"כ. לירן זכור כמי שתמיד דאג להשכין שלום בין החברים וכמי שהיה המפייס של הצוות. חבריו מספרים שדמה לאהרן הכהן - "אוהב שלום ורודף שלום", כך הגדירו אותו. חבריו ופקודיו תיארו אותו כאדם וכחייל שתמך, עזר ודאג לכולם. במסעות פקח עין והקפיד, למרות הציוד הכבד שנשא על גבו, לעזור ולמשוך קדימה את האחרונים. לירן המשיך להתנדב למען הקהילה גם במהלך שירותו ופעל עם חבריו בעמותת "שמחה לילד". כתבה על פעילותו זו הופיעה באתר האינטרנט של ערוץ 10.

שלושה חודשים לפני השחרור, העדיף לירן לעזוב את חניכיו ולחזור לשרת עם חבריו לצוות בסיירת.
לטענתו, הוא חסר את החברים וחש שאינו יכול לנטוש אותם.
מלחמת לבנון השנייה תפסה את לירן לקראת תום השירות. תכניותיו הרבות לעתיד נגדעו כשעלה לקו החזית, ולמשפחתו ולחבריו נותרו רק זיכרונות וסיפורים על מעשיו המיוחדים.
סמל־ראשון לירן סעדיה, נפל בקרב בדרום לבנון ביום כ"ד בתמוז התשס"ו, 20.7.2006. כוח של סיירת "אגוז" שהה באזור המזרחי של הכפר מארון א־ראס שמול אביבים ונתקל במחבלי "חיזבאללה" חמושים. כתוצאה מהאש שנפתחה לעברם, נהרגו חמישה מחברי הכוח ובהם לירן. חילוץ הכוח התנהל תחת אש ובחיפוי מסוקי קרב. עם לירן נפלו: רב־סרן בנג'י הילמן, סמל־ראשון נדב באלוה, סמל־ראשון רפנאל מוסקל וסמל־ראשון יהונתן וולסיוק.
"לירן - ילד עם נשמה של מלאך נמצא עתה עם מלאכים", הספידו אותו בני המשפחה. לירן, בן עשרים ואחת בנופלו, הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בקריית שמונה. הותיר הורים, אח ושתי אחיות.

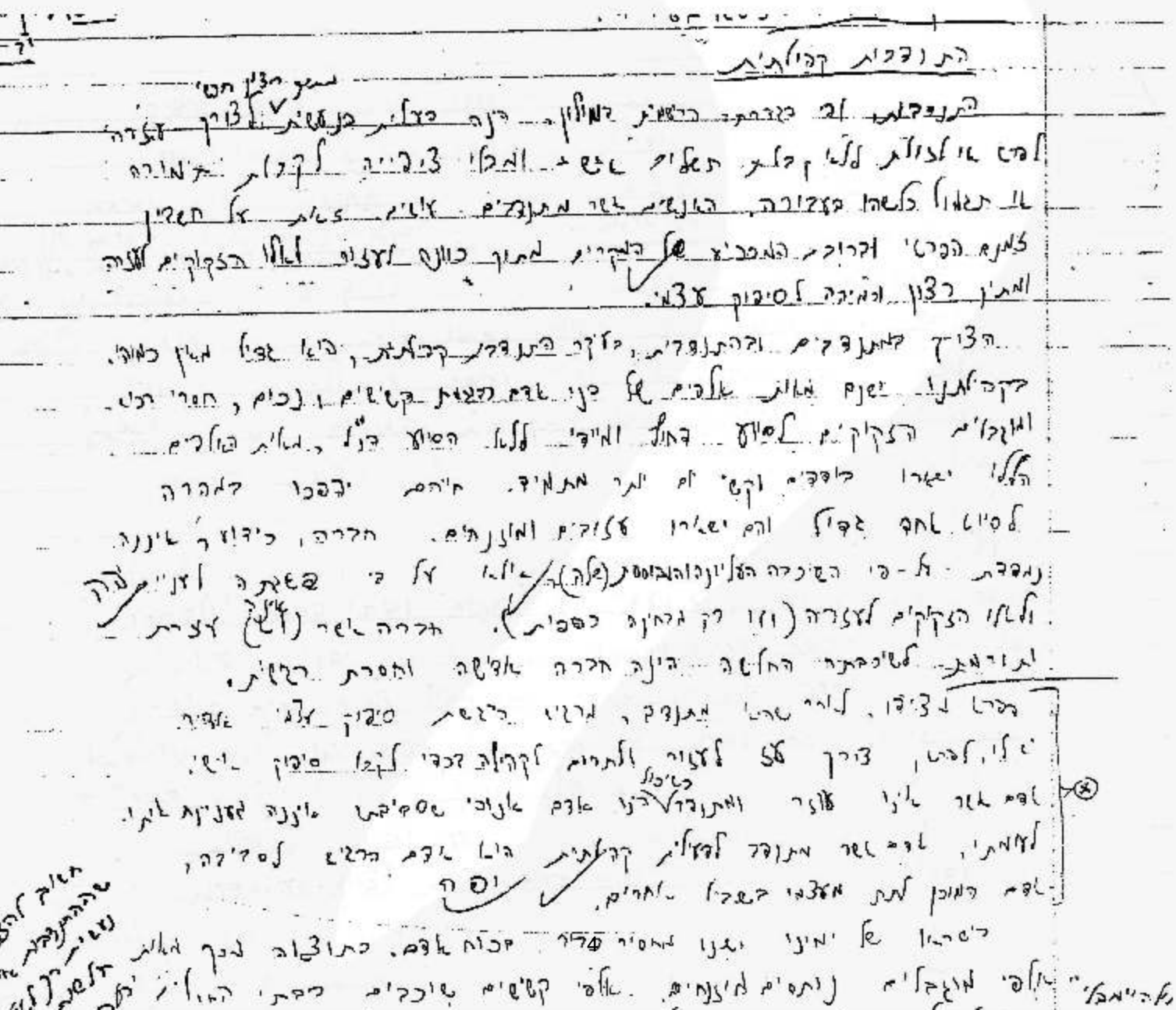

תאריך לידה: ח' באייר התשמ"ה, 29.4.1985

מקום לידה: בית חולים רבקה-זיו, צפת

בשעה 08:15 בבוקר, במשקל 3.900 ק"ג, גובה 52 ס"מ

מדינת ישראל
משרד הבריאות
יחידה לבריאות האם והילד

ברטיס ילד

הוצא לשהות באם ובילד

מספר גליון המשפחה 1056

השם משפחה פרטי

מספר הזהות 215445107

המצן

תאריך לידה 29.4.85 משקל לידה 3900

מבושם בקרית מניק מס'

הביאי נא את הברטיס הזה בכל בקור בהחנה או בטרפאות.

מתוך עבודת השורשים של לירן

אני - לירן סעדיה

כשהייתי עובר בבטן אמי הייתי עובר יחסית גדול וגרמתי לאמי כאבים וצירים, אך לאחר כמה שבועות של סבל הגחתי לאוויר העולם ונולדתי.

לידתי הייתה הלידה הראשונה של אמי ובשביל לידה ראשונה אמי מספרת שציפתה ללידה קשה וארוכה שתימשך זמן ארוך, הלידה והצירים נמשכו רק 6 שעות והכאבים היו נסבלים.

הדות לד"ר דורון והמיילדות אילנה ושוש שטיפלו בי היטב בבית-החולים רבקה-זיו שבצפת סוף סוף נולדתי. הלידה התרחשה ביום שני בח' באייר תשמ"ה - 29.4.1985 בשעה 8.15 בבוקר.

לאחר הלידה החליטו הוריי לקרוא לי לירן שפירושו שמח-לי.

ביום הראשון להולדתי משקלי היה 3.950 ק"ג, גובהי היה 52 ס"מ והיקף ראשי היה 37 ס"מ. צבע עיניי היה שחור-אפור וצבע שערי היה שחור.

את בית-החולים עזבתי ביום שישי בתאריך 3.5.85 במשקל 3.870 ק"ג.

לאחר 8 ימים שכבר גדלתי השמחה סביבי הייתה גדולה - יום חשוב לי ברית-המילה. את ברית-המילה חגגתי באולמי "פאר דוד" בקרית-שמונה ביום שני בתאריך 6.5.85 בשעה 16.30.

במלאות לי חודש חגגו לי את פדיון הבן כנהוג לעשות לבן בכור בכל משפחה מלבד משפחת כוהנים.

לאחר כמה חודשים כבר גדלתי וצמח לי שיער מתולתל, הייתי ילד ביישן ושנאתי נשיקות (עד היום אני לא אוהב שמנשקים אותי). לעומת זאת אהבתי ואני עדיין אוהב חיות - במיוחד כלבים, כל הזמן היו מלקקים אותי, ההוכחה לכך שאני אוהב חיות היא שבגיל 3 בערך הייתה בביתנו נמלה ואני הלכתי אחריה לכל מקום שהיא הלכה וכאילו שמרתי עליה. אימא שלי הרגה אותה ואני התחלתי לבכות ולבכות ללא הפסקה.

כמו כן אני אוהב מאוד ספורט, אולי בגלל אבא שלי גם אהיה ספורטאי מצטיין. אני אוהב במיוחד לשחק כדורסל ואני מקווה להגיע להישגים.

כיום אני גם מצייר קומיקס וקריקטורות וגם אוהב לקרוא ספרי קומיקס (במיוחד "זבנג" של אורי פינק).

היום אני כמעט בן 13 ובקרוב אחגוג את בר-המצווה שלי.

מיכל וציון מספרים על בנם האהוב

לאחר שנה וחצי שנישאנו נולד לירן - בן בכור. ילדתי בשבוע ארבעים ושתיים ואני בת עשרים וחמש.
לירן נולד בבית החולים "זיו" בצפת. זו הייתה לידה קלה יחסית.
במשפחתו של ציון, לירן היה הבן היחיד שנשא את שם המשפחה "סעדיה", כי שתי אחיותיו של ציון נשואות. במשפחתי, משפחת סוויסה, לירן היה הנכד הראשון.
הייתה התרגשות ושמחה גדולה. את הברית חגגנו באולמי "פאר" בקריית שמונה, זומנו המשפחה והחברים.
לאחר חודש, התקיים טקס פדיון הבן.
כתינוק, היה לנו הרבה נחת בגידולו. הוא אכל, צחק, ישן, התעורר בלילה אך לא היה בכי היסטרי. אחותו הדר, נולדה בהפרש של שנה ואחד עשר חודשים. כתינוקת, הדר בכתה המון והייתה רעשנית, לא הייתה מוכנה שייגעו בה. להבדיל, לירן היה חייכן, רגוע והלך לכולם. התפתחותו הייתה תקינה. כשהיה רעב היה צועק וצורח. לא היה אפשר להשאיר אותו רעב. לאחר שהפסקתי להניק, הכנתי תמיד בקבוק חלב נוסף וכשסיים לאכול מהבקבוק הראשון מיד קיבל את הבקבוק השני. כתינוק היו לו לחיים מלאות ("חדודים") וברכיים עם קפלים. בגיל שלוש היה בגן אילנות, השייך לעירייה. מגיל ארבע עד גיל שש, היה בגן נרקיס בקריית שמונה עם הגננת אסתר המקסימה שהייתה ותיקה מאוד. הוא לא אהב לשחק בחול או בפלסטלינה. אהב לעשות יצירות, צבעי ידיים, צבעי אצבעות ולגו. ללירן היו בני דודים בני גילו. הם היו תמיד יחד ושיחקו המון אצל הסבתא.
ללירן הייתה ילדות יפה, הוא טייל איתנו המון. ביקרנו בפינות החי בקיבוצים באזור.
בגיל שלוש, הייתה לו חברה בשם טל עם עיניים כחולות. הדר אחותו הייתה בת שנה וגם לה היו עיניים כחולות. יום אחד הוא שאל אותי: "נכון שילדים עם עיניים כחולות יפים יותר?" עניתי, "לא בהכרח. מי אומר שהם יותר מקובלים?"
כבר בגיל הגן לירן היה מבריק בחשבון. כאשר נשאל שאלות פשוטות בחשבון ותרגילים מורכבים יותר ביחס לגילו, ידע את התשובות. בגיל שמונה הצטרף אלינו לקניות, ובעוד אנו משלמים, לירן אמר: "אבא, הוא צריך להחזיר לך כך וכך עודף". הוא עשה חשבון מהיר וחישב את ההפרש בין השטר לתשלום לבין ההחזר הכספי. בתיכון למד פיזיקה ומתמטיקה חמש יחידות. בהמשך הצטרף ללימודי אלגברה ליניארית באוניברסיטת תל אביב למשך חודשיים. לדברי המרצה, מקצוע זה אינו מבוקש אצל הסטודנטים מן המניין. בכל יום חמישי היו חושפים אותם לחברות טכנולוגיות והייטק, אולם הוא העדיף להישאר בקורס זה.
לירן לא התייחס לצד החומרי. בגדי מותגים לא דיברו אליו. היו רגעים שהיה מפוזר, לא זכר היכן הניח את חפציו, עשה מספר דברים במקביל. בגיל שמונה התחיל עם הקומיקס ובמקביל שיחק כדורסל, תחביב שאהב מאוד.
בבית הספר "הנדיב" במטולה ציון היה מורה לספורט, לירן למד שם מכיתה א' עד כיתה ח', הדר עד כיתה ז' וירדן למדה שם עד כיתה ג'. התנגדתי לכך שלירן, הדר וירדן ילמדו במטולה כי לא רציתי לנתק אותם מהסביבה הטבעית שלהם. ציון התעקש כי בית הספר היה אחד מבתי הספר הטובים באזור.
הורים התעקשו שילדיהם ילמדו בבית ספר זה, ושינו את כתובת מגוריהם למטולה למרות שלא גרו בה.
עקב המרחק, חבריו ללימודים של לירן לא הגיעו אלינו הביתה. היינו ניידים וזמינים לקחת ולהחזיר לימי הולדת, לחוגים ועוד כל העת היינו סביבו.

בכיתה ב' נפתח בפניו עולם חדש, עולם הקומיקס. לירן התחיל לצייר רישומים ובמהלך הזמן התאהב בזה. חסך את דמי הכיס וקנה את הציוד הדרוש, עפרונות, צבעי מים, צבעי גואש, דפי ציור וספרים. הוא למד לאייר דמויות ובעלי חיים. עבודותיו הגיעו לידי העיתון המקומי "מידע שמונה". בעיתון זה היה עמוד המיועד לילדים. לירן קיבל פינה קבועה עם בדיחה והיה מאייר את הבדיחה כקומיקס וחידת השבוע. הוא סיקר אירועים ותחרויות והיה מצייר ציורי קומיקס. כשלושה רבעים מהדף היה שלו. נפתחה מסעדה בשם "מסעדת סברס" בצומת הגומא, והוא אייר להם את ה"פלייסמנטים" עבור הארוחות המיועדות לילדים. בצד אחד צייר קומיקס, ובצד השני תפזורת וחידת השבוע. הוא ראה בזה זכות גדולה וכבוד.

לירן התחיל לאייר קומיקס ברצינות רבה. פיתח סגנון משלו. בחדרו אייר שעות. נכנסתי לחדרו, הפח היה מלא בניירות מקומטים עם שרבובים של עיפרון, לא ויתר עד שהגיע לתוצאה שרצה. בכל שנה השתתף בפסטיבל קומיקס ואנימציה בסינמטק בתל אביב אשר התקיים במשך ארבעה ימים ונמשך עד היום. לפסטיבל מגיעים מאיירים מרחבי הארץ, ישנם דוכני הפעלה, איורים על גבי חולצות, תחנות לילדים, חידושים בתחום הקומיקס והאיור וסרטי אנימציה מיוחדים. הוא לא ויתר לנו, ביקש שנקפיץ אותו או שניתן לו דמי כיס לנסיעה באוטובוס. אפילו בצבא התעקש שישחררו אותו למספר ימים כדי להשתתף בפסטיבל. סמכנו על הילדים בכל נושא הלימודים ושיעורי הבית. הם הכינו את מערכת השיעורים ואת שיעורי הבית באופן עצמאי ללא ההתערבות שלנו. לירן היה תלמיד מצטיין. קיבל אות הצטיינות מכיתה א' עד כיתה יב'. היה בררן מאוד באוכל. הייתי מעט מוטרדת מכך שהיה ביישן, לא יצא לבלות ולא היה פתוח להכיר בנות. כאח בכור הוא לא הטיל מורא על אחיו ואחיותיו. הם ראו בו מודל לחיקוי. הוא נתן עצות וכיוון אותם. הם יצאו הרבה לטייל יחד. בחודשי יולי־אוגוסט בילו בבריכה כי ציון היה המציל. לירן לא היה שובב אבל הייתה לו נוכחות שקטה (מיכל, אמו של לירן).

כילד כעסתי עליו בדברים שבשגרה. ניסיתי להעיר אותו בבוקר לבית הספר, התעורר עשר דקות לפני היציאה, עשה הכול מהר מאוד ורץ לבית הספר. כאבא אתה מצפה שיקום בשעה סבירה ויתארגן. לפני הגיוס היה ממש "המפוזר מכפר אזר" אך כאשר עבר לתפקיד פיקודי, מפקד כיתה, הוא ירד לפרטים הקטנים ביותר. כתב ביומנים את הפעילות וההתנהגות של כל חייל במהלך היום וציין את הזמנים וכן מה יש לשפר ולתרגל עם החיילים (ציון, אביו של לירן).

בתקופת התיכון הבית היה מלא בחברים ולירן התחיל לצאת וליהנות. הוא לא אהב לבלות בפאבים. לירן לא שתה אלכוהול, לא עישן ולא שתה קפה. הוא אהב מאוד שוקו ואת כל סוגי דגני הבוקר. הוא אכל את הדגנים גם כששירת בצה"ל. ניסיתי לעודד אותו שיאכל מאכלים אחרים אך ללא הצלחה.

כאשר לירן למד בכיתה ט', נוכחנו בהרצאה בנושא הבעיות בגיל ההתבגרות ואיך פותרים בעיות אלו, כיצד לשמור על קשר טוב בין הורים לילדים. לחשתי לציון שאני רוצה לשאול "מה קורה שהכול טוב מדי?" אצלנו הכול היה כל כך טוב. לעיתים רציתי שיצא ויפרוץ גבולות.

לדעתי הוא לא האמין מספיק בעצמו. היה חסר ביטחון והערכה עצמית. קיבל ציונים גבוהים מאוד ותמיד אמר, "אולי זה לא מספיק". בבית קיבל משוב חיובי. היו פה ושם ויכוחים ואמירות לא לעניין אבל לירן ידע שאנחנו תמיד לצידו. הוא היה מאוד סגור, מופנם וביישן. לא העריך את התכונות והיכולות שהיו לו. הצבא העצים את היכולות שלו והעניק לו ביטחון.

בפגישות הורים בבית הספר ציינו תמיד לטובה את לירן. ילד טוב העוזר לכולם. ניסיתי לעודד אותו שישתתף במסיבות סיום. היה צנוע, לא רצה להתבלט, היה נחבא אל הכלים. אם ירכיב משקפי שמש

הוא יהיה חריג וזה יעשה אותו שונה. הייתה לו חשיבה בוגרת. בגיל שתים עשרה שיחק עם ילדים הצעירים ממנו שאחרים לא שיחקו איתם, אימץ אותם.

כאמא אני רוצה לחבק אותו, מתגעגעת לנשק אותו, לשמוע את קולו ולשאול, "מה איתך?" מתגעגעת במיוחד לחיבוק שחיבקתי אותו כאשר הגיע הביתה מהצבא. תמיד חיזקנו אותו במילה טובה, שאנו אוהבים אותו וגאים בו. אני מתגעגעת לשיחות איתו. לירן היה ביישן מאוד ואני מרגישה פספוס על שלא היו בינינו שיחות. אני מודעת לכך שאם היה היום בחיים, לא היו שיחות רבות בינינו כי זה היה חלק מאופיו. בתקופת ההתבגרות, לקראת כיתות יא'-יב' כאשר ניסיתי לפתח עימו שיחה, היה מקצר כי היה קנאי לפרטיותו, היה עונה לי, "אל תיכנסי לעולם שלי". כך היה גם עם ציון.

עם גיוסו לצבא החל להיפתח ולשתף אותנו יותר במה שעובר עליו, במיוחד עם ציון כי היו להם נושאים משותפים. לירן היה מעשי מאוד (מיכל, אמו של לירן).

לירן חזר מארה"ב, שם בילה שבוע עם קבוצת NBA וחווה המון חוויות. כאשר אספתי אותו משדה התעופה שאלתי, "לירן, איך היה שם?" הוא ענה לי תשובה לקונית, "היה כיף", ובזה השיחה הסתיימה. הבנתי שאני אמור "לחלוב" ממנו כי הוא לא מנדב אינפורמציה (ציון, אביו של לירן).

לירן ספג ערכים בבית, בעיקר את ערך העזרה והנתינה ללא גבולות. הוא גדל בבית פתוח שבו עזרנו לאחרים. בבית אבי ז"ל הבית היה פתוח תמיד וכן אצל הוריו של ציון. כילד לקח את זה מעט רחוק מדי, היה בוגר לגילו. הרגשתי שהוא מפספס את גיל ההתבגרות, לצאת ולבלות עם חברים לא דיבר אליו כלל. בצבא השלים את הפערים (מיכל, אמו של לירן).

כחייל היה הולך לישון בשתיים לפנות בוקר ומתעורר בחמש בבוקר. הוא היה מתעורר בשמחה, הייתה לו המון מוטיבציה לשרת בצבא. הוא ראה בזה שליחות ועשה זאת באהבה ומכל הלב. לירן שמח להתגייס לצבא. השירות הצבאי עשה לו רק טוב. הוא מעולם לא התלונן.

לעולם לירן לא סיפר בבית על מעשים שעשה. לאחר שנהרג שמענו סיפורים שלא הכרנו מהחברים בצוות, מהחיילים שהוא פיקד עליהם ומהחברים מקריית שמונה. כל סיפור הוא עולם ומלואו. הוא ראה את החיילים כבני אדם ורק אחר כך כמספר אישי וחייל. לירן תמיד דיבר עם בני האדם בגובה העיניים (ציון, אביו של לירן).

למרות שלירן גדל בעיירת פיתוח, זה לא מנע ממנו לעשות דברים ששאף ורצה לבצע. תכונות האופי שאפיינו את לירן במהלך חייו היו נחישות, עקשנות, הצבת מטרות ועמידה בהן. הוא לא ויתר, לנגד עיניו לא ראה מכשול אלא אתגר (מיכל, אמו של לירן).

ברית המילה

ב"ה

מיכל וציון סעדיה

שמחים להודיע על הולדת בננו

מתכבדים להזמין את כב' וב"ב

למסיבת הכנסתו

בבריתו של אברהם אבינו

שתתקיים אי"ה ביום שני ט"ו אייר תשמ"ה

6,5,85 בשעה 4_{30} אחה"צ

באולמי "פארי" קרית שמונה

סבא חביב והסבתות בברית

לירן בשנים הראשונות

by BALBANY

יום הולדת שנה

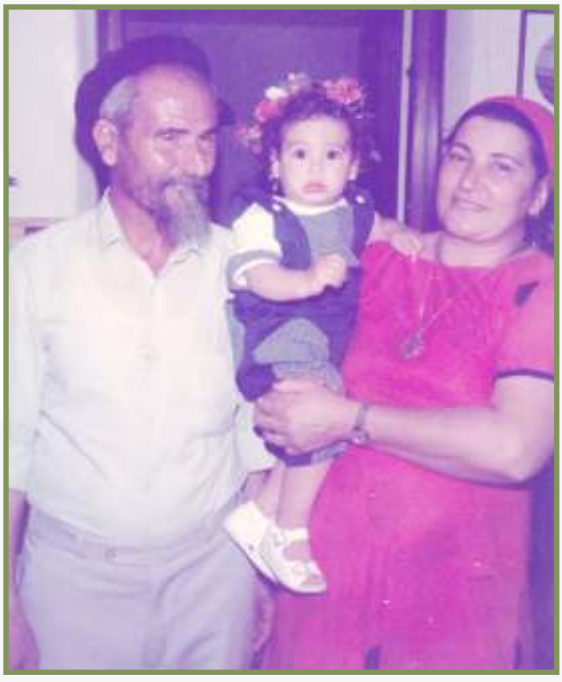

סבא וסבתא מצד האמא

סבא וסבתא מצד האבא

גן נרקיס
תשן

זכרונות שלי מהגן
שמי
הגן
שנת

גן נרקיס

נפרדת לתמיד
בגן ממלכתי/
לגן - חובה
דרך צלחה

אהבתי לשחק
בעבודות יצירה
אהבתי

החברים הטובים שלי בגן חיו

הציור הראשון של לירן

ברוכים הבאים
שלום כתה א'
כתה ב'
כתה ו'

שלום כתה א'

בס"ד
"וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך"
הננו מתכבדים להזמינכם לאסיפת
הבר-מצווה של בננו היקר
לירן
שתתקיים א"ה ביום שני כ"ב אייר תשנ"ח (18.5.98)
בשעה 19:30 באולמי "פאר דוד" קרית שמונה
בברכה
איכל וגיון הורי, ירדן וחביב
סעדיה
נשמח לראותכם בין אורחינו

13
לירן
מזל
שור

לירן
בר מצווה

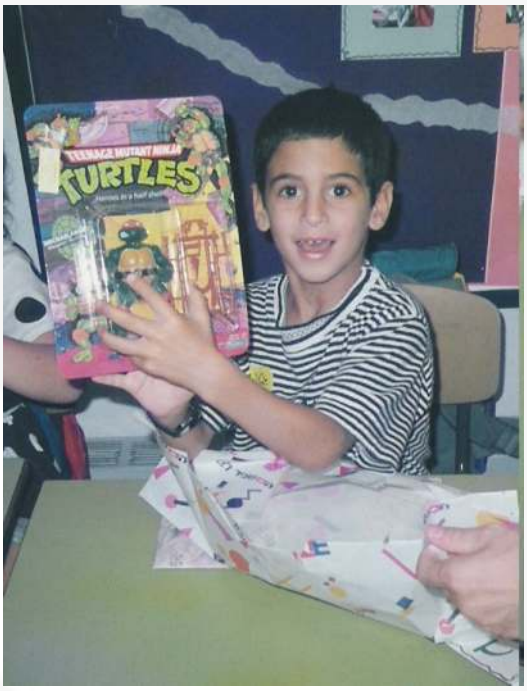
TURTLES

U.S.A
FREQUENCY

חברים מהאוניברסיטה

adidas

adidas

GATX'S MEN

לנגה:

אני רוצה להודות לך מקרב לב על השנתיים הנפלאות בהן
חינכת אותנו במסירות ובאהבה רבה ובהן השקעת בנו את כל
כולך.
באמת שיהיה לנו קשה אחרי שתעזבי כי אני לא בטוח שנקבל
שוב מחנכת כמוך שתמיד תתמוך בנו ותהיה לצידנו. בכל פעם
בה היינו באיזושהי בעיה או צרה תמיד יהיה שיש מי שתומך בנו
ועומד לצידנו ואין לנו ממה לחשוש. בשנתיים האחרונות
לימדת אותנו דברים רבים חדשים והסברת לנו שלימודים הם
אינם הכל בחיים. נטעת בנו דרך ארץ ותמיד עזרת לנו.
אני מקווה כי תצליחי בהמשך דרכך ושיהיה לך רק טוב
חודה מקרב לב

לירן חטדיה

ס'ו-8

הקומיקס הראשון של לירן

שער שני - ריחות ילדות

"בגן הסדנן של ילדות
אשר היה פורח,
הייתי חלק מהנוף
היום אני אורח"

(מיוסם: שומה ארצי)

לירן - הסיפורים הקטנים

לירן אהב מאוד בעלי חיים. כשהיה בן שנה, ראה נמלים זוחלות. הוא לקח את הנמלים בידו, שיחק איתן ועקב אחריהן. בגיל חמש קנינו לו משחק שנקרא "עיר נמלים", מתקן שקוף מלא בחול ובו נמלים המהלכות במסלולים ובמחילות. בסקרנות גדולה היה עוקב אחריהן במשך שעות. גידלנו כלבים וחתולים, תחילה לירן התלהב אך בהמשך הטיפול בחיות עבר אלינו. כמו כן, גידלנו בחצר ארנבות ותרנגולות המטילות ביצים, ובבוקר היינו אוספים את הביצים. יום אחד התעוררנו בבוקר ומצאנו את הלול מלא בנוצות, כנראה תן טרף אותן. ידענו שלירן רגיש מאוד ולכן ציון ניקה את אזור הלול מהר כדי שלא יישארו שרידים. היינו צריכים לספר לו לאן נעלמו התרנגולות, אז סיפרנו לו שהלול היה פתוח והן ברחו. (מיכל, אמו של לירן)

באחת הריצות שלי בקטע שבין קריית שמונה לירדן מצאתי צב קטן. מאחר שלירן אהב חיות החלטתי להביא לו את הצב שיטפל בו. הגעתי הביתה, ולירן היה עם חבר. ניגשתי אליו ואמרתי לו: "לירן, הבאתי לך צב". ציפיתי שישמח ויודה לי. זאת הפעם היחידה שלירן הרים עליי את קולו ואמר: "מאיפה הבאת אותו? אני רוצה שתחזיר אותו למקום שממנו הבאת אותו". לא ציפיתי לתגובה הזו. אמרתי להם: "בואו תעלו לאוטו ונחזיר את הצב למקום שממנו לקחתי אותו". נסענו לאורך "עין הזהב". איתי חברו הציע שנניח את הצב ליד הנחל. לירן לא היה מוכן לשמוע והתעקש שנחזיר אותו למקום שממנו אספתי את הצב. המשכנו בנסיעה, לא זכרתי מהיכן בדיוק אספתי את הצב. לאורך הנסיעה לירן שאל אותי ללא הרף על המיקום, ובנקודה מסוימת החלטתי שזה המקום. הנחנו את הצב בשדה. כאשר חזרנו הביתה איתי שאל את לירן, "מדוע התעקשת שנניח את הצב בדיוק באותו מקום שאביך אסף אותו?" ולירן ענה, "כשאבא שלי אסף את הצב אמו הייתה באזור והוא הפריד ביניהם. עתה כשהחזרנו אותו לאותו מקום אמא שלו תפגוש אותו ותמשיך לגדל אותו". זו הייתה החשיבה של לירן, הרגישות שלו למצוקות של אנשים ובעלי חיים. (ציון, אביו של לירן)

חג פורים היה החג האהוב עליו. הוא אהב להתחפש ולהשתטות. תפרתי לו כל תחפושת שביקש - דרדסים, ז'וז'ו חלסטרה (צביקה הדר), "תיזז" אותי שאקנה לו את הבגד המנומר, השרשרת, הפאה המסולסלת, חיקה את הדמות וצחק. היה יכול לבטא את עצמו ללא קבלת ביקורת. בכיתה ד', באחד הבקרים הוא התחפש לגורילה. ירדן הייתה כבת שנתיים, היא נכנסה לשירותים והתיישבה על האסלה. הוא פתח את דלת השירותים, וכשהיא ראתה את דמות הגורילה היא נבהלה ופרצה בבכי. הוא חיבק והרגיע אותה. הייתה לו נפש רגישה. (מיכל, אמו של לירן)

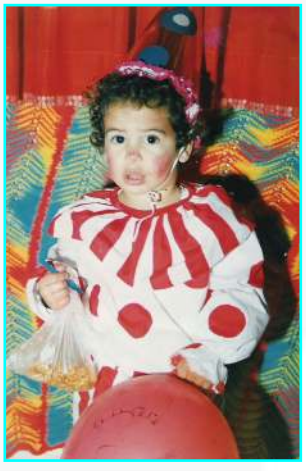

אימי הייתה אלמנה והתגוררה בגפה. לירן היה מתעניין ושואל, "מה שלום סבתא, את הולכת לבקר אותה?". לירן לא אהב מריבות. בכל שבת ביקרנו את הוריו של ציון שגרו סמוך אלינו. פעם לא רציתי להצטרף כי רבתי עם ציון וכעסתי מאוד. לירן אמר לי, "אמא, למה את לא הולכת? מה עשו לך? אבא רב איתך, תלכי כי סבא וסבתא רוצים לראות אותך". לירן ידע לעשות את ההפרדה שאני כבוגרת לא ידעתי (מיכל, אמו של לירן).

לירן לא שתה משקאות חריפים. בערב יום שישי אחד יצא לבלות עם שני חבריו. אחד מהם החליט לא לשתות כי היה הנהג, ולירן וסער חברו הטוב שתו משקאות חריפים. בבוקר התעוררתי ומצאתי את לירן ישן על הספה בסלון. הערתי אותו והוא לא הפסיק לצחוק ומיד הקיא. הבנתי שהשתכר. לאחר מקלחת ושינה טובה התפכח מעט, והתבייש מאוד כי זה לא התאים לו. לירן וסער לא ידעו לשתות, כנראה הם ערבבו משקאות וזו הייתה התוצאה (ציון, אביו של לירן).

בגיל 14, כשהיה בכיתה ח', לירן שלח פקקים של בקבוקי "ספרייט". יום אחד אמר, "אבא, זכיתי ואני נוסע לארה"ב". ציון ענה, "כן, ספר לסבתא". "אבא, כן, זכיתי בכרטיס טיסה כולל צפייה במשחק של ה־NBA". ציון לא האמין לו. לירן טס עם עוד נער מכפר סבא. הייתה להם מלווה. הם שהו בארה"ב עשרה ימים.

בשבוע ה - ALLSTAR ב־NBA, מרכזים את השחקנים המצטיינים בליגה למשך שבוע. שואו ענק. במהלך שבוע זה לירן והחבר שלו התאמנו עם השחקנים במגרשים, היו איתם בבית המלון וצפו במשחקים.

ביקשתי מלירן שיקנה עבור הדר זוג נעליים במידה שלה. לירן קנה את הנעליים והדר התלהבה מהן, מדדה נעל אחת וזו הייתה במידה שלה. היא אכסנה את הנעליים בארון בחדרה. לאחר כחודש החליטה לנעול אותן. נעלה את הנעל הראשונה, נעלה את הנעל השנייה והיא לא תאמה. לירן פשוט קנה שתי נעליים שמאליות.

לפני שנתיים ביום הזיכרון, אותו נער שהיה בן 28 הגיע אלינו עם אביו ואמר, "ידעתי שלירן נהרג, עקבתי במשך השנים בתקשורת לדעת מה קורה. אני עוקב אחר ההנצחה במצפה שבניתם לזכרו, אך לא היה לי האומץ להגיע אליכם" (מיכל וציון, הוריו של לירן).

יש.בי.אי!

ראש 1, ספרייט ואריק הניג, מיסטר אנ.בי.איי, סידרו לשני קוראי ראש 1 חוויה של פעם בחיים: טיסה לארצות הברית, למשחק האול סטאר של האנ.בי.איי, האירוע הענק של ליגת הכדורסל הכי טובה בעולם. רוצים לשמוע מה עבר עליהם? אלון, בן 15 וחצי ממזכרת בתיה, ולירן, בן 15 מקריית שמונה, הזוכים המאושרים, מדווחים

מאת אלון אייזיקוביץ ולירן סעדיה, צילום מרטסקו

ארוחת בוקר של אלופים

ג'ורדן נכנס לאולם

לירן אהב וידע לחפש את ההגרלות בעיתונים ולהשתתף בהן, ואף זכה בכמה מהן. באחת ההגרלות השתתפו עשרות אלפים ורק שניים זכו, בהם לירן. הזכייה הייתה טיסה לארה"ב. הוא אהב להגריל בחיש־גד ולרוב זכה. השתתף בשעשועוני טלוויזיה, בין השאר עם דודו טופז, הוגו, היה מתכתב איתם, לא מרפה עד שהזמינו אותו (הדר, אחותו של לירן).

אני ולירן השתתפנו בתוכנית "עסינו עסק" עם אברי גלעד וזכינו.
בתוכניתו של דודו טופז, ציון ואני שאלנו את לירן שאלות בפנטומימה להעברת מסר מסוים והוא היה אמור לענות. עלה למקום השני.
לירן שלח חומרים להגרלות ולא שיתף אותנו. לעיתון "ראש אחד" ולעיתון ילדים (מיכל, אמו של לירן).

5
סלקום

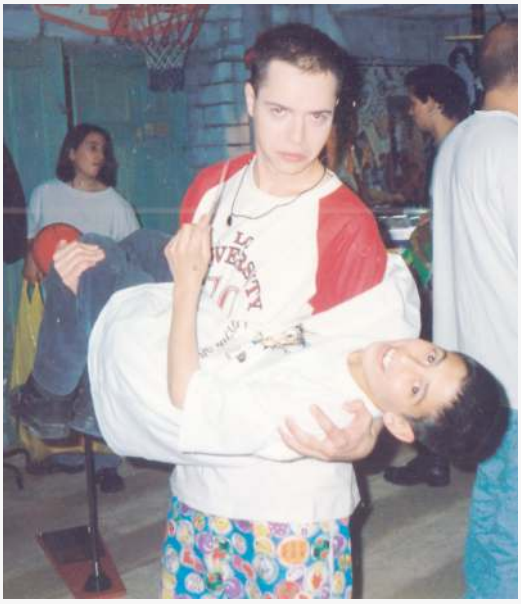

לירן זיהה את החלשים ואת הקשיים אצל האחרים כדי לעזור ולתת. כאמא שאלתי את עצמי פעמים רבות, למה הוא מתחבר אליהם? הוא היה יכול להתחבר אל אותם החברים שיכלו להעצים ולהוביל אותו. לירן היה מאוד שקט, צנוע וביישן ואני ראיתי בזה חוסר ביטחון.

כאשר אירחנו את המשפחה המורחבת הוא תמיד בילה עם הילדים הקטנים. הייתי שואלת אותו, "מה אתה עושה עכשיו עם הילדים הקטנים? מה אתה משחק איתם?" היה לו חשוב להיות איתם כי האחרים היו עסוקים.

היה ילד אשר למד במסגרת החינוך המיוחד והיה בעייתי לירן תמיד שאל והתעניין אצל הוריו, מה איתו, מה שלומו ואיפה אפשר לעזור לו. בשלב מאוחר יותר הבנתי שזה אופיו המיוחד. לאחר גיוסו הבנתי שכל מה שעשה לא נבע מחוסר ביטחון. זו דרכו וזה אורח חייו, לעזור לאחרים. ראייתו הייתה בוגרת מגיל צעיר, הוא רצה מאוד לעזור לאחר אך בלי לפגוע בו ולהביך אותו (מיכל, אמו של לירן).

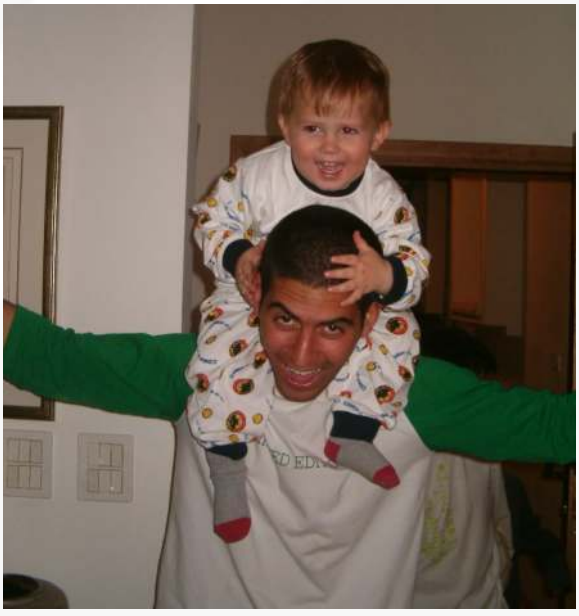

לירן הזמין לביתנו חברים מבית הספר כדי לעזור להם בלימודי המתמטיקה ובהכנה לבגרויות. הוא ישב איתם עד השעות הקטנות של הלילה במשך שני לילות רצופים, זאת למרות שהיה יכול ללמוד יחד עם חבריו את כל החומר במספר שעות. הוא זיהה ועזר לחלשים כדי לקדם אותם, וזאת בהבנה שלו שהוא יכול לעבור את הבגרויות בקלות. חברים רבים מהתיכון סיפרו לנו שאת ההצלחה בבגרויות הם חייבים ללירן (מיכל, אמו של לירן).

לירן ושני חברים מגולני הגיעו אלינו לחופשת סוף שבוע. ביום שישי בערב הם התערבו ביניהם בתרגילי שכיבות סמיכה. לאחר שמונים שכיבות שמיכה שני החברים נשברו ולירן המשיך, כאשר הוא רועד בכל תנועה שלו בירידה ובעלייה. אחד החברים הציע ללירן שתמורת עשרה תרגילים נוספים הוא יקבל עשרים שקלים. לירן הסכים וביצע את התרגילים למרות שהיה קשה לו. הוא אתגר את עצמו ועשה מה שצריך לעשות ללא קשר להתערבות (ציון, אביו של לירן).

לירן היה ילד רגיל שעשה שטויות וידע לעצבן את אחיו. בצבא התבגר וצמח, התפקידים שמילא העצימו אותו, והוא עשה זאת באהבה גדולה (מיכל, אמו של לירן).

"ונפשו קשורה בנפשו"
חברי הילדות של לירן מספרים

אסף אזולאי:

הכרתי את לירן לראשונה בבית הספר ה"נדיב" במטולה בכיתה ה'.

ילד חייכן, כינינו אותו "שחיף" כי היה רזה, זריז מאוד, ספורטאי ואתלט. בגיל שש עשרה החליט לעשות שינוי והחל לעסוק בספורט, כושר, שכיבות סמיכה, תחרויות ומוט ברזל. הוא עשה הכול ברצינות רבה. כך גם בהחלטה שלו ללמוד לנגן בגיטרה, קנה ספר והציב לעצמו יעדים. בתחילה הנגינה שלו נשמעה כמו "שירת החתול", צורמת ולא מסודרת, אולם כהרגלו בסבלנות ובהתמדה למד לנגן טוב. הוא הושיב אותנו בעל כורחנו שנקשיב לנגינתו, זכרנו את נגינת "שירת החתול" ולא רצינו לשמוע שוב, אך בהמשך היה שיפור ניכר.

אהבנו לשחק כדורסל יחד. לי היה את יתרון הגובה ולירן, שהיה נמוך ממני בחצי ראש, אהב מאוד להטביע את הכדור בסל. הוא התאמן בקפיצות לסל ביום ובלילה, ביצע את כל התרגילים עד אשר הצליח לבצע "דאנק" (הטבעה). בקבוצת הכדורסל ששיחקנו בה יחד כינו אותו "ציפור", שם של תרגיל שבו כל החמישייה משחקת בהגנה, וברגע שיש זריקה לסל של הקבוצה היריבה, ה"ציפור", לירן כרכז, עם חמישיית השומרים, עמד בראש. מטרתו לרוץ קדימה לסל של הקבוצה היריבה, וברגע שאנו תופסים ריבאונד, אנו אוטומטית זורקים לו את הכדור הכי רחוק והוא מבצע צעד וחצי לקראת ההטבעה לסל. לירן היה שחקן כדורסל טוב מאוד, והייתה בו תשוקה גדולה מאוד. הוא אהב להגיע למגרש הכדורסל ולפרוק את כל מה שהיה לו על הלב. לירן שנא להפסיד, בעיקר במשחקי הכדורסל. לאחר ההפסד חזר הביתה עצבני, הפסדים בספורט שברו אותו.

כילד היה חכם מאוד, שקדן ועם מסוגלות. במהלך הבגרויות התארחנו בביתו ימים רבים. היו לילות לבנים, היינו עייפים ומותשים, ביקשנו ממנו שיעזוב אותנו והוא בשלו, רוצה להמשיך ללמוד. שני לילות למד עד השעה חמש בבוקר, ישן כשעה, העיר אותנו ויצאנו לבחינה. לירן היה ערני יותר מאיתנו. למדנו יחד מכיתה ה' בבית הספר ה"נדיב" במטולה, היה בינינו חיבור טוב כי גרנו בקריית שמונה, אז נסענו וחזרנו יחד בהסעות. נוצרו חברויות של הילדים שגרו במטולה והילדים שגרו בקריית שמונה, קבוצת ה"קי"שניקים". ציון, אביו של לירן, עבד כמורה לחינוך גופני בבית הספר. אהבנו את שיעורי הספורט, שהיו גורם מקרב בין הילדים.

בבית הספר "דנציגר" לא למדנו באותה כיתה אך היינו באותה חטיבה. התכונות שבלטו בו הן זריזות, נתינה, רצון לעזור, מרגיע, לעולם לא העליב אחרים, לא קילל ולא חרחר ריב. במריבות בין הילדים הפריד ולא היה מעורב. לעולם לא הסתבך בקטטה, נהפוך הוא, ידע להרגיע ולהכיל. היה לו חיוך מקסים, היה ילד טוב, לא הפריע בלימודים. למד היטב, רשם הכול, היה לא מסודר, צייר במהלך השיעורים דמויות שונות. אהב קריקטורה וקומיקס.

בגיל ההתבגרות לא ראיתי את לירן בזוגיות, יכול להיות שזה כי היה ביישן מדי. לפן הזה שלו לא נחשפנו. ידענו שאהב את בת השכן שי הררי.

יצאנו למסיבות בקבוצה, היה ברשותי ג'יפ עם שבעה מקומות. קבענו עם לירן ביום שישי בשעה שמונה בערב לאסוף אותו. הגענו אליו הביתה והוא תמיד לא היה מוכן בזמן. חיכינו לו במכונית והוא מעדכן

שבעוד שתי דקות הוא מוכן, מציע לנו שניכנס אליו הביתה. בינתיים אנו מכינים כוס תה, אנו מחכים, השעה כבר תשע ועשר בערב, ולבסוף יוצאים לבלות מאוחר.

"מועדון התה" התקיים בכל מוצאי שבת. היה מפגש ייחודי בחצר הבית של לירן סביב שולחן "הכריות הירוקות הקטנות". לירן הוציא קנקן תה עם צמחי תבלין שציון גידל בגינה. ישבנו ושוחחנו על סוף השבוע שהיה ומה כל אחד עומד לעבור בשבוע שיבוא. שיתפנו, שמענו וחלקנו. תמיד היו אורחים חדשים, לאו דווקא מהגרעין האישי. לכל אחד היו מעגלים רחבים יותר. ההתקהלות והשיחות היו אל תוך הלילה, כאשר למחרת בבוקר היינו אמורים לצאת חזרה לצבא.

לירן התגייס ליחידת "אגוז" אך גם באופיו היה "אגוז קשה". היה קשה "לסחוט" ממנו אינפורמציה, לעיתים בשעות הלילה המאוחרות היה שואל אותנו בעקיפין, "מה אתה חושב על זה?" והבנו שבאמצעות השאלות רצה דבר מה.

איפה תפס אותך המוות של לירן?

בתקופת המלחמה שירתי בחמ"ל. שוחחתי עם לירן יומיים לפני שנהרג. השיחה הייתה קצרה ושגרתית. בשיחה לירן עדכן אותי היכן הוא נמצא בערך. בחמ"ל עולים כל הדברים הקרובים לגזרה, ודווח לנו שבאזור שלירן נלחם התקיים אירוע עם אבדות ופצועים לכוחותינו. התחלתי לחשוש, התקשרתי אליו והוא לא ענה. זה היה בזמן היציאות הביתה. עקב המצב הביטחוני מטולה הוכרזה כשטח צבאי סגור ויעצו לנו לא להגיע אליה, ולכן הייתי אמור לצאת לחדרה לביתה של דודתי. במהלך הנסיעה לחדרה שלחתי אס.אם.אס לחברים מקריית שמונה מתוך תחושות שקרה משהו, לדעת מי שמע מלירן במהלך היום וכן יידעתי אותם ששוחחתי איתו בטלפון והוא מסר היכן הוא נמצא בערך. בזמן שהותי במקלט, קיבלתי שיחת טלפון מחבר בחמ"ל שדיווח שרק בשעות הלילה המאוחרות הצליחו לזהות את גופות הנופלים. הודיעו לנו על הבשורה. ביקשו מאיתנו לא להודיע לציון ולבני המשפחה.

מה לקחת מלירן?

אני מאוד אמוציונאלי. כאשר היו אומרים לי דבר מה, היה לי צורך עז להשיב באותו מטבע. היום, איני יכול להגיד שאם יאמרו לי דבר מה לא אגיב מיד אבל אנסה להבין מאיפה נאמרו הדברים. זו תכונה שהייתה בלירן. אני מרגיש הרבה יותר שלם עם עצמי בנפש כשאני נכנס לסיטואציות שונות.

יקיר בוחבוט:

במסגרת עבודתי עם ילדים ונוער בסיכון אני נמצא בבתי ספר וחווה את האינטראקציה עם הילדים. העבודה עם הילדים מעלה בי זיכרונות מה אנו עשינו כילדים. את משחקי הכדורגל והכדורסל, את ה"צחוקים" בכיתה, משחקי גוגואים וז'וז'ואים. היום הילדים מושפעים מאוד מתוכניות טלוויזיה, ואנו הושפענו ממשחקי WWF.

לאחרונה אני חווה את לירן כמעט ביום־יום. אני נזכר באימון במשחקי הכדורסל והקט־סל, בשיעורי הספורט וההחלקה על הקרח במרכז קנדה, בניסיון של לירן לבצע עליי תרגיל WWF כשהוא הופך אותי על הראש, להתעורר עם לירן בבית, להתארגן בבוקר ולעלות להסעה יחד עם ציון למטולה.

לירן היה מאוד סטרילי, לעולם הוא לא אכל מאכלים של אחרים. אמרתי לו, "מה אתה כל כך סטרילי, מה תעשה בצבא?"

כילדים צעירים, לירן ואני היינו באותו מעון ובאותו גן. הוריי הכירו את ציון והחליטו שבכיתה ג' אעבור

ללמוד בבית ספר ה"נדיב" במטולה. הייתה לנו כיתה מדהימה ומגובשת. מאחר שגרנו בקריית שמונה הרגשנו מעט מנותקים משאר הכיתה ואפילו קינאנו בהם על היכולת שלהם להעביר את שעות אחר הצהריים בבדיחות ובכיף, אך רגשות אלה היו לרגע קט כי הכיתה הייתה מיוחדת מאוד.
למרות שלירן הצטיין בתחומים רבים, הוא לעולם לא השתחצן. בלט בבית הספר בשיעורי הספורט, בריצות 100 מ' ו־2,000 מ' הגיע בין המקומות הראשונים. התלמידים אשר הגיעו למקומות הראשונים הסתובבו עם "חזה נפוח", ואילו לירן לא.
לירן אהב לצייר בכיתה. צייר סמל של קבוצת "שיקגו בולס" בצורת מדויקת והרבה יותר טוב מהמקור. היה לו קל בכל אשר עשה, ידע ללמוד וקלט מהר מאוד את החומר.

אסף אזולאי:
לירן זכה ב"מעריב לנוער" בנסיעה לארה"ב ל"אולסטאר" של ה־NBA. כינינו אותו "מזליקו" (בר מזל). הוא טס ונהנה וקנה מזכרות. עד היום יש ברשותי חולצות שקיבלתי ממנו.

יקיר בוחבוט:
תוך כדי השיחה שלנו הערב, אני "מריח" את משחקי הכדורסל ומגרשי ההוקי שהלכנו אליהם. היה תענוג וכיף לגדול כך. בבית הספר, באישורו של ציון במהלך ההפסקות תרגלנו תרגילים בספורט, זה היה ההווי החברתי שלנו. לירן היה יכול לצאת ולשחק בהפסקה כי היה טוב בתרגילים אלו, אך נשאר ותרגל איתנו, אנו זוכרים לו זאת לטובה.
החברים אשר גרו במטולה נפגשו יום־יום, ולעיתים אנו ישנו בביתם. היינו יוצרים איתם חוויות. כאשר נפגשו ביום־יום בלעדינו היו להם חוויות מיוחדות ו"צחוקים", הם הגיעו לכיתה והמשיכו עם ה"צחוקים" של היום הקודם. אני זוכר את עצמי רוצה לדעת על מה הם צוחקים.
הייתה לנו ילדות מדהימה. המצב הביטחוני לא השפיע על חוויות הילדות שלנו, להפך. בשעות אחר הצהריים תרגלנו את תרגילי הספורט כמו קפיצה לגובה וקפיצה לרוחק. התמקדנו בעיקר במשחקי כדורסל וכדורגל. זו הייתה חוויה גדולה. המחשבה על התקופה ההיא מעלה בי חיוך. תקופה מסוימת שיחקנו רוגבי. אף אחד לא היה יכול לעצור אותנו ממשחק זה. היינו חוזרים הביתה מלאי בוץ.

היכן פגשה אותך הידיעה על נפילתו של לירן?
הדרך שבה הידיעה הובאה לידיעתי מלווה אותי עד היום, בכל יום ובכל שעה.
שירתי בצבא בתפקיד קשר מ"פ, ביחידת החילוץ של פיקוד העורף. התמקמנו סמוך לנהריה והתפרסנו לחילוץ בכל אזור הצפון. חזרנו לפלוגה ולחברים כדי להגיד שלום. שלומי, חברי מקריית שמונה, ניגש אליי ואמר לי, "אתה יודע מי מת?" אני עונה לו, "לא, מי?" והוא עונה לי, "לירן סעדיה". אני מסתכל עליו בשוק ואומר לו, "שלומי, זה לא זמן טוב לעשות דברים כאלה", הוא תמיד היה עובד עליי. הוא עונה לי, "ברצינות, ברצינות, דלית (קרובת משפחה) אמרה לי שלירן נהרג". אני תופס את ראשי ואומר לעצמי, "אין מצב, זה לא יכול להיות". המשכתי הלאה. אני יושב עם עצמי וחושב, אולי הידיעה נכונה ובאמת זה קרה? התקשרתי לאיתי, והוא ענה לי בבכי. אמונה טפלה שאימצתי לעצמי - כאשר אני חושב שמשהו קרה ואיני רוצה שזה יקרה, אני דופק על הראש שלוש־ארבע פעמים. מרגע מותו של לירן, בכל פעם שאני פוחד ממשהו אני דופק על הראש. עם מותו של לירן ישנן חרדות. הייתי צעיר בן עשרים, האמנתי

שאני חסין ולא יקרה לי דבר. הכול התנפץ, זה יכול לקרות גם לי.
התחלתי לעבוד עם נוער בסיכון, והילדים מחזירים אותי לילדות, והילדות שלי זה לירן וכל החברים.

אילו תכונות דומיננטיות של לירן מפרות אותך בעבודה עם הילדים?

הדרך לנתח מצבים ולהפיק את המרב. לירן ידע להוביל אותנו, בהתחלה לא תמיד הבנו על מה הוא מדבר, אך כשסיים להסביר את הנושא, הכול היה ברור לנו. להלן סיפור - בימי שלישי אחר הצהריים שיחקתי כדורסל עם קבוצת נערים, זאת כדי שלא יסתובבו ללא מעש ויעשו שטויות. באחת הפעמים ראיתי את קבוצת הנערים מסתובבים ולאחד הנערים הייתה סכין ביד. במקרים כאלה אני משתמש בהומור, קראתי להם, "צילי וגילי, בואו רגע". הסברתי לו כפי שלירן היה מסביר. "בוא נדבר תכלס", אני אומר לו, "מה אתה מסתובב עם סכין?" והוא עונה, "תשמע, אם מגיע לכאן מחבל אני 'מכרע' אותו", ואני שואל אותו, "מה הסיכוי שמחבל יגיע לטבריה, לקריית משה, וישאל עליך? אולי הסיכוי הגבוה יותר הוא שתיתקל במישהו שאתה לא אוהב במיוחד ותשתמש בסכין שיש לך ביד". לאחר שסיימתי להסביר לנער את הנקודה הוא הבין מדוע לא מסתובבים עם סכין.
היושרה - תמיד תאמר את מה שאתה רוצה, גם אם זה לא יישמע טוב. אני מוצא שילדים מעריכים זאת מאוד.
בתקופת שירותי הצבאי לא הייתי בקשר רציף עם לירן. הגעתי מדי מוצאי שבת ל"מועדון התה" בחצר ביתו של לירן.
הוא היה טוב במשחקי כדורסל וכדורגל, בריצה, בקפיצה לגובה ולרוחק והצטיין בלימודים.
איני זוכר מתי ראיתי את לירן בפעם האחרונה לפני מותו. הדחקתי הכול ויש לי "בלקאאוט".

סיפור מיוחד שמספר יקיר לשיר שנכתב והולחן לזכרו של לירן על ידי אופיר ויקיר:

חברי אופיר ואני ניגנו יחד. בעיקר בימי שישי.
תקופה קצרה לאחר שלירן נהרג, באחד מימי שישי יצאנו הביתה, גרתי עם חברתי לשעבר ענבר בכפר גלעדי. היא ביקשה שנצא לבלות, אמרתי לה שלא בא לי לצאת ושהיא תצא בלעדיי. עליתי על הקטנוע, הגיטרה עליי וירדתי לפגוש את אופיר. אופיר הזמין אותי לשמוע לחן שהוא חיבר. הוא השמיע לי את האקורדים. שאלתי אותו אם הוא חיבר מילים. הוא ענה לי שבינתיים לא. אמרתי לו שזה יהיה השיר של לירן, השיר "עד פה". התחלנו לכתוב יחד מילים לשיר. כתבנו בית ראשון ופזמון. נפגשנו ביום שישי לאחר מכן. אמרתי לו, "אני רוצה להמשיך את כתיבת השיר". הוא ענה לי, "עזוב, הלחן כבד מאוד, השיר אינו זורם וקשה לכתוב לו מילים". עניתי, "אופיר, זה השיר". ישבתי והמשכתי לכתוב את המילים לבית השני של השיר. ישבנו וניגנו ופתאום יש פזמון. לאופיר יש קול מרגש הגורם לצמרמורת. ביקשתי ממנו שנלך לבית הוריו של לירן להשמיע להם את השיר. אופיר ענה לי, "תשמע, אני מתבייש. אני מכיר את לירן אבל לא הייתי אצלם מעולם וזו סיטואציה שאינה נעימה לי". חזרתי וביקשתי ממנו כי זה היה חשוב לי מאוד. הגענו לביתם של מיכל וציון, התחלנו לנגן ולפני שאופיר התחיל לשיר, מיכל יצאה מהחדר, זה היה כבד מדי בשבילה. היינו נבוכים, הסתכלנו לצדדים וציון מסתכל עלינו ומבקש שנמשיך. ניגנו פעם ראשונה, וציון בוכה, מנגב את הדמעות ומבקש שננגן שוב.
יש לי קרוב משפחה שהיה מנהלו המוזיקלי של שלומי שבת. אמרתי לציון, "לפני שאנו טסים לטייל בהודו אני רוצה להספיק להקליט את השיר. אתה יכול לבחור כל זמר שישיר את השיר ואנו נגרום לכך שזה יצא

לפועל". ציון הסתכל עליי ובמבטו אני רואה את דמותו של לירן, והוא אומר לנו, "לא, אופיר ישיר את השיר". קרוב המשפחה הקליט את השיר ועיבד אותו. בחדר ההקלטות הוא השמיע לנו את העיבוד. זה היה יותר מדי בשבילי, התחלתי לבכות ויצאתי מהחדר, התקשרתי לציון ואמרתי לו, "ציון, תקשיב, זה גדול עליי, אני לא יכול להמשיך". הוא ענה לי "אני סומך עליכם, אני מחכה לכם בכל שעה שתגיעו ותשמיעו לי את השיר". הקלטנו את השיר והייתה לנו סקיצה מוכנה. עם דיסק ביד חזרנו לקריית שמונה באוטובוס האחרון. התקשרתי לציון ושאלתי אם השעה אינה מאוחרת, והוא ענה לי שהוא מחכה לנו והשעה אינה חשובה. רצנו בהתלהבות כדי להשמיע לו את השיר. עם תחילת נגינת השיר, מיכל יצאה מהחדר וציון נשאר. כולנו בכינו והשמענו את השיר, בוכים ומשמיעים שוב.

טסנו מספר חברים מאוד קרובים להודו, ונוכחותו של לירן הורגשה במהלך הטיול. היינו בטרקים בהודו בתקופת יום הזיכרון ויום העצמאות, כל מי שהכיר אותנו הכיר את לירן. הדלקנו נרות בערב יום הזיכרון ועמדנו דקת דומיה. אני זוכר את השיחות שלי עם ציון מהודו. היה לי חשוב מאוד לדבר איתו ברגעים אלו.

איתי אלקיים:

גרתי בקריית שמונה ובכיתה ד' עברתי ללמוד במטולה. הייתי די לבד. הכרתי את יקיר ולירן מההסעות. ההיכרות הראשונה והמשמעותית עם לירן הייתה בכיתה ד'. בחג פורים נכוויתי בירך כווייה רצינית דרגה שלוש, כחודשיים וחצי לא למדתי בבית הספר. בתקופה זו לירן התנדב לעזור לי בהשלמת חומרי הלימוד והכנת שיעורי הבית. הוא הגיע אליי מדי יום בשעות אחר הצהריים והעביר לי את החומר. כילד לא הייתה לי סבלנות, היו ימים שאמרתי לו, "עזוב, לך. אני לא רוצה ללמוד". הוא תמיד חזר שוב ולא נתן לי הרגשה שהוא עושה לי טובה או שאני מעמיס עליו ושזה מהווה "תיק" עבורו. מאחר שלא היה יכול להגיע אליי ללא סיבה, תירץ שהוא אוהב את ה"שלוקים" (מיץ קפוא בשקית קטנה) שהיו אצלנו בבית. הוא היה אומר, "אני בא אליך, יושב כשעה וחצי, רק תשחרר אותי עם 'שלוק' בסוף". לירן נתן לי תחושת ביטחון ועשה זאת בדרכים רבות. הביטחון שלי זה הבית, משפחה, הורים והסבתא כי כך גדלתי. לירן היה חכם מאוד ועשה מניפולציות חיוביות. הוא הצליח לתת לי כל כך הרבה בפגישה מעבר לשיעורי הבית. בפגישות אלו הוא רכש את אמוני. חייתי דרכו. זה היה קסמו.

כילד הייתה לו אינטליגנציה רגשית גבוהה לבני אדם ולבעלי חיים.

היינו חברים צמודים, הוא היה איש סודי, ידע עליי הכול, אבל מיעט לספר על עצמו כי לא רצה להוות נטל עליי. לדעתי לא ניתן למצוא אצל לירן אפילו פגם אחד. אני עובד עם ילדים ולירן משמש מודל לחיקוי. הייתה לו אהבת חינם, אהב את כולם. היה איש מעשה, דיבר פחות ועשה יותר. לירן היה עמוד התווך ונתן בעיקר דוגמה אישית. הוא נולד בוגר.

בפורים, כילדים התחפשנו במרוצת שנות הילדות ל"קאובואים". לירן ידע להשקיע בתחפושות שאמו תפרה לו, היא הייתה מורה למלאכה. בכל שנה ידע לתכנן תחפושת חדשה. בחיי היום־יום לירן היה ביישן ומופנם. בחג הפורים הוא היה משתחרר. התחפש לז'וז'ו, צבע את עצמו בכחול לדרדס ועוד. היה חשוב לו מאוד להגיע לבית הספר בתחפושת מושקעת ובהפתעה.

לא אהבתי כל כך ללמוד. היו לי ויכוחים עם הוריי. כשאמי ידעה שאני לומד עם לירן היא הייתה שקטה. אמי לימדה לשון ולירן הגיע אלינו ללמוד והיה נשאר ימים ארוכים. בחוכמתו ועל ידי מניפולציות חיוביות

גרם לי ללמוד. לקראת לימוד למבחן היה אומר לי שהוא אינו מבין את החומר, למרות שהבין וידע. זו הייתה דרכו לעודד אותי ללמוד שוב את החומר. תכונה בולטת נוספת שלו כילד היא שהוא תמיד ידע להתחשב באחר לפניו. בלימודים היו מצבים שהיה משגע אותי, "בוא נלמד. תראה לי". הייתי אומר לו, "לירן, שחרר אותי, אני לא טיפש, לא רוצה לעזור לך". כעסתי עליו ואף יצאתי מגדרי מספר פעמים - רבתי איתו. זרקתי מהקומה השנייה את חומר הלימוד שהיה בקלסר. בשעה שתיים לפנות בוקר פיזרתי דפים בכל הבית. אמרתי לו, "לך ממני, רד ממני". הוא עלה עם כל החומר אסוף, ואומר, "אני מבין שאתה כועס, תירגע רגע, לא בא לי ללכת למבחן מחר ללא ביטחון, תעשה לי טובה, תסביר לי איך עושים זאת". כל זאת הוא עשה כדי שאלמד.

לעולם לא כעס עליי. הלך איתי הפוך על הפוך והגדיל ראש, בגרות מדהימה ואינטליגנציה רגשית עמוקה. הכול קרה בכיתה יא', שבה הנוער אינו חושב כלל בצורה כה בוגרת ואחראית כמו לירן. בזכות לירן אני מוצא את עצמי היכן שאני נמצא היום. לירן היה חבר, אח, רע, סמכתי עליו מאוד והוא תמיד היה שם בשבילי.

כילד, חוויתי את התנהגותו של לירן כפראייר, ואף אמרתי לו זאת. בתחילה לא הבנתי מדוע לירן מתנהג כך. כיצד יכול להיות שמרביצים לו והוא אינו עוזב את המקום ואף ממשיך לעזור. תמיד היה בסדר ושלם עם עצמו. לא היו לו לבטים. בכיתה ו' המורה ירדנה ביטון ביקשה ממנו לצאת מהשיעור, זו הייתה הפעם היחידה, לירן לא היה שקט כיומיים ואף בכה. שאלתי אותו "מה כבר קרה? אשלים לך את החומרים". כעבור יום וחצי הוא אמר לי, "לא בכיתי כי הפסדתי חומר, אלא מפני שכנראה פגעתי במורה". ללירן היה חשוב מאוד לא לפגוע באחרים, ואימצתי תכונה זו.

בגיל בוגר יותר הבנתי כמה לירן השקיע בי בלימודים ולא ויתר לי למרות שלא אהבתי ללמוד. בזכותו למדתי ובזכותו עברתי את מבחני הבגרויות. על הבגרויות שלי רשום שמו של לירן. היום אני מלמד ילדים, ילד שמשגע אותי פעם ופעמיים אני אומר לעצמי, תן לו הזדמנות, ולעתים איני יכול.

דוגמה לאינטליגנציה הרגשית של לירן - בשנת 2000 לירן זכה בכרטיס טיסה לאולסטאר בארה"ב. הוא שמח מאוד ואני שמחתי בשמחתו. ללא היסוס הציע לי לנסוע במקומו. אמר לי שהוא כבר זכה קודם לכן בכרטיס לאולסטאר, וכרגע הכרטיס מיותר לו והוא מציע אותו לי. הוא כמובן לא נסע. עניתי, "לא, תודה". הוא המשיך בשלו, "עשה לי טובה, הנסיעה הזו מהווה נטל עבורי, קח את הכרטיס וסע במקומי". הוא ידע להוביל אותך למקומות הטובים, גם אם זה על חשבונו, ועשה זאת בצורה אינטליגנטית. נתן את ההרגשה הטובה ביותר.

בגיל תשע עשרה עמדתי לצאת לבלות ביום שישי במועדון ולפגוש בחורה בפעם הראשונה. החברים נשארו בבסיס ולירן הגיע הביתה עייף מאוד. ביקשתי ממנו להצטרף אליי כדי שארגיש יותר ביטחון במפגש עם הבחורה. מאחר שהיה בטירונות היה עייף מאוד. ביקשתי שוב. לקראת חצות הגעתי לאסוף אותו. הוא עמד במועדון חצי ישן, ומבחינתי זה היה מעשה חברי.

דמותו של לירן מלווה אותי במהלך היום ובכל יום. תמונותיו תלויות בחדר השינה שלי. אסי ואני קעקענו קעקוע יחד לזכרו של לירן.

בעבר לא הלכתי בדרכו כי הייתי שובב. היום, לירן פוגש אותי בכל החלטה שאני אמור לקבל, באינסטינקט בא לי לעשות מעשה, אני עוצר לרגע ו"שואל" את לירן באיזה כיוון עליי לבחור, והוא מוליך אותי ונותן לי לבחור את ההחלטה הנכונה. אני הולך בשבילים שהוא מוביל אותי בהם, וזה קסם. הוא

השריש בי את תכונת היושרה. אני אומר תמיד את האמת, גם אם לעתים היא אינה נעימה, איני מרכך את האמת. היום, כאשר אני מלמד ילדים, חשוב לי לספר על לירן. הילדים מכירים את לירן. אם אחד הילדים מתקשה להתמיד בלימודיו, אני מספר לו את סיפור הגיטרה של לירן. באחד הפעמים פנה אליי ילד וסיפר לי שאחד הילדים מכיתה ח' העליב ותקף אותו. בעקבות הסיפורים שסיפרתי לו על לירן, אשר ידע להכיל מצבים שונים, הילד אמר לי שזו לו הפעם הראשונה שלא הכה חזרה. כך משפיעה דמותו המיוחדת של לירן על הסביבה הרחבה.

תכונה נוספת שאימצתי היא יכולת ההתנצלות. במקרה שלירן פגע במישהו הוא היה משפיל מבט ומתנצל. הוא היה לדוגמה ומופת בכל הרבדים.

לירן שירת ביחידת "אגוז", שזו יחידה מובחרת, וכאשר יצאנו לבלות בפאב, בצניעותו הפך את החולצה כדי שלא יראו את סמל היחידה והרגיש טוב עם עצמו.

לירן היה קסם של בחור, חברי מאוד. נטע בי את הרגשת הביטחון שהוא נמצא בשבילי בכל מצב ויקבל אותי כמו שאני. עשה את העבודה בשבילי ולעולם לא קיטר. נסענו לפסטיבל "בומבמלה", אני, אחי אסי ולירן, עם תיקים במשקל של כשלושים־ארבעים ק"ג שלא יכולנו לסחוב על הגב. היינו אמורים ללכת מספר קילומטרים ולירן הצליח להעמיס הכול על גבו. החלטנו לישון באוהלים ולאחר חיפוש רב מצאנו מקום. קיבל אותי בחור בשם ניסו שלא נראה לנו אמין. אמרנו ללירן שאנו חוששים שהוא ישדוד אותנו בלילה. לירן אמר לנו לא לדאוג. הוא פשוט האמין בטוב. האמין שכולם טובים ונתן הזדמנות שווה. היינו עדיין סקפטיים לגבי הבחור ואמרנו ללירן, "על אחריותך". לבסוף התחברנו לניסו, הוא דאג לנו לאוכל, לשתייה ולמנגל. זה היה שיעור לחיים, להאמין בבני אדם. לירן נתן ביטחון, הרגשה טובה ותמיד שם אותך לפניו. תמיד.

היכן פגש אותך המוות של לירן?

במסגרת יום הולדתה של חברתי לשעבר ליאן שטנו באבובים בקיבוץ הגושרים. לירן יצא לרגילה והצטרף אלינו. תוך כדי שיט האבובים נתקלנו במספר באמפרים חדים ואחד האבובים התפוצץ. קשרנו את כולם בחבל צבאי. ליאן קיבלה מכה בעמוד השדרה ואני פרקתי את הכתף ולא יכולתי למשות אותה מהמים. לירן קשר את שלושת האבובים, ניגש לגדה, ליפף את החבל סביב ידו ומשך אותנו מהמים. הוא הציל אותנו. זה היה מעשה הרואי שלא אשכח לעולם. זו הייתה הפעם האחרונה שפגשתי אותו לפני מותו.

דיברנו על בסיס יום־יומי. בשיחת הטלפון ביום רביעי בצהריים עדכן אותי שהם נכנסים לפעילות ולא הוסיף אינפורמציה. אמרתי לו, "שמור על עצמך. אוהב אותך". ביום חמישי, ביום שבו הוא נהרג, עבדתי באילת. טיילתי בטיילת עם זיו, שהתארח אצלי יחד עם אחי עמרי. התחלתי לקבל הודעות SMS מחברים שביקשו לדעת מה קורה, ושוחחתי רבות עם ציון בהיותו עם מיכל בתאילנד. אמרתי לו, "אני מקווה שאני לו מפריע לך בערב, שמעתי שיש בלגן עם יחידת "אגוז" והאם לירן בסדר, כי הוא לא עונה לי לטלפון". ציון ענה לי שהוא יודע שיש בלגן ב"אגוז" אך זה בצוות השני. נרגעתי. תוך כדי הטיול בטיילת קיבלנו המון שיחות טלפון. התקשרתי ללירן ולא היה מענה. התקשרתי לאסף והתעניינתי אצלו, והוא אמר שאינו יודע דבר אבל נראה לו שמשהו אינו תקין. לא הייתי שקט, הרגשתי מחנק ונכנסתי לבהלה. התקשרתי גם להוריי. בטיילת קיבלתי טלפון מניר, שאלתי לשלומו ושמעתי אותו בוכה מעבר לקו. בשיחה זו הודיע לי שלירן נהרג. קרסתי. מהשלב הזה איני זוכר דבר. לא ידעתי כיצד לעכל את הידיעה המרה. מיד התקשרתי אל רועי והוא אמר לי שאכן לירן נהרג.

היו תקופות שפחדתי לקבל שיחות טלפון. במידה שבני המשפחה שלי לא ענו לשיחות הטלפון שלי, לא הייתי רגוע. וכך זה נמשך עד היום. איני מנתק שיחה בלי להגיד את כל מה שאני רוצה. לא אסיים ריב עם אדם אחר גם אם אני לא בסדר. זו הדרך להיות שלם עם עצמי כמו שלירן דאג תמיד להיות בסדר עם כולם והכול הסתדר.

כיצד הקשר שלך עם משפחת סעדיה?

בבית הספר ה"נדיב" במטולה ציון היה המורה שלי לספורט. הייתי ילד רזה מאוד ואמי ביקשה ממני שארשום במחברת בכל יום אילו מאכלים אני אוכל. עשיתי זאת בהתמדה. ציון הפך להיות אבא. לירן ואני היינו חברים טובים ובילינו ימים ארוכים יחד, ציון הוא משפחה. לאחר מותו של לירן כאשר גרתי במטולה יכולתי לפקוד את המשפחה לפחות אחת לשבוע או לשבועיים. לפני כשנה וחצי עברתי לגור בגדרה, ולכן נפגשנו בסופי שבוע אחת לשבועיים. היום אנו משוחחים אחת לשבועיים. זו אהבת משפחה. בכל פעם שאני עולה צפונה אני פוקד את קברו של לירן. למצפה אני הולך פחות. כאשר אני עולה לצפון ולא מבקר את המשפחה נחמץ ליבי. כל ביקור עושה טוב למשפחה ועושה טוב לי. מקבלים אצלם המון אנרגיה חיובית.

תומר פניאס:

הגעתי מהקריות למטולה בכיתה ד' וכל השנים התגוררנו במטולה. למדתי עם לירן באותה שכבה אך לא באותה כיתה. אמי הייתה המחנכת שלו. כפי שהכרתי אותו ביסודי ובתיכון, הוא היה טוב בלימודים, מוצלח מאוד. בכיתה ט' הצטרפתי אליהם והתחיל הקשר החברי המשמעותי. בגיל 16 התחלנו לבלות יחד. הוא היה "צדיק" ופעמים רבות זה עצבן אותי. התנהגותו אילצה אותי לצאת מאזור הנוחות שלי ולהיות בסדר, וזה לא התאים לי. אתן דוגמה - לפני הגיוס טסנו קבוצה גדולה לקוסט ולירן היה שותפי לחדר. תחילה שמחתי מאוד כי הוא נקי ומסודר, וזה התאים לי. הוא היה נלהב מאוד ועשה את כל מה שביקש לעשות. לירן רצה להסתובב, אני לא רציתי ולא אהבתי זאת. הוא לא הרפה, שיגע אותי ולא נתן לי לישון. כלל לא התעצבן והכול נראה לו לגיטימי, ואני בשלי, לא מעוניין. ניגשתי לחברים ואמרתי שאיני מוכן שלירן ימשיך לישון בחדר. לאחר שהתעצבנתי עליו הרגשתי רע כי הוא בחור טוב, והטוב שבו עשה לי להירתע מזה.

לירן היה ביישן בענייני בנות. זמן קצר לפני גיוסו הכיר את דול, שהייתה חברתה של החברה שלי לשעבר. הוא דיבר איתה במסיבה וחשב שלא היה בסדר איתה. באותה תקופה שנינו שירתנו באותה יחידה. הוא היה בסיירת ואני באחד הגדודים. בתקופה הזו שירתנו במקביל במשך כשבועיים, אני בבא"ח בהכנה לקצונה והוא מפקד טירונים בבא"ח. זה היה חודשיים לפני שנהרג. לקראת חצות התקשר אליי וביקש שאגיע אליו. הגעתי אליו, והוא הציע לי כוס תה ולא רציתי, ביקש לנגן בגיטרה, ואני עייף ורוצה לישון. אמרתי לו, "לירן, מה אתה רוצה?" והוא בשלו, "אנגן רק שיר אחד". כמובן לא היה אפשר לעצור אותו. הוא ניגן שיר אחד ואז פנה אליי ואמר לי, "אני מקווה שדול לא נעלבה". הוא רצה כל כך להיות בסדר. עניתי לו שהיא אמרה שהוא חמוד. הוא אמר לי, "אני רוצה שתגיד לה שהייתי בסדר ולא הצקתי לה באותו היום". יעצתי לו לא לעשות זאת כי זה יפגע בו, והוא בשלו, "מאוד חשוב לי, תבטיח לי", הוא הכריח אותי להישבע. סיפרתי לחברתי את הסיפור והיא יעצה לי לא לספר לדול כי זה מראה על חוסר ביטחון. אמרתי לה שהתחייבתי בפני לירן שאדבר איתה ישירות. הקשר לא הסתדר והוא התחיל לצאת עם יאנה.

הם היו חברים כשלושה חודשים.
לפני שלירן נהרג גלעד שליט נחטף. שירתי בגדוד 13 בגולני והיינו בפעילות מרובה. לא הייתי בבית במשך שבעים יום, לכן לא דיברנו ולא נפגשנו.
לא היו לנו שיחות חולין בטלפון. נפגשנו במסגרת השירות הצבאי. לא דיברתי איתו כשלושה שבועות ולא ידעתי שהוא נמצא בלבנון. גם אותנו הקפיצו. ביקשתי לפני שאני עולה לצפון לעצור ברעננה להשתתף באירוע משפחתי. אחי עסק בתחום הביטחוני. הוא התקשר אליי ואמר ששמע על חיילים מיחידת "אגוז" שהייתה להם היתקלות במארון א־ראס בלבנון. לא ידעתי שלירן שם. לא התייחסתי לזה. התקשרתי ללירן אבל הוא היה בשיחה ממתינה. הבנתי שהכול בסדר. כנראה הטלפון היה בממתינה כי מישהו אחר צלצל אליו במקביל אליי. איתי התקשר אליי בבכי והודיע לי שלירן נהרג, ואני ניסיתי לשכנע אותו שלירן לא נהרג. אמרתי לו, "אין מצב, הטלפון של לירן בממתינה והכול בסדר". איתי היה בהיסטריה. לאחר כשעה קיבלנו עדכון שזה ודאי. מיד לאחר קבלת הידיעה עליתי לפעילות בצפון. ניסיתי למצוא את הזמן המתאים להשתתף בהלוויה. שבוע לא התגלחתי והנחתי כיפה על ראשי בצבא.

איתי אלקיים:

ישנה עמותת "כנפיים של קרמבו" לילדים אוטיסטים - כפיר מעוז רצה לפתוח פעילות התנדבותית במתנ"ס וחיפש אנשים לפעילות זו. הוא פנה אל לירן. לירן היה מדי פעם במשך כשעה קופץ למתנ"ס בקריית שמונה ליד ביתו. כפיר מספר שהוא חיפש אדם להישען עליו ושיתרום לפעילות. למרות שלירן היה עסוק מאוד, הוא מצא את הזמן לתת ולתרום. כפיר ידע שניתן להישען על לירן כי כל מה שעשה, עשה בשלמות. נתנאל עזר ללירן בפעילות זו. לירן באינטליגנציה הרגשית שלו ידע להניע את נתנאל ועזר לו במידת הצורך.

אסף יחזקאל:

ההיכרות שלי עם לירן התחילה בגן. התגוררנו באותה שכונה ונפגשנו שוב בתיכון. בתיכון הייתי חברם של תומר, איתי, אסף ויקיר, והתחברתי לחבורה של לירן. גרנו באותה שכונה ובכיתה י' הלכנו וחזרנו יחד מבית הספר. בכל ערב יום שישי הלכנו יחד להתפלל בבית הכנסת ולעתים גם בשבת בבוקר. ישבנו יחד. הייתה לו קירבה לדת מצד אמו ובני משפחתה.
היה מאוד לא נוח ללירן שהחברים "ירדו" על אחד החברים שלא נמצא במקום. זה שיגע אותו. הוא היה אומר לנו, "מספיק, לא יפה". כילדים יכולנו לשבת ו"לרדת" על אחרים במשך שעות והוא ישב והתפתל, הוציא את הגיטרה וניגן. איני זוכר שרבתי איתו או שכעסתי עליו. לעתים כעסנו עליו בגלל האיחורים שלו. מדדנו לו זמנים, כמה זמן חיכינו לו. לעתים איימנו עליו ואמרנו לו שאם הוא לא יוצא עד 20:00 אנו עוזבים את המקום ושהוא יגיע בכוחות עצמו. ידענו שאם אנו יורדים מהאוטו, אנחנו נשארים אצלו ולא יוצאים לבלות.
לאחר מותו הוא היה חסר לי מאוד.
באחד מימי שישי יצאנו הביתה ונפגשנו בעפולה באוטובוס לקריית שמונה, ירדנו והלכנו לביתו של לירן. ישבנו במרפסת לשיחה קצרה ולפני שנפרדנו סיכמנו שניפגש בבית הכנסת. הלכתי לדרכי. לקראת שש בערב ציון התקשר אליי ושאל אם לירן עדיין אצלי. עניתי שאני זה שהיה אצלם בבית. ציון ציין שלירן לא

בבית. ניסינו לחפש אותו טלפונית והוא לא ענה. לבסוף התברר שהוא קרא במכונית בחצר הבית את הירחון "בלייזר" ונרדם. לא יכולנו לכעוס עליו, הוא היה עייף מאוד.
לירן היה אדם רגוע ושלו. זה נראה לי אחד הדברים המגניבים. אולי היום אני מצליח מעט להבין, לנשום רגע ולהרגיע את האמוציות.
לירן ניסה ללמד אותי לנגן בגיטרה, ולי יש שתי ידיים שמאליות. אמרתי לו שזה לעולם לא ילך אך הוא בשלו, "ננסה בשבת". מאוד אופייני לו כוח ההתמדה שלו. תמונתו התלויה אצלי בסלון מזכירה לי סיפורים קטנים שהיו לנו. במקרה אחד הלכנו לאיבוד ב"בומבמלה", במקרה אחר בנינו אוהל בניצנים וחיפשנו את לירן, וכשמצאנו אותו הוא ביקש שנלך אחריו. הוא הסתבך לאחר שעשה ארבעה סיבובים, הוא סיבב אותנו סביב האוהל.
באילת נתפס לי הצוואר ואיתי החליט שהוא מציק לי. לירן ביקש ממנו שיעזוב אותי. קיבלתי "כאפות" בצוואר ולא ידעתי ממי כי לא יכולתי להסתובב בגין הצוואר התפוס.
ללירן היה חשוב מאוד שנלך לצפות בסרט "חומות של תקווה". הוא ביקש מאיתנו, אמרנו לו, "לירן, מספיק". היה מושיב אותנו בזמנים לא זמנים, הופך עולמות ויושבים לראות את הסרט. היה חשוב לו שנחווה את החוויות יחד.

אסף אזולאי:

כילד לירן ידע מאוד להעריך את תרומתם של אורי אזולאי ובועז פומרנץ, אשר נפלו במילוי תפקידם, ידע להעריך ולכבד את תרומתם למדינה ולכבד אותם בריצות שהיו לזכרם ובאזכרות בבית העלמין. מאוד סיקרן אותו לדעת ולהכיר את הסיפור שלהם. מי שיליד קריית שמונה, יש אצלו רגישות כי זה להגן על הבית, להגן על המדינה. לירן השתתף במלחמת לבנון השנייה כדי להגן על הבית, הכי מוחשי והכי קרוב לבית שאפשר לחוות. הכרתי את הדברים האלה דרכו. כמה חשוב לכבד, להוקיר ולהכיר אותם.
בהלוויה של לירן - שירתנו בצה"ל. תוך כדי המלחמה ביקשתי מהמפקד שלי לצאת להלוויה באופן מיידי. ההלוויה התקיימה בזמן המלחמה, קטיושות נורו לכל עבר, אזעקות נשמעו כל מספר דקות, חדרי ביטחון וממ"דים נפתחו. תחושת הביטחון לא הייתה טובה. הודיעו לנו על ההלוויה של לירן שתתקיים בבית העלמין בקריית שמונה בזמן שהעיר במצב מלחמה ואין מחסה בבית העלמין, אנו חשופים ללא יכולת להתגונן. לירן הוא אח. התכנסנו וישנו כל החברים בביתו של אסף יחזקאל. זה היה לילה קשה, בכינו, היו שיחות אל תוך הלילה. זו הייתה הלוויה ראשונה משמעותית בחיי. לירן היה חבר שנפל בקרב והכי נצרב בתודעה. אספנו את עצמנו ועלינו לכיוון בית העלמין. בית העלמין היה גדוש באנשים, תור, פקקים, אנשים החנו את רכבם רחוק מבית העלמין וכולם מתייצבים שם כמו חיילים ואיני חושב שעין אחת נשארה יבשה. שמיעת ההספדים הייתה חוויה חזקה מאוד. שמענו את דברי המפקדים, חברים ואנשים. דיברו על דמותו המיוחדת של לירן, הוא היה מלאך, הגן על המולדת וכדומה. בעת ההלוויה פרצה שריפה מקטיושה שנפלה בשדות, וכל אזור בית העלמין התמלא בפיח שעף באוויר. ריח הפיח עולה באפי עד היום. ברגע שהגענו לבית העלמין נעלמו החששות. אם היינו שומעים אזעקה תוך כדי ההלוויה אף אחד לא היה זז, כי הגענו לכבד ולהוקיר את לירן. הלב נחמץ כאשר ראינו את בני המשפחה. יום זה הוא אחד הימים שצרובים בזיכרוני. עד היום אני זוכר את הריחות, המראות והאנשים.

יקיר בוחבוט:

במהלך הנסיעה להלוויה שמענו אזעקות לאורך כל הדרך. ישבתי ליד הנהג ולא היה אכפת לנו. לפני צומת הגומא ירד גשם ולא ראינו כלל את קריית שמונה בגלל מסך העשן שהגיע מהשריפה בשדות מהקטיושות. המכוניות חנו במרכז העיר ואנשים נאלצו ללכת ברגל. פגשתי את ציון והוא אמר לי, "תראה מתי ואיך אנו נפגשים". עם תחילת ההלוויה היה במקום שקט ודממה, השמיים היו נקיים חוץ מאשר העשן באוויר אשר נדבק למדים. ההלוויה הייתה קשה עבורי.

איתי היה ממוטט לגמרי, תפסנו אותו במהלך ההלוויה כדי שלא ייפול.

איתי אלקיים:

איני זוכר דבר שהיה לפני ובמהלך ההלוויה. שמעתי את הבשורה המרה באילת. אני זוכר את דודי מכניס אותי לאוטו ומגיע לתל אביב. זה היה ממש חזק. אני זוכר רק את ענבל חברה של יקיר בוכה.

בעת ההיא היינו לאחר השחרור מהשירות הצבאי. ישנו בכרמי יוסף כי פינו אותנו מקריית שמונה. אני וזיו חברי נסענו בכל יום במהלך השבעה לפתח תקווה באוטובוס בשבע בבוקר וחזרנו באוטובוס בתשע בלילה. בשבעה הייתה אווירה מחבקת מאוד. כתבנו בספר מדפי קלף שציון ארגן ושהיה במקום. המקום היה במלא אנשים שהגיעו לחזק ולנחם. איני זוכר מאומה מהשבעה. אני זוכר את הדרך לשם וחזרה באוטובוס.

אסף אזולאי:

באותה העת עדיין שירתי בצבא והיינו חייבים לתמרן כדי להגיע לנחם את המשפחה, שהייתה גם המשפחה שלנו. הגעתי לשבעה. משפחת סעדיה נראתה במלוא כוחה ועוצמתה. משפחה מדהימה. אני מבין איך גדל הילד. אני רואה את השורשים, את כל עמודי התווך של המשפחה, את כל ההתכנסות, את היחד, את הניחום והעזרה של המשפחה המורחבת שעוטפים את משפחת סעדיה, שתמיד ידעו לעזור לאחרים והיו שם בשבילם.

גם היום אישיותם של מיכל וציון כובשת. אנו עומדים באהבה לרשותם בכל בקשה שיבקשו.

לאחר מותו של לירן, איתי ואני היינו מעט מעורערים. לציון ומיכל היה ברור איך הם עומדים להנציח את לירן. עבדו על מגוון פרויקטים, ואנו, מעבר לכך שלקחנו חלק בפרויקטים, חיפשנו משהו משלנו. איתי ואני החלטנו שבכל 22 בחודש פברואר בשעה שתיים נגיע לירדן, ניקח איתנו אגוזים המסמלים את יחידת "אגוז", נזרוק אותם למים ונקפוץ למים. חודש פברואר הוא שיא הקור, שיא הגשם, שיא התנאים לא להיכנס למים אך בכל זאת נכנסנו. זו תהיה המחווה שלנו. עשינו זאת במשך מספר שנים.

זה התמוסס כי נקלענו למירוץ החיים.

יקיר בוחבוט:

הזמנת הוריו של לירן לחתונתי הייתה המעשה הקשה ביותר שעשיתי בשנים האחרונות כי אנו המשכנו הלאה לגדול ולהתפתח. במהלך החתונה הסתכלתי מספר פעמים אל השולחן שלהם וראיתי כמה קשה להם.

אסף אזולאי:

זו לי הפעם הראשונה מאז שלירן נפל שישבנו במפגש חברים משותף לספר את החוויות, הסיפורים, להתרגש, לבכות ולצחוק יחד.

איתי אלקיים:

היום אני לא חושב על לירן כבן עשרים ואחת. מבחינתי לירן גדול ממני במספר שנים. עבורי דמותו היא כדמות אב, שאני תמיד חי אותו ומתייעץ איתו בחיי היום־יום. גילו בהתאם לגילי. רק היום במפגש זה אני מבין שהוא בן 21. הנתינה של לירן הייתה השכר שלו. לירן השאיר שביל מדהים שאנשים רבים הולכים בדרכו ויוצאים נשכרים מכך.

סיפור הטיול לאי קוס ביוון:

ביום ה- 12.9.2003, יצאנו מספר חברים לטיול באי קוס שביוון. חזרנו לארץ ב- 19.9.2003, יום ההולדת של אסף יחזקאל.

יצאנו לטיול אני, לירן, תומר, אסף אזולאי, אסף יחזקאל ואוהד רז, גרנו במלון שלושה כוכבים. במהלך הטיול, החיבור בין כולנו היה טוב. למרות שלכל אחד מאתנו היה אופי שונה, נהנו, נחנו ושתינו ביחד.

באי, הייתה מסעדה ישראלית בשם "יאניס". הישראלים הכירו היטב את המסעדה, שהייתה תמיד מלאה בישראלים. במקום הייתה אווירה טובה, בילינו שם בכל ערב. אכלנו, שתינו והעברנו את הזמן בכיף.

באחד הקירות במסעדה, היו תלויים המון ציורים אשר ישראלים שעברו במקום ציירו והשאירו כמזכרת.

באחד הערבים שישבנו במסעדה, לירן החליט שהוא רוצה לצייר ציור ולהשאיר כמזכרת מהבילוי במקום. הוא צייר ציור עם שמות החברים, ואיור קטן ליד השם אשר אפיין את שם החבר. ליד השם שלו, הוא ציור חולצת כדורסל עם המספר 23 וכן סמל של יחידת "גולני". השארנו את הציור במסעדה וחזרנו לארץ.

אחותי הצעירה, מעיין, טסה לאי קוס בשנת 2007, לאחר שלירן נהרג. אמרתי לה שבאי ישנה מסעדה ישראלית בשם "יאניס". הייתה זו תקופה, שאת כל הדברים הקשורים ללירן, שמרתי אצלי בבית. יש לי תא בארון עם חולצות של לירן שלבשתי, מכנסיים ועוד. ביקשתי מאחותי שתחפש את מסעדת "יאניס" באי והסברתי לה איך נראה הציור. רציתי שתחפש את הציור על קיר המסעדה, ותבקש מבעל המסעדה לקבל את הציור, כי זה שייך לחבר שנהרג.

אחותי שלחה לי מייל מקוס, שהיא אינה מוצאת את המסעדה. ביקשתי ממנה שתחפש שוב, כי זו מסעדה מוכרת שכל הישראלים מבלים בה, ואין מצב שהיא לא מוצאת. אמרתי לה "תתעקשי ותחפשי".

מעיין חזרה לארץ עם הציור של לירן, וסיפרה לנו כי לא מצאה את המסעדה, כי היא נשרפה לפני כשנתיים. כל התכולה במסעדה עלתה באש, כולל מרבית הציורים שהיו תלויים על הקיר. מבין אלפי הציורים שהיו במסעדה, ניצלו מהשריפה רק כ- 30. בעל המקום, אשר שמר את הדברים שלא נשרפו, חיפש את הציור בארכיון ומצא את הציור של לירן שלם וללא נזק כלל.

מאוד התרגשנו לקבל את הציור בארץ. מסגרנו את הציור ומסרנו למשפחתו של לירן. זה היה בדיוק שנה לאחר שלירן נהרג. הסיפור הבלתי נתפס הזה, התחבר למשפט שנאמר על לירן באחת הכתבות, שיש סביב לירן הילה.

מרבית הציורים נשרפו, מלבד הציור של לירן שנשאר שלם. כל הדברים שלירן נגע בהם נשארים לנצח, כמו הקשר בין החברים, אשר קיים ומחזיק מעמד הרבה בזכותו.

ציור הקומיקס שניצל מהשריפה במסעדת "יאניס" באי קוס, יוון

מסעדת "יאניס" באי קוס, יוון

זיו אולורשו:

כאשר הורי שאלו אותי היכן אני ועדכנתי אותם שאני עם לירן, הם היו רגועים. לירן השפיע על הוריי בסמכות, בבגרות ובשקט שלו.

מלירן למדתי מה זו צניעות, ענווה ונתינה ללא תנאי.

ביום יום, לירן השפיע עלי בכל החלטה שהייתי צריך לקבל. לעיתים קורה שאני מתעצבן ומנסה לחשוב על לירן, איך הוא הגיב.

מגיל צעיר לירן אהב לשחק כדורסל. שיחקנו באותה קבוצה במטולה. הוא שיחק בקבוצה לפני, הצטרפתי אליו בכיתה ד' או ה' ושיחקנו יחד עד כיתה ט'. בהמשך, שיחקנו כשנה בכיתה י' או יא'. לירן היה אחד השחקים הטובים בקבוצה ושיחק בתפקיד רכז. לירן לא היה גבוה במיוחד, אך היה אתלט והייתה בו נחישות וזריזות. בתקופת החופש הגדול בעודנו בני 16, במשך מספר שבועות שיחקנו שעות רבות שניים על שניים. אני ולירן נגד איתי ואסף אזולאי.

צפינו יחד במשחקי כדורסל של ה- NBA. כחודשיים לפני שלירן נהרג, התקיימו משחקי הפלייאוף ב NBA. בכל פעם, היה "מאלץ" אותי לראות יחד איתו את המשחקים בבית הוריו. לעיתים, הייתי מתעצבן ואומר לו שאני יכול לראות את המשחקים אצלי בבית, אך אם אגיע אליו לצפות במשחק, שיישאר ער ולא יירדם. לירן הבטיח שינוח לפני המשחק כדי שלא יירדם במהלך המשחק. כאשר עמד לישון, ביקש שיעירו אותו לקראת המשחק. העירו אותו והוא ענה, "עוד רבע שעה" ושוב "תעירו אותי עוד רבע שעה". ניסיתי להעירו והוא נרדם, כך שוב ושוב. יום אחד אמר לי, "אני אראה את המשחק בעמידה כדי שלא ארדם". החברות והרעות הייתה אצלו ערך עליון. שנהיה ונבלה יחד.

בכל שנה, היו תחרויות בבית הספר "דנציגר". הוא התחרה בקפיצה לרוחק, לגובה וריצת 2,000 מטר. הידיעה על מותו של לירן תפסה אותי בשהותי באילת. בתקופה ההיא, איתי ואני השתחררנו מצה"ל ולירן היה ברגילה. לירן ואני החלטנו לרדת יחד לאילת שם עבד איתי. ואז, בצפון היה לא שקט, הייתה פעילות צבאית באזור. לירן ביקש שארד לאילת, והוא יצטרף אלי בעוד יומיים שלושה. חיכינו באילת שהמצב בצפון יירגע. בצהרי יום חמישי חזרתי למלון, ושמעתי בחדשות בערוץ אחד, על התקלות של כוח "דובדבן" וכי ישנם לכודים בלבנון. הבנו שנכנסו כוחות רגליים של צה"ל ללבנון. לא היו לנו פרטים ואנו בני העשרים, לא הבנו את חשיבות המצב. חשבנו שהכול יירגע ויהיה בסדר, המשכנו את היום שלנו כרגיל. לאחר מספר שעות, התחילה חרושת שמועות, שבה עלו שמות ההרוגים ביחידת "אגוז". טלפונים התחילו לרוץ בין כולם. בשלב זה, כבר לא שרתי כחייל סדיר. ניסיתי באמצעות מפקדי לברר מי הם ההרוגים ולא קיבלתי תשובות. הוריו של לירן שהו בעת ההיא בתאילנד, אף אחד לא ידע מה באמת קורה. המפקד אשר הכיר את לירן, ידע את שמות ההרוגים. מאחר ולא רצה לומר לי את שמות ההרוגים, חשדתי והמשכנו להריץ טלפונים, עד שהתברר שאכן לירן היה בין ההרוגים. באופן וודאי קיבלנו אני, איתי וחבר נוסף את הידיעה המרה בטיילת באילת. היו אלו רגעים שלעולם לא אשכח.

בזמן שעדיין לא ידענו שלירן בין ההרוגים, בגלל הלחץ שהייתי נתון בו ברגעים אלה, שכחתי שהוריו של לירן שוהים בתאילנד. התקשרתי לציון לבדוק האם דיבר עם לירן ומה קורה. הייתי בטוח שלירן התקשר אליו כדי לעדכן אותו. לירן היה טיפוס אחראי מאוד וידע לעדכן את הוריו. בדיעבד, זו הייתה שיחה די משמעותית עבורו. עד היום אני זוכר טוב מאוד את השיחה. ציון לא ידע ואני לא ידעתי האם לירן נהרג. עם קבלת הבשורה המרה בטלפון בטיילת באילת, איתי קרס. הייתי בסמוך אליו, הוא לא יכול היה

ללכת. נשאנו אותו למלון. הוא בכה ללא הרף עד אשר נרדם. התעורר מידי פעם בבכי וחזר לישון. בלילה ההוא שמרתי על איתי, שלא יעשה מעשה שטות מתוך בכי או ערפול חושים. כך זה היה במהלך כל הלילה. בבוקר, נסענו כל אחד לדרכו. איתי נסע להוריו בכרמי יוסף ואני להורי במרכז. התעקשתי לחזור לצפון, לא היה אכפת לי מהמצב הביטחוני בקריית שמונה. כל מה שרציתי, זה לראות את ציון ומיכל, שחזרו מחו"ל במוצאי שבת. ביום ראשון, נאספנו כל החברים בביתו של אסף יחזקאל בקריית שמונה, כדי להשתתף בהלווייתו של לירן.

בשבעה, איתי ואני נסענו יום יום למשפחה אשר ישבה בפתח תקווה.

וידוי אישי: תמיד הרגשתי אצל משפחת סעדיה בנוח. השיחה הטלפונית עם ציון, הרחיקה אותי ממנו. עד היום לא התגברתי על הטראומה, שהייתה לי לאחר שיחת הטלפון שלי לציון לתאילנד. בשבעה, היה לי קשה לדבר עם ציון ומיכל. ציון ניסה לנחם ולחזק אותי. הוא זה שאיבד את בנו, והוא בא לחזק אותי ולנסות לדבר איתי. בכל ימי השבעה, לא יכולתי להסתכל לציון בעיניים. עד היום לא התגברתי על כך. בשלוש השנים האחרונות, אני ממעט להגיע לביתם של ציון ומיכל, כי לא נעים לי מציון, אני מרגיש מאוד לא בנוח. זה הרחיק אותי מהם, למרות שאני מאוד אוהב אותם. הם לא יודעים זאת. כל השנים לקחתי זאת מאוד קשה.

ביום שישי לאחר שהסתיימה השבעה, ציון ומיכל שהו בבית מלון במרכז הארץ. הלכנו לבקרם והתפללנו יחד בבית הכנסת.

אנו שואלים ומתעניינים בשלומם ואם רצינו להגיע לשבת, תאמנו טלפונית עם ציון. היום זה קורה פחות, כי כולם גדלו והתפזרו. אני מרגיש שאיני יכול להגיע אליהם לבד.

בהלוויה, לא עיכלתי איפה אני נמצא. רק לאחר ההלוויה התחלתי לעכל. עד היום, אני לא מצליח לעכל את לכתו של חברי הטוב. השבוע, חלפה בי המחשבה שעברו עשר שנים ואני זוכר כאילו האירוע היה אתמול, ואיני מבין כיצד עברו השנים בלעדיו, ללא הצחוקים והחברות.

אני אוהב את לירן, מתגעגע אליו, הוא חשוב לי. הוא אינו יודע עד כמה הוא השפיע על מהלך חיי בהיותו בחיים וגם לאחר מותו.

עד היום, לא שיתפתי אחרים בסיפורים ובזיכרונות שלי על לירן, ולכן לא הגעתי לראיון שקיימה המשפחה עם חברי הילדות. הקושי נבע מהדחקה ומכך שקשה היה לי לפתוח את הדברים. השיחה היום, תעזור לי מאוד בקשר שלי עם ציון וזה חשוב לי מאוד.

עמרי אלקיים:

ההיכרות שלי עם לירן, הייתה באמצעות אחי - איתי. אני בוגר מאיתי בשנתיים בערך. הייתה בין לירן וביני חברות, אך היא הייתה פחות אינטימית משאר הילדים בני גילו, כי למדתי שכבה אחת מעל. את לירן אני זוכר מכיתה ה', כאשר עברנו למטולה. תחילה איתי הכיר אותו בבית הספר. בית הספר היה מאוד אינטימי, כולם הכירו את כולם ותמיד סיפרו על לירן דברים חיוביים. לירן הצטיין בספורט ובמקצועות נוספים. כאשר החמאתי לו, ענה "לא, לא, זה לא אני, הכול בסדר", היה צנוע ולא אהב שהחמיאו לו.

היום אני בן 32, ובמהלך חיי הכרתי אנשים רבים. איני חושב שהכרתי אדם עם האישיות, היכולות והכישורים, יחד עם הצניעות שבו, צדיק. עשה הכול כדי שלאחר יהיה טוב, הקריב מעצמו למען אחרים. ההיכרות שלנו התחזקה במהלך הבילויים המשותפים. בתיכון, יצאנו כל החברה לבלות יחד. כאשר תכננו יציאה לבילוי, תמיד המתנו לו במכונית מחוץ לביתו. אמרנו לו "יוצאים" והוא עונה "כן, כן, כן" והוא בשלו, עדיין לא התקלח. לא היה ניתן לכעוס עליו, כי עשה את הדברים בכיף. גם אם כעסתי כביכול, הייתי בסוף יוצא עם חיוך. בסופי שבוע יצאנו כל החברים לפאב או למקום בילוי אחר. תמיד כאשר חזרנו מהבילוי, הוא הזמין אותנו אליו לשבת ולשתות כוס תה. בשבת בערב, נפגשנו בבית הוריו למפגש "פרלמנט התה". במפגשים אלו, דיברנו על השרות הצבאי, חוויות שונות ועל בנות. זה היה הזמן שלנו, "ברחנו" לרגע מהמציאות, התפרקנו רגע לפני שחזרנו למסגרת הצהל"ית. צחקנו, נהנינו ושכחנו מקשיי היום יום. היה זה מקום מפלט, לא חשוב כמה עייפים היינו ובאיזו שעה בבוקר היה עלינו להתעורר כדי לחזור לצבא.

לירן היה אחלה גבר, מצחיק, מעט ביישן ומופנם. במפגשים אלו, הגיבוש החברתי היה ערך חשוב עבורו. כשראה אדם שמח, מבחינתו זה היה כל עולמו. מאה אחוז של נתינה, ללא קבלת תמורה. הנתינה הייתה ממקום של כיף ושמחה. לעולם לא עיוות את פרצופו, לא חשוב מה מבקשים ממנו ובאלו שעות במהלך היום והלילה.

זיכרון צרוב מלירן - יצאנו לבלות במסיבת שבועות בכפר גלעדי, ולירן לפתע נעלם לנו. חיפשנו אותו, כשחזר שאלנו אותו איפה היית? ענה לנו "הסתובבתי פה ברחבה". זה היה אופיו. פתאום נעלם לנו ובכל דבר מצא את העניין החיובי. במהלך מצבים לא פשוטים שחווינו במהלך השנים, לירן הראה לנו את הצד החיובי. "תחייך, אז מה אם אתה במינוס 2,500 ₪ בצבא". ידע להחזיר את האנשים שהיו במצב רוח שלילי, לחייך. איני זוכר שלירן היה עצבני, זועף או כועס.

כילד, היה לנו בבית סל קטן שהודבק על הדלת. לירן שתמיד שיחק כדורסל, היה תופס כדור קטן, סופר עד שלוש וזורק את הכדור לסל הקטן. עשינו תחרויות, אני, איתי, אבינו ולירן.

לאחי איתי, לא היו את הכוחות והרצון ללמוד. לירן אמר לו "עוד מעט, עוד מעט", שיגע את איתי. לי ולאיתי, הייתה בעיה קלה של קשב וריכוז. לירן התחרפן מזה ואמר "אחי, יאללה קום ללמוד". הציק לו שיקום ללמוד. איתי מבחינתו, ארבעה תרגילים זה די והותר. לירן לא ויתר, יושבים ומסיימים את כל שעורי הבית. אני זוכר שלפני מבחנים, איתי עשה ללירן מניפולציות שיבוא לישון אצלנו. ופעם אחת הוא שבר את השיא, וישן אצלנו 14 יום רצוף. היה אצלנו בן בית. לי עזר לעיתים במתמטיקה.

אצל לירן הרעות והחברות היו ערך עליון. לעיתים זה אף עלה על ערך המשפחה. אני מקווה מאוד, שהצלחתי להפנים חלק קטן מתכונותיו של לירן. התכונות שאימצתי הן ערכי החברות והצניעות. להתבונן בחברים מקרוב, ולנסות לתת מעצמי ככל שאפשר. האירוע הטרגי ליכד מאוד את החבר'ה. כל אחד

מהחברים, לקח על עצמו להישאר בקבוצה כמקשה אחת. אני בטוח, שלא חשוב באיזה מקום ובאיזו סיטואציה אהיה, בכל שעה משעות היממה, במידה ואתקשר לאחד החברים, הוא יהיה שם בשבילי. כך גם אני מתנהג כלפי אחרים. בזכות לירן, אימצתי את ערכה של החברות האבסולוטית, זה חשוב לי.
כאשר החליט ללמוד לנגן על גיטרה, לקח גיטרה ולמד בעקשנות ובהתמדה שבו. מבחינתו, הכול אפשרי. בזכותו, אני לא מוותר בלימודים שלי כיום, למרות שלעיתים לא קל לי.
הידיעה על מותו של לירן, תפסה אותי יומיים לפני שהייתי אמור לרדת לעבוד באילת. בגלל ההפצצות בקריית שמונה, שהיתי בביתה של דודתי בקריית אונו. תוך כדי הצפייה בטלוויזיה, קיבלתי שיחת טלפון מחבר מהחמ"ל, זה היה בסביבות השעה שמונה בערב. אמר לי "עומרי, לירן נהרג". עניתי, "מה אתה מקשקש לי במוח, חאלס עם השטויות שלך". הוא הסביר לי, אך לא יכול היה להמשיך לשוחח איתי.
לאחר השיחה, אני זוכר, ישבתי עם עצמי כעשר דקות, כולי חיוור. דודתי שראתה אותי חיוור, שאלה "מה קרה?" בהיתי בה, ולא יכולתי לדבר. ישבתי קפוא במקומי, היא שוב שאלה ואז עניתי, "החבר שלי נהרג". לא עיקלתי את הידיעה. ניסיתי להתקשר לאיתי, ואיתי לא ענה לי. ניסיתי להתקשר לירדן מספר פעמים, עד שהיא ענתה לי, שאלתי "מה קורה?, מה נשמע?" הבנתי שהיא לחוצה, סגרתי את הטלפון. מבחינתי זה היה כמו לאבד אח, בן בית. מבחינת הוריי, יש להם שישה ילדים, לירן, זיו וארבעת הילדים הביולוגיים. לא ידעתי מה לעשות, התקשרתי לשלומי בן שושן שהיה באזור רעננה, דיברנו ולא הצלחנו לעכל את הידיעה המרה.
הורי אספו את איתי וזיו ועלו לצפון. גם אני עליתי לצפון. לא אשכח את יום השישי בבית הורי, כל המשפחה הייתה בבית, גם זיו ואחותו. ישבנו סביב שולחן יום השישי, ואבי ניסה לומר קידוש. בפעם הראשונה בחיי, ואני בן 23, ראיתי את אבי בוכה, זאת לא אשכח לעולם.
אמי, הייתה מורה ללשון של לירן ואיתי. בזמנו, הם התבקשו לכתוב חיבור, ולירן כתב חיבור שאמי החליטה לשמור העתק ממנו. מיד לאחר שהוא נהרג, היא מצאה את החיבור. החיבור הוא מיוחד, כי הכתוב בו מאפיין מאוד את דמותו ואישיותו המיוחדת. הורי אהבו אותו מאוד. כאשר התארח אצלנו, שידלו אותו שיאכל ארוחת צהריים וארוחת ערב והוא תמיד סירב. היה אומר "אני צריך לרוץ, צריך לרוץ". כאשר ישן אצלנו, לא היה מוכן לאכול, לא היה מוכן שיתאמצו עבורו, כל השכנועים לא הועילו.
לירן איזן אותנו בבית, הוא מנע המון מריבות וחיכוכים. כילדים בתיכון, אמי הייתה פדנטית מאוד והייתה אומרת "תראה את לירן, למה אתה לא יכול להתנהג כמוהו, הוא לא עשה בעיות", ואנו לא היינו מסוגלים להיות כמוהו. לא יכולנו לשבת ולהכין שעורי בית, כן יכולנו לעשות עבודות כפיים. זה גרם לחיכוכים ואיתי שהיה "היפר", לא יכול היה לקבל מרות וסמכות. לירן עזר לנו מול אמנו.
לעיתים, אני מגיע עם חברים לביתם של ציון ומיכל. תמיד כיף להגיע אליהם. משפחה נשארת משפחה.
אני מבקש להגיד ללירן מילה אחת - ת ו ד ה!
תודה על כל מה שנתת, השפעת ועזרת.
הייתי רוצה מאוד לשתף אותך בכל מה
שעובר עלינו ועל החוויות של כולנו.

LEVI'S

שער שלישי - המסלול הצבאי

"הנני נשבע ומתחייב בהן בדקי נשמר אמונים למדינת ישראל לחוקיה ולשלטונותיה המוסמכים,
לקבל על עצמי ללא תנאי וללא סייג עול משמעתו של צבא הגנה לישראל,
לציית לכל הפקודות וההוראות הניתנות על ידי המפקדים המוסמכים
ולהקדיש את כל כוחותיי ואף להקריב את חיי להגנת המולדת וחירות ישראל."

(השבועה לצה"ל)

תהליך הגיוס

כבר עם קבלת הצו הראשון, לירן ידע שהוא רוצה להתגייס לאחת מהיחידות המובחרות בצה"ל. בהיותו תלמיד בתיכון, החל להתאמן באופן עצמאי ועם חברים, בכדי להכין את עצמו לקראת הגיבושים בצבא.

לירן התאמן באופן סדיר בבית, הן עם משקולות באימוני כוח, והן בריצות ארוכות לאימוני סיבולת. לירן הרכיב בבית מתח והתאמן בו מדי יום. בנוסף, הוא רץ ריצות ארוכות לכיוון הירדן. אחד מחבריו הטובים סיפר, שלירן היה מצרף אותו אליו לריצות בשעות מאוחרות מאוד של הלילה. הם היו מגיעים לירדן, שוחים במים הקרים וחוזרים הביתה בריצה.

כשהגיעה העת להתגייס, לירן ניסה להגיע לטוב ביותר מבחינתו - קורס טייס. לירן קיבל זימון למיוני צוות אוויר, עבר מספר שלבים במיון, אך בסופו של דבר לא התקבל לגיבוש. למרות שקיבל תשובה שלילית, לירן לא ויתר והגיש ערעור, אך גם אז נדחה. לאחר מכן, השתתף לירן בגיבוש ליחידות שלד"ג - מטכ"ל, סיים את הגיבוש, אך לבסוף התגייס ליחידת "אגוז". (ציון, אביו של לירן)

כשסגן בועז פומרנץ נהרג (בן קריית שמונה, קצין סיירת "אגוז", נפל בשנת 2002 במבצע "חומת מגן"), ללירן היה צורך להיות עם בועז. בכל יום זיכרון, לירן יצא מבית הספר והשתתף באזכרה שלו. בית הקברות היה ממוקם לא רחוק מבית הספר. לירן העריץ מאוד את בועז. לדעתי, בעקבותיו הוא החליט לשרת ב"אגוז". לזכרו של רס"ן אורי אזולאי (בן קריית שמונה, שירת בסיירת מטכ"ל, ביחידת המסתערבים "שמשון" ובחטיבת הצנחנים, נפל בשנת 1996 בפעילות מבצעית בלבנון), התקיים יום ספורט אליו הודפסו חולצות. בחג הפסח לפני שלירן נהרג, עשיתי סדר בארון והוצאתי חולצות דהויות ובגדים לזריקה. תוך כדי מיון הבגדים לירן הגיע. שראה את החולצה של אורי אזולאי ז"ל בחוץ, הגיב מיד. "מה את זורקת אותה? את יודעת מי הוא היה?, תשמרי על זה טוב". הוא לקח את החולצה, קיפל אותה והכניס לארון. היה חשוב לו הזיכרון של האחר. כבן המקום, כאב לו לאבד שני אנשים יקרים.

יום אחד במהלך שירותו הצבאי, לירן סיפר לי שהציעו לו לפקד על טירונים ושהוא מתלבט בנושא. שאלתי אותו, "האם אתה מסוגל לפקד? התפקיד דורש שתהיה אסרטיבי ולדעת לדרוש מהחיילים, ומאידך אתה מאוד ביישן ושקט".

הופתעתי כאשר לירן פנה לפיקוד, זה לא הסתדר לי. לא האמנתי שהוא יכול להוביל אחריו את חייליו. תפקיד המפקד מצריך יכולת שכנוע, כושר דיבור וביטחון עצמי. לירן באופיו היה שקט ולא הרבה לדבר. אמרתי לו, "איך תעמוד בפני החיילים ותתבייש לדבר?" להפתעתי, גיליתי שבמסגרת תפקידו כמפקד היה איש מעשים, מפקד שחייליו הלכו אחריו.

הופתעתי גם מכושרו הגופני כי הוא לא היה מוצק, בהמשך גבה והתפתח יפה.

בפעמים הראשונות כאשר התנדב להישאר שבת או התנדב למשימות שונות, הרגשתי שהוא פועל ממקום של חוסר ביטחון, אמרתי לו, "אתה לא יודע להגיד לא, אתה רוצה למצוא חן בעיניהם ולרצות אותם ולכן אתה נשאר". אמרתי לו, "תדאג גם לעצמך ולא תמיד רק לאחרים. תעמוד על שלך, תהיה אסרטיבי יותר" (מיכל, אמו של לירן).

יום הגיוס

יחידת "אגוז" - סקירה

סיירת "אגוז", הוקמה לראשונה בשנת 1956 על ידי מפקדה הראשון אריה גרדי. מטרת היחידה הייתה לפעול בעורף האויב הסורי, במקרה בו הסורים יחלצו לעזרת בעלי בריתם - המצרים, בעקבות "מבצע קדש".

בשנת 1957, לאחר שכח מהסיירת עלה על מארב של משמר הגבול באזור אום אל-פאחם, הוחלט לפרקה.

היחידה הוקמה מחדש בשנת 1963 על-ידי סרן יהושע (שייקה) ארז, כאשר תפקידה העיקרי היה לאבטח את המוביל הארצי. בשנת 1967 הפכה לגדוד הסיור הפיקודי של פיקוד הצפון, גדוד אשר פורק באביב 1974, בשל מצוקת כוח אדם ביחידות אחרות בעקבות מלחמת יום הכיפורים.

בינואר 1995, הרמטכ"ל דאז אמנון ליפקין-שחק ואלוף פיקוד הצפון דאז עמירם לוין, רצו להביא למהפך בלחימה בארגון הטרור "חיזבאללה", מהפך שיבוא לידי ביטוי באמצעות יחידה ללוחמת גרילה המתמחה בשיטות לחימה חדשות ומתקדמות. בשל כך, הוקמה יחידת "אגוז" (נקראה על שם סיירת "אגוז") אשר נטמעה כחלק מחטיבת גולני.

שילוב היחידה בתוך חטיבת גולני, נבע מהמחשבה כי ליחידה החדשה נדרשת תמיכה, חניכה, ליווי, סיוע אג"מי וסיוע לוגיסטי מצד גוף מנוסה, הבקי בלחימה בלבנון ולמוד ניסיון מבצעי.

מפקדה הראשון של היחידה המתחדשת היה ארז צוקרמן.

יחידת "אגוז" אשר התמחתה בלחימה בשטח סבוך, בשדאות ובהסוואה, פעלה במשך שנים רבות בדבקות ובנחישות כנגד מחבלי "חיזבאללה" בשטח לבנון. היחידה ידעה הצלחות מבצעיות רבות, ביניהן הריגת בנו של מזכ"ל ה"חיזבאללה" חסן נסראללה בשנת 1997.

לאחר הנסיגה מלבנון בשנת 2000, המשיכה היחידה את פעילותה בגבול הצפון, אך התמחתה גם בלוחמה בגזרת הר חרמון והחלה להשתלב בפעילות לסיכול הטרור באיו"ש ובעזה. פעילותה המבצעית הרבה של היחידה בגזרות השונות מיום הקמתה זיכתה אותה פעמיים בצל"ש אלוף ופעמיים בצל"ש הרמטכ"ל. ניסיונה הרב של היחידה בלחימה מול כוחות לא סדירים, במיוחד מול "חזבאללה" בדרום לבנון, השפיע רבות על תורות הלחימה של חטיבות החי"ר והיחידות המיוחדות בצה"ל.

מסלול הלוחם ביחידה נמשך כ- 16 חודשים ונחשב מהקשים ומהמאתגרים בצה"ל. המסלול כולל: טירונות חי"ר ואימון מתקדם, שלב מכין, שלב לחימה בסיסי, ניווטים, קורס צניחה, קורס לוחמה זעירה, קורס לוט"ר, שלב לחימה מתקדם הכולל: לוחמת שטח בתנאים שונים - אזורים מיוערים, לחימת סלעים, לוחמה בשטח בנוי, הסוואה, אימונים בתנאים קיצוניים - בחרמון וכדומה, סדרות ייעודיות וקורס מ"כים.

בתאריך 24.12.2015 נערך טקס פרידה של היחידה מחטיבת גולני לאור מעברה ב - 27.12.2015 לחטיבת הקומנדו החדשה שהוקמה בצה"ל.

מהיכרותי עם סעדיה

אתם (בבית) קראתם לו לירן, ואנחנו (בצבא) קראנו לו סעדיה.

שמי איתי, והייתי מ"כ ביחידת "אגוז". היינו צוות של 5 מפקדים: מ"מ, סמל ושלושה מ"כים. היווינו את סגל הפיקוד הישיר על מחלקת הטירונים של "אגוז" - מחלקה 2 (מאוחר יותר הייתה ל"צוות עופר").

הגענו חמישה מפקדים צעירים בתפקידנו, חדורי אמונה ו"רעל", לקחת את החבורה הזו ולהפוך אותה לצוות משובח של לוחמים מיומנים, בעל כושר גופני מעולה ומערך ערכים מושתת.

הורים, מי שעסק בחינוך, הדרכה או פיקוד, יודע שגם מורה טוב, לא יכול להמציא את הגלגל מחדש ולעשות יש מאין.

מפקד טוב, חדור מוטיבציה, מרגיש בתחילה שהטירונים שלו הם "כחומר ביד היוצר". מה שתעשה מהם, הוא מה שיהיה. אין כזה דבר חייל גרוע, יש רק מפקד גרוע.

מאוחר יותר אתה מפנים, שחייל ללא אופי, לא יהפוך לעקשן, חרוץ, ו"מורעל". כך גם קבוצה ללא כימיה, משמעת ומנהיגים, תתקשה מאוד ליצור גיבוש אמיתי, ולהגיע לתוצאות הנדרשות.

למזלנו, אותה קבוצה של בני 18+, כולם ככולם ללא היכרות מוקדמת, התגלתה מהר מאוד, כחבורת נערים / גברים בעלי כושר גופני גבוה. המנהיגים שלה, הצחוק והגיבוש הכ"כ טבעי שלהם.

בקרב אלו הייתה גם מעט חוצפה, והרבה אי הבנה של המערכת הצבאית בכל הקשור לשגרת יומו של הטירון (אם יש כזו ביחידת "אגוז") ובכלל, זאת מעצם היותם טירונים.

כבר בהתחלה, בבוחן הכושר הראשון, התגלה סעדיה כבעל כושר גופני גבוה. יכולת ריצה טובה מאוד, דבר שלא היה כה יוצא דופן במחלקה הספציפית הזו.

אותם ימים ושבועות ראשונים של טירונות קשה, ושיגרה הכוללת קאדרים וטרטורים מידיי יום ביומו.

"מצאת החמה עד צאת הנשמה", אימונים מפרכים לבניית ובחינת אופיו של החייל.

באותו זמן, הבחנו אנו המפקדים וגם חבריו למחלקה, בדבר מה המיוחד לסעדיה. בכל עת של ריכוז, מאמץ, שיעור, מסע או קאדר, היה סעדיה חושף חיוך תמים וטוב, וקצה לשון משתרבבת מהפה, כנראה בשביל לנשום. התנהגות שהפכה מהר מאוד להומור משותף, מפקדים וחיילים כאחד.

אימון מוקדם מאוד שאני לא אשכח, היה אימון בהגשת עזרה ראשונה, בה הדגמתי לחיילים איך מרגיש כששמים עליך ח"ע (חוסם עורקים), דבר לא מאוד נעים כשלעצמו, אבל הכרחי. כשנשאלו מי מוכן להתנדב, הראשון והיחיד למשימה היה סעדיה. המדריכה כרכה עליו את הח"ע, סיבוב ועוד סיבוב, הדם לא מגיע ליד, דקה ועוד דקה, החיוך של סעדיה לא יורד מהפנים והלשון עדיין משתרבבת. אירוע זה עורר צחוק גדול, מפקדים וחיילים כאחד, אבל קצת תמוה.

בינינו המפקדים, חשבנו שסעדיה כנראה לא מאוד מתוחכם, בחור פשוט וטוב, דבר שהתגלה כשטות.

אולי שלושה שבועות יותר מאוחר, גילינו שסעדיה למד לימודים ריאליים מקיפים, במגמה מיוחדת לעניין.

עובדה שסעדיה, בדרכו, טרח להסתיר או פשוט לא מצא סיבה טובה לציין בפני החבר'ה.

מעולם לא ראיתי, ואני בספק אם מי מאיתנו ראה את סעדיה משוויץ בהישג, או בניצחון כלשהו (והיו לא מעטים).

הטירונות הפכה לאימון מתקדם והמחלקה לצוות. המסעות נהיו ארוכים יותר ויותר, נוספו משקלים, אלונקות, אחריות, פק"ל לכל חייל, אימונים מפרכים בגשם, בבוץ, תוך כדי עונשים מזדמנים וההכרח להוכיח את עצמך פעם אחר פעם.

סעדיה המשיך להוכיח אופי חזק ומהימן, את היותו חבר אמיתי, דואג, צנוע ומשקיע תמיד בכל משימה, מד"ס, בחברים ובכלל. כך הפך לקשר של עופר המפק"צ. פק"ל תובעני, הדורש אופי ללא ספק.
אחד הזיכרונות המובהקים שלי ממנו, עם המ.ק 77 (מכשיר קשר) על הגב, לא מוכן להעביר לחבר כדי להרוויח מעט מנוחה. מיוזע, רץ בין המפקדים לצורך העברת הודעות.
סעדיה מחויך, תמיד לוקח את הבדיחות ברוח טובה, גם כאשר הם על חשבונו (מדרכם של מפקדים).
הצוות הולך בקצב מהיר, והוא כדרכו של קשר, רץ קדימה ואחורה, הלוך חזור, מהמפק"צ בראש עד המאסף. המע"ד (מכשיר עזר דיבורי) נופלת מצד אחד, אנטנת לונג 5 מ' בצד השני, פוגעת מפעם לפעם בחבר או מפקד, והקשר יושב עליו בצורה מסורבלת וכואבת.
חלפו עברו 7 החודשים הראשונים, ואנו המפקדים, הוחלפנו באחרים. החיילים, המשיכו בעבודה המפרכת של המסלול, בדרך להיות לוחמים.
גם אז וגם אחרי כן, אתה סעדיה, כבר לוחם ללא חת. אנו המפקדים לשעבר, רחוקים משגרת האימונים והמבצעים שלכם. גם אז, אתה תמיד נשאת איתך עוד חיוך בשביל מי שלא יהיה, ומילה טובה - "ואיפה אתה הרמן?" ו "לא רואים אותך", בכוונה אמיתית ולא כדי לצאת לידי חובה (כדרכם של רבים, כדרכו של עולם).
סעדיה יקר, אתה הלכת ותיזכר טוב, שקט, מחויך ומופנם כשהיית. אבל ההורים שלך, איבדו כזה בן טוב, עם כזה לב טוב, שהיה מביא להם רק נחת, כך גם שאר בני המשפחה. החברים שלך מהבית, מהצוות ומהיחידה, איבדו חבר אמת ובן אדם אמיתי, שללא ספק היה יוצא לעזרה ברגעי קושי, גם לאחר הצבא.
כולנו כאן שזכו להכיר אותך, וכל אלו שלא, בהם משפחה שלא זכית להקים, שלא זכו לאדם כמוך, כולנו הפסדנו מלכתך, "טובי בניה של הארץ" ללא ספק.
משתתפים בצערכם: עופר האן, כפרי, שי, הרמן, עומרי, גיסין ויגאל - צוות המפקדים.
נוח על משכבך בשלום.

איתי הרמן, מ"כ של סעדיה

בקיץ 2006 הייתי חייל משוחרר טרי, ומצאתי עצמי במילואים ראשונים בגזרת החרמון. באחד הבקרים חזרנו ממארב ובכל מקום פנים נפולות... אמרו שכוח סדיר של יחידת "אגוז" נהרג בקרב מול "חיזבאללה" במרון א־ראס שבלבנון... מבין הנופלים היה לירן סעדיה ז"ל, בן קריית שמונה, שזכיתי להיות הסמל של הצוות שלו לזמן קצר בתקופת המסלול. לירן נהרג לצד המ"פ שלו, רס"ן בנג'י הילמן (לירן היה קשר שלו), ועוד שלושה חברים ליחידה.

כשאני נזכר בלירן וברגעים הקצרים שחלקנו יחד, אני נזכר בעלם צנוע ורגיש מאין כמותו, שתמיד נשא על כתפיו גם בשביל אחרים. לירן היה מסוג האנשים שלא הכירו את המילה "לא" או "לא רוצה/יכול" שכן תמיד היה הראשון לתת כתף לחבר, ותמיד עם חיוך.

אם לא הייתי מכיר את לירן וקורא את הדברים הללו, אולי הייתה חולפת לי מחשבה בראש שאלו הם מסוג הדברים שנהוג לכתוב על כל אדם שנהרג... אבל כשאני חושב על לירן - המילים הללו הן קצה הקרחון של טוב ליבו ותמימותו, שגרמו לי בתור סמל צעיר ביחידה לשהות כמה שיותר במחיצתו על מנת לספוג ממנו כמה שניתן...

אני זוכר שהוא שמע שאני חובב שטח וטיולים, אז באחת מהשבתות שסגרנו יחד הוא הביא ספר על הישרדות במדבר והביא לי לקרוא בו... תמיד נגע בכולם... לירן תמיד היה מגיע לשאול אותי מה עוד צריך, והיכן עוד צריך עזרה... כזה היה לירן.

במסע חולות (בהמשך מופיעה תמונה של הצוות בסיומו) - מסע מפרך של עשרות קילומטרים לאורך חופי הצפון, עם משקלים על הגב ואלונקות באוויר - עקב פציעתו של הקציין אני הובלתי את הצוות במסע... אני חייב להודות שדי חששתי להוביל את המסע לבדי. הייתה לי תחושה שלירן, שהיה הקשר של מפקד הצוות (תפקיד שניתן למצטיינים), הרגיש בכך ובא אליי בתחילת המסע ואמר לי שהוא צמוד אליי כל המסע ויהיה בסדר! בפועל לירן עבר במסע אחד שלושה מסעות, שכן הלך לצידי וכל כמה דקות הלך לסוף התור על מנת לדחוף ולתמרץ את האחרונים!!! מיד היה לו יותר כוח מכולם כשהיה מדובר בלעזור לאחרים...

בהלווייתו באתי לקריית שמונה המופגזת, הייתה זו הלוויה שנערכה תחת אש... ריח השריפות של יערות הגליל באוויר וטעם מר של כאב בגרון... עמדתי בצד, רחוק מכל ההמולה, ולא יכולתי להתקרב לאזור הקבר... לא הצלחתי להבין איך היה אפשר להרוג איש שמלא בכל כך הרבה טוב... לא הצלחתי למצוא את ההיגיון... שמתי אבן על הקבר הטרי וחזרתי לפלוגה בחרמון בלב כבד.

מאז השחרור אני עוסק בהדרכת טיולים ובחינוך נוער בשטח במסגרת חוגי הסיירות של קק"ל, ובכל פעם שאני מטייל בחרמון ובאזור קריית שמונה אני נזכר בלירן, שצניעותו ותום ליבו היו לי מקור להשראה...

הייתי רוצה שהדור הצעיר (והבוגר) יזכה לשמוע ולהכיר קצת את לירן ולקבל ממנו דוגמה אישית, במיוחד ביכולת של לירן לקום ולעזור לכל איש ואדם, בכל זמן - גם כשלא באמת מתחשק!!!

תמיד! תמיד לדעת לעזור!

צר לי מאוד שההיכרות שלי עם לירן הייתה קצרה כל כך, אך גם בזמן כה קצר, לירן חדר לליבי והניח בו טוב משל עצמו והשראה גדולה עבורי...

יהי זכרו ברוך...

נדב בנג'ו

תמונה מסיום מסע החולות בחוף הכרמל.

לירן ימני קיצוני תחתון, אני רביעי משמאל עומד (עם אנטנה של מ.ק. מאחוריי)

חברי הצוות מספרים

ביום הזיכרון התשיעי לנפילתו של לירן סעדיה במלחמת לבנון השנייה, התאחדו בביתו בקריית שמונה חבריו לצוות, חברים אשר ליוו אותו מתחילת שירותו בצה"ל ועד נפילתו. במפגש מרגש, עוצמתי ומיוחד במינו, סיפרו החברים על "סעדיה" בהתרגשות ובאהבה גדולה.
מהמפגש עלתה דמותו ואישיותו המיוחדת של לירן המלווה את החברים במהלך כל השנים בחיי היומיום.

ניר ביטרמן:
הפעם הראשונה שהתוודעתי ללירן הייתה כאשר היינו בגיוס כשלושים חבר'ה בשני אוהלים נפרדים. בשבועיים הראשונים לא יוצא ממש להכיר את כולם.
בשבת הראשונה לירן התנדב לשמור בזמן שכולם יצאו הביתה. החבר'ה התוודעו אליו והעריכו אותו על ההתנדבות הראשונה, שבדרך כלל מהווה טראומה לתורנים החדשים. באיזו קלות מבלי לחשוב הוא הציע את עצמו לסגור את השבת. זה גרם לי להעריך את לירן.
היו שבתות שסגרנו במלון הצפון בקריית שמונה. לעיתים לירן הזמין מספר חבר'ה אליו הביתה לארוחת ערב, ובסיום הערב ביקש שנישאר ונדבר, נשתה קפה, נפצח גרעינים, ותמיד כך זה היה. היינו חייבים לחזור למלון הצפון בימי שישי עד חצות. למרות שהמרחק מבית ההורים של לירן למלון הצפון הוא קצר מאוד, היינו מוצאים את עצמנו נותנים את ה"ספרינט" של החיים שלנו כדי להיות שם דקה לפני חצות.
היה חשוב לו שנרוויח עוד רגע אצלו בבית, בגינה, לפצח גרעינים, לשתות כוס קפה, לשתף חוויה וסיפור קטן. זה קרה כל הזמן. הנתינה זו תכונה שאפיינה אותו.
בהמשך המסלול אני זוכר את לירן כאחת הדמויות הכי חזקות במסעות ובריצות. הוא היה מודל לחיקוי כי היה מתגבר על כל קושי ומכשול שהיה נתקל בו.
לקראת סיום המסלול הייתה לי חוויה מיוחדת עם לירן. יש שבועות המסכמים את המסלול. כל שבוע היה בנושא או בהתמחות שונה. אחד המסכמים הראשונים נקרא "מסכם בדד", שבוע שבו עושים משימות וניווטים לבד. בגלל שלירן לא ניווט מי יודע מה, הקצין איציק גרובס החליט "לשדך" אותנו יחד לניווט זוגות כאשר במשך השבוע אנו עושים את המשימות והניווטים יחד. התחלנו לא רחוק מקריית שמונה. לירן היה אדם שלא ויתר ולא התפשר עם עצמו על כלום, ולכן היה מאוד קשה לנווט איתו. בלילה הראשון היה יחסית טוב. בלילה השני הרגשנו שאנחנו מאבדים את זה, מאבדים את הדרך. הוא ידע ולמד את הציר טוב יותר ממני אבל בתכלס, שנינו לא היינו סגורים איפה אנחנו. בלילה השני ממש התברברנו, אמרתי לו, "יאללה, בוא נדביק את הקצב", כי שמענו בקשר שהחיילים מקדימים אותנו מאוד ואנחנו עדיין תקועים מאחור. הייתה לנו הליכה לעוד יומיים, לא היה לנו מושג ולא הכרנו את הסביבה, הייתי מאוד מתוסכל. היה קטע שהיינו צריכים לעבור גדר בקר בלילה, כל השטח מסביב היה מלא בבוץ וריח חזק. עברתי ראשון את הגדר, אולי מתוך עייפות הוא הביא לי דריכה עם כל הבוץ על היד, כולי התמלאתי בבוץ וריח. אמרתי לו, "סעדיה, תראה לאן אתה הולך, אתה משגע אותי. תן לי לפחות לעבור את הגדר, מה אתה דורך עליי?" באותו הלילה היה לנו ויכוח. בסופו של דבר איכשהו הצלחנו לסיים את השבוע. זה היה שבוע שאני והמפקדים נזכור תמיד.

מתי בפעם הראשונה נחשפת לתעצומות הנפש של לירן?

לירן הוביל בכל הריצות והמסעות. היה תמיד בין השלישייה הראשונה. במהלך המסלול הייתה לנו ריצה או ריצת אלונקות שבה הוא רץ פצוע בברך והגיע בין האחרונים. לאחר שסיימנו את הריצה, הוא הרים את המכנס והברך שלו הייתה נפוחה מאוד. כשראיתי את רגלו הנפוחה, אמרתי לעצמי שאני מוריד בפניו את הכובע, הוא לא ויתר לעצמו והאירוע הזה היה אחד האירועים שסימלו מבחינתי את כוח הרצון וההתמדה שלו.

אספר על תקופת החברות שלי עם לירן. היינו יחד בבא"ח ופיקדנו על סגל הטירונים. לירן היה המפקד ואני הייתי הסמל. תקופה זו ששירתנו יחד הייתה חוויה כיפית מאוד. שאר המפקדים הגיעו מצוותים שונים, ואילו לירן ואני הגענו מאותו הצוות וזה הרגיש לי שיש לי חבר, התחלקנו בחוויות המשותפות ואת מרבית הימים שלנו העברנו אחד עם השני. היה לנו יום אחד של שדאות. בתור מפקד ותיק המפקד על טירונים, לא היו לי הרצון והכוח לעבוד קשה מדי, רציתי להעביר את הימים בקלות. באמצע לילה גשום הכנתי את האוהל ללינה המשותפת, היה לנו קטע כזה בצבא בימים הקרים ובמסעות, כדי להתחמם היינו מתחבקים אחד עם השני. לירן נכנס לאוהל וניסה להתחבא מהגשם, אמרתי לו, "צא, אתה מרטיב אותי", והוא נשכב עליי ואמר, "עוד קצת, עוד קצת, תן לי עוד קצת". עניתי לו, "לירן, אתה מרטיב אותי, תעזוב אותי ותלך הצידה". היינו איזה רגע מחובקים אחד עם השני ואיכשהו קלקלו לנו את השמחה כי היינו אמורים ללכת לטפל בחיילים. אמרתי לו שאין מצב שאני יוצא עכשיו מהאוהל, והוא ענה, "ביטר, צריך לצאת", ואני בשלי לא מוכן לצאת מהאוהל. לירן אמר, "בוא יחד איתי, נעשה זאת יחד ונתקתק אותה". בסופו של דבר הוא שכנע אותי עם הרצון והנכונות שלו והלכנו לעשות את מה שהיינו צריכים לעשות. מובן שאני ברחתי מוקדם יותר ולירן נשאר לעשות את כל הנדרש. זהו רגע שאני זוכר מאוד מהתקופה שלנו בבא"ח.

את הידיעה שלירן נהרג קיבלתי בדרך לא דרך. הייתי באבט"ש עם הטירונים והשתתפנו במלחמה לקראת סופה. לאחר שבועיים בכפר מארון א־ראס אחד ממפקדי הטירונים שהיו איתי אמר לי שמישהו מהצוות שלי נהרג. התחילו לרוץ לי מחשבות בראש ועל לירן כלל לא חשבתי. הוא היה אחר ומיוחד, הייתה הרגשה שאיזו הילה עוטפת אותו ושומרת עליו, ולא יכול להיות שיקרה לו דבר. באותו לילה אחד מהחבר'ה שהיה בחוץ התקשר אליי וסיפר לי שלירן נהרג.

מה היית לוקח מלירן? הייתי לוקח מלירן את יכולת ההתמודדות שלו מול הקשיים שניצבו לפניו. הוא עשה את זה ב"נונשלנטיות" כזו. הוא לא עושה סיפור מכל קושי. הכול היה "קטן עליו", ובזה הוא היה מודל לחיקוי בעיניי. הפשטות והקלות.

עומר מירון:

אני מסכים עם ביטרמן שהערב יסופרו סיפורים הקשורים לנתינה ולאכפתיות של סעדיה, ויש בו הרבה. חשבתי רבות על המפגש, וחמש דקות לפני שהתכנסנו, נזכרתי בסיפור שלדעתי מתאים. שלב טירונות היחידה היה שלב קשה במיוחד, ובכל יום רק רצינו שייגמר היום. זו הייתה תקופה לא קלה בשטח האימונים. היו אימונים מסוגים שונים. אחד האימונים היה סחיבת אלונקות בשטחים חקלאיים גדולים מאוד. במהלך האימון הייתה בשטח שלולית בוץ גדולה במיוחד, ולא היה צ'אנס לעבור את זה בשום צורה. נכנסנו לתוך השלולית, לירן היה עם האלונקה הראשונה וכל הטור אחריו בתוך הבוץ. לירן החליט לעצור כדי להסתובב ולצלם. תבינו את הסיטואציה, כולם כבר עצבנים, אני זוכר שאפילו אני אמרתי לו,

"לירן, בוא נתקדם, צלם אחר כך", והוא בשלו, ממשיך לצלם עוד ועוד. המשכנו הלאה. לדעתי כבר שם פגשתי את המנטליות שלו ואת הראייה שלו קדימה. תכונות שלא היו לכולנו, לפחות לא לי, אני מעיד על עצמי. זו מנטליות הראויה להערצה, וזאת מעבר לאכפתיות ולצניעות. אבסולוטיות מוחלטת וזה הוא, זה היה ה - D.N.A שלו

מתי נחשפת לתעצומות הנפש של לירן?

המסלול עצמו נמשך שנה וארבעה חודשים, כל יום הוא מאוד לא פשוט, בתוך שנייה מגלים מי עוזר למי ומי בעיקר מדבר. קשה מאוד להסתיר כשכולם אחד עם השני כל הזמן. אצל לירן רואים את זה מיד. הנתינה שלו היא חלק מה - D.N.A שלו, החשיבה קדימה והבגרות הזאת שלא הייתה לאף אחד מאיתנו בכל סוגי הפעולות שעשה.

ספי תוהמי:

לירן מבחינתי ייצג את כל התום שיש בעולם הזה. היה תמים ומלא טוב לב. תמיד נכון להיות שם בשביל כולם בכל שעה כדי לתרום מעצמו ולעזור לאחר. מוכן להתנדב גם כאשר אף אחד אחר לא היה מוכן, הוא עשה זאת ברצון. התנדב להישאר שבת גם אם זו הייתה שבת שלישית.

תפקידי בצוות היה קלע חוד ולירן היה הקשר, יד ימיני ובן זוגי במבצעים. היה בינינו קשר שהוא יותר מקשר חברי, היה זה קשר מבצעי מאוד מאוד קרוב. התגייסנו יחד לשירות הצבאי בנובמבר 2003. הכרתי בחור ביישן אבל מאוד חזק, במסע של חמישים ק"מ לירן היה הולך וחוזר כדי לדרבן ולדחוף את כולם קדימה. בניווט, העברתי אליו את הנקודות בצירים והוא עדכן את המספרים במכשיר ה - G.P.S שהיה ברשותו בזמן הניווט. כאשר כולם ישנו, לירן ואני למדנו את הצירים. מאחר שלירן לא היה הנווט הטוב בעולם, למדתי היטב את הצירים.

גילינו במהלך השירות שאני מכיר חלק ממשפחתו הרחבה בחדרה - אורן ואלון בני הדודים שלו. גילינו את הקשר תוך כדי שסגרנו שבועיים בבסיס הטירונות. הוא הצטרף אליי לטרמפ לחדרה, וכששאלתי אותו, "מה יש לך בחדרה?" הוא ענה לי, "אני נוסע לבקר את בן דודי אורן תורג'מן". זה היה פשוט הזוי, כי אורן למד עם אחי מגיל צעיר מאוד והקשר שלי עם המשפחה היה חזק מאוד.

מה דירבן את לירן?

לרוב, בני אדם הנמצאים בקושי חדש שעדיין לא חוו, מתכנסים בתוך עצמם, מרחמים על עצמם ומנסים לדחוף רק את עצמם כדי לעבור את המכשול. ללירן היו תעצומות נפש לדחוף את כולם, זה משהו שהיה טבוע בו חזק מאוד. תמיד משבחים את מי שנפל. כשלירן נהרג, היה לנו אקט של הומור שחור ואנחנו, שהיינו באמצע המלחמה הקשה בלבנון, אמרנו לעצמנו שלירן מדבר עכשיו עם אלוהים. שאלנו את עצמנו איך יכול להיות שדווקא לירן נהרג. זה נראה לנו הזוי. לא הגיע לו להיהרג, כנראה באמת היו צריכים אותו שם למעלה.

מה בכל זאת היה קשה ללירן ועם לירן?

הייתי מנער אותו שיהיה אסרטיבי יותר ויפסיק להיות תמים. לירן היה אסרטיבי בדרכו שלו, בדרך שקטה ומאוד טבעית, כאשר אצלנו האסרטיביות הגיעה מתוקף התפקיד הפיקודי.

פעם בילינו בתל אביב ופתאום סעדיה נעלם. קלטנו אותו מוזג חלב בצלוחית ומחלק לחתולים ברחוב. איך באמצע תל אביב האדם חושב על זה בכלל? משתמע שלירן היה פשוט מלאך.

אי פעם כעסת על לירן?

בהכשרות היו שני צוותים וכל צוות שמר בתורו בשעות הלילה על הציוד שהיה בחדרים. סעדיה היה בצוות המקביל, בחדר של ה"רשעים", ה"תחמנים". ארגנתי את רשימת השומרים, כאשר כל חייל שמר כחצי שעה. בבוקר הגיע אליי חייל והתלונן שהוא שמר פעמיים באותו הלילה, ומבחינתי זה לא היה יכול להיות אז בדקתי שוב את הרשימות. עברתי חייל־חייל, וסעדיה כמובן לא היה מסוגל לשקר ואמר לי, "התעוררתי וניסיתי להעיר את כולם והם העבירו את זה הלאה, אמרו לי תעביר את זה הלאה". התעצבנתי עליו ואמרתי לו, "איך אתה עושה את זה ונותן להם לשקר לכולנו?" זה סוג הוויכוחים שהיו איתו, וגם אז לא יכולתי לכעוס עליו כי הוא לא היה מסוגל לשקר.

כשאומרים "לירן", מה הדבר הראשון שעולה לך בראש?

התמימות שבו. לירן היה נער וגם כשהוא היה כבר גבר מבחינת גילו ויכולותיו, היה אדם מדהים ועם זאת תמים מאוד.

האם התמימות הזו באה לידי ביטוי גם בפעילות המבצעית?

לא, ממש לא. הוא הצליח להתחבר והיה בר שיח לכל אחד. פשוט היה לו את זה. הצליח לנהל שיחה עם נהג טיולית רוסי כשאחרים לא היו יכולים לתקשר איתו ולשמוע את סיפור חייו.

היית שם בזמן הקרב?

כן, השתתפתי בקרב במארון א-ראס וזה היה הזיכרון האחרון שלי עם לירן.

אחזור מעט אחורה, הייתי פצוע במשך כשישה חודשים בשל שתי פריצות דיסק, ומתוכם שהיתי בבית כשלושה חודשים. הייתי בקשר עם הצוות לאורך כל התקופה. לאחר שלושה חודשים חזרתי לצוות כי התחילה המלחמה. מיד עם החטיפה של גולדווסר ורגב הבנתי שהצוות נכנס ללבנון והחלטתי "לשים פס" על הכאבים שיש לי ולהתחבר אליהם, להוביל את הניווט כי הם שמו את מבטחם בי. ואכן, הגעתי ונלחמתי עם החברים שלי.

התארגנו ביער ברעם לכניסה ללחימה בלבנון במקום שהיינו אמורים לחלץ את החבר'ה מהצנחנים. לירן ואני היינו שם יחד והלכנו לשמוע את השיחה עם המ"פים והקצינים, וכן התקיימה שיחה בין כל המנווטים. לירן נשאר לשמוע וכשחזר אמר לי, "ספי, אתה לא מבין, אמרו לנו לקחת בתיקים שקים לגופות". אז הבנתי שהנה כבר נכנסים וזה הולך להיות אמיתי, ובשנייה האחרונה חזל"שו אותנו (חזרנו לשגרה) והודיעו לנו שאנו לא נכנסים פנימה. חזרנו לבסיס. ישנו במועדון ובשעה עשר בבוקר הקפיצו אותנו והודיעו לנו שאנחנו נכנסים עכשיו דרך אביבים. ניסיתי להעיר את לירן, "קום כבר, קום כבר", והוא לא התעורר. בסופו של דבר הוא התעורר, התארגנו ויצאנו. עלינו את העלייה לכפר מארון א-ראס. היינו מספר צוותים, אני והצוות שלי התמקמנו בבית הראשון. הצוות בפיקודו של המ"פ בנג'י יחד עם לירן היו אמורים להמשיך לבית השני.

בין המ"פ בנג'י לביני היה כבוד הדדי אך היו גם ויכוחים, כי נלחמתי למען הצוות וזה לא מצא חן בעיניו. לכן היה דיסטנס בינינו. הייתי אחרון בגרם המדרגות, בנג'י ירד במדרגות ולירן אחריו כדי לעזוב את הבית. עם הירידה בנג'י נתן לי בעיטה קטנה ברגל וקרץ לי, כאילו "שבר איתי את הקרח", זה היה חשוב לי מאוד. לירן קלט את הסיטואציה שנוצרה ביני לבין בנג'י באותו הרגע, חייך אליי ונתן לי "כיף". זו הייתה הפעם האחרונה שראיתי את לירן ותקשרתי איתו.

עלינו וחיפינו מהחלונות. כשהצוות של בנג'י ולירן הגיעו לחצר הבית השני, ראיתי את ההתפוצצות. הייתי בטוח שזה דו"צ, כלומר שהתותחנים שלנו הפציצו אותנו בטעות. אמרתי לחבר'ה, "יש פה דו"צ". לא ידעתי שלירן היה שם כי היה מעט רחוק. אמרתי לעצמי שבסביבה הקרובה שלי כולם היו לידי חוץ מלירן ומה הסיכוי שמכל מי שהיה שם דווקא לירן נפגע. היה טירוף, שיימן תפס אותנו ואמר לנו, בואו נצא לחלץ, ורצנו לחלץ ומסביבנו נשמעו יריות מכל עבר. עלינו וחיפינו ואז מסרו בקשר את שמות ההרוגים. אני זוכר שפשוט הייתי בשוק. חשבתי שאני נמצא באיזו הזיה. זה לא קורה לנו, אנחנו חודש וחצי לפני חפש"ש (חופשת שחרור). הביאו את הגופות לבית שבו היינו וגם את גופתו של סעדיה. היו חיילים שרצו לראות אותו בפעם האחרונה ועשו זאת. לא העזתי, למרות שאיני פוחד מדברים כאלה, כי ידעתי שזו תהיה עבורי חוויה קשה מאוד. שהינו במקום עוד כשלושים ושש שעות.

אני זוכר שעד השנייה האחרונה צחקנו, לא היו רגשות ולא הוצאנו אותם החוצה. ברגע שרגלינו דרכו בגבול, כל הדמעות פרצו. לקחתי את זה קשה מאוד. לא אגיד לך שהייתי החבר הכי טוב שלו בצוות, היו לי את החברים שלי בחדר שלי, אבל הוא היה משהו מיוחד שלא ניתן להתעלם ממנו. בדרך כלל מתעלמים מאנשים שקטים אבל לירן היה שקט ובולט, תכונה נדירה.

כשחזרתי מהמלחמה החבר שלנו אמר שתחילה חשבו שאני נהרגתי. קיבלו דיווחים שהחוד וכל הצוות שלו נהרגו. ואני חושב לעצמי שאימי בבית, שהיא אחות שכולה, שומעת בתקשורת שחמישה חיילים מיחידת "אגוז" נהרגו, ומה עובר לה בראש.

לפני השחרור שלנו מצה"ל, לירן ואני דיברנו רבות על הפחד הגדול שלנו, שלאחר השחרור הצוות יתפרק וייווצרו חבורות קטנות. לדעתי, מותו של לירן היה הגורם העיקרי לכך שאנו החברים לצוות מאוחדים, קרובים וקשורים מאוד. נפגשים באירועים שונים ועוזרים אחד לשני בכל מצב. אני לא חושב שהצוות היה נראה כך והעובדה היא שאנו נפגשים כשלוש פעמים בשנה בבית הוריו בקריית שמונה. אנו גם עושים מילואים יחד וחשוב לנו לשמור אחד על השני. פעם חשבתי שלא נוכל לדבר על לירן כי זה תחום שאסור לדבר עליו. אנחנו מדברים בהערצה על לירן גם כאשר אנו משרתים במילואים בצפון. אני האבא הראשון בצוות. אני לוקח המון דברים שאני זוכר וקשורים בלירן ואני אומר לעצמי שאני רוצה לחנך את בני שיהיה כמו לירן, הייתי רוצה שיהיו לו התכונות של לירן. בני בן חמישה חודשים ויש בו המון תמימות, שלפעמים אני מסתכל עליו וחושב על לירן.

איפה לירן חסר לך?

אני חושב שיותר בצחוקים.

איך הקושי שלך מתבטא, גם היום לאחר תשע שנים?

אני מגיע ממשפחה שכולה. בערבי יום הזיכרון נסענו ל"יד לבנים" בפרדס חנה ובימי הזיכרון נסעתי עם אמי לבית העלמין בפרדס חנה, שבו קבור דודי, אחיה של אמי שאני נקרא על שמו.

כשלירן נהרג, המשכתי בערבי יום הזיכרון לנסוע ל"יד לבנים" בפרדס חנה ובימי הזיכרון עליתי לקריית שמונה לפקוד את קברו של לירן.

הייתה שנה אחת שהייתי בשליחות בשגרירות בהודו, וביום הזיכרון בשנה זו לא עליתי לקברו של לירן. היה לי קשה מאוד וישבתי עם עצמי בלילה ובכיתי. נשבעתי לעצמי שבימי הזיכרון לא אהיה בחו"ל. איני יודע איך אנשים יכולים לחגוג את יום העצמאות לאחר יום כזה טעון.

אני מאמין שלירן נמצא במקום הרבה יותר טוב מאשר אנו נמצאים היום.

הקושי שלי הוא הקשר שלי עם משפחתו של לירן. התחתנתי ראשון בצוות. בחופה, לאחר ששברתי את הכוס, מיכל אמו של לירן עלתה לברך אותי, ולאחר מכן חיבקה אותי. אני זוכר את פניה העצובות. היה לי מאוד קשה. רגעים אלו זכורים לי ומלווים אותי תמיד. אני שואל את עצמי, למה זה מגיע לה? למה שהיא תראה עכשיו את כולנו ממשיכים הלאה בחיינו וגם מקימים משפחות, ואילו אצל לירן הכול נעצר בגיל עשרים ואחת? זה הקושי שאני חווה ביומיום. לאחר הולדת בני מיכל התקשרה לברך אותי. זה כיף שהיא מברכת אותי כי היא וציון אנשים מדהימים אבל זה קושי שמלווה אותי כל החיים.

ספי איברהים:

הייתי בסגל שפיקד על סעדיה כמ"פ הכשרות. סעדיה היה אדם נדיר, נדיר בכל מובן המילה. אסביר למה. הכרתי המון אנשים במהלך שירותי הצבאי. לצערי, חלקם נפצעו או נהרגו במהלך ההיכרות שלי איתם, הם היו אנשים מעולים עם תכונות טובות. סעדיה היה נדיר ביחס להרבה אנשים שהכרתי בצבא ומחוץ לצבא. היו לו המון תכונות טובות, ובכל תכונה היו את העוצמות הטובות והכי גדולות שהכרתי בחיי, וזה בהחלט נדיר.

אנו יושבים פה לא מעט זמן ומספרים על סעדיה, במהלך המפגש הערב לא הייתה ירידת מתח קטנה וכל אחד שנמצא כאן זוכר אותו היטב כאילו הוא נמצא איתנו עכשיו ולכל אחד יש המון חוויות איתו.

לצערי, בסיפור מותו של סעדיה יש גם עומק וחוכמת חיים. ישנם אנשים שייעודם בעולם הזה הוא להיות שליחים של מישהו, וזה ייעודו של סעדיה. כולנו יודעים ומכירים את הצד העצוב במותו של לירן. מאידך, הצד הפחות עצוב זה שאנחנו בעיקר חווים את ההרגשה שזכינו לקבל שיעור שלא נגמר לכל החיים. אני נפגש עם סעדיה במהלך היומיום יחסית הרבה ביחס לאנשים אחרים שחיים איתנו או שכבר אינם איתנו, באופן אישי הוא המצפן הערכי שלי בחיי. ייעודו של סעדיה הוא ללמד אותנו מה הם ערכים וכמה ערכים זה דבר חשוב. הוא לימד אנשים לחייך ולהיות חברים ואנשים טובים בלי סוף.

אני יכול לספר על סעדיה במשך שעות, וזאת למרות שלא הייתי בצוות איתו וההיכרות שלי איתו הייתה קצרה יחסית למי שנמצא כאן. עם הסיפורים של כולנו הערב, אנו ממשיכים להכיר אותו כל הזמן.

הפעם הראשונה שפגשתי את סעדיה הייתה במסע עלייה, אשר מתקיים כאשר חיילים מהטירונות מתקבלים ליחידה, מסע שמטרתו להראות להם שכל מה שעשו עד כה הוא כאין וכאפס לעומת מה שהם הולכים לעבור, והולכים "לקרוע להם את הצורה". הייתי אז עם הרבה אגו וכל מה שעניין אותי זה שלא יראו במהלך המסע את הגב שלי אפילו פעם אחת. ידעתי שאגיד להם שלום בתחילת המסע וקדימה רצים ליחידה ולא יראו אותי יותר. לא היה אפילו קשר אחד לפני ואחרי לירן שסיים את המסלול הזה.

עופר ניגש אליי והפגיש אותי עם לירן, הקשר החדש שלי. חייכתי ואמרתי לעצמי, הנה עוד אחד שאני הולך "לקרוע לו את הצורה". אני רץ וסעדיה רץ אחריי עם כל הציוד ולא עוזב אותי, הוא נצמד אליי. אני לא רגיל למצב כזה, מה אעשה איתו. התחלתי לשלוח אותו למשימות לא קיימות בכלל, "תגיד להם סתם שטויות ותחזור". נהניתי מאוד להמציא שטויות והוא לא שאל מה אתה רוצה ומה זה אומר. הוא שמע, רץ וחזר, וזה כלל לא נתפס ולא ניתן לעמוד בזה גם אם הוא היה מאוד בכושר. בראש ובלב היה נחוש ורצה לפגוש את החברים שלו ולחזור. הוא עמד בזה בכבוד.

במהלך המסע סעדיה שיגע אותי שהוא מעוניין לסחוב אלונקה. אמרתי, "וואלה, יש פה עכשיו הזדמנות לכופף ולקרוע אותו". אמרתי לו, "שיגעת אותי, אתה סוחב את האלונקה בתנאי אחד - שאתה נכנס

מתחת לאלונקה ולא עוזב אפילו פעם אחת עד שמגיעים ליחידה". הוא נכנס מתחת לאלונקה, סחב אותה והגיע עד סוף המסע ליחידה.

אז הבנתי מדוע הביאו אותו שיהיה הקשר שלי, הבנתי למה אמרו לי "יהיה בסדר". אלו ערכים נטו.

אני מבקש להוסיף, דיברו כאן על כך שסעדיה הוא "ברדקיסט", אני באופן אישי לא ראיתי דבר הקשור לזה ואולי לא רציתי לראות כי ראיתי בעיקר ערכים של התנדבות, רעות וחברות.

בפעם האחרונה שפגשתי את סעדיה הוא עדיין שירת בבא"ח. יצאתי עם חברים לבלות במועדון בקיבוץ הגושרים ופגשתי אותו עם חברים מחוץ למועדון. נראה לי שחבריו היו מתחת לגיל המותר לכניסה. הייתה סלקציה והם עמדו בתור. סעדיה היה מאוד ביישן וצנוע, מזכיר לי את עצמי ואת התרבות שממנה אני בא. הוא דיבר אליי ולא הסתכל לי בעיניים למרות שנפגשנו באזרחות. אמרתי לו, "סעדיה, אנחנו כבר לא בצבא, תסתכל עליי חופשי". נכנסנו פנימה והוא נשאר עם החברים שלו מחוץ למועדון, וניגשתי לבדוק מה קורה. הוא אמר לי, "אותי מכניסים אבל יש לי חבר שהוא מתחת לגיל המותר ולא מוכנים להכניס אותו". אני והחבר שהיה איתי ביקשנו והתחננו לסלקטורית שתכניס אותם. אמרתי לה, "את יודעת מי זה הבחור, ומה הוא עושה ועשה?" בסופו של דבר היא הסכימה להכניס אותם.

אחרי כמה זמן יצאנו לכניסה וראינו אותו מחוץ למועדון מדבר שוב עם הסלקטורית. שאלתי אותו, "מה, עדיין לא נכנסת?" והוא ענה, "היא הכניסה אותי אבל את החבר הנוסף היא לא הכניסה. אני אסתדר." הלכתי, חזרתי וראיתי שהוא עדיין מנסה לשכנע את הסלקטורית ושהיא לא משתכנעת. בשלב זה הבנתי שאני צריך לעבור לקרב מגע. הפעלנו לחץ על הסלקטורית והיא אמרה לו, "מה אתה רוצה? אותך הכנסתי ואותו אני לא מכניסה". סעדיה ענה לה, "אני לא נכנס אם החבר שלי לא נכנס". לבסוף נכנסנו. כל הערב הוא הסתכל לראות איפה אני נמצא, התבייש והלך ימינה, זה היה מדהים. לאחר מכן לא נפגשתי עם אנשים וחיילים עם אופי של לירן.

לא השתתפתי במלחמה. הבנתי שהיה אירוע בלבנון. לא ידעתי בדיוק מה קרה. אחי הצעיר שירת ביחידת "אגוז" והכיר את החבר'ה, הוא היה איתם באותה פלוגה. יחד עלינו לבית החולים בצפת לעזור ככל האפשר. התחלנו לקבל את הפצועים וההרוגים. לא ידענו את מניין ההרוגים. מישהו אמר לנו שסעדיה הרוג וצעקתי, "למה?!" זה היה אינסטינקט של אותו הרגע וזאת למרות שאני באופן אישי אדם מאמין ומכיל. לצערי, הייתי מתורגל בחברים ופקודים שנהרגו. החבר הראשון שנהרג היה פומרנץ, היינו בצוותים מקבילים. במקרה של סעדיה לא הצלחתי להתאפק וצעקתי "למה?! באמת למה?" קשה ועצוב אבל מאידך גם מעודד. למה? כי הוא בא לעולם הזה להיות שליח, שכל מי שנמצא פה ייקח ממנו משהו, הוא בא כדי שנכיר את המשפחה המדהימה הזו שכל אחד מאתנו זכה להכיר. שנהיה מגובשים ומאוחדים וזה לא קשור כלל לממד הזמן. כאשר אנו נפגשים אנחנו מרגישים אהבה אחד לשני, וזה הרבה בזכות סעדיה. אני בהחלט מאמין בזה. אני חושב שהוא בכל קנה מידה הדבר הכי גדול שאני הכרתי בימי חיי.

סעדיה הצליח ללמד אותי אין ספור שיעורים, והעיקר בהם זה החיוך, חוש ההומור ויכולת ההכלה. אני עדיין משרת בצה"ל וממשיך לחוות חוויות קשות. יש לי רגעים קשים מאוד, רגעים של חוסר ודאות ומקרים מסובכים, ואז אני נזכר בחיוכו של לירן וזה לגמרי מכניס אותי לפרופורציות.

תומר שיימן:

תוך כדי הסיפורים של החברים נשאלה השאלה - מה הניע את לירן? לדעתי, לירן ידע לחוות את החוויות בשיא העוצמה. בדרך כלל כאשר אנו יוצאים למסע או לתרגיל עם אלונקות בבוץ אנו מקללים ואומרים, "יאללה, שייגמר כבר הסיוט הזה", והוא, עוצר ומצלם את החוויה ונהנה לעבור דרך השלולית ולא מסביב לה. כל משחק כדורסל עם זמל תמיד היה לתוך הלילה, או שהוא מספר לך שבשבוע של הרגילה הוא הלך ל"בומבמלה" ועשה שם את הכיף של החיים. בכל דבר, אם זה בספורט, עם חברים או כאשר אנו במלון הצפון, הוא היה מזמין אותנו לעשות ערב בדשא של ההורים שלו. הכול היה עד הסוף. כל דבר הוא חווה בעוצמתיות מטורפת, וזה מתחבר למה שספי אמר שאולי זו הטרגדיה, שלפעמים ישנם אנשים החיים על הקצה, ואז בום, החיים נגמרים בגיל צעיר. אולי הטרגדיה היא שסעדיה חי בכזו עוצמתיות כי הדבר הזה היה אמור להיגמר.

את סיפור הקרב אספר מנקודת מבטי. הפעם האחרונה שראיתי את לירן והחלפתי איתו מספר מילים היה כמה דקות לפני הכניסה ללבנון. לאחר כשבוע של אי ודאות, הסתובבויות סרק על גבול הצפון ושמועות שאולי תהיה פעילות, נכנסנו למארון א-ראס ביום חמישי 20.7.2006 בשעות הצהריים. התכנסנו להתארגנות ליד חורשת ברעם. בארוחת הצהריים לא אכלנו כי לאף אחד לא היה תיאבון. התארגנו במהירות וכל חייל לקח את מה שהיה נחוץ לו. לירן הכין את הציוד שלו ושל בנג'י ז"ל. התיישבתי מולו ושאלתי, "אתה מספיק? אתה מסתדר? יש לך את כל מה שאתה צריך?" הוא ענה, "אל תדאג, אני בסדר". הוא סיים לארגן את הווסטים של בנג'י ושלו ויצאנו לדרך.

חצינו את הגבול והתקדמנו לכיוון החלק הצפוני של הכפר מארון א־ראס. תפסנו רצועה אחת של בתים ופלוגה ב' תפסה קבוצת בתים בהמשך לנו. המשכנו את העבודה על הבתים שלנו. בשלב מסוים צפינו יחד עם הקציין אזולאי מהבית שבו היינו, את ההתקדמות של שאר הפלוגה לבית הבא, כאשר המ"פ בנג'י מלווה את התנועה ולירן איתו. עם ההתקדמות שלהם לכיוון הבית הם נתקלו בכוח מחבלים שהיה ברכב, פתחו עליהם באש והצליחו לחסל מספר מחבלים. האירוע התרחש ממרחק רב והרכב הצליח להימלט. שמענו את היריות והבנו שהם נתקלו במחבלים. השקפנו מהבית על ההתקדמות שלהם לכיוון הבית שבו הם נפגעו, היה זה קו אווירי של כ־300 מטרים, ומאחר שהכול התנהל בשטח פתוח, כאשר השקפנו עליהם ראינו את החיילים בדמויות קטנות מאוד מתקדמים אל תוך הבית. שמעתי בקשר את המ"פ בנג'י ולירן מדברים וברקע רעשים הדומים לבום על־קולי ומיד לאחר מכן ראינו חלקי אבנים גדולות ממבנה הבית מתעופפות באוויר. מהנאמר בקשר, מהתגובה של מי שכן נשאר בחיים ומכך שלא שמענו את בנג'י ואת לירן בקשר, הבנו שמשהו נורא קרה. השלינו את עצמנו מרגע זה ועד רדת החשכה, עד אשר ידענו שלירן ובנג'י נהרגו ויש גם פצועים. מהשלב הזה הזיכרונות די עמומים. מהחוויה האישית שלי, לא הרגשנו את האובדן של לירן במהלך הזמן ששהינו בלבנון, מיום חמישי שבה התרחשה ההיתקלות ועד מוצאי שבת, שאז התחילה התנועה חזרה לעבר הגבול.

רק לאחר שלושה ימים הבנתי שאיבדתי משהו מאוד משמעותי בחיי, כל מי שהרגיש אובדן בחייו יודע מה זו ההרגשה הזו. תסכול מטורף. את גודל האובדן והאסון הפנמתי בשלב שחצינו את הגבול. זה שבר אותי מאוד ושינה את חיי.

החוויות שלי עם לירן בספורט. לירן היה מעולה בכדורגל ובכדורסל. היה מצוין גם בריצה אך היו לנו בצוות רצים טובים יותר ממנו, כמו מלדה, ספי ושם טוב. הייתה ללירן תשוקה ומסירות מטורפת להשגת

המטרה ולחוות את החוויה עד הסוף. לדוגמה בכדורגל, סעדיה היה שחקן הגנה ושחקן התקפה מדהים, שיחק יפה, אבל היו טובים יותר ממנו בצוות. הוא היה מאוד שלם. היה נכנס לחדר בין השעות חמש־שש בבוקר אחרי לילה ששיחק כדורגל. לפעמים בחצות ירדתי להסתכל על המשחק שלהם. היה כיף לראות את לירן במשחקי כדורסל, כדורגל ובריצה. הייתה לו מסירות עמוקה לדבר.

לירן היה "שלומפר" אבל אחד המצחיקים בצוות. ישנו בהכשרות במכולה של 12X2 מטרים, שישה אנשים, שש ארוניות וכל אחד עם התיקים שלו. היה צפוף מאוד. זה היה גהינום. בחורף היה קר מאוד ובקיץ חם מאוד. בחדר היינו שישה. מלבד לירן כולנו היינו "שטניים". בכל לילה היינו עייפים בטירוף ונכנסנו למיטות ואז היינו תופסים שעיר לעזאזל ומתעללים בו ויורדים עליו בצחוק, ושמענו את לירן אומר, "עזבו אותו, מה אתם רוצים ממנו?" זה ש"התעללו" בו חיכה למילה הטובה של סעדיה. הוא היה מאשר שאתה בסדר וסתם "שחטו" אותך.

היום סעדיה מלווה אותי בכל יום, ואיני עומד בציפיות שלו. אני גאה שאני יכול לספר את הסיפור של סעדיה. לאו דווקא את הסיפור מהמלחמה, אלא את הסיפור של החבר שלי מהצוות שהיה בן אדם שלם, איזה חבר היה לי!

אני עוד מעט בן שלושים ולירן נשאר צעיר בן עשרים ואחת. אם היה לי קל פעם לדמיין אותו לידי בסיטואציות שונות כאשר היינו כמעט בני אותו גיל, היום הכול מתרחק אבל בזיכרון שלי הוא כל כך איתי בהמון דברים קטנים, באיך שאני שופט את עצמי ואיך שאני מבקר את עצמי.

מתן לוין:

אני מבקש לציין שמאוד חשוב שאנו היום יושבים בצוותא ומעלים זיכרונות. נכון שאנו כצוות נפגשים אבל לא יוצא לנו לדבר על לירן בצורה כזו. תודה על ההזדמנות.

את לירן פגשתי לראשונה בטרום הטירונות, כשבועיים לפני תחילת הטירונות. אנו, הטירונים ששירתנו ביחידת "אגוז" וגרנו בצפון, ביצענו עבודות רס"ר באזור צומת גולני למשך שבוע. עדרנו שדה של עצי זית. במקום שטרקטור יבצע את העבודה הזו בתוך מספר דקות, עשינו זאת במשך שבוע ימים עם את חפירה. בעצם, שם הייתה הפעם הראשונה שפגשתי את לירן. ראיתי אותו מניח תפילין ולי זו הייתה חוויה מיוחדת, לפגוש בפעם הראשונה אדם דתי ולדעת שישנם נושאים משותפים שניתן לדבר עליהם.

שבועיים לאחר תחילת הטירונות התנדבנו יחד לשמור בשבת הראשונה. עם הזמן למדתי להכיר את לירן. בכל פעם שהייתה מזדמנת ללירן הזדמנות לעשות מעשים טובים הוא היה עושה זאת ברצון רב.

באחת הרגילות הראשונות עשינו "על האש" אצל זמל בגן שומרון. לירן הגיע מקריית שמונה ואסף אותי בנהלל. נסענו לכיוון גן שומרון ולירן עצר לפתע בתחנת האוטובוס בצומת רמת ישי. עמד שם טרמפיסט ולירן דיבר איתו ושאל לשלומו. מתברר שעוד קודם לכן לירן לקח אותו טרמפ מקריית שמונה, למרות שזה לא היה בנתיב נסיעתו. כמובן שלירן הסיע אותו לאן שהוא היה צריך. מדהים, זהו לירן, שמזמן לעצמו מעשים שונים שלא ידוע מהיכן זה יכול להגיע. אני לא הייתי עושה את המעשים שהוא עשה כמו הסיפורים שסופרו הערב.

מה לקחתי מלירן? רעות אמיצה. בראש ובראשונה אלו החברים שלי. במודע או שלא במודע אני מנסה ליישם זאת בעבודה ועם חברים. זה הדבר העיקרי שלקחתי ממנו.

שירתי עם לירן לאורך כל התקופה שהיה איתנו. כאשר יצא לחופשות מ"כ בבא"ח, הייתה זו תקופה פחות טובה בצוות שלנו מבחינה חברתית. להיות לוחם זה די מתסכל, ובעיקר כשנשארים בבסיס בשבתות ויש לבצע פעולות שונות עם אותם חברי צוות בסיטואציות קשות. במהלך השנתיים הצטברו מטענים רגשיים רבים. באחת השבתות, לירן הגיע אלינו במיוחד באוטובוס כשהוא על מדי א', ישב איתנו ושוחחנו. לאחר שסיים, ליוויתי אותו לתחנת האוטובוס בשרגא ושם הוא אמר לי שחשוב לו מאוד שלא נהיה "חברים רק על א' ", ביטוי האומר שחברים רק מתי שנוח וקל. הוא הבין שמשהו השתנה וזה מאוד הטריד אותו. לירן רצה לחזור לצוות, כי הרגיש שאנו חוצים אותו חזרה מבחינה חברתית. הוא בהחלט היה חסר לנו. הוא הוה הנשמה שלנו וידע איך לשים את עצמו במקומות שלא נריב אף פעם. לירן חזר אלינו לפני המלחמה.

במלחמה לאחר שהוא ובנג'י נהרגו קיבלתי את התפקיד של לירן כקשר של הסמ"פ שתיפקד כמ"פ שלנו. בלחימה לא היינו באותו צוות ולא נלחמנו באותו מקום יחד. לדעתי לירן נהרג מההדף כאשר האבנים מהטרסה התפזרו עליהם. היה מסובך להוציא אותם יחסית לפצועים. שהינו בבית בפאתי הכפר שהיה גדול יחסית עם מספר קומות ומרתף. בית טיפוסי שכל המשפחה גרה בו. הבית היה חשוך. הביאו את הפצועים וההרוגים באלונקות לחדרים למטה, משעות הצהריים ועד הלילה. תחילה הביאו את הפצועים ולקראת הלילה את ההרוגים. את לירן הביאו יחסית די מאוחר. עברנו בין החדרים והסתכלנו עליהם בעזרת אמצעי לילה. כל הצוותים האחרים הגיעו אלינו כי הבית ששהינו בו היה הקרוב ביותר לגבול והוה הבטוח ביותר. נסן לשלב הזה לא הפנמתי את מותו של לירן. עם התחלת השמועות על כך שהוא נהרג היה לי מאוד קשה. עברו חודשים ארוכים עד להבנה הפנימית שליר איננו. מותו השפיע על הרבה מאוד אנשים ולכן חשבתי שעליי להישאר בקור רוח ובשליטה. זה נמשך הרבה שנים, ורק בשנתיים האחרונות בכיתי ברגעים קשים.

אחד הרגעים המיוחדים בחיי בחיסרות שלי עם לירן היה שנה לאחר מותו. השנה הזו הייתה שנה עמוסה מאוד מבחינת איחעי הנצחה שלו ושל החוגים נוספים של חברים שלי שהכרתי מהבית. כל הצוות עם המשפחה והחברים יצאנו לטיול לילה לזכרו ב"שביל ישראל". בערב ישנו באזור נחל עמוד. ישבנו סביב המדורה וסיפרנו חוויות וסיפורים לזכרו, זו הייתה חוויה מיוחדת, משהו מאוד אמיתי שהיה בו ערך מוסף, כולנו היינו פעילים בתפעול האירוע עצמו, המסלולים והאוכל.

לאחר הטיול החלטתי שיש לשמר ולהעביר את גבורת הלוחמים של לירן ומאה ועשרים לוחמים נוספים לדורות הבאים. הרגשתי שזה עובר לסדר היום מהר מדי במדינה. לדעתי זה היה למורת רוחו של לירן אם היה יודע שלא עשינו דבר בנושא. חשבתי על הנושא במשך תקופה של כשלושה חודשים, שיתפתי את חבריי והם הרגישו כמוני לגבי החברים שלהם שנהרגו. התחלנו בפרויקט שנמשך עד היום. הפרויקט הוא טיול שנתי שנמשך שלושה ימים לתלמידי כיתות יא' שעולים לכיתות יב' בתבל עמק יזרעאל, חילונים ודתיים.

במהלך הטיול, הלוחמים מספרים על המלחמה שהם השתתפו בה, על החברים שנהרגו ואיך זה משפיע עליהם וכיצד הם לוקחים זאת למקומות בקהילה. בפרויקט זה משתתפים מאה ושישים תלמידים בשנה ומדריכים שמתחלפים. הרבה אנשים נחשפים לזה ואנו מתכוונים להמשיך בפרויקט זה. לירן מחזה השראה לכל הפרויקט החשוב הזה, ובלי שהוא יודע הוא נוגע בכל כך הרבה אנשים. אני באמת חושב שלמוות של לירן יש תוכן ומשמעות עמוקה.

מלדה קפיטל:

לראשונה פגשתי את לירן בטירונות, בתחילת השירות הצבאי שלו. ברצוני להמחיש את הרעות ואת היכולת לתת מעצמו לאחרים, ולהלן הסיפור:

התגייסנו בתחילת החורף בנובמבר 2003. ישנו באוהלים. היה יום גשום והבגדים והמגבת שלי נרטבו. לירן יצא עם המגבת שלו להתקלח. שאלתי אותו, "אתה הולך להתקלח?" והוא ענה לי, "אני כבר התקלחתי, קח את המגבת שלי". חזרתי לאחר שהתקלחתי, וראיתי שלירן לקח סבון ועמד להיכנס להתקלח. שאלתי אותו, "אבל אמרת לי שהתקלחת", והוא ענה, "זה בסדר, זה בסדר, אני נכנס להתקלח". זה היה לירן.

בהמשך היו עוד מספר חיילים שעקפו אותי בריצה. כינו אותי "האתיופי הבלאי" ולירן היה מבסוט מזה ודי מהר חזרתי לעצמי והיינו טובים יחד בריצות.

במד"סים ובמסעות לירן היה תמיד ראשון ואני מאחור, הוא היה רץ חזרה אחורה ואומר לי, "מלדה, תדחוף תדחוף, תעזור, אף אחד לא מחכה מקדימה", וכך הוא עשה במהלך הריצות. היו מסעות שהיו בשעות הלילה וללירן היה את הסטיק לייט של האנטנה, הוא היה מכופף את הסטיק לייט להאיר את השטח, הסתכל לעבר האדמה. כביכול זה מאיר את הדרך, ובעצם זה לא האיר.

במשך כשמונה חודשים לא שירתנו יחד. כשלירן חזר לצוות, נכנסנו לקרב ואז שמעתי בקשר שיש לנו מספר פצועים וביניהם לירן. אני אישית לא האמנתי שזה הוא, ולאחר שיצאנו הבנתי שהוא נהרג. הדחקתי את הידיעה על מותו וכאשר היו כתבות בעיתונות לא יכולתי לקרוא אותן, ועד היום איני יודע מה נאמר בכתבות אלו. הדחקתי ונסגרתי כי לא רציתי לקבל את העובדה שלירן נהרג, ודי מהר התחברתי למשפחתו. בתקופות הראשונות שהגעתי אליהם קיבלתי את חדרו ושם ישנתי. איני יודע איך להסביר את התחושות שלי כאשר ראיתי את התמונות שלו שהיו בחדר. בימים הראשונים לא יכולתי להירדם כלל, הרגשתי שהוא נמצא איתי ומאידך קשה לקבל את העובדה שהוא איננו. קיבלתי המון חום ואהבה מהמשפחה.

באופיי אני מדחיק ושומר הכול בלב ולא רוצה להיפתח לאף אחד. רק בשנים האחרונות התחלתי לשמוע סיפורים, להכיר ולהבין מי זה לירן. עד אז לא רציתי להתמודד עם זה ורציתי להדחיק כמה שיותר כי מבחינתי הוא עדיין פה ונמצא איתנו והוא קיים, אך המציאות אינה כזו ולאחרונה אני מתחיל להבין שהוא לא איתנו. לירן נמצא איתי ומלווה אותי לאורך כל הדרך בחיי היומיום. לעיתים כאשר אני מרגיש שהוא לא איתי אני עולה צפונה ומגיע למשפחתו, ודי מהר אני חוזר לאווירה שהוא נמצא איתי.

אני מתגעגע בעיקר לחיוך שלו. נכון שהוא לא היה מסודר אבל כאשר הוא חייך אני שכחתי מהכול. לירן אהב מאוד ספורט ואנחנו התחברנו בעיקר בארגון מד"סים וריצות. הוא הנחה אותי איך לארגן ולעשות את מה שצריך לעשות סביב זה. אלו בעיקר הדברים החסרים לי היום.

איציק גרובס:

אספר סיפור קצר ואספר איך הכרתי אותו. הייתי מפקדו. החלפתי את עופר בתפקיד באמצע המסלול. הייתי איתם כארבעה חודשים במסלול ועוד ארבעה חודשים בצוות לוחמים. בסוף ארבעת החודשים האלו לירן וכמה חיילים נוספים יצאו לפיקוד בבא"ח אצל עופר שהיה מ"פ. עברתי לפלוגה ב' שבה שירתי בתור סמ"פ במשך שמונה חודשים. שכחתי מהצוות, מלירן ומכולם. כעשרה ימים לפני המלחמה שהינו ברג'ר, קרוב לקריית שמונה. לאחר שבוע ששהינו במקום אמרו לנו שיש משימה חשובה מאוד ושעלינו לעבור

לבית הכנסת העתיק בברעם, שם התמקמה כל היחידה, פלגות א', ב' ו־ג'. הבנו שהולכת להיות משימה ששמה "כיבוש שמורת טבע", משימה שלא ידענו עליה דבר מלבד מפקדי הפלוגות שאולי כן ידעו. בדיעבד עשינו על זה תרגיל יחידה. ההנחיות שהמ"פ ברק חירם ואני נתנו לחיילים בפלוגה אצלנו הייתה להוציא כל מה שיש להם כולל אוכל ולהשאיר רק מים, רימונים ותחמושת. הסברנו כיצד ניכנס פנימה ונבצע את הלחימה כלחימה בשטח פתוח. בפלוגה שלנו - צוות אחד בצד ימין, צוות שני בצד שמאל וצוות שלישי מאחור לחיפוי. הלחימה נראתה לנו מוזרה לאור זה שהיא תתבצע בשטח סבוך.

הפלוגה התחילה להתארגן ואנו סגני מפקדי הפלוגות הלכנו לקבל פקודה ממפקד היחידה. אז פגשתי את לירן סעדיה לאחר שמונה חודשים שלא ראיתי אותו. לפני שיצא לתפקיד מ"כ בבא"ח היה הקשר של עופר. בתפקיד זה לירן היה החייל הקרוב ביותר למפקד הצוות. למרות שהיינו במסלול, הקשר בינינו היה טוב והוא עזר לי מאוד. הוא היה הצמד שלי בפעילות המבצעית והיינו מאוד קרובים. בפגישה זו שאלתי אותו, "מה קורה, חזרת מהבא"ח?" הוא ענה, "כן", וסיפר לי בהתלהבות, "היה לי מאוד חשוב והתבאסתי שאני לא יכול להיות חלק מהמלחמה, ואני שמח שנתנו לי לחזור". אמרתי לו, "יפה, ואיך אתה מרגיש, בסדר?" והוא ענה לי, "כן, אני מוטרד מאוד מזה שלא אהיה הקשר של בנג'י". בתחילה אמר שהיה מודאג שהוא לא יהיה הקשר של המפק"צ אזולאי, "אני לא יודע מה אעשה, אולי אהיה הקשר של המ"פ". אמרתי לו, "אתה לא מוטרד? שמונה חודשים לא היית עם הצוות ואתה לא בכושר כמוהם, זה בטוח? אתה לא נלחמת כמותם, בכל זאת הם התקדמו". הוא ענה לי, "לא, יהיה בסדר". הדבר המדהים בעיניי זה שהוא באמת לא פחד, הייתה בו סוג של תמימות. הוא אמר לי, "הייתי עכשיו בבא"ח ונלחמתי כדי לחזור. הנה חזרתי, ואני הולך להילחם עם הצוות שלי". אני זוכר את הסיטואציה, עזרתי לו לסדר את הציוד שלו כי הציוד היה קצת מצ'וקמק והכול ברח לו. עזרנו אחד לשני כמו בימים עברו כאשר הוא היה הקשר שלי. אמרתי לו, "תקשיב, אחרי המלחמה אנחנו נשב ונדבר, ותספר לי איך היה בתור מ"כ בבא"ח ונדבר עוד הרבה". בסופו של דבר לא נכנסנו בערב פנימה וחזרנו ליחידה, ולמחרת בבוקר הקפיצו אותנו לגזרת אביבים ומשם נכנסו פנימה והתחיל האירוע.

היו שני אירועים במקביל גם בפלגה שלי פלגה ב' וגם בפלגה ג' של לירן. בפלגה ב' באותו הזמן נהרג נדב באלוה, ומרדכי כהנא מפקד היחידה היה בפלוגה שלנו בחפ"ק מאחור. בעוד אנו נרגעים מהאירוע שלנו התיישבנו ואני זוכר את הסיטואציה, בא אליי דביר סעדון, שהיה הקמב"צ של היחידה, ואומר לי, "תקשיב, היה גם אירוע לפלגה ג' ". אמרתי לו, "כן, הבנתי, יש שם... בנג'י הרוג ויש עוד כמה הרוגים", והוא אומר לי, "כן אבל תשב, תשב, אתה צריך לשמוע". אמרתי לו, "מה, מה קרה? מי הרוג?" בכלל לא חשבתי... ושכחתי שלירן נהיה...

ואז הוא אמר לי, "תקשיב, סעדיה נהרג", ואני זוכר שזו הייתה נפילת מתח. אתה יושב בלבנון, אתה הרגע סיימת אירוע עם הרבה הרוגים ואומרים לך שהקשר שלך, שהיה האדם הכי קרוב אליך, נהרג, והרגשתי כאב.

איפה זה פוגש אותך היום?

במקרה או לא במקרה עברתי לגור ברמת הגולן ואני עובד כמורה בקריית שמונה בתיכון שבו למד לירן, שזה דבר מדהים בעיניי. בשנה הראשונה שלימדתי בתיכון, אביב, אחיו הצעיר של לירן, סיים כיתה יב', ומאז כבר ארבע שנים אני מלמד שם. בכל שנה אני עושה עשרות שיחות לתלמידים שלי ולתלמידים בשכבות אחרות על האירוע, על לירן ועל בכלל. לפני שנתיים סיפרתי את זה לציון ובסוף השיחה הגיעה

אליי אחת התלמידות ואמרה לי, "אני תושבת קריית שמונה, חשבתי לעצמי שאין סיכוי שאשאר בקריית שמונה, ואחרי ששמעתי את השיחה על לירן, אשאר בקריית שמונה ואתגייס לצה"ל". בעיניי זה מדהים. חשוב לציין אותו בעשרות מקומות.

עופר האן:

סיימתי קורס קצינים והגעתי לפקד בבא"ח גולני על צוות חדש של שלושים חיילים שהתגייסו בנובמבר 2003.

היה משהו בלירן, שהיום במחשבה לאחור, אני מבין שהוא בלבל אותי מאוד. הוא הצליח לעצב את הצוות במובנים רבים, עיצב אותי כמפקד ובאיזשהו מקום גם עיצב אותי כאבא לילדיי וביחס שלי לאנשים הכפופים לי בכל מקום עבודה שבו עבדתי מאז השחרור. אסביר למה אני מתכוון. שירתי כחייל בצוות שהמפקד שלנו היה מאוד קשוח, הרבה ריחוק, שום קשר רגשי עם החיילים. זה מה שהכרתי וזה מה שידעתי. מהר מאוד התאהבתי בלירן, אהבתי אותו. כשאתה אוהב חייל שלך זה משנה לך את כל התפיסה. הרבה בזכות לירן הבנתי שהדרך הנכונה לקדם ולחנך חיילים היא לקחת נקודה אחת ולשפר אותה לטובה יותר, לא דרך הקשיחות אלא דרך האמונה בהם והאהבה אליהם, ועם זה הלכתי. זה התחיל מהשבת הראשונה שבא בישרתי להם שעל אחד מהם להתנדב להישאר שבת, למרות שהם רוצים מאוד לחזור הביתה לאחר שבוע ראשון בשירות הצבאי. בביישנות של לירן הייתה הרבה צניעות, הוא הרים את ידו הקטנה ואמר, "אני נשאר". לירן המשיך לעשות זאת בכל מצב. לאחר חודש בחרנו ונתנו לכל אחד את הפק"ל / תפקיד, ולי היה ברור שאבחר בו כקשר שלי שיהיה צמוד אליי, כי היה בו משהו שמאוד התחברתי אליו. היה בו קונפליקט מובנה, מצד אחד היה לו רצון תמידי להתנדב ולתת מעצמו למען האחר, ומאידך מי שנותן ומתנדב מטבע הדברים הוא בולט ולירן מאוד לא רצה לבלוט, רצה מאוד להיות צנוע, נחבא אל הכלים מאחור. זה היה שילוב נדיר ומדהים.

נשאלה הערב השאלה - האם קלטנו את הכישרון שלו? אני חושב שהצד הבולט בלירן בצוות לא היה כישרון, לא כי הוא לא היה מוכשר, אלא כי הוא עבד כל כך מהלב. הלב שלו היה שם כל כך במרכז שזה עצמו האפיל על כל דבר אחר שהיה בו.

אם יש דבר שהוא לא היה מוכשר בו זה נושא הניווטים. ב"מסכם פרט" דיברתי איתו מדי חצי שעה בקשר לוודא היכן הוא נמצא. הראשונים התחילו להגיע בשעה שתיים בלילה, נכנסו לשיח והלכו לישון. הפחות טובים הגיעו בחמש בבוקר וכולם הגיעו עד השעה אחת עשרה בבוקר. לירן לא הגיע. בשיחות איתו בקשר הוא נשמע מתנשף, הוא רץ כל הזמן ואומר, "עוד מעט אני מגיע", והוא לא מגיע. "אני מוצא, אני יודע, אני מגיע". דאגתי לו. הוצאתי אותו תמיד ראשון כדי שיהיה לו מרווח זמן. כאשר החיילים יצאו מהשיח לאחר שהתרעננו, אכלו והתארגנו להמשיך ללילה השני, אני רואה אותו פתאום מגיע בריצה לקראת החשכה כאשר האנטנה התנדנדה ימינה ושמאלה. אני מסתכל עליו והוא מסתכל עליי ואומר לי, "לא הלך לי משהו". חיבקתי אותו ואמרתי, "בחייאת, לירן, בוא תשב, תנוח ותאכל", אבל הוא ראה את חבריו מתארגנים ליציאה ללילה השני ובלי להתבלבל הוא אומר לי, "לא, אני צריך לארגן את הציוד שלי ולצאת ללילה השני". עניתי לו, "לאן נראה לך שאתה הולך?" הוא כמובן לא ויתר ויצא. אני זוכר שירדנו מערבה לכנרת, ולבסוף מצאתי אותו ממזרח לנקודה שממנה יצאנו. כוח הרצון של לירן הוא בלתי ייאמן. בהמשך, כמפקד פלוגה התבקשתי לבחור מפקדים. היה ברור לי שלירן בא איתי וזו הפריבילגיה שלי.

ביקשתי ממנו שיצא לפיקוד, הוא רצה אבל פחד מזה והסביר לי, "אתה יודע לדבר, אתה 'דמגוג', ומה אני? אני לא... כמו משה רבנו שאמר לקב"ה "לא איש דברים אנכי". זה בערך מה שהוא רצה להגיד לי. לי היה ברור שהוא יהיה המפקד הכי טוב שיש. הסברתי לו שפשוט יהיה הוא, שהחיילים יזכו למפקד מעולה, ושכנעתי אותו. כמפקד הוא שם את חייליו לפניו בכל דבר. כל מה שהוא דרש מהם הוא עשה בעצמו, ובדרך כלל הוא עשה הרבה יותר ממה שהוא דרש מהם. ברמה האישית, זה המשיך לעצב אותי דרך ההתבוננות בו, איך הוא מפקד ומצליח להוביל את חייליו. אני מוצא את עצמי במצבים שונים בגידול הילדים שלי, שבאופן טבעי כאילו אני ואשתי מתייעצים איתו. יש שם עקרונות שראיתי אותו כמפקד מוביל.

היה לנו חייל בפלוגה, עולה מאתיופיה, שהגיע מבית קשה יום ומחוסר אמצעים. לירן, בשבת, שבוע לאחר הטירונות ניגש אליי ואמר לי, "אנחנו חייבים נעליים חדשות במידה מסוימת, כי אין לו נעלי ספורט". עניתי לו, "מה הלחץ? עזוב, בעוד כחודש מקבלים תלושים מהצבא והוא יקנה נעליים חדשות בשבע מאות שקל, הכי טובות שיש". לירן ענה לי, "כן, אבל עד אז הוא לא ירגיש בנוח שלאחרים יש ולו אין". הוא הטריף אותי בנושא הזה, לא ידעתי מה לעשות ורק לאחר שלירן נהרג הבנתי שהוא לא ויתר. באותה שבת הוא חזר הביתה, סיפר לאביו וביקש ממנו למצוא נעליים חדשות אך משומשות ולא מחנות נעליים כדי שהחייל לא יבין שתרמנו לו וזה יבייש אותו. לירן הסתובב בקריית שמונה עד שמצא וכדרכו הוא לא סיפר לי ולאחרים. הוא דאג לו בשקט והזמין אותו אליו הביתה לאכול. אלו דברים שאינם קיימים בנורמות של הצבא, שמפקד מביא הביתה למשפחתו טירון ומספר להם שהוא חבר שלו ולא מציין שהוא חייל כדי לא לבייש אותו. רק לאחר שלירן נהרג הבנו את הסיפור.

בסוף הטירונות של החיילים שלירן פיקד עליהם, בחרתי בו להיות מפקד מצטיין. לירן מאוד כעס. החלטתי זו נבעה מהאופן שבו הוביל את חייליו, במה שהוא נתן להם. ללא ידיעתו הזמנתי את הוריו, ציון ומיכל לטקס, והוא מאוד התבייש בזה. זו הייתה הפעם היחידה שהוא באמת כעס עליי. הוא נכנס למשרדי כועס ושאל אותי למה בחרתי בו כמפקד מצטיין, ולמה הזמנתי את הוריו. הוא לא חשב שהוא מצטיין וזו הייתה גדולתו. עשה את הדברים בפשטות ובצניעות. לדעתי, הוא לא ידע כמה הוא מיוחד למרות שאמרנו לו זאת הרבה פעמים.

השיחה האחרונה שלי עם לירן התקיימה בלילה לפני שנכנסו למארון א־ראס. כבר בתחילה הבנו שתפרוץ מלחמה. שאלתי אותו איך הוא מרגיש ואם הוא פוחד, והוא ענה לי בשקט ובצניעות, "האמת היא שלא, אנחנו עושים את מה שאנחנו צריכים לעשות, ומה שיקרה יקרה". זו צוואה שהשאיר לנו. אנו צריכים לעשות את מה שאנו עושים, את מה שאנחנו צריכים לעשות.

לירן אהב לאכול שוקולד לאחר שצחצח שיניים בלילה, כאילו הרגיש שהוא "דופק" את המערכת, ועכשיו הוא "דופק" כיף־כף, כאילו עובד על עצמו.

זה היה הצוות הכי חילוני שהיה בתולדות "אגוז". הייתי הדתי היחיד ואחרי גרובס שהחליף אותי. לירן כאילו לא היה דתי. אני אחרי המסע רציתי רק לישון ולא התאים לי להתפלל. לירן הניח תפילין ועשה לי עם הפרצוף, "נו, מה?! מה אתה מוותר לעצמך?" והצליח להוציא אותי מהמיטה.

הייתי בתפקיד מ"פ כאשר התחילה המלחמה. בקרב מארון א־ראס לא השתתפתי. לאחר ששמעתי שלירן נהרג עשיתי "חצי עריקות". נסעתי עם הג'יפ לרמת הגולן והגעתי לגדר, ניגשתי לאבינועם שהיה סגן מפקד היחידה ואמרתי שאני נכנס. בהמשך נכנסתי למרות שלא חייבו אותי להיכנס. נכנסתי עם

היחידה ללבנון כי הלך איתי קולו של לירן האומר ש"אנחנו צריכים לעשות את מה שאנו צריכים לעשות, ומה שיקרה יקרה".

ציינתם במהלך השיחה שלירן היה תחרותי. איך תחרותיות זו התבטאה במהלך שירותו הצבאי?

לירן רץ מהר מאוד והגיע אחרי מלדה וספי, הגיע בין הראשונים. כאשר סיים את הריצה, בעודו מתנשף, היה חוזר אחורה, תופס שני חברים בידיו ועוזר להם להתקדם וכך מספר פעמים. זו התחרותיות, לא לוותר לעצמו ומאידך הוא ניתב את זה למקום של לעזור לאחרים.

איפה לירן פוגש אותך היום? הוא פוגש אותי בכל עבודה שאני עובד בה. התמונות שלו תמיד נמצאות אצלי על השולחן והוא שם.

אורן זמל:

לירן עבורי הוא שילוב של טוב לב, רוך פנימי בשילוב קשיחות ברזל. שילוב מושלם שמלווה אותי עד היום. במסעות הוא לעולם לא הראה שקשה לו. יצאנו למסע אחד והוא היה יוצא לשני מסעות. תמיד חזר אחורה עם האנטנה שהייתה מתנופפת מצד לצד, עוזר לכולם. גם כאשר היה קשה לו הוא לא הראה זאת, חוזר אחורה ודוחף את האנשים קדימה גם אם זה היה מד"ס פשוט בים. היה לו מין חוזק פנימי מטורף, הוא היה עושה הכול פעמיים. היום כאשר אני חושב על זה אני מבין שהוא היה מאוד בוגר מתחילת הגיוס.

שבוע לאחר שבוע, עד סיום השירות, במסדרים היינו פורשים במיטות את הנשק והציוד שלנו ומסדרים יפה. ידענו שאנו חייבים לרוץ ללירן לעזור לו עם כל המע"דים, האנטנות והציוד שלא נראה טוב. היינו יושבים איתו על המיטה ומשפצ'רים את כל הציוד לפני שהקצינים היו מגיעים לבדוק.

לירן ואני מאוד אהבנו כדורסל. לפני תחילת המלחמה הייתה רגיעה קצרה ושיחקנו כדורסל במגרש היחידה, לירן היה תחרותי. היה מאוד כיף.

בכל פעם היינו ממציאים שמות של שחקנים מפורסמים ומתערבים על משהו ואף פעם לא מיישמים את זה. עם השנים אני מרבה לחשוב על לירן, הוא מצליח להכניס אותי לפרופורציות בחיי היומיום. עם הגיל הקשיים שלנו רבים, ואני נעזר בו המון.

לירן היה צנוע מאוד. תמיד ובכל מצב עזר לחברים מכל הלב.

בבסיס היה לנו שולחן פרגונים. אנו מאוד אוהבים אחד את השני. אף אחד מאיתנו לא יצא לקורס קצינים ובכל הזדמנות רצינו להיות אחד עם השני. זה היה מאוד נדיר ביחידה. לא פרגנו מספיק אחד לשני. באחד החדרים העמדנו שולחן בצבע עץ שהיה מיוחד לחריטת פרגונים אחד לשני. לירן שירת בבא"ח והמשפט שהוא חרט היה: "התגעגעתי אז באתי". המשפט הזה מלווה אותי, זהו לירן.

לירן לא היה "ברדקיסט", הוא היה קצת "מבורדק".

אסף שם טוב:

אחת החוויות שלי עם לירן הייתה השתתפות יחד בנבחרת ה"כרישים" של ריגל. זו הייתה נבחרת ריצה ועלייה במדרגות. התקיימה תחרות לכניסה ל"מרוץ טבריה", שנים עשר ק"מ. היציאה להכנה למרוץ הייתה מעין גב. ידענו שאנו נבחנים אבל לא היו לנו את הפרטים. הורידו אותנו ואמרו לנו לרוץ. לא ידענו לאיזה מרחק אנו רצים. אני הצלחתי להיכנס לנבחרת ולירן לא, הוא הגיע אחד או שניים לפני האחרון

שהצליח להיכנס לנבחרת. זה היה אחד השבועות הקשים ביותר במסלול. ריגל עשה חסד למי שלא התקבל, להתמדד שוב בניסיון להיכנס לנבחרת. זה היה בחדר יוסף בתל אביב. הנבחרת התאמנה נכון, אימון אחד ביום, אכלנו טוב וישנו.

לאחר שבוע קשה ש"קרעו" אותם מבוקר עד ערב, לירן, שהיה "גמור", הגיע למבחן בחדר יוסף.

הוא לא עבר את המבחן אך סיים כמו שצריך, וזאת למרות שהבין באמצע המבחן שהוא לא יסיים בתוצאה טובה. הוא הגיע למחץ עם כאבים בברך שדי הטרידו אותו, אבל גם זה לא עצר אותו מלגשת למבחן. הייתה שם הזדמנות והוא לא ויתר. לקח את ההזדמנות הזו לבצע את המשמה. דוגמה זו מבליטה את התחרותיות של לירן.

מה הניע אותו? לירן ידע שהוא פשע והסיסיים שלו לעבור את המבחן הזו קלושים אבל זה כלל לא עניין אותו. משהו פנימי הניע אותו קדימה בנחישות, לא לפחד מטעויות ומכישלונות. פשוט לא לפחד. יש לעשות מה שצריך לעשות ולקבל את התוצאות כמו שהן. היום, הייתי רוצה ללמד את עצמי, את ילדיי בעתיד ואת התלמידים שלי לטניס, לעבור את התהליך. לירן העביר פה מסר לחיים - לא לפחד לעבור את התהליך ולעשות את מה שצריך לעשות. כל אחד יכול לקחת את המסר וליישם לעצמו.

ללירן הייתה שמחת חיים. הוא ידע לשמוח ממצבים פשוטים ולעיתים טיפשיים. היינו בהכשרות שישה חיילים "תקועים" במכולה. אם היו "צחוקים" הוא היה חלק מהם, גם אם הם היו עליו. לא היה מצב שהוא יאמר, "די, חבר'ה, זה לא מתאים, רוצים לישון". תמיד ידע להיות שם ולא להתעצבן אלא ליהנות. הוא נתן שיעור לכולנו איך ליהנות מהרגע ולהבין כמה הדברים הקטנים לא מובנים מאליהם וליהנות מהם.

אני רוצה לספר על חוויה מיוחדת שחוויתי עם לירן ושלא אשכח לעולם.

ניווטנו יחד. במהלך הניווט הלכנו המון ותוך כדי הליכה התחלנו לשיר שיר שהוא לימד אותי את המילים שלו, שיר של עמיר בניון. עד אז הכרתי את השיר ולא אהבתי אותו כל כך. כך הלכנו כשעה ואני כמו איזה "מפגר" לומד את השיר וחוזר אחריו, "ניצחת אותי הכול..." כך העברנו את הזמן ונהנינו. זה היה זמן איכות. הייתי אותו בצוות בכל תקופת השירות מלבד התקופה שיצא להדרכה.

לירן היה הלב של הצוות, והיה לו לב ענק.

חברות - כל מה שביקשתי, הוא היה שם כדי לעזור. זה היה בתחילת המלחמה, והמשמה הייתה מארב חד לילי. לירן חזר מהבא"ח לבקר את ההורים. אני הייתי אמור לנסוע להופעה, ביקשתי ממנו שיחליף אותי והוא פשוט אמר לי, "סע ותהנה".

כאשר לירן נהרג לא האמנתי, ממש לא. אני מנסה לחשוב שהוא אינו ושלא אראה אותו יותר חי, ואני לא מצליח. כאשר עוד היינו מעבר לגבול לא נשברתי ולא עיכלתי שהוא נהרג. כאשר יצאנו מלבנון ועלינו על האוטובוס, אז נשברתי והרגשתי כאילו נקרע לי הלב. כאשר הייתי באוטובוס חשבתי על זה שיש תמונה שלי ושלו בחדר. דבר ראשון שעשיתי כאשר הגעתי, הלכתי לחדר וחזרתי את התמונה. התמונה הייתה אצלי בחדר המון שנים.

איפה הוא איתך היום? התמונה שלו בארנק שלי מתחילת הדרך. כשאני רוצה לקרוא את תפילת הדרך אני שולף את התמונה. אני מאמין שהוא שמר עלינו מלמעלה.

עם האובדן שלו אנחנו החזקנו משפחה. אני לא בטוח שהיינו קרובים כך למשפחה הזו ללא האובדן הזה.

תמונות מהמסלול

קורס צניחה

קורס מכי"ם

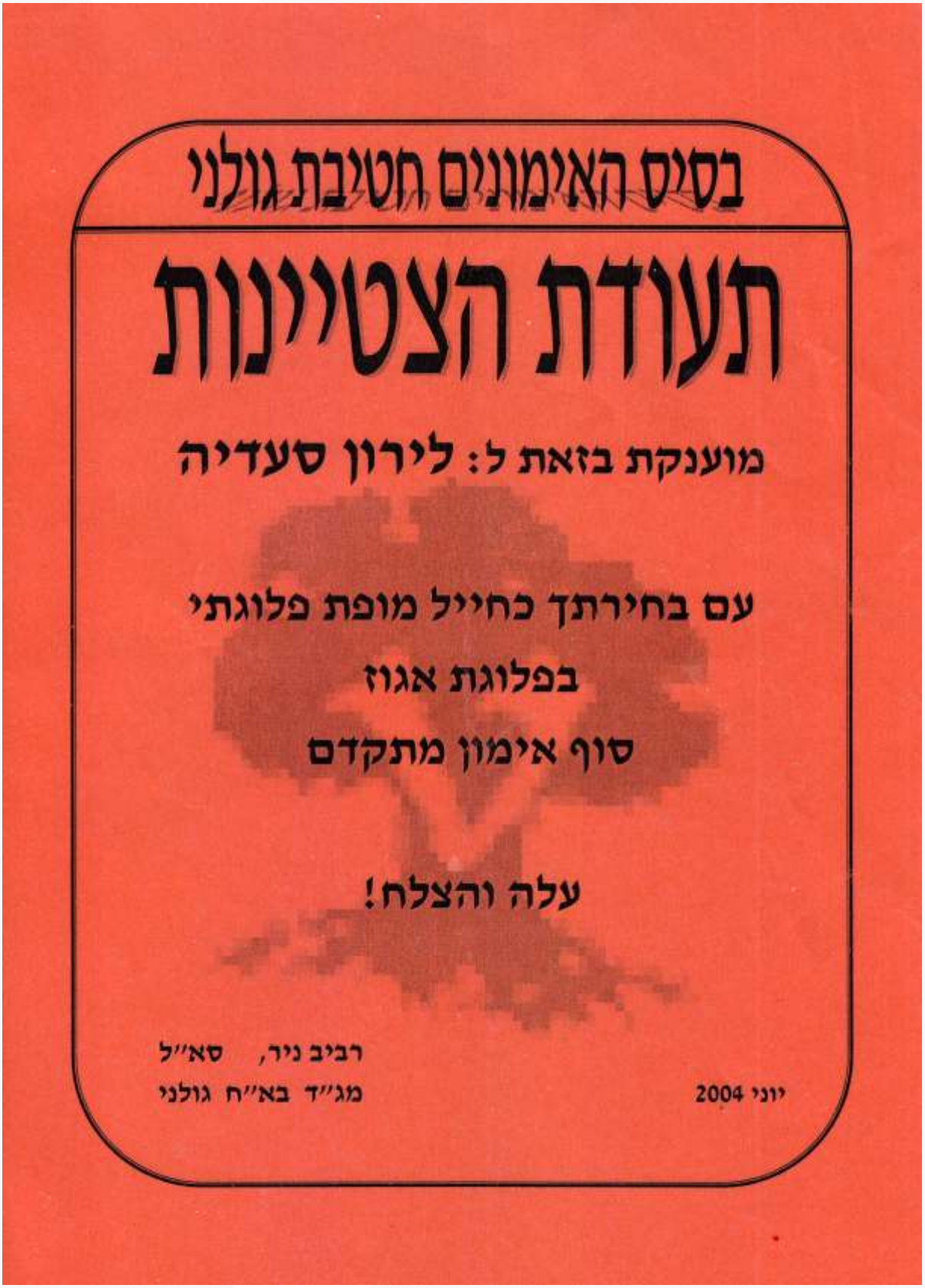
בסיס האימונים חטיבת גולני
תעודת הצטיינות
מוענקת בזאת ל: לירון סעדיה
עם בחירתך כחייל מופת פלוגתי
בפלוגת אגוז
סוף אימון מתקדם
עלה והצלח!
רביב ניר, סא"ל
מג"ד בא"ח גולני
יוני 2004

פקודיו של לירן בתקופת הטירונות מספרים

חייליו של לירן פגשו אותו כחיילים צעירים שזה עתה התגייסו לצה"ל, לעולם חדש שאינו קל ושאינם מכירים. הם פגשו מפקד ערכי הרואה את חייליו בגובה העיניים, מפקד שאפשר לסמוך עליו, אשר סלל עבורם את הדרך להמשך השירות הצבאי וחייהם הבוגרים.

כיום שהם בני עשרים ותשע, התקבצו לאחר עשר שנים בהן עיצבו את אישיותם, לראיון שנערך בתל אביב. חלקם רואיינו כאשר הם מעבר לים.

במהלך המפגש, הועלו זיכרונות וסיפורים מרגשים על דמותו הנערצת והאהובה של מפקד, אשר הנחיל לכולם מצפן ערכי ולפני הכול היה בן אדם.

דביר נדב:

זכיתי לשרת בגאווה תחת פיקודו של לירן מתחילת השירות הצבאי ובמשך שמונה חודשים. לאחר תקופה קצרה מתחילת הגיוס חילקו אותנו לכיתות, שמחתי שהמשכתי לשרת תחת פיקודו בכיתה א'.

לירן הגיע לפקד עלינו לאחר שנתיים ששירת בצה"ל. זה לא היה שגרתי, בדרך כלל מגיעים מפקדים צעירים ששירתו כשנה וחצי. במהלך הזמן הבנו מדוע עופר התעקש שלירן יצא לפיקוד.

התגייסנו בחורף, בימי ראשון היה "מסדר בלאי" של הציוד והמעילים שלנו. לי היה מעיל שהגשתי בלאי. ירדנו לשטח, היה קר מאוד ואני הייתי ללא המעיל. לירן שאל, "איפה המעיל שלך?" עניתי, "בלאי". הוא לא חשב פעמיים, הוריד את המעיל שלו ונתן לי. זו הייתה סיטואציה לא פשוטה מבחינתי, הוא היה המפקד והיה ריחוק בינינו. אמרתי לו: "לא, אני לא לוקח ממך את המעיל". הוא נתן בי מבט שאומר: "אם אתה לא לוקח אתה מקבל שבת" ובלית ברירה לקחתי את המעיל. מהחוויה הזו למדתי שלירן בא לפקד מתוך אידיאולוגיה וערכים.

במהלך אותו שבוע ראיתי מראה שלא אשכח. באחד האוהלים ראיתי חייל עטוף בטלית ומניח תפילין, שנראה לי כמלאך. קלטתי שזה לירן. זו הייתה תמונה ציורית שהתחברה לסיפור המעיל.

הסיפור הבא השאיר בי רושם עז במיוחד. לאחר כחודש שלירן עזב אותנו והצטרף לצוות שלו, יצאנו למסע כומתה. כמה מפקדים שעזבו את היחידה הצטרפו לחמישה או עשרה ק"מ האחרונים. לירן הצטרף אלינו לאורך כל המסע, ארבעים וחמישה ק"מ. בדרך כלל הוא היה מבצע בקלות את הריצות והצעדות, אך לצעוד עם כל המחלקה את כל המרחק במסע זו בהחלט שליחות. הערצתי אותו.

בטקס סיום הטירונות, לירן נבחר מבין כל המפקדים ששירתו בבא"ח כמפקד כיתה מצטיין. שמחתי מאוד. בהחלט הגיע לו, הוא עשה את עבודתו בשקט ובצנעה והיה קשוב מאוד לחייליו.

במסע הכומתה נקעתי את רגלי שלוש פעמים. נדמה לי שזה היה המסע היחיד שלא סיימתי אותו.

הרגשתי צביטה בלב. לירן הביט בי בגובה העיניים כאומר, "מפה אתה יוצא רק לבית חולים".

נקעתי פעם ראשונה והמשכתי, נעזרתי בו והנחתי את ידי על כתפו. הרגשתי מין צביטה של אכזבה שלא סיימתי את המסע.

היו לנו מפקדים נוספים במחלקה שלי ובמחלקות המקבילות. לירן התבלט במיוחד באנושיות וביחס שלו לכל חייל וחייל. היה אכפת לו גם מהעניינים האישיים שלנו. בשיחת ההיכרות הראשונה הוא התעניין ושאל שאלות אישיות. תמיד היה מקצועי ואנושי.

לירן כמפקד לא אהב כאשר החיילים ויתרו לעצמם. במסעות ובריצות חיזק ועודד את החיילים שהתאמצו למרות שנשרכו מאחור. מאידך, כעס כאשר ראה שחייל מזלזל. חוסר מקצועיות והמעשים הלא מושלמים שיגעו אותו כי היה פרפקציוניסט.

עם תחילת מלחמת לבנון השנייה הוצבנו ב־117, מוצב ברמת הגולן. ידענו שלירן והצוות שלו בלחימה. לאחר זמן מה, עם קבלת הידיעה שלירן נהרג, ראיתי דמעות בעיני המפקדים אביתר ועופר המ"פ, דבר לא שגרתי. הרגשתי שקיבלתי "אגרוף בבטן".

המורשת של לירן היא הצניעות והשקט שבו היה אומר, "תסמכו עליי, הכול בסדר".

הילת המפקד המשיכה גם לאחר סיום מסע הכומתה. הוריי נכחו בטקס הסיום. ביקשתי מאמי "להצטלם עם המפקד". הוא ענה, "איזה מפקד, תקרא לי לירן".

שבועיים מיום הגיוס, החיילים יוצאים לגיבוש ומשם לאחת היחידות. רציתי מאוד לשרת בסיירת גולני אך לבסוף הגעתי ליחידת "אגוז". הייתי בסוג של שביזות ולירן זיהה זאת. כל מפקד אחר היה מתגאה ביחידה שהוא משרת בה. לזכותו של לירן יש לציין שהוא לא נפגע מהרצון שלי לשרת בסיירת גולני, היה קשוב ואנושי. הוא אמר לי, "אל תדאג, זה יסתדר, תכיר פה אנשים טובים".

ציון, אביו של לירן:

אני מבקש להשלים את דברי דביר. לירן סיים את מסע הכומתה, מסע לא פשוט של ארבעים וחמישה ק"מ המסיימים אותו בכאבים ובשפשפות. למחרת הצטרף לצוות שלו בבית הלל. הצוות התארגן ליציאה ל"מארב בודד" בהר דב. הוא ביקש שאחד החיילים מהצוות ישתחרר הביתה והוא יצא למארב במקומו. החברים, שידעו שהגיע אליהם לאחר מסע הכומתה, לא הסכימו לכך וביקשו ממנו שייסע הביתה לנוח בשישי ושבת, ושיצטרף אליהם ביום ראשון. הוא ענה, "הייתי שבעה חודשים בבית הבראה ואתם 'קרעתם את התחת'. אני רוצה להחליף אחד מכם". הוא התעקש ולא הרפה עד אשר אחד החיילים נתן לו את הציוד, ולירן יצא למארב במקומו.

תומר שבו:

בהתאם לסיפורים על לירן, אנו רואים את תהליך ההתבגרות שבו אנו מספרים את הסיפורים מזוויות שונות. הכוונה היא שבגיל שמונה עשרה עד עשרים ואחת, כאשר דיברנו על לירן התמקדנו בסיפורים מסוימים כמו בדרך שבה הוא רץ או ירה, היכולות הפיזיות והכושר הגופני שלו, הילת המפקד הייתה בכל סיפור וחוויה.

היום, כשהתבגרנו, אנו מתייחסים לצד האנושי שבלירן. דמות המפקד האידיאלי שלו הייתה כה מושלמת. נספר על מצבים וחוויות שהיו אנושיים יותר, שיהיה אפשר לומר שהוא אחד מאיתנו ולא להאדיר את שמו יתר על המידה. לא ליצור מצב שמי שיקרא את הספר בעתיד או יפגוש את לירן בסרט וידאו, יחשוב שהוא מנותק ממה שהוא ניסה להעביר. אני מבקש להתמקד ולספר על לירן מהזווית האנושית, בן אדם פשוט כמונו, ופחות על לירן הלוחם שרץ מהר.

לאחר שלירן נהרג קראתי ספר בשם "תמצית געגוע" (מאת אהוד ערן), סיפורו של תת - אלוף ארז גרשטיין ז"ל והמלחמה בלבנון. בתפקידו האחרון הוא שירת כמפקד עוצבת לבנון, ונהרג בפברואר 1999 מפיצוץ מטען צד. לאורך כל הספר עניין אותי מאוד הרקע האנושי והסיפור המשפחתי ופחות הסיפור

עצמו, על המפקד הנערץ אשר נתקל והרג מחבלים. התעניינותי הייתה מהתקופה שלפני הגיוס שלו ועד לרגע שבו נהרג. מה היו חלומותיו, רצונותיו, שאיפותיו ותחומי העניין שלו. כאשר התגייסתי ליחידת "אגוז" ופגשתי את לירן לראשונה, הרשימה אותי העובדה שהוא האמין בנו. לאחר ששמעתי את הסיפורים מפי מיכל וציון, ראיתי בחינוכו המשכיות של מה שספג וקיבל בבית הוריו. מתודת הפיקוד של לירן הייתה שונה ממה שפגשתי במחלקה השנייה אצלנו ובבא"ח בכלל. הוא האמין שיש לחזק את החלשים יותר מאשר לחזק את החזקים על גבי החלשים. ללירן היו הסבלנות והאמונה בחיזוק החלש, אשר לבסוף יוביל את הצוות. היום אני מקבל יותר בהבנה ובשלמות שלא הייתי בין המובילים בצוות. שולבנו בשלוש כיתות - א', ב', ג'. דביר ואני היינו בכיתה א' ולירן היה מפקדנו הישיר. במד"סים הראשונים הוא זיהה אצלי את הקושי בריצה. היה לי חשוב מאוד להרשים ולהראות לו שאני משתפר. בשעות הת"ש, השעות הפנויות שלנו בסוף היום, כולם נכנסו למקלחות. תכננתי להתחמק ממנו אך הוא הצליח לתפוס אותי ברגע שנכנסתי למקלחת או לשירותים. הלכנו ל"בוחן מסלול" - מסלול מכשולים, והתאמנו במשך שעה על חשבון הזמן הפנוי שלי. התאמנו עד שהצלחתי לעבור את כל המכשולים. בזמנו ראיתי זאת כעונש, משהו מעצבן, ועם השנים הבנתי שהעונש היה שלו, כי גם הוא היה יכול לצאת לשעה פנויה. הבנתי שהיה חשוב לו לחזק אותי. בטקס ההשבעה לירן העניק לי את תג החטיבה, לא מפני שהייתי החייל החזק והמוביל בצוות אלא מתוך רצון אמיתי לחזק אותי. מדהים בעיניי שהוא זיהה זאת ועשה מעשה מיוחד בניסיון לחזק ולרומם אותי. אני לוקח את זה איתי.

הידיעה על נפילתו של לירן הגיעה אליי לילה לפני שזה פורסם בתקשורת. כפי שדביר סיפר, כדי שכל הצוות יצא הביתה, ארגנו בינינו את היציאות מהמוצב באמצע השבוע. עם קבלת הידיעה הייתי בבית בנתניה. תוך כדי מפגש עם חברים במסעדה קיבלתי הודעה לטלפון, "לירן נהרג". הייתי בשוק מוחלט. מאוחר יותר כאשר נפגשתי עם הצוות, תוך כדי שיחה בינינו דיברנו עליו בגוף עבר, העצמנו את האירוע עצמו. המפגש הפיזי האחרון עם לירן היה שבועיים לפני כן במסע הכומתה שלנו. משלב זה התחיל התהליך שנמשך עד היום, להעלות זיכרונות על לירן. אני מנסה פחות להאדיר את דמותו כגיבור ולהתרכז בדמותו החברית שהובילה והדריכה אותי. אני מבקש להתייחס פחות למקצועיות, ליכולות הפיזיות ולכושר הגופני המעולה שלו. לירן היה סוג של סטנדרט מוסרי וערכי, שכולם מתיישרים לפיו. בכל החלטה שאני מקבל או מעשה שאני מבצע אני שואל את עצמי איך לירן היה פועל ומה היה חושב. עבורי לירן היום הוא סוג של אמצע, סוג של סטנדרט. מין אמת מידה, מה זה מוסרי, ערכי וטוב. אמרתי להוריו שלעתים זה יכול גם לעצבן, כי לירן נתפס אצלנו - ויכול להיות שזה מה שהוא ניסה לעשות - כסוג של מיצג פופוליסטי כדי להראות שהוא מפקד טוב ובעצם בבית הוא לא היה כזה. זה לא כך. מהסיפורים של מיכל וציון ושל אחיו הדר, ירדן ואביב, אני מזהה שהייתה המשכיות. הוא קבע סטנדרט מוסרי וזו הייתה האמת שלו, זה היה לירן.

הסיבה לחיבור שלי לסיפורו של לירן, למשפחתו, לחבריי ולחברים שלא הכירו אותו ישירות, היא דמותו המיוחדת כגיבור וכמפקד גדול, אשר אינה תואמת לכל אשר התחנכנו וגדלנו עליו. מדוע זהו קסמו? דמות המפקד שאנו מכירים אמורה להיראות, לדבר ולהתנהג באופן מסוים. לירן לא היה המפקד המושלם, מעט "שלומפר", לא חזק בניווטים, נגע באנשים בפשטות, ברגישות, באנושיות, עשה הכול בצורה אמיתית, שקטה וכנה. לכן האנשים התחברו אליו. מורשתו של לירן ממשיכה. אני מזהה באנשים שאני פוגש באפריקה, בגרמניה או בתל אביב משהו מלירן.

אור מעוז:

לאחר סיום "אימון מתקדם", לירן עזב אותנו וחזר לצוות ביחידה שלו. חשתי חסר וגעגוע למפקד שהיה כאבא דואג.

רגע לפני שעמד לעזוב חגגנו סביב המדורה. ביצענו חיקויים של המפקדים שלנו. אחד החיילים ביצע את החיקוי של לירן. החיקוי היה גרוע, ובפעם הראשונה ראיתי צחוק על פניו.

לירן נהג לומר, "בדברים הקטנים תצא גדול". כמפקד היה שם לב לפרטים הקטנים. בתחילת הטירונות זה די עיצבן אותי. רגע לפני השינה טיפס כדי לסדר את המיטה, ומיד קלט שהסדין לא מונח כמו שצריך. הוא העיר לי, "אור, למה הסדין אינו מסודר? סדר זאת". הוא היה מסדר ומראה לי איך וכמה צריך לשים לב לפרטים הקטנים.

בערב, בשעת ת"ש, ישבנו יחד. הוא התעניין בשלומי ובשלום בני משפחתי ובמהלך השיחה עצר והעיר לי, "סדר את המכנס, סדר את הגומייה כדי שהנעל לא תיפול". לא ידעתי מה הוא רצה ממני, וזה די עיצבן אותי. היום לדעתי זו גדולתו להתייחס לפרטים שהם כביכול שוליים.

בחודש הראשון לטירונות התקיים "שבוע פרט". בשבוע זה כל לוחם אמור להסתדר לבד. לירן הדגים בפני כולנו כיצד מחליפים מחסנית. תוך כדי ההדגמה היה לו מעצור בנשק. לקח לו מספר דקות והוא חזר אלינו מרוצה עם הנשק מתוקן. ראיתי שבידו השמאלית יש חתך גדול וזה כלל לא עניין אותו. שתקתי, הייתי בשוק איך זה לא "הזיז" לו. לירן ידע בדרכו שלו לתעל את האנרגיות שלו למקום טוב ומקדם. פחות לקטר על מה שקורה ויותר לקחת זאת לכיוונים טובים. לאחר שירות של שבועיים, כולם יצאו בלילה למסע קטן ואני הייתי "מאזין אחרון" על הקשר. לפתע ביקשו ממני בקשר שאחד המפקדים יעלה לדבר. לא היה סביבי אף אחד, רק אני באמצע שום מקום. החלטתי לצעוק, "לירן, לירן". יכולתי לקרוא בשמם של מפקדים אחרים, אבל באופן אינסטינקטיבי עלה לי שמו. צעקתי מספר פעמים את שמו ונלחצתי. שוב עלה הרס"פ בקשר ופקד עליי, "תביא עכשיו את אחד המפקדים". המשכתי לקרוא בקולי קולות ללירן. לפתע אני קולט שמישהו רץ בחושך לכיווני. זיהיתי את לירן מגיע אליי בריצת אמוק, מתנשף כולו, "מה קרה? מה העניין?" עניתי לו, "מישהו מחפש אותך בקשר". הייתה בלירן תכונה של הקשבה לסובבים אותו.

לירן הסתכל עליי וידע לזהות את החוזקות ואת החולשות שלי. באחד המסעות התכווצו לי השרירים ברגל, הרגשתי שאני לא יכול להמשיך לצעוד ולירן לא ויתר לי. הוא לא נתן לי להיות הבחור המסכן והמקטר. הוא עודד אותי ואמר לי, "יאללה, תמשיך קדימה". המסע הזה היה לי קשה יותר ממסע כומתה.

הערצנו את לירן, מבחינתנו הוא היה אישיות וכמובן הנחנו שהוא מנווט טוב. התחלנו לנווט בשטח. הגעתי אליו עם שאלה כלשהי בענייני ניווט וביקשתי ממנו עזרה. הוא הסתכל עליי ואמר, "תשאל את ביטרמן, אני פחות חזק בענייני ניווט". הייתי בשוק, לראשונה זיהיתי אצלו חולשה. שאלתי אותו, "מה, באמת?" והוא ענה לי, "כן כן, תשאלו את ביטרמן, עדיף שלא תשאלו אותי".

כיום אני עובד באוניברסיטה בארה"ב. אנו עובדים עם סטודנטים ומלמדים אותם כיצד להיות מנהיגים. כיצד בעצם מלמדים אדם להיות מנהיג? את לירן לא לימדו להיות מנהיג. הוא היה מנהיג בשקט שבו ובנתינה האמיתית שלו.

בקבלה יש שלושה סוגי רצונות - רצון לקבל, רצון לתת כדי לקבל ורצון להשפיע, זו הרמה הגבוהה ביותר. לירן רצה להשפיע ולא לקבל. שאיפתי היא להגיע לרמה הזו. לירן גרם לי לרצות להיות אדם טוב

יותר כלפי הסביבה ומהווה השראה עבורי.
גם היום, לאחר תשע שנים שלירן לא איתנו, עבורי הוא עדיין המבוגר האחראי והמוביל שליווה אותי בכל אשר עשיתי.

(הראיון נערך באמצעות שיחת סקייפ מארה"ב)

אלון לב:

ברשותכם אספר שני סיפורים הממחישים את העוצמה האדירה שהייתה בלירן.
התחלנו טירונות בבא"ח גולני בנובמבר. היה קר בחוץ. עמדנו מחוץ לחדר האוכל ב - ח' פק"לים כאשר לירן נמצא במרכז ועיניי נשואות אליו במבט בוחן, עדיין לא מבין מי עומד מולי ומי המפקד שלי. אנחנו בסט אחרון מתוך שלושה, הסטופר מורה לנו לחזור למצב שתיים כאשר לירן הראשון שיורד. שמונה עשרה, תשע עשרה... ואני רואה קושי קל אצל לירן לקראת החזרות האחרונות. גם מפקדים הם בני אדם. חזרה אחרונה, אני משחרר אנחה ענקית, זהו, נגמר, קדימה אוכל, אבל לא, לירן מכריז בתוך הקושי שלו עצמו שעושים עוד עשר חזרות. הוא מתחיל וכולם בעקבותיו, מחפשים להכריע את הקושי, לא מפחדים ממנו, להפך, שמחים להיתקל בו ולקבל את ההזדמנות לכבוש אותו.
הזיכרון השני קשור למסע כומתה. סיימנו עם הטירונות, ובמסע אימון מתקדם הלכנו כשלושים ק"מ. ההתרגשות הייתה בעיצומה והאלונקות נפתחו. אני מרגיש חזק ובטוח שאם אשמור על כוחי באופן מדוד אסיים את המסע בשלום. אני מתזמן את עצמי בכניסות מתחת לאלונקה וביציאות ממנה, חצי דקה לכל כתף, מתחיל מאחור באלונקה, עובר קדימה וחצי דקה מנוחה. אני נכנס במין ריטואל לידית השמאלית האחורית ופתאום אני מרגיש את האלונקה מושכת אותי בטירוף לקדמת הפלוגה. אני מסתכל ורואה את החיוך המוכר של לירן. הוא ידע להדליק אש תחתיי ולהוציא ממני כוחות שלא ידעתי שקיימים. בעקבותיו, אני מחליט לחבק את הקושי, לבחון את חוסנו של לירן ועל הדרך את החוסן שלי. אני מסתכל על החיוך שלו ויודע שחילוף זה לא דבר שבא בחשבון, זה מעיד על חולשה, באותו רגע האלונקה משחירה בשביל שנינו. עוברת רבע שעה, חצי שעה, שעה, אני מסתכל על לירן ואני רואה שקשה לו, קשה והוא נהנה מזה. הוא מצליח ליהנות מהרגע הנוראי הזה של להיות מתחת לאלונקה.
אלה הם הסיפורים שבעיניי ממחישים את לירן. את העוצמה בפשטות שבדברים שהייתה לו. הוא לא היה דברן גדול, אלא היה אדם שעושה. בזכותו אני אדם שעושה וביום־יום יש המון דברים שאני עושה במחשבה על לירן, מה לירן היה עושה במצבי. כך אני זוכר אותו וכך הייתי רוצה שיזכרו אותו.

(דבריו של אלון נשלחו בקלטת מצרפת)

יואב קפטה:

עם התגייסותי לצה"ל רציתי מאוד לשרת בגולני. לא עניין אותי כלל לשרת ביחידת "אגוז". בחודש הראשון בשירותי ביחידת "אגוז" דבר לא עניין אותי, הייתי שובב ולא הסתדרתי עם החבר'ה. ביקשתי מעופר לעבור לצוות אביתר. באחד הימים סגרנו שבת, ועשינו ארוחה משותפת. החבר'ה חייכו והייתה אווירה טובה, זה נגע בי והתחלתי להתחבר אליהם.
כחייל צעיר, היה לי קשה מאוד לקבל מרות. "חטפתי" הרבה שבתות. באמצע הלילה לירן שוחח איתי ואמר, "יואב, למה אתה מתנהג כך? אל תהיה שובב". אצלו זה "נאה דורש, נאה מקיים".

כאשר היה דורש מאיתנו דבר מה, הוא היה דורש גם מעצמו. היה איש של הדברים הקטנים, וזה גרם לי לעשות שינוי עם עצמי.

לי ולחייל נוסף היו נעליים שלא התאימו לריצה, ולירן ניגש לדבר איתי. נרתעתי ממי שמנסה להתנשא מעליי, לכן הסתכלתי עליו מזווית מעט שונה. הוא שאל אותי: "אין לך נעליים אחרות?" השבתי לו: "אין לי". יצאנו הביתה ועם חזרתי לבסיס לירן אמר לי: "יואב, הבאתי לך נעליים לריצות, קח אותן". זה היה הניצוץ הראשון שבו התחלתי לראות את לירן באור אחר, והתחלתי להעריך אותו כמפקד שעושה מעשה בדרכו השקטה והצנועה וללא צורך להרשים אחרים.

אחי התחתן במהלך הטירונות, השתחררתי ביום חמישי והייתי אמור לחזור במוצאי שבת. בחזרה, שלום ואני הגענו לבנימינה בסביבות חצות. לא הייתה לנו הסעה לבסיס. אל מי אפשר להתקשר בשעה כזו לקבלת עזרה? כמובן ללירן. העירו אותו מהשינה וביקשנו ממנו לאסוף אותנו. הוא ביקש שנמתין מספר דקות. הוא חזר אלינו ומסר שהוא בדרכו אלינו כי אין טיולית שיכולה לאסוף אותנו מהרכבת. כלל לא הפתיע אותי שזה הוא שהגיע אלינו. הוא היה היחיד מכל המפקדים שהיה אכפת לו מאיתנו כאב לילדיו. המסר שלו לאורך כל הדרך היה: "אני אשמור עליכם, אהיה איתכם בכל מצב, אני שלכם". הרגשנו את הגיבוי ממנו לאורך כל הדרך.

קיימנו אימון בזעורה מהשעה שש בבוקר. לאחר ש"קרעו" אותנו בשטח, היינו אמורים להעלות על המשאית מאתיים פלטות שחורות מגומי - קלט"זים (קולטי נטזים), שהורדנו בשטח האימון. כל פלטה שוקלת בין עשרים וחמישה לשלושים ק"ג. בשעה שתיים לפנות בוקר ירד גשם זלעפות, וביקשו מאיתנו להעמיס את הקלט"זים על המשאית. היינו ללא מצב רוח, מותשים, עייפים ורטובים. לפתע לירן הגיע אלינו ואמר בחיוך: "יאללה, חבר'ה, בואו נרים את הקלט"זים". הוא תפס קלט"ז והעיף אותו למשאית, ולפתע הכול נראה לנו קל ובתוך זמן קצר העפנו את הקלט"זים למשאית. לירן היה המפקד היחיד בשטח. מבחינתי, אחת התכונות הבולטות אצל מנהיג הוא שהבלתי אפשרי הוא אפשרי. המסר הפשוט של לירן, "אני הולך, בואו איתי", ביטא את המנהיגות השקטה שבו. יש מפקדים שחייליהם מבצעים את הפקודות מעמדת כוחם. אצל לירן השקט שבו היה כוחו.

לירן הגיע אלינו לביקור בית, להכיר את המשפחה ולבדוק אם יש קשיים ובמה אפשר לעזור. בכניסה הוא פגש בגדעון אחי, שהיה בן שלוש וחצי, והרים אותו כלפי מעלה. אני מסתכל על גדעון ועל לירן. אחי חייך אליו. לאחרונה אחי חגג בר מצווה. בכל פעם שאני אומר לו שאני עולה לצפון הוא שואל אם אני נוסע ללירן. עד היום הוא זוכר אותו.

התארחנו בסוף שבוע במלון הצפון בקריית שמונה. רצינו לשחות בבריכה במלון ולא יכולנו כי לא היה מציל. למחרת ראינו את ציון, אביו של לירן, בבריכה כמציל. לירן ביקש מאביו שיבוא בשבת לבריכה להיות מציל.

לאחר שלירן עזב אותנו וחזר אל הצוות שלו, הרגשתי שעמוד התווך ביחידה יצא והצוות כבר לא אותו צוות. הוא היה מאוד חסר לי.

עם תחילת המלחמה שמרנו על גבול ישראל - סוריה. ביצענו סבבים של יציאה הבייתה ובכל כמה ימים, שניים־שלושה חבר'ה יצאו הבייתה. זה היה שבוע שבו הייתי בבית. בערב שמעתי שלוחמים של יחידת "אגוז" נהרגו. הייתה לי תחושה אבל לא רציתי להאמין בזה. חזרתי למחרת, כל החברים ישבו בחדר ואביתר איתם. אביתר אמר לי, "לירן נהרג". ראיתי את החושך.

כשאני חושב על לירן אני חושב על המשפט, "כשהגלים מתחזקים, החזקים מתגלים", המתבטא בכל תכונת אופי שלו. בוויתור, בהתעקשות ובעזרה לחברים. ביום־יום כשקשה לי אני חושב על המשפט הזה, ואני אומר לעצמי שלא אשבר. זה משפט המלווה אותי לאורך כל הדרך.

ציון, אביו של לירן:

בהמשך לדבריו של יואב על מנהיגות שקטה אספר סיפור.

לירן יצא הביתה לסוף שבוע. הוא קבע עם החברים להיפגש ביום שישי בערב לבילוי באחד המועדונים. שלושה רכבים הגיעו אלינו כדי לאסוף את לירן, הוא היה האחרון. הם חיכו לו מחוץ לבית והוא בושש לצאת. אחד החברים נכנס וראה את לירן יושב ומנגן בגיטרה. לירן אמר לו, "איתי, בוא תשמע מנגינה חדשה שלמדתי". איתי נסחף איתו וישב לשמוע את הנגינה. החברים בחוץ חיכו לשניהם והם לא יצאו, חבר נוסף נכנס ועוד חבר, וכך בשקט שלו לירן גרם לכולם להיכנס אלינו והם בילו את הערב בביתנו.

רועי פינקלר:

לא חוויתי את לירן כמפקד כי הצטרפתי עם אבולעפיה לצוות שבועיים לפני סוף "האימון המתקדם". המפקדים לא ייחסו אלינו חשיבות מלבד לירן, אשר דיבר איתנו והתעניין בנו. במהלך השיחה הבהיר לנו שחשוב לו שנתחבר לצוות ונרגיש שייכים.

בסוף האימון מתקדם התקיים מד"ס של שמונה ק"מ. הגעתי לצוות לאחר חודש שהייתי בבית ולא הייתי בכושר. במהלך הריצה אור רץ אחריי ולירן סגר מאחור. לא הבנתי מדוע אור נצמד אליי ורץ איתי לאורך כל הדרך, מנהל איתי שיחה ודוחף אותי קדימה. לאחר שלירן נהרג, אור סיפר לי שלירן ביקש שיצטרף אליי, לעודד אותי ולסיים יחד את המד"ס. זה מאוד ריגש אותי.

שירתי עם לירן תקופה של חודשיים בלבד. למרות שסיים את תפקידו כמפקד, הצליח להשאיר בי חותם. היה לו חשוב שנשתלב ושהצוות יהיה מאוחד. בזכותו, הצלחתי להתחבר לצוות.

אני לוקח כזיכרון מלירן את האכפתיות שלו ממני כאשר מסביב לאף אחד לא היה אכפת.

את משפחתו אני רואה כמשפחתי. אני מגיע אליהם הביתה והאירוח הוא מכל הלב.

משפחת סעדיה היא המשפחה של כולנו.

הגעתי ל"אגוז" מטייס. לדעתי, המפקד בקורס טיס אינו מהווה דוגמה אישית לחייליו. כשסיימתי קורס ניווט, המפקד ישב במכוניתו הממוזגת ואכל מקדונלדס שקנה בתחנת הדלק, בעוד אני לא אכלתי במשך כל היום. הוא לא היווה דוגמה אישית. האכפתיות של לירן הפתיעה אותי מאוד.

מאחר שהכרנו את לירן תקופה קצרה, בהלווייתו נשארנו לשמור במוצב והאחרים יצאו להלוויה. ל"שבעה" יצאו חיילים שלא היו בהלוויה. לתחושתי לא הייתי צריך ללכת לנחם ב"שבעה" כי היו חיילים רבים במוצב שהכירו אותו הרבה יותר טוב ממני. שיתפתי את אביתר בתחושות אלו והוא עודד אותי לצאת כי זה חשוב. כאשר הגעתי אל המשפחה בפתח תקווה הרגשתי לא שייך אבל המשפחה הנהדרת הזו חיבקה ונתנה לי את התחושה שאני חלק ממנה. היה להם חשוב לדעת מה שלומנו ומה קורה איתנו, זו גדולתה של המשפחה היקרה הזו.

התכונות העיקריות שנחשפתי אליהן אצל לירן היו האנושיות והרגישות.

לירן ידע לדבר עם החיילים בגובה העיניים, ניסה לדעת מה קורה אצלם מתחת לרדאר ולהבין איפה

הבעיות הקטנות ביותר אצלם. לצערי לא ניחנתי ביכולות שהיו ללירן, לראות מהצד ולהבין שחייל במצוקה. עם הזמן ניסיתי לנווט בין המאצ'ואיזם של להיות מפקד היודע הכול לבין האנושיות והרגישות. לדעתי, עם הזמן מצאתי את האיזון. התייחסתי אל החיילים באנושיות וברגישות, וניסיתי להבין אותם ולדבר איתם בגובה העיניים.

עידו אבולעפיה:

ביום הראשון להגעתי לפלוגה, מספר ימים לאחר רועי, ולאחר שירות של חצי שנה בחיל האוויר (לא הייתי צעיר במחזור הגיוס של הצוות), התיישבתי על הברזלים עם מדי חיל האוויר וחיילים החלו לתהות על קנקני. הייתי עבורם עוף מוזר. ניהלתי שיחה עם כמה חיילים, לשאול מה קורה פה, מי המפקדים ואיך החבר'ה. הם סיפרו מעט על המפקדים וציינו שיש מפקד ששמו לירן. לא ייחסתי חשיבות לשמו של לירן והמשכנו הלאה.

כמה ימים לאחר מכן היה אמור להתקיים מסע כומתה. יומיים לפני הטקס קיבלתי הודעה מאבי שאין באפשרותו להגיע לטקס. מאחר שרציתי שיהיה נוכח, התאכזבתי והייתי עם פנים שפופות. לירן זיהה זאת למרות שהכיר אותי רק כשבוע. הוא שאל אותי, "אבולעפיה, מה הסיפור?" תחילה לא סיפרתי לו כי לא היה זה מכבודי לספר. הוא לא הרפה עד אשר סיפרתי לו במה מדובר. ישבנו בחדר בפלוגה במשך כרבע שעה, זה נראה זמן קצר, אך כאשר מפקד מדבר איתך רבע שעה זה לא מעט. במהלך השיחה ניסה להסביר לי שהכול בסדר וטוב. מרגע הגעתי לפלוגה ניסה באנושיות וברגישות לשלב אותי בצוות ברמה ש"מעתה אנו המשפחה החדשה שלך". לא היה פשוט לעזוב מקום שבו שירתי ולהגיע למקום חדש. הוא סיפר לי על הצוות ועל היחידה שכלל לא הכרתי, חיבר אותי מעט לעניינים ולאחר השיחה הרגשתי הקלה שאפשר להמשיך הלאה. השתלבתי והרגשתי טוב להיות חלק מהצוות.

את הידיעה על מותו של לירן קיבלתי במוצב בצפון. באותה עת אנו והמפקדים ישנו באזורים נפרדים. אביתר מפקד הצוות לא יצא מחדרו במהלך סוף השבוע ולא ידענו מה קורה איתו.

במילה "צוות" חבויים המון אמוציות וקשרים. התחתנתי לפני כחודשיים, חלקתי עם אשתי את הרגשתי לגבי הקשר המיוחד שנוצר בין חברי הצוות שלנו עם לירן, ובצוות שאני פיקדתי עליו. קשרים אלו מחזקים אותי בידיעה שלאן שאפנה ולכל צרה שאקלע אליה, אותם עשרים חברים מהצוות נמצאים שם בשבילי. תחושה של משפחה מאוד חזקה שתתמוך ותיתן עזרה בכל מצב.

גם משפחתו של לירן מחבקת ותומכת. היום אני מרגיש שאני מכיר אותם כבר שנים.

שחר ברקאי:

לירן היה מפקד נערץ. מצד אחד קשוח, שדורש ממך הכי הרבה, ומצד שני צנוע, מפקד בגובה העיניים שמתעניין ודואג לכל חייל וחייל. לירן תמיד היה ראשון בריצות ובמסעות והיווה מודל לחיקוי לכלל החיילים בצוות.

אני זוכר את היום שבו גיליתי שלירן נהרג. אנחנו, הצוות, היינו בתגבור ברמת הגולן, בעוד לירן מיהר לחזור לצוותו המקורי כדי להשתתף במלחמה. באותו היום הייתי בחופשה להתרעננות בבית. כששמעתי שיש חמישה הרוגים ליחידה ידעתי שלירן נמצא שם אבל הייתי בטוח שהוא לא נפגע. הרי הוא איש ברזל, אין סיכוי שיקרה לו משהו. כשהבנתי שמדובר בלירן, זו הייתה מכה קשה. "איך יכול להיות שהוא נפגע?"

המחשבה שהייתה לי בראש היא שאם לירן נפגע אז כנראה הזה אחרע באמת קשה. כצוות צעיר שלא חווה שכול עד אותו היום, לא ידענו כל כך איך להתמודד עם הסיטואציה. המפקדים לא הרשו לנו להתאבל או להתעסק במוות יותר מדי. רק בהמשך הבנו שזו הייתה החלטה נכונה.

היום אני קצין ביחידה, כמעט עשר שנים. אני יכול להגיד בכנות שלירן מלווה אותי עד היום. כשהכשרתי לוחמים ביחידה וכשפיקדתי על מפקדים, תמיד נתתי את לירן כדוגמה, דוגמה ללוחם אמיץ, חזק ומחזר אך צנוע, מתנדב שתמיד יעזור לכל אחד. אני חושב שלירן הוא סמל לאיך לוחם ומפקד ביחידה שלנו צריך להיות. הייתה לי זכות גדולה להיות פקוד של לירן, ואין לי ספק שדמותו משפיעה עליי עד היום בהמשך דרכי.

כשהתחילה המלחמה, אנחנו הפקודים שלך - חיילים שזה עתה סיימו אימון מתקדם, נשלחנו לרמת הגולן ע"מ להחליף גדוד תותחנים, שהיה עליו לעבור לחזית.

אתה לירן, כבר חודש לפני עזבת אותנו. כ"כ רצינו שתישאר, שתהיה סמל שלנו גם בשלב המכין - השלב הכי קשה במסלול, עמוס מאוד פיזית ומנטלית. אתה שתמיד עודדת, תמכת, שאלת לשלומינו ודחפת אותנו קדימה, דווקא לך נזקקנו מאוד באותם ימים, אבל אתה בחרת לחזור לצוות, ללחימה.

אהבת אותנו, אבל רצית לסיים את השירות "כמו שצריך", עם החבר'ה במבצעית. הייתם בגזרת עזה, החטיפה של גלעד שליט כבר קרתה.

אני זוכר את עצמי, בין שמירה לשמירה חושב עליך, מצטער שאתה לא כאן איתנו. הצוות תפקד שם ממש יפה, פשוט התחבר באותה תקופה. התנהלנו בצורה עצמאית, כמעט ודחפנו אחד את השני קדימה גם כשהיה קשה - ממש כמו שאתה לימדת אותנו.

פתאום החלטתי להתקשר אלייך, לשאול לשלומך. מבסוט עם הצוות? הפעילות מעניינת? ואפילו קצת לספר עלינו. אבל אתה לא ענית, לא באותה הפעם, לא בערב אותו יום וגם לא ביום למחרת.

כל ששמעתי, היה קולך דרך המשיבון. זו הפעם האחרונה ששמעתי את קולך, לא זכיתי לתפוס אותך יותר.

בערב הקרב במארון א-ראס, אני זוכר שאחי התקשר אליי. קולו נשמע רועד והוא אמר לי שהוא לא יוכל לדבר כמה זמן, שהוא אוהב אותי ושאני אמסור גם לאמא ואבא, כי הוא כבר לא יספיק להתקשר.

אני ישר הבנתי, שכנראה הפעם זה רציני, כי גם בקרבות האחרים במלחמה וגם בעשרות המבצעים בהם השתתף לפני, אחי תמיד דיבר בקול בוטח והיה במצב רוח טוב. והנה, קולו ממש רועד.

ופתאום ביקשתי ממנו, "רן, תבטיח לי שתשמור על עצמך". וכאילו בצורה אוטומטית, "ותשמור גם על לירן". "מבטיח" הוא ענה, וככה סיימנו את השיחה.

אני זוכר שכשחזר הביתה בסוף המלחמה, ניגש אליי בפרצוף שפוף ובקול חנוק ואמר, "לא עמדתי בהבטחה, מצטער" ורק שנינו ידענו על מה הוא מדבר.

לירן, אתה עדיין חסר לנו, חסר מאוד. כמה טוב היה אילו יכולנו להסתובב איתך באזרחות, לראות אותך במפגשי צוות, לשחק איתך כדורסל ולטייל איתך בצפון. שתדע שאתה מודל לחיקוי בעינינו, תמיד היית ותמיד תהיה. צורת הפיקוד שלך, הדוגמא האישית, המסירות אין קץ, הדחיפה קדימה, הירידה לפרטים, הצניעות, הנורמות אותם העברת לנו, אינן משמשות רק אותי בעולמי הצבאי, אלא את כולנו - כל הצוות גם באזרחות, הן עומדות לנגד עינינו כמו מגדלור, שלפיו אנחנו יודעים לנווט את דרכינו.

ציון ומיכל,

בנאום סוף המסלול, הבטחתי שנשמור על קשר, שנבקר כשנהיה באזור אפילו סתם לכוס קפה, שנתקשר ושנתראה במופעי היחידה. הבטחנו שתהיו לעד חלק ממשפחת "צוות אביתר", הבטחנו ואנו ממשיכים להבטיח.

אנו יודעים שיש לנו משפחה חמה ואוהבת בצפון, בקריית שמונה. אני מקווה שאתם זוכרים שגם לכם משפחה שכזו, משפחה מורחבת שפרוסה על פני כל ארץ ישראל, ובימים אלו גם על פני כל העולם.

אוהבים ומחזקים,

דור מטות בשם "צוות אביתר"

ספי תוהמי: "הכרתי בחור ביישן אבל מאוד חזק, במסע של חמישים ק"מ לירן היה הולך וחוזר כדי לדרבן ולדחוף את כולם קדימה."

אגוז קשה לפיצוח

כ-40 לוחמים מסיירת אגוז סיימו בשבוע שעבר את מסלול ההכשרה היחידתי במסע מסכם. במשך חמישה ימים צעדו הלוחמים בגליל המזרחי, המערבי וברמת הגולן. בסיום השבוע, לפנות בוקר, הם הגיעו לנקודת הסיום שבמבצר נמרוד, למרגלות החרמון. "כשעוברים מסלול במשך שנה וארבעה חודשים מספיקים לעלות על רוב ההרים במדינה ועכשיו גם על ההר הגבוה ביותר", אמר סמל יאיר שאולי. "אני יודע שעברתי את אחד המסלולים הקשים בצה"ל".

סמל אבידע עינב שסיים את המסלול, עשה זאת לאחר קרוב לשנתיים מלאות טלטלות. עינב התגייס ליחידה במארס 04', אך לאחר שחלה, רותק למיטתו למשך חמישה חודשים. עם החלמתו, נלחם כדי לשוב לסיירת, ולהתחיל במסלול מחדש במחזור אוגוסט 04'. "מתחילת המסלול רק חיכיתי לסיום, ללוחמים הוותיקים שירוצו אליי, ולרימוני העשן שנזרקים בסוף", אמר סמל עינב. "לא סתם אנשים מזילים דמעות: בגלל שהגיע הרגע שעליו חלמו".

בצילום: ותיקים וצעירים באגוז מסיימים יחד את המסע.

כתבת "במחנה", צילום: ליטל איפרגן

המפקד לירן

בא"ח גולני
יוני 2006
תעודת הצטיינות
מ"כ מצטיין
לירן סעדיה - פלוגה ה'
מחזור נובמבר 05
יישר כוח
סא"ל יובל גיבעי
מפקד בה"ד גולני
מפקד הבא"ח
מפקד המחזור
"...והאנשים טובים לנו מאוד... חומה היו עלינו גם לילה גם יומם, כל ימי היותם עמנו..."
(ספר שמואל א', פרק כ"ה, ט"ו - ט"ז)

המנון חטיבת גולני

גולני שלי היא טורי אנשים
גולני שלי היא שמות ופנים
מקומות וזמנים וקולות משונים
השבים ועולים למולי.

גולני שלי היא מלחמת שחרור
גולני שלי היא אותו הסיפור
של מצליח יעל של כל עם ישראל
השבים ועולים למולי.

גולני, גולני שלי, גולני שלי
גולני, גולני שלי, גולני שלי

גולני שלי היא מלחמת קדש
גולני שלי היא רפיח ואש
ובששת ימים אל תל פחר נעים
אל התל הניצב ממולי.

גולני שלי היא גם יום כיפורים
היא מוצב החרמון בפסגת ההרים
רובאים שירו ורעים שנותרו
בצידי הדרכים למולי.

גולני, גולני שלי...

גולני שלי אגדה וסיפור
גולני שלי ללא אות ועיטור
של אתמול שעבר ולתקוות יום מחר
השבות ועולות למולי.

גולני, גולני שלי...

המנון סיירת "אגוז"

למעלה בהר כבר השמש שוקעת
ורוח של ערב פורץ מן החום
סיירת אגוז את הדרך יודעת
כי בה היא הלכה גם אתמול גם שלשום

כל מי שדרכו כבר עייפה בינתיים
מיום מפרך ומלילה קודר
מחר יחייך לו היום שבעתיים
כי זו תהילת החייל שחוזר

לסיירת אגוז יש קליפה קצת עבה,
אך לב של זהב והמון אהבה.

בינות מטעי חמנית ותפוח
העין פקוחה והדופק הולם
אולי במדרון האוויר שוב מתוח
אבל המושב שממול כבר חולם

הלילה יחדור הסיור אל העומק
מחר שוב יצלח את מימי הירדן
ושוב יחזור אל הסוף והגומא
כשבוקר חדש על ההר ינגן

לסיירת אגוז...

רבים הימים שטובלים רק בתכלת
אשר טוב היה בם לפצוח בשיר
אך על דברתנו נזכור גם את אלה
אשר אור היום שוב להם לא יאיר

למעלה בהר כבר השמש שוקעת
ורוח של ערב פורץ מן החום
סיירת אגוז את הדרך יודעת
כי בה היא הלכה גם אתמול גם שלשום

לסיירת אגוז...

שער רביעי - מלחמת לבנון השנייה

"הנה ראיתי בן ישי בית הלחמי,
יודע נגן וגיבור חיל ואיש מלחמה ונבון דבר,
ואיש תואר; וה' עימו."

(שמואל א' טז':יח')

מלחמות ישראל

1948, מלחמת העצמאות

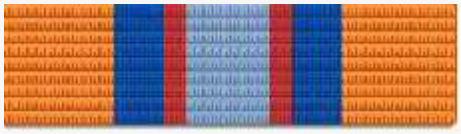
1956, מלחמת קדש

1967, מלחמת ששת הימים

1969, מלחמת ההתשה

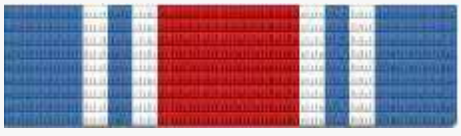
1973, מלחמת יום כיפור

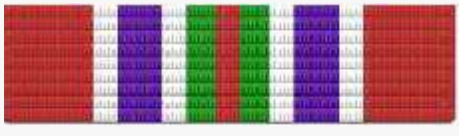
1982, מלחמת של"ג

2006, מלחמת לבנון השנייה

ידיעות אחרונות

אש בלבנון

גיליון מיוחד

מלחמה

צה"ל הולם בחיזבאללה בעקבות המארב הקטלני ● חשש: טילים עד נתניה ● הממשלה החליטה:

ההרוגים

נעדרי הטנק

אחר חצות אישרו שרי הממשלה: מלחמת כוללת נגד חיזבאללה עד לסילוק מלא של האיום בגבול הצפון ● צה"ל יתקוף מהאוויר, מהים ובפעולות קרקע ● הערכות חירום הוכרזה בפיקוד העורף מחשש שחיזבאללה ישגר טילים עד מרכז הארץ ● תושבי הצפון במקלטים ● סדרה של מחדלים איפשרה אתמול לחיזבאללה להנחית מכה כואבת על ישראל ● שני חיילים חטופים, ארבעה הרוגים וארבעה נעדרים על אדמת לבנון ● שמעון שיפר ויוסי יהושוע

אלכס פישמן

הולכים עד הסוף

סבר פלוצקר

הכרעה גורלית

שער "ידיעות אחרונות", מיום יז' בתמוז התשס"ו, 13.07.2006

עבורנו הכל התחיל בדיוק לפני 3 חודשים, ב- 19.7.2006, כאשר כל היחידה התבקשה להגיע ליער ברעם על מנת לקבל משימה להיכנס ל"שמורת טבע" בכפר ירון.

כבר בצהריים כשהיינו במחנה שרגא, ידענו שאנחנו אמורים להיכנס הלילה לשמורה בירון. היה ערפל סביב מה באמת נעשה שם ולא בדיוק הבנו באמת מה זה אומר "שמורת טבע" (היום אני מאמין שכל בית בישראל מכיר את המושג). הגענו ליער ברעם, שם התחלנו להבין את רוע הגזרה כשדורון פרש לפנינו את העזר (מפה) והתחיל להסביר מה הולך לקרות. זה היה נשמע כמו תרגיל בטירונות, רק ששם מי שיחכה לנו יהיו לוחמי "חיזבאללה" שהרגו שני לוחמים מיחידת "מגלן" לפני כמה ימים ולא מטרות קרטון. "יהיה לנו כח רתק, קדוש עם המקלרון, ביטון וקלאוזנר הצלפים ועוד כמה חברה יחפו לנו מכיפה שולטת. כל השאר ביישור קו סורקים את השטח. אם נתקלים משיבים באש. אם יש פצועים שמים ח.ע (חוסם עורקים) וממשיכים הלאה. אם מזהים בונקר, כיתה ב' של יאבו בחיפוי על הפתח ושאר הכוח מאגף וממשיך לסרוק". אני זוכר איך כולנו נעצנו מבטים אחד בשני. לא מבינים מה פשר הפקודות הכל כך לא מוכרות לנו, איפה הסדר תנועה, פינקל וחכים חוד, והבה סוגר את הכח, חוליה רפואית של יאבו, עינדור ולוי באמצע הכח, כמו שתרגלנו באלפי תרגולות תנועה. בקשנו מדורון להיות יותר פרטני, להסביר את עצמו יותר ברור, אבל גם הוא כנראה כמו כולנו לא הבין ב - 100% איך זה הולך להראות, אז חזר על הדברים וזה עדין נשמע כמו סינית עברנו.

הייתה פריסה טובה ושיחה של ברק בבית הכנסת העתיק ביער ברעם. שם נאמר לנו, שאנחנו היחידה הראשונה בצה"ל שנבחרה להיכנס ללבנון וכמו כן הסביר לנו את גודל החשיבות של המשימה שהוטלה עלינו. כשיצאנו מהשיחה אמרנו "פששש פינקל, חלוץ מכיר אותך עכשיו, יש לו סדר תנועה של צוות דורון ואתה החייל הראשון שידרוך על אדמת לבנון". ואז, כל אחד התחיל להסתובב עם הפלאפון שלו ביער, תפס פינה כל אחד עם אמא, אבא, חברה, רומז שזהו אנחנו נכנסים היום.

היה קשה לראות איך רובנו היינו עם דמעות בעיניים, כי הבנו שזאת עומדת להיות המשימה הקשה והמסוכנת ביותר שהייתה לנו עד היום. ומה לעשות, זה קצת קשה לנתק עם ההורים והחברה את השיחה, בידיעה שזאת השיחה האחרונה לימים אולי לשבועות הקרובים. היה קשה לפספס בין כל האנשים והפלאפון, את רכב ה"סוואנה" של מפקד היחידה, מרדכי, במרכז החניה ואת מרדכי יושב בו כשכפות ידיו מחסות את הפנים. שראיתי את זה, הבנתי שגם הוא מבין שזאת כנראה גם המשימה הקשה והמסוכנת ביותר שגם הוא נשלח אליה.

לאחר כמה שעות ששהינו שם, פתאום בשעה 1:30 התקבל החזל"ש (חזרה לשגרה) המיוחל. זאת לאחר שהרמטכ"ל השתתף במסיבת עיתונאים וכשהתראיין עם רוני דניאל, ראו על המסך מאחור את העזרים והמפות של המבצע שלנו. לכן, מטעמי ביטחון שדה המבצע בוטל. באותו לילה היה רוני דניאל האליל שלנו. כל הדרך חזרה באוטובוס רוני דניאל היה המלך. לי אישית, ירדה אבן גדולה מהלב. היה לי ברור שאין מה לעשות. אנחנו הרי הסיירת הצפונית היחידה שהוקמה להלחם ב"חיזבאללה", אז נכנס ללבנון בימים הקרובים וזה יהיה מפחיד, אבל לפחות נכנס עם הרגשה שאנחנו מבינים את המשימה ועושים את הדברים כמו שלמדנו.

למחרת בבוקר, היינו אמורים לקבל משימה חדשה בצורה מסודרת. אך באמצע הפקודה הכל נקטע, כולם לאוטובוסים הצנחנים בצרות. שוב נסענו ליער ברעם. קיבלנו פקודה ובשעה 13:40 כבר היינו על

הגדר באביבים. אחרי תפילת היציאה לקרב של ברק, מוכנים לתנועה. הוראות פתיחה באש - "מצפון". ברק אמר לנו שאנחנו יורים בכל זכר. גם אם הוא לא חמוש דינו מוות. באישה וילדים לא יורים, אלא אם הם מסכנים את הכח, שיקול שלנו. "אתם תצטרכו לחיות עם זה שהרגתם ילד או אישה כל החיים. אז שכל אחד יעשה מה שהמצפון שלו אומר לו. אדיר קצין הקשר והקשר של מרדכי, קרא לקשרים של היחידה ואמר שאם התפקיד שלנו עד היום היה חשוב, אז היום הוא הכי חשוב כי אנחנו חייבים להיות זמינים בקשר כל הזמן ולהיות ערניים! נתתי לסעדיה חיבוק ואמרתי לו שידבר איתי. התחלנו כל הפלגה תנועה לתוך המטעים של אביבים, לאחר שפלגה ג' חצתה את גדר הגבול. אני זוכר את פינקל ובאלוה - שני קלעי החוד, סוגרים סגירה אחרונה על הוואדי שאנחנו אמורים לטפס בו ואז נכנסנו למטעים והתיישבנו, חיכינו שכח ההנדסה יעביר את פלגה ג' בשדה המוקשים. ישבנו תחת עצי המשמש. ברק שר את השיר שנתפס לו בראש "איתי לא מתעסק ברגשות יותר מידי" ואז שאל מי שר את השיר. כמובן שיאבו ידע שזה שייך לקרן פלס. ברק הרים גוגו מהרצפה ואמר לי "קח שיהיה לך מזכרת מהארץ כשאנחנו שם". הכנסתי לכיס ושמרתי עד שיצאנו ממארון א-ראס. הגענו לגדר, כבר שומעים יריות ופגזים שנורים. בקשר אני כבר שומע שהצנחנים מדווחים על "פרחים בכח" (פצועים) ואז הגיע הרגע שלו "חיכינו" - לחצות את הקו הכחול ולהיות בלבנון. אני זוכר את אור אומר ברגע שחצינו, "טוב הייתי בלבנון אפשר לחזור" ואז אמרתי לעינדור ולוי, "זהו אפשר לספר שהיינו בלבנון בואו נעוף מפה". התחלנו ללכת בעקב של פלגה ג'. זה היה מטורף. כל כך הרבה אנשים הולכים אחד אחרי השני ברווחים ענקיים. הצצתי אחורה מידי פעם, זה היה פשוט לא נתפס. היחידה, הפלגה, הצוות ואני, אמצע היום הולכים לנו בלבנון. הגענו לפאתי הכפר ועצרנו לתצפית. הייתה סגירה בין המפקדים על שפה משותפת מי נכנס לאיזה בית והמשכנו תנועה. כשהתקרבנו לכפר, לא בדיוק הבנו למה הגענו. המקום הזה נטוש אין פה כלב! פלגה ג' השתלטה על הבית שנקרה "הפגודה" ואנחנו התחלנו עם הלולים ועברנו לבית השיש. פלגה א' הייתה בתצפית ועתודה עבור הכוחות מכיפה שולטת ומהלולים. ג' מזהים רכב עם אנשים, פותחים עליו באש. הכח מזהה כי פגע ויש נפגעים ברכב, אך הרכב נמלט. אנחנו בינתיים בבית השיש. ואז, בשעה 17:18, בנג'י וצוות ז'ינו מדלגים לבית הבא, הולכים לאורך החומה ואז מתבצע ירי טילים על הכח ממנו נהרגים בנג'י המ"פ, סעדיה הקשר שלו ורפנאל. שניים נוספים נפצעים קל, ואז התחיל שם חילוץ של גופות ופצועים מסובך תחת אש, כשכל 10 שניות נורה טיל. בחילוץ הזה, נהרג גם מי שהיה נעדר, יונתן וויסיוק ז"ל. ברגע שנורו הטילים, ניסיתי לעלות מול סעדיה. משלא ענה, הבנתי שהנורא מכל קרה. בינתיים, צוות סלווה מדלג לבית הבא שפלגה ב' אמורה לתפוס. אני וברק מדלגים קצת אחריהם ואז שמענו את הצעקות "נתקלנו" ואת צוות סלווה משיב באש. רצנו לעבר הבית. הגעתי, ראיתי את וולף - הקשר של סלווה, עם האצבע האמצעית בידו השמאלית, כשהחלק העליון עם הצפורן תלוש לגמרי לאחר שחטף כדור. באינסטינקט שמתי לו את הת.א (תחבושת אישית) והמשכנו לכיתת הסמל של קושמה וחיפינו. באלוה חטף צרור והתגלגל במדרגות, צעק שהוא פצוע. סלווה ניגש אליו תוך כדי שאנחנו מחפים. ירינו ירי מסיבי תוך כדי שבאלוה מחולץ למחסה ע"י סלווה ובזמן שהצוות שלנו מצמצם לעבר הבית. בינתיים, כל מה שאני שומע בקשר זה על הפצועים וההרוגים של פלגה ג'. ואז, שואלים את "כספיתון בורדו" (הכינוי שלי בקשר) מה מצב הפצועים וההרוגים. שאלתי את אדליסט החובש, והוא אמר "תדווח באלוה הרדוף (הרוג), וולף פרח (פצוע)". פתאום, הדיווחים שהעברתי במסלול בכל התרגילים

כבר לא בתרגיל, אלא במציאות. באלוה מת, וולף פצוע. פתאום עינדור לקח מדדים לפצוע אמיתי והבין שמת. יאבו, לוי, סגל וזוהר הרימו את באלוה, וטסו בטיסה חזרה לבית השיש. אני יורה מטולים על הבית, קדוש עם המקלרון יורה גם כן והכיתה של ווהבה עם צחי ואודי, יורים לידי על הבית במדויק לעבר החלונות ודודו מחלק צרורות. לאחר מכן דילגנו מעט לאחור. פתאום, נשמע פיצוץ עז מהבית. אני וברק נותנים מבט לאחור ומזהים על הכיפה מאחורינו טנק שיורה על הבית (בלי שום תאום איתנו). ברק היה מבסוט והורה לו להמשיך באש על הבית, בעוד אנחנו מדלגים עוד קצת אחורה כדי לא להיפגע מהפגזים. מסוק הגיע והפציץ גם כן את הבית. ואז, החוד ולוי נשלחו פנימה לבית, לבדוק אם אחרי כל התחמושת שהוצאנו על הבית, נוציא משם את גופות המחבלים. החוד נכנס באש ורימונים, כשאחד הרימונים שנשלח לתוך חדר על ידי דורון, כמעט מסיים לפינקל את הקריירה המזהירה לאחר שהוא חוזר מעט אחורה. פינקל קופץ על ערמת חול, בודק שהוא שלם ומשחרר צרחה לדורון: "לא מספיק שהם פה להרוג אותנו גם אתה רוצה". דורון הבין שטעה וממשיכים בסריקה אך לשווא, המחבלים ברחו מדלת צדדית. החושך ירד, תאורות של "חיזבאללה" באוויר. פלגה א' מחלצים את גופתו של סעדיה רק בחושך ראשון, ובלילה מגיעות הפומו"ת (פורץ מכשולים הנדסי) של ההנדסה ומשלימות את פינוי ההרוגים והפצועים.

זאת הייתה בערך שעה ורבע של טירוף, ויומיים שלא נראה לי שמישהו מאתנו יישכח.

איך ישבנו אחר כך בבית השיש וחשבנו עליכם ההורים, כמה שאתם בטח מודאגים ועוד יש נעדר שלא מפרסמים את שמו, אז בכלל יש לחץ אדיר. איך כולם התקשרו בערב שישי מהמירסים של המפקדים להרגיע את ההורים, ואת הרגע שבו התחלנו תנועה חזרה לעבר ישראל. הייתי ברגשות מעורבים. מתתי כבר לעוף מהאדמה המקוללת הזאת, השרופה עם הריח של המלחמה, אבל מצד שני לפני שירדתי בואדי, הסתכלתי אחורה על אותה אדמה שבה השארנו את סעדיה שכל כך אהבתי, חברנו לפלוגה באלוה, בנג'י המ"פ, יונתן ורפנאל ז"ל. זה בקצרה הסיפור של מארון א-ראס.

נכתב ע"י בועז משיטה והוקרא בטקס שנערך באביבים ביום 19.10.2006.

השאלות הקשות

"למה נכנסו לכפר באור?"

מאת **יוסי יהושוע ואיתן גליקמן**

לוחמי המיירות מגלן ואגוז מתחו את תמול ביקורת על המודיעין הלקוי בקרבות שבהם נהרגו שבעה חיילים במרון א־ראס. קצינים בכירים אף מתחו ביקורת על אופן ניהול הקרב בו נהרגו 5 מלוחמי אגוז.

"לצה"ל יש בעיות מודיעיניות: חיזבאללה שיפר את מערכיו ונערך למתקפה הקרקעית שלנו", סיפרו אתמול לוחמי אגוז. "כולם, ובצדק, חוששים מכניסה מסיבית יותר של חיילים: אנו עלולים לשלם מחיר כבד נוסף בשל הכשלים המודיעיניים". הלוחמים הופתעו לחלוטין, לא רק מעוצמת ההתנגדות של חיזבאללה אלא גם מההסוואה, ציוד הלחימה הרב והבונקרים התת־קרקעיים שנמצאו בתוך שמורות הטבע. "המשימה שלנו הייתה לעלות רגלית לתוך השטח הסבוך, מעין 'קן' מעובה של מחבלים", סיפרו הלוחמים. "הופתענו לראות 'מחנות צבאיים' – במערות בסבך הצמחייה ובבונקרים מתחתיה".

"ידענו על המאחזים בטבע, אך לא ידענו על עומק האחיזה שלהם. זה ממש כמו להיכנס לעיראק", אמר קצין בכיר ששותף בלחימה בהתכוונו להיערך המודיעין. ואולם פרט לכשלים המודיעיניים, קצינים בכירים בצה"ל המעורבים בפרטי ההתרחשויות טוענים כי עולות שאלות קשות גם לגבי החלטת המפקדים בהפעלת כוח אגוז. אף שביום רביעי נהרגו שני לוחמי מגלן באותו אזור, הוחלט למחרת להכניס לכפר כוח גדול של אגוז דרך אזור שנשלט על ידי חיזבאללה. הכוח נכנס דווקא באחת בצהריים, כשהוא חשוף לאש. חמישה לוחמים נהרגו. לדברי גורמי צבא בכירים לא היה מדובר במשימת חילוץ שחייבה הכנסת כוחות ביום, ולכן ההחלטה סיכנה אותם וגרמה להם להיחשף.

מנגד, קצינים בכירים טוענים כי לא נכון לעסוק בשלב זה בלקחים. "אחרי היתקלות פחות מוצלחת יש ארבע או חמש שהצליחו", אמרו הגורמים וטענו כי "מדובר בקרב הבקעה ראשון, ויש לזה מחיר". יצוין כי למרות התוצאות הקשות משבחים בצה"ל את אומץ הלב של הלוחמים.

הלחימה על אדמת לבנון גובה מחיר רמים: לפחות שניים נהרגו אתמול

לוחמי סיירת אגוז נהרגו בתוך לבנון

נקודת ההתקלות

הלוחמים חזרו לחלץ את גופת חברם ההרוג

במהלך הקרב הקשה על הכפר מארון אדאס נותרה אחת מגופות החיילים מאחור ■ אתמול שבו לוחמי סיירת אגוז לשטח, וחילצו אותה ■ עמ' 6

רפאל בנבנישתי הילמן ז"ל

סמ"ר רפאל מרדכאי מרדכאי ז"ל

סמ"ר גדעם בראלה ז"ל

סמ"ר לירן מעיראי ז"ל

"לא יוצאים מפה עד שלא מוצאים את גופת חברנו"

כוח גדול של סיירת אגוז נכנס ביום חמישי לכפר מרון א־ראס, במטרה לטהרו ממשגרי קטיושות ● אבל הקרב הסתבך, וחמישה לוחמים נהרגו ● החיילים לא ויתרו וסירבו להתפנות עד למציאת חברם המת ● בכיר בצה"ל: האירוע עוד ייחקר, אבל לחיילים מגיע צל"ש

יוסי יהושוע

בצהיל עוד יתחקרו את המסקנות שהחליטו לשלוח את לו־חמי יחידת אגוז מרחק שבת בחברון, אבל כבר בשעת עזלה כי חלו־חמים והמסקרים יחזרים יחזרו להעזרבה יוצאת דופן, וכמל חני־ראה גם לצלישים, על אומץ לבב שחפגינו בקרב.

גורמי צבא בכירים אומרים כי התנהלות החיילים תיזכר עוד שנים רבות ותילמד במוסדות קרב. המח, במיקוזו של סא"ל מר־דכי בחנא, נכנס עם שלוש פלוגות לתוך הכפר מרון א־ראס ביום חמישי בבוקריים, במטרה לטהר את הכפר מלוחמי חיזבאללה ששי־גרו קטיושות לעבר הצפון.

ל"ידיעות אחרונות" הגיעו עדויות הלוחמים, מהן שילה תמונה של קרב קשה שבו הפגינו אומץ לב נדיר בחילוץ חבריהם הפצועים, ובעיקר בסיכון חייהם בחיפוש אחר גופתו של אחד הלוחמים שנה־רג. בקרב נהרגו חמישה חיילים, יממה אחת בלבד לאחר פוחתם של שני לוחמי מגלן באותו איזור, מול אותם לוחמי חיזבאללה עקשנים.

"זה היה בנוהל קרב קצר. הבנו שיש מציקה בתוך הכפר, וקיב־לנו את המשימה להיכנס פנימה ולטהר את החלק שבינו לבין בי־נת ג'בל. בשלב מסויים, הפלוגה של בניימין (בנג"י) הילמן, שהיי־תה על הרכס, דיווחה כוח של חיזבאללה. הם ירו לעברם ונפצאו גם הרגו אותם. או התחיל ירי מאסיבי לעברינו מאגרים, טוללים, טילי נ"ט. הכח של בנג"י היה ליד אחר הבתים – והוא חטף מאגר ונהרג. גם רפאל מרסקל, שבנג"י קרא לו שיהיה לידו, נה־רג, וגם הקשר לירן סעדיה. באירוע אחר במקביל, בפלוגה של מרן ברק הירם, נבנ־סו לוחמים לאחר הבתים, נתקלו במחבל וה־רגו אותו, אבל הלוחם נרם באלוזה נהרג.

"סרן סימצוב, מפקד הפלוגה שלישית ניהל את החילוץ. זה היה מטורף, אש תופת מכל הכיוונים. החיילים רצו לכיוון הבית – בסיכון חיים – בדי להלץ את חבריהם. לכל אחד מגיע צל"ש. לוחם נוסף חוד עם אלונקה, הניח אותה באחד החבינות, וזין בחזרה לפנות את בנג"י. או הוא חטף טיל שפגע בו ישירות. לא מצאנו אותו. הטיל קבר אותו מתחת לגרד. ספרנו את הבות ושוב לא מצאנו אותו. מרכבי עלה בקשר מול האלוף ואמר לו: 'אנחנו לא יוצאים עד שלא מוצאים אותו'.

"לחיילים היה ברור שלא חוזרים בלעדיו. התחילו חיפושים בלילה תחת אש. חיזבאללה ירה פצצות תאורה, ביום הצבנו תצ־פיות לשמור על האזור. נכנסנו בזחילה כדי שלא יראו אותנו, מצאנו אותו תחת גל אבנים וחילצנו אותו.

בסיירת התגאו אתמול על גבורת החיי־לים. לגבי נסיבות הכניסה לקרב – את זה עוד יתחקרו, אבל חילוץ ההירוגים והפצועים, באומץ רב תחת אש, היווה הקלה נדולה עבור הלוחמים. "הם המשיכו לחפש את החבר שלהם, והביאו אותו בחזרה לארץ", אמר אמש קצין בכיר בצה"ל. "אני נאח שאלה החיילים שלנו, שבאומץ לב התעקשו לחפש את החבר שלהם".

על הרוגי הקרב: בעמ' 12־13

מלחמת לבנון השנייה

תאריך: טז' בתמוז התשס"ו עד כ' באב התשס"ו, 12.7.06 עד 14.8.06.

ראש הממשלה: אהוד אולמרט.

שר הביטחון: עמיר פרץ.

הרמטכ"ל: דן חלוץ.

אלוף פיקוד צפון: אודי אדם.

הגזרה הצפונית בישראל - רקע כללי:

במהלך שנות קיומה של מדינת ישראל, ידע גבולה הצפוני אשר עובר מראש הנקרה במערב ועד מטולה והר דב במזרח מספר רב של מבצעים ומלחמות עקובות מדם.

בשנת 1970, לאחר אירועי "ספטמבר השחור", התבססו בדרום לבנון ארגוני טרור פלסטינים וביצעו התקפות ופיגועי טרור בגבולה הצפוני של מדינת ישראל.

בשנת 1978, יצא צה"ל ל"מבצע ליטני" בדרום לבנון, שם ניהל עימותים מול אנשי אש"ף, מבצע שבסופו הוסכם על פרישת כוחות יוניפי"ל שיחצצו בין ישראל לארגוני הטרור. ארגוני הטרור הגיבו בהצטיידות בקטיושות ותותחים, בהם השתמשו לירי על אזרחי ישראל, עד אשר נחתם הסכם הפסקת אש ביום 24.7.1981.

ביום 3.6.1982, התנקשו מחבלים פלסטינים בשגריר ישראל בבריטניה, שלמה ארגוב. ממשלת ישראל החליטה לנצל את ההזדמנות ולהתקיף מתקנים של אש"ף בלבנון, חרף הסכם שביתת הנשק של יולי 1981. אש"ף הגיב בהפגזה כבדה של כ־500 רקטות על יישובי צפון ישראל, והשתמש בכוחות השריון הקטנים של הארגון לתקיפת גבול ישראל, דבר שהכשיר את פתיחת מבצע "שלום הגליל" בתאריך 6.6.1982.

במסגרת המבצע, לימים מלחמת לבנון הראשונה, הצליח צה"ל להשמיד תשתיות טרור רבות ואף לסלק את אש"ף משטח לבנון.

שלוש שנים לאחר מכן, בתום המלחמה, נותרה בשליטת צה"ל רצועת שטח בדרום לבנון שזכתה לכינוי "רצועת הביטחון".

השנים הראשונות לשהיית צה"ל ברצועת הביטחון היו שקטות יחסית, והפעילות של צה"ל הוגדרה על יד המטכ"ל כתעסוקה מבצעית. אולם ככל שחלפו השנים, התגברה ההתנגדות הלבנונית לשהות הישראלית ברצועה.

בקיץ 1982, קם בלבנון ארגון "חיזבאללה". מיום הקמתו ראה הארגון במדינת ישראל מדינת אויב, ופעילותו הצבאית התמקדה בפעולות גרילה וטרור נגד מטרות ישראליות, נוסף על מטרות פנים־לבנוניות, סוריות ואף בינלאומיות.

האידיאולוגיה של הארגון, הינה אסלאמיסטית קיצונית מבית מדרשה של איראן, לפיכך נהנה הארגון מתמיכה רחבה של איראן בתחומים רבים. לארגון מטרות אסטרטגיות רחבות טווח הכוללות: השמדתה של מדינת ישראל, עיקור כוחה והשפעתה של ארצות הברית בעולם, הפיכת לבנון לרפובליקה אסלאמית וייצוא המהפכה האסלאמית ליתר העולם. במשך הזמן הלך ארגון "חיזבאללה" והתעצם במישורים רבים - חברתי, פוליטי וצבאי, וכיום הוא כבר מוגדר כארגון טרור היברידי.

בחודש מאי 1988, יוצאת לדרך הפעולה הגדולה בהיקפה במבצעי צה"ל בלבנון מאז מלחמת "שלום הגליל" - מבצע "חוק וסדר". במסגרת המבצע, פשטו כוחות צה"ל על בסיס מחבלי "חיזבאללה" במיידון, הרגו כ־50 מחבלים, שבו מחבל אחד, הרסו מבנים ובונקרים והשמידו אמל"ח רב. במהלך הפשיטה נהרגו שלושה לוחמים ושבעה עשר נוספים נפצעו.

באפריל 1993, חלה הסלמה קשה בלחימה ברצועת הביטחון. ההסלמה כללה שיגור טילים ליישובי הצפון וקרבות קשים בין צה"ל ל"חיזבאללה", אשר גרמו למספר רב של הרוגים מכוחותינו. לאור ההסלמה, יצא צה"ל ביום 25.7.1993 למבצע "דין וחשבון", שמטרתו הייתה להוציא את אוכלוסיית הצפון ממעגל הלחימה ואף לגרום לבהלה ולפאניקה בקרב תושבי לבנון, על מנת שאלו ילחצו על הממשלה לפעול נגד "חיזבאללה". לאחר שבוע שבו הופצצו בצורה קשה כפרי "חיזבאללה" ונגרם להם נזק רב, הושגו הבנות בין הצדדים והמבצע הגיע לסיומו.

ריבוי האירועים ברצועת הביטחון, הביא את מערכת הביטחון לשינוי תפיסה ביחס למתרחש בגזרה זו. לא עוד ביטחון שוטף כפי שהוגדר בתחילה, אלא מלחמה. השינוי התפיסתי בא לידי ביטוי בעיקר בהעלאת המשאבים והאמצעים עבור הכוחות ובאימונים נגד ארגוני גרילה.

לקראת סוף שנת 1995, "חיזבאללה" הפר את הבנות מבצע "דין וחשבון" וירה פעם אחר פעם קטיושות לעבר יישובים ישראליים בגבול הצפון. על אף ניסיונות הרגעה של גורמים בינלאומיים, "חיזבאללה" לא חדל ממעשיו, מה שהביא את מדינת ישראל לצאת ביום 9.4.1996 למבצע נוסף בלבנון, מבצע "ענבי זעם", אשר מטרתו הייתה להפסיק את ירי הקטיושות לעבר יישובי הצפון ולהחזיר את השקט לגבולה הצפוני של מדינת ישראל.

במהלך המבצע, הותקפו מאות מטרות של "חיזבאללה" ואף הוטל מצור ימי על חופיה של לבנון. "חיזבאללה" מצידו המשיך בירי הקטיושות לעבר יישובי ישראל.

ביום 18.4.1996, חלה תפנית בלחימה עקב פגז תועה של צה"ל, אשר נחת בכפר כנא וגרם להרג של 102 אזרחים לבנונים, נוסף על 11 אזרחים נוספים שנהרגו באותו היום באזור אל־נבטיה. האירועים גררו תגובות נזעמות בעולם ולחץ כבד להפסקת המבצע, אשר כלל גם גינוי ממועצת הביטחון של האו"ם. ביום 27.4.1996, נחתם הסכם הבנות חדש בין ישראל, סוריה ולבנון, ומבצע "ענבי זעם" הגיע לסיומו.

מחיר הדמים הגבוה ששילם צה"ל לאורך השנים בשהייתו ברצועת הביטחון, הוביל ללחץ ציבורי כבד מצד ארגונים וגופים שונים לפינויה.

בתחילת שנת 2000, קיבלה ממשלת ישראל בראשות ראש הממשלה אהוד ברק החלטה ובה נקבע כי כוחות צה"ל ייסוגו משטח לבנון עד חודש יולי, עם או בלי הסכם בין שתי המדינות. המניע העיקרי להחלטה, היה העימות המתמשך על שטח לבנון בין צה"ל לארגון "חיזבאללה", אשר גבה קורבנות רבים לכוחותינו.

בחודשים שלאחר מכן, החלה מערכת הביטחון בהכנות רחבות היקף לנסיגה המתוכננת, אשר כללו פינוי מוצבים והסטת מיקומה של גדר המערכת לגבול הבינלאומי המוסכם.

ביום 23.5.2000 החל מבצע "אורך רוח", שבו החל תהליך פינוי המוצבים הסופי. במהלך המבצע, הסיג צה"ל עשרות טנקים, נגמ"שים וכאלף חיילים לשטח ישראל. בד בבד עם תהליך הנסיגה, השתלטו אנשי "חיזבאללה" על רצועת הביטחון.

בבוקר 24.5.2000, הושלמה יציאת צה"ל מרצועת הביטחון. למרות חילופי אש עזים בין צה"ל ל"חיזבאללה", עברה הנסיגה בלא אבידות לכוחות צה"ל, אך עם חלל אחד לכוחות צד"ל.
לאחר הנסיגה, נערכו כוחות צה"ל לאורך הגבול הבינלאומי עם לבנון, עד להשלמת בניית המוצבים וגדר המערכת. "חיזבאללה" אשר חגג את נסיגת צה"ל מלבנון, נערך בתוך זמן קצר גם הוא לאורך הגבול, השתלט על האזורים שמהם נסוג צה"ל ולמעשה הפך לשולט הבלעדי בדרום לבנון. בנאום בבינת ג'בייל אמר נסראללה, כי ישראל חלשה יותר מקורי עכביש.
בשש השנים שלאחר הנסיגה, ירד מספר התקריות האלימות בין הצדדים במידה דרמטית ובמרבית הזמן נשמר שקט יחסי בגבול לבנון־ישראל. עם זאת, "חיזבאללה" ביצע כמה פעולות נגד ישראל, בהן חטיפת שלושה חיילי צה"ל בהר דב ביום 7.10.2000 - סמ"ר בני אברהם, סמ"ר עדי אביטן וסמ"ר עומר סואעד, וכן ירי ארטילרי לכיוון מוצבי צה"ל ויישובים הסמוכים לקו הגבול. המניע המוצהר לפעולות אלה היה:
1. דרישת "חיזבאללה" להשבת שטחי חוות שבעא - אזור הסמוך להר דב, במפגש הגבולות ישראל־סוריה־לבנון, אשר הריבונות עליו שנויה במחלוקת. ישראל כבשה את האזור מסוריה במלחמת ששת הימים ולאחר המלחמה סופח האזור לריבונות ישראל. על פי קביעת האו"ם, חוות שבעא הן חלק משטח סוריה. לטענת "חיזבאללה", האזור שייך ללבנון והיה אמור לשוב לריבונות לבנונית עם נסיגת צה"ל מלבנון בשנת 2000.
2. סכסוך גבולות בנוגע לשטח הכפר רג'ר, אשר קו הגבול ישראל־לבנון חוצה אותו לשניים.
3. שחרורם של אסירים לבנונים מן הכלא הישראלי.

מלחמת לבנון השנייה - תחילת המלחמה:

ב־12.7.06, בשעה 09:00 בבוקר, פתח "חיזבאללה" במתקפה ארטילרית מתוכננת לאורך גבול הצפון. בחסות הירי, מארב מתוכנן של ארגון "חיזבאללה" בפיקודו של עימאד מורנייה, חוצה את גדר הגבול באזור זרעית - ק.ד 105, ותוקף שני רכבי סיור צה"ליים מדגם "האמר" שנעו לאורך גדר המערכת. בהתקפה נהרגו שלושה חיילי צה"ל - אייל בנין, שני תורג'מן וואסים סלאח נאזל, ונפצעו שני חיילים נוספים. מעבר לכך, מצליחה חוליית הטרור לקחת בשבי את רס"ל אהוד גולדווסר וסמ"ר אלדד רגב ולהבריחם במהירות לשטח לבנון.
מקום ההתקפה על רכבי ה"האמר" היה בוואדי נמוך שלא נראה על ידי עמדות צה"ל. לכן לקח כשלושת רבעי שעה לגלות את דבר החטיפה ולהכריז על נוהל "חניבעל" (נוהל המופעל בעת חשש לאירוע חטיפה).
בעקבות החטיפה, פתחו כוחות צה"ל בירי ארטילרי כבד על מוצבי "חיזבאללה" לאורך הגבול וכוח שריון נכנס לשטח לבנון, במטרה לנסות ולהשיב את החטופים. כמה עשרות מטרים בתוך שטח לבנון, עלה אחד הטנקים על מטען שנאמד במאות קילוגרמים של חומר נפץ, וארבעת הלוחמים ששהו בתוכו נהרגו. במהלך ניסיונות חילוץ הטנק והחזרתו לשטח ישראל, נהרג חייל נוסף.
יש לציין, כי פעולת "חיזבאללה" נעשתה כשבועיים לאחר חטיפת חייל צה"ל - גלעד שליט, סמוך לרצועת עזה על ידי ארגון חמאס, בעקבותיה יצא צה"ל למבצע "גשמי קיץ" בעזה.
מזכ"ל ה"חיזבאללה" חסן נסראללה הצהיר, כי החטופים הישראלים ישובו רק בדרך אחת - משא ומתן עקיף וחילופי שבויים.

זמן קצר לאחר חטיפת החיילים, התכנסה ממשלת ישראל לישיבת חירום. בסיום הישיבה, אושרה פה אחד היציאה למבצע "שכר הולם", שמאוחר יותר שונה שמו למבצע "שינוי כיוון" - מבצע צבאי נרחב נגד כוחות "חיזבאללה" בשטח לבנון, כאשר בשלב הראשון ההתקפות מתבצעות מהאוויר בלבד.
בנאום לאומה שנשא ראש הממשלה אהוד אולמרט, הוא הציג את יעדי המערכה הצבאית בלבנון: החזרת החטופים, הפסקת אש, פריסת צבא לבנון בכל דרום לבנון והוצאת ארגון "חיזבאללה" מהאזור. ראש הממשלה אמר כי ישראל לא תיכנע לסחטנות, תפגע בכל טרוריסט שמתכוון לתקוף את אזרחי ישראל ותהרוס תשתיות טרור. הכנסת ברוב גדול, הביעה תמיכה במהלכי הממשלה.

שלב ראשון: התקיפות מהאוויר, 13-18.7.2006:
בראשית המלחמה, פתח צה"ל במתקפה אווירית על אלפי מטרות בשטח לבנון, אשר כללו את מוצבי "חיזבאללה" לאורך הגבול, מחסני תחמושת, בסיסי אימונים, בניני מפקדה אשר במרכזם המפקדה בשכונת הדחייה בדרום ביירות, תחנות טלוויזיה, נמל התעופה של ביירות, גשרים ובמיוחד את מערך הרקטות הנרחב שהקים "חיזבאללה", וזאת כדי לצמצם את ירי התגובה אל שטח ישראל.
נוסף על התקיפה האווירית, הוטל על לבנון מצור אווירי ומצור ימי, במסגרתו מנעו ספינות חיל הים מכלי שיט להיכנס ללבנון ולצאת ממנה, פרט לספינות שהביאו ציוד הומניטרי וספינות שביקשו לפנות פליטים. מטרת המצור הייתה, ללחוץ על ממשלת לבנון ליטול אחריות על הנעשה בשטחה ולמנוע את הוצאת החטופים משטח לבנון.
נוסף על התקיפות האוויריות של צה"ל, ביצע חיל התותחנים ירי ארטילרי לעבר מטרות "חיזבאללה" וחיל הים הפגיז מכ"מים של צבא לבנון, אשר סייעו ל"חיזבאללה" בלחימה.
בתגובה על מתקפת צה"ל, פתח "חיזבאללה" בירי מאות רקטות לעבר ריכוזי אוכלוסייה בשטח ישראל. תושבי היישובים מחיפה וצפונה, נאלצו לשהות במרחבים מוגנים או לעזוב את בתיהם לכיוון המרכז ודרומה. במקביל לתקיפות חיל האוויר והירי הארטילרי, ביצע צה"ל גם מספר פעולות קרקעיות ממוקדות בשטח לבנון.
התקווה הייתה, שבעקבות ההתשה הכבדה מהאוויר, תצליח ישראל להכריע את הלחימה ללא צורך בהפעלה נרחבת של כוחות היבשה.

שלב שני: פעולה קרקעית מוגבלת, 19-31.7.2006:
השלב השני של המלחמה, התאפיין בהמשך מטחי רקטות לעבר ישראל מצד "חיזבאללה", שלראשונה אף ירה ופגע בעפולה. ישראל מצידה, המשיכה בהפצצת יעדים בלבנון על ידי חיל האוויר ואף החלה בפשיטות קרקעיות מוגבלות (עד ק"מ מהגבול) של כוחות חי"ר, שריון והנדסה, אשר מטרתם הייתה לחסל את התשתית הקדמית של "חיזבאללה" - מוצבים, מנהרות, בונקרים ואזורי שיגור טילים, שרובם הגדול מוקם בתוך הכפרים הלבנוניים. בקרבות קשים בתוך הכפרים, בלחימה מבית לבית, השתלטו כוחות צה"ל על כפרים כמארון א־ראס והעיירה בינת ג'בייל - מעוזי "חיזבאללה" בדרום לבנון. עשרות מחבלים נהרגו בהשתלטות, שגבתה מחיר כבד גם מחיילי צה"ל.
בעוד צה"ל המשיך בגיוס אלפי אנשי מילואים בצו 8, החלה הקהילה הבינלאומית בגיבוש תפיסה כיצד לסיים את הסכסוך, ומנהיגים רבים החלו לקרוא להפסקת אש בין הצדדים.

הקרב במארון א־ראס - הקרב הקרקעי הראשון במלחמה:

הכפר מארון א־ראס, הוא כפר נוצרי הנמצא מצפון לגבול ישראל, כ־500 מטרים מצפון לאביבים. הכפר היה מעוז מובהק של ארגון "חיזבאללה", הן בשל מיקומו הגיאוגרפי - שיא גובה מקומי מול גבול ישראל, והן בשל הקרבה לבינת ג'בייל - עיירה שבה היה מוצב פיקוד הדרום של "חיזבאללה".

ביום 18.7.2006, צוות מיחידת "מגלן" נשלח למשימת תצפית ברכס שקד, הממוקם ממזרח למארון א־ראס. במהלך משימתם, גילה הצוות קרוב למיקומם "שמורת טבע" - מוצב מבוצר אשר הוטמע באזור מיוער. יום למחרת, קיבל הצוות אישור לתקוף את "שמורת הטבע", אך לאחר התקיפה מצא עצמו מוקף על ידי כוחות "חיזבאללה". בקרב שהתפתח בין הכוחות, נהרגו שני לוחמים ועוד תשעה נפצעו. בעקבות האירוע, הוחלט בצה"ל על תקיפת מארון א־ראס ובינת ג'בייל.

בשבוע השני של המלחמה, נכנס גדוד הסיור של חטיבת הצנחנים למארון א־ראס. הכוח של סיירת צנחנים, עלה למארון א־ראס בליווי שני טנקים שהוקצו לכוח. במהלך הפעילות, נתקל הכוח בעשרות טילי נ"ט שנורו עליו מהכפר ובעשרות פעילי "חיזבאללה" - רבים ממה שצפו בצה"ל. לאור המצב, התקשה הכוח לנהל את הלחימה ונזקק לסיוע. עקב חוסר מידע מודיעיני ברמה החטיבתית, הוחלט לשלוח את יחידת "אגוז" כדי לסייע להכריע את הקרב.

בצהרי יום חמישי, כ"ד בתמוז התשס"ו, 20.7.2006, החלו חיילי יחידת "אגוז" בטיפוס מפרך. היעד - הכפר מארון א־ראס בראש ההר.

רק בשעה 13:40, אחרי שיחידת הנדסה פילסה להם דרך בשדה המוקשים של הגבול, חצו לוחמי "אגוז" את גדר הגבול סמוך לאביבים.

עמוסי ציוד פילסו הלוחמים את דרכם. עקב הנוהל החפוז והעלייה בטור ארוך, נוצר מצב שבו אחרוני פלגה א', חצו את הגבול בשעה שחיילי פלגה ג' הגיעו כבר למעלה ההר.

סמוך לשעה 17:00, לאחר הטיפוס הקשה, איגפו חיילי "אגוז" את הכפר מצפון־מזרח ושלטו על הדרך בין מארון א־ראס לבינת ג'בייל. חיילי הפלגה המובילה - פלגה ג', בפיקודו של רס"ן בנג'י הילמן, הבחינו ברכב חשוד ובו לוחמי "חיזבאללה". הם פתחו באש, פגעו ביושבי הרכב והרגו חלק מנוסעיו. לאחר התקרית, נערך הכוח להשתלטות על בית הנמצא סמוך לכביש. מפקד צוות החוד ושני לוחמים מחוליית החוד, התקדמו לעבר הבית. בחוץ, סמוך לחומה המקיפה את החצר, נותרו בעמדת חיפוי ארבעה לוחמים - המ"פ בנג'י הילמן, קשרו לירן סעדיה, מפקד כיתת החוד שאול כהן והנגביסט רפנאל מוסקל. תוך כדי הכניסה לבית בשעה 17:18, נורו לעבר הכוח שני טילים, כנראה מכיוון הכפר בינת ג'בייל. מפגיעת הטילים, נהרגו במקום בנג'י המ"פ, לירן קשר המ"פ ורפנאל הנגביסט.

שהתברר שבנג'י המ"פ לא עונה בקשר, תפס מפקד הצוות אריאל ג'ינו פיקוד על הכוח, והחל לחלץ את הנפגעים. על ניהול החילוץ תחת אש, צוין מפקד הצוות לשבח על ידי הרמטכ"ל.

במקביל לפעילות של פלגה ג', טיפסה פלגה ב' דרך ערוץ דרומי יותר, אל עבר בתים שבפאתי הכפר. המשימה הייתה, להשתלט על בתים בכפר. בכניסה לאחד הבתים, הבחין קלע החוד נדב באלוה בתנועה חשודה, וירה צרור לעבר הדמות שחצתה מסדרון בתוך הבית. צרור ארוך נורה מתוך הבית ופגע בנדב שנפל. חבריו של נדב השיבו אש, פגעו והרגו את היורה. שנכנסו לבית, גילו הלוחמים משקפת גדולה מתוצרת צה"ל. מהבית הזה, כיוונו כנראה את יורי הטילים שפגעו בלוחמים של פלגה ג'.

עם קבלת הידיעה על הפגיעה בחוד של פלגה ג', הוזעקו לוחמי פלגה א' לסייע בחילוץ הפצועים

וההרוגים. בין המחלצים היה גם יונתן וולסיוק, אשר איש לא הצליח לעצור אותו, מלהיכנס ולנסות לחלץ את שאר הנפגעים. שהובן שבנג'י ולירן כבר אינם בין החיים וכי המקום מטווח כל הזמן, החליט מפקד היחידה להמתין עם החילוץ עד לאחר רדת החשיכה. תוך כדי היערכות הכוחות, מסר מפקד פלגה א' למפקד היחידה שיונתן חסר. איש לא העלה על דעתו, שיונתן רץ חזרה אל השטח המטווח. עם ערב, שהביאו את הנופלים מן הקרב, התברר כי יונתן עדיין חסר.

אלוף הפיקוד, הורה למפקד היחידה להחזיר את כל היחידה חזרה לארץ. מפקד היחידה, סא"ל מרדכי כהנא, הודיע לאלוף כי הוא לא יוצא מהשטח עד שימצא את יונתן.

במקביל, הופעלה גם יחידת איתור נעדרים ובסיוע תמונות מהמזל"ט, אותרה גופתו של יונתן. התברר כי יונתן נהרג מפגיעה של טיל, והוא נקבר תחת קיר אבן שהתמוטט. על חילוץ תחת אש, עוטר יונתן בציון לשבח לאחר נפילתו.

הקרב במארון א־ראס, נחשב לקרב הקשה ביותר בתולדות יחידת "אגוז". לקחים רבים הופקו מן הקרב במארון א־ראס, ותוצאותיו שינו את היחידה ולוחמיה. אם היה אירוע בודד, שבגללו נהפך מבצע "שינוי כיוון" למלחמת לבנון השנייה, היה זה הקרב במארון א־ראס.

שלב שלישי: פעולה קרקעית נרחבת, 1-11.8.2006:

ב־1.8.2006, מאשר הקבינט המדיני־ביטחוני את הרחבת הפעילות הצבאית בלבנון והכפלת היקף הכוחות הקרקעיים, כך שיכללו נוסף על הכוחות הסדירים גם כוחות מילואים. צה"ל, אשר רצה לייצר "אזור ביטחוני מיוחד" בעומק של 6 ק"מ מהגבול, נכנס לכפרים לבנוניים בגזרה רחבה מאוד בין מטולה לזרעית, וניהל חילופי אש כבדים מאוד מול "חיזבאללה".

למחרת, יצא צה"ל למבצע "חד וחלק", במהלכו פשטו כוחות מובחרים של צה"ל על העיירה בעלבכ בעומק לבנון, הרגו ולקחו בשבי פעילי "חיזבאללה" והחרימו חומר מודיעיני רב. כוחות נוספים המשיכו בהשתלטות על כפרים בדרום לבנון, השמידו משגרים ותפסו אמל"ח רב.

"חיזבאללה" חידש באופן מאסיבי את שיגורי הרקטות, בין השאר לעבר רמת הגולן, כפר ורדים, קריית שמונה, כפר גלעדי, ראש פינה, עכו, מעלות, כרמיאל, חיפה, אזור הקריות, צפת, נהריה, שלומי, עמק יזרעאל, רמת ישי, עפולה, בית שאן, פרדס חנה, ואדי עארה ולראשונה גם על חדרה. בעקבות הירי, ביצעה שייטת 13 פשיטה לילית על העיירה צור, ממנה התבצע הירי לכיוון חדרה. בפשיטה נהרגו מספר פעילי "חיזבאללה", בהם מפקדי מערך ירי הרקטות ארוכות הטווח. מזכ"ל "חיזבאללה" אף איים, כי אם הפצצות צה"ל על ביירות לא ייפסקו, ישוגרו טילים על תל אביב.

ב־7.8.2006, הכריז ראש ממשלת לבנון כי הוא מוכן לפרוס את צבאו בדרום לבנון, ולקחת אחריות על השטח. הפסקת האש החלה להיראות באופק.

שלב רביעי: הרחבת הפעולה הקרקעית לקראת הפסקת אש, 12-13.8.2006:

ביום 12.8.2006, קיבלה מועצת הביטחון של האו"ם פה אחד את החלטה מספר 1701 - החלטה להפסקת הלחימה בלבנון, והעבירה את נוסח ההחלטה לאישור ישראל ולבנון.

למרות קבלת ההחלטה על הפסקת האש, הורה הדרג המדיני בהחלטה שנויה במחלוקת, על יציאה

לפעולה קרקעית רחבת היקף. מטרת הפעולה הייתה, להספיק להחריב את תשתיות "חיזבאללה" שנשארו בדרום לבנון, ולהסיר את האיום על יישובי הצפון לאחר הסכמי הפסקת האש. במקביל לתקיפות האוויריות, הרחיב צה"ל את פעולותיו לכיוון הליטני. מאות לוחמים מאוגדה 98, הוטסו בלילה באמצעות עשרות מסוקים אל עומק השטח, במה שמוגדר כמבצע ההנחתה הגדול בתולדות צה"ל, מאז מלחמת יום הכיפורים. "חיזבאללה" הצליח לפגוע באחד המסוקים לאחר שהלוחמים פרקו ממנו.
לראשונה בלחימה, כלי טיס הופל בידי האויב. בנוסף, כוחות שריון שנכנסו ללבנון מדרום, לטובת תפיסת שטחים טרם הפסקת האש, ספגו אבידות רבות מפגיעת טילי נ"ט, עקב תנועתם המהירה שבאה על חשבון טיהור השטח והאבטחה. לדברי הרמטכ"ל דן חלוץ, שילש הצבא במהלך סוף השבוע את כוחותיו בלבנון.
ביום 14.8.2006, נכנסה לתוקף החלטה 1701, לאחר שיום קודם אושר הנוסח על ידי ישראל ולבנון.
במהלך הרחבת הפעילות הקרקעית, לקראת כניסת הפסקת האש לתוקף, נהרגו 24 לוחמים ונפצעו עשרות.

תוצאות המלחמה:

התחושות בקרב הציבור הישראלי היו קשות מאוד בעקבות המלחמה, שבה נהרגו 119 חיילי צה"ל ו־45 אזרחים.
העורף הישראלי ספג מכה קשה מאוד, כאשר ב־34 ימי המלחמה נמנו כ־3,970 נפילות של רקטות וטילים, 901 מהם באזורים מיושבים. ירי הרקטות שיבש לחלוטין את שגרת החיים ביישובי הצפון, וגרם לקשיים כלכליים והומניטריים בעבור רבים מתושבי האזור.
בישיבת ממשלה לאחר המלחמה, אמר הרמטכ"ל דאז דן חלוץ: "אולי זה לא היה ניצחון בנוק־אאוט, אך זה בהחלט היה ניצחון בנקודות".
בעקבות אירועי המלחמה, הוקמה בספטמבר 2006 ועדת וינוגרד "לבירור ההיערכות וההתנהלות של הדרג המדיני ומערכת הביטחון, במכלול ההיבטים של המערכה בצפון שהחלה ביום ט"ז בתמוז התשס"ו".
ביום 30.1.2008, הגישה הוועדה את הדו"ח הסופי לראש הממשלה ולשר הביטחון. בדו"ח מציינת הוועדה, כי מצאה כשלים וליקויים רבים בהתנהלות הדרג המדיני והצבאי, אך נמנעה מלהטיל אחריות אישית על אדם מסוים.
בתאריך 25.3.2008, קבעה ממשלת ישראל את "מלחמת לבנון השנייה", כשמה הרשמי של המלחמה.
בנוסף, החלו צה"ל ומשרד הביטחון, מכוח החלטות ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים, בהענקת אות מלחמת לבנון השנייה למשתתפים בה.
בגלל אופי המערכה והמעורבות העמוקה של אזרחים בעורף, הוענק האות לאלפים רבים של אזרחים, בשונה מהענקת אותות מערכה אחרים של מדינת ישראל. אות המערכה, שואב השראה מעיצובו של אות מלחמת לבנון הראשונה - מלחמת שלום הגליל. אדום - דם הנופלים, כתום - סימול העורף שנפגע בלחימה (כתום הוא צבעו של פיקוד העורף), ירוק, אדום ולבן - סימול דגל לבנון ועץ הארז, כחול ולבן - צבעי דגל המדינה.
על אף התחושה כי לא הושגה הכרעה אמיתית מול "חיזבאללה", מלחמת לבנון השנייה הצליחה להשיב את ההרתעה ואת השקט לגבול הצפון. עד ימים אלו, נמנע "חיזבאללה" כמעט לחלוטין מפעולות טרור נגד ישראל בגבול הלבנוני ומביצוע ירי ארטילרי.

באחד מראיונותיו, הודה מזכ"ל "חיזבאללה" חסן נסראללה, כי לו ידע שחטיפת החיילים תוביל לתוצאה שכזאת, לא היה מבצע אותה. ל"חיזבאללה" נהרגו מאות מחבלים, בהם מפקדים בכירים. בנוסף לכך, הושמדו ונהרסו תשתיות, בונקרים, חדרי האזנה, אמל"ח, שלל מודיעיני נלקח, נהרס קו המגע הישיר עם ישראל והוכח הקשר בין "חיזבאללה", סוריה ואיראן. "חיזבאללה" המוכה הסכים למה שסירב לו שנים - פריסת כוח צבא לבנון וכוח בינ"ל בדרום לבנון.

ב־16.7.2008, שנתיים וארבעה ימים לאחר אירוע החטיפה שהוביל לפתיחתה של מלחמת לבנון השנייה, הוחזרו גופותיהם של חיילי המילואים אהוד גולדווסר ואלדד רגב לישראל. במסגרת עסקת חילופי השבויים עם ארגון "חיזבאללה", שיחררה מדינת ישראל לחופשי את המחבל הלבנוני סמיר קונטאר, ארבעה אנשי "חיזבאללה", וכן החזירה את גופותיהם של 199 מחבלים.

ייתכן שאין זו הפעם האחרונה שצה"ל יצטרך לפעול בלבנון, בעיקר בחלקה הדרומי, אשר מהווה קרקע פורייה לפעילות ארגוני טרור.

סמ"ר לירן סעדיה

במקום להיות בהדרכה – התעקש לחזור לצוות שלו

הוריו של סמ"ר לירן סעדיה (21) מקריית שמונה, ציון ומיכל, קיבלו את הבשורה המרה על נפילת בנם כשחיו בטיול בתאילנד.

האב, מורה לחינוך גופני, ואמו מורה לטכנולוגיה, נסעו במסגרת טיול מאורגן של ארגון המורים. את הבשורה המרה על נפילת בנם בקרב במרון א־ראס הם קיבלו מנציגי שגרירות ישראל בבנגקוק.

כשהגיעו הנציגים למלון בלוויית אמבולנס ובו צוות רפואי תאילנדי, ידעו כבר ההורים שמשהו נורא קרה. מיכל האם יצאה בריצה למסדרון וקראה: "רק תגידו לי שהוא פצוע".

לאחר קבלת הבשורה המרה הסתגרו בני הזוג בחדרם, כשחבריהם איתם. הם סיפרו כי לאורך כל הטיול היתה להם תחושה קשה שדבר נורא עומד לקרות.

למרות שיש להם עוד 3 ילדים הם דיברו כל העת רק על לירן.

התחושה התחזקה כשלירן הודיע כי הוא יוצא ללבנון. ציון האב אפילו החל מבלי משים לשבת על הרי־צפה כמנהג אבלים עוד לפני הבשורה הנוראה. הם סיפרו שלירן עצמו התקשר באחרונה לקרובי משפחה רבים, כאילו נפרד מהם לשלום.

לירן עמד להשתחרר מסיירת "אגוז" בעוד 3 חודשים. הוא היה הבן הבכור במשפחת סעדיה, אח להדר (18), לירדן (15) ולאביב (12). ההורים סיפרו כי לירן סיים בהצטיינות את בית הספר התיכון ואת קורס המ"כים, שבסיומו התעקש לחזור אל הצוות שלו ביחידת אגוז.

"לירן היה מודל לחיקוי", סיפר אתמול דודו איל. "אנחנו לא מעכלים שהוא לא איתנו. תמיד היתה היה סביבו, לא יכול להיות שהוא לא יחזור. הוא היה מלח הארץ, אהב את המדינה והיה הראשון להתנדב, בכל מקום. אי אפשר להאמין שהוא איננו".

"הוא היה צריך להשתחרר בעוד שלושה חודשים, אבל התעקש לחזור ולהיות עם הצוות שלו במקום להיות בהדרכה. כל דבר הוא עשה ראשון. תמיד היה משקיע. קיבל מ"כ מצטיין וחזר להיות עם הצוות. רק ביום רביעי דיברנו איתו. לירן סיפר לנו: אני נמצא בלבנון, ואשמור על הבית".

לירן ייטמן בבית העלמין בקריית שמונה. מועד הלווייתו טרם נקבע.

איתן גליקמן ורן עזר

"הקרב הזה חילק לנו את החיים לשניים"

"ישנם החיים לפני המלחמה, וישנם החיים שלנו אחריה. האובדן של החברים גרם לכל הצוות להתייחס אל הדברים בפרופורציות, נראה שלפני זה לא האמנו שמישהו מבינינו יכול למות, אבל הקרב הזה הכניס כאפה חזקה לכל אחד מאיתנו" ● צוות בנג'ו של סיירת אגוז מתמודד עם האבל על חמשת חבריהם שנפלו בקרב במארון א־ראס

[illegible]: "אם המספרים הם הקטע של התקשורת, אז היא היתה [illegible] לשקף את המציאות ולסבר את מה שהיא יודעת, שחיזבאללה [illegible] בכל קרב. רק עכשיו התקשורת נזכרת להבין שאולי בכל זאת [illegible] ויצת, לכן בפסח וביום העצמאות מפמפמים לנו סיפורי גבורה"

גל רוזנטל: "יש לנו איזה משחק מטופש כזה של דינמיקה קבוצתית עם כדור. בכל פעם זורקים שם של מישהו, והוא צריך לתפוס את הכדור באוויר, אז כשאנחנו קוראים בשמות של החבר'ה שנהרגו אין כמובן מי שתופס"

מתן לוידאו: "עד היום, כשאני הולך לקבר של פאני, אני לא מצליח לעכל את מה שקרה. בכל פעם שאני יוצא הביתה אני קופץ לשם, ואני מתבלבל והולך קודם כול לבית שלו ורק אחרי זה לבית הקברות, כאילו עדיין לא השלמתי עם זה שפאני מת"

גיא לדני: "עד שזה קרה, לא האמנתי שאני אאבד ח[illegible] השירות הצבאי שלי. מצד אחד, כשהלכתי לשרת באגו[illegible] סבירות שזה יקרה, אבל מנגד האמנתי חזק שלי זה לא [illegible] כבר קרה, אתה פתאום מנסה לחיות בהכחשה ולא לה[illegible]

רס"ן בנימין (בנג'י) הילמן ז"ל

בנג'י נולד בלונדון, אנגליה, ביום יב' בתשרי התש"ם, 3.10.1979. ילד שני לג'ודי ודני ואח לאביגיל שהייתה בת שנה וחצי.

המשפחה גרה בקינגסבורי שבצפון מערב לונדון. מגיל שלוש, הלך בנג'י לגן בבית הכנסת המקומי.

אחיו הקטן, שמעון, נולד בשנת 1982 והמשפחה עלתה ארצה בדצמבר 1983, מאז היא מתגוררת ברעננה.

בנג'י ואחיו למדו בבית הספר הממ"ד אריאל. בגיל 11 עבר בנג'י ללמוד בקרית יעקב הרצוג (מכינה) בכפר סבא. כעבור שלוש שנים, עבר ללמוד במדרשית נעם בפרדס חנה. לפני גיוסו, למד בנג'י עוד שנה במכינה הקדם צבאית "בני דוד" שבעלי.

בנג'י התגייס ליחידת "אגוז" באוגוסט 1998, וסיים את פרק הטירונות כחייל מצטיין פלוגתי. בשנת 2000 נשלח לקורס קצינים, אשר גם אותו סיים בהצלחה.

כקצין, מילא בנג'י מספר תפקידים, הן ב"אגוז" והן בגדוד 51 של גולני. תפקידו האחרון היה, מפקד פלגה ג' בסיירת "אגוז".

במהלך שירותו הצבאי, נשלח בנג'י פעמיים לחו"ל. פעם ראשונה לארה"ב, שם התארח אצל יחידת ה"ריינגרס" וצפה באימוניהם, ופעם שנייה נשלח לקנדה כנציג של הצבא בטורונטו.

ביוני 2006 (פחות מחודש לפני נפילתו), התחתן בנג'י עם אילה בורגר.

רס"ן בנג'י הילמן, נהרג בקרב בדרום לבנון בכפר מרון א-ראס ביום כד' בתמוז התשס"ו, 20.7.06.

יהי זכרו ברוך

סמ"ר יהונתן וולסיוק ז"ל

יהונתן היה נער תאוו חיים, יפה תואר, מלא שמחה ותום. הוא רק החל לחגוג את מה שיש לחיים להציע, ומותו קטע חגיגה זו.

יהונתן הגיע לישראל בשנת 2000, במסגרת תכנית נעל"ה (נוער עולה לפני הורים), מסימפרופול אשר באוקראינה. שלוש שנות התבגרות עברו עליו במסגרת תכנית זו. יהונתן העיד על עצמו לא פעם, שלפני שהגיע לתכנית היה נער סגור ומופנם, אך במהלך השנים למד להיפתח, להשתובב, לשמוח ולהשתחרר. אכן כזה הוא היה. נער שרצה למצות את מה שלחיים יש להציע. הוא בלט בקבוצתו כדמות חיובית ומאחדת, אהב את חברתן של הבנות, היה מעורב בכל פעילות חברתית והיה נעים הליכות. מידי זמן מה נהג לשלוח לאמו, יוליה, תמונו מחייו בנעל"ה ולספר לה על התמונות והחוויות בטלפון. מאוחר יותר, לאחר נפילתו, כאשר פגשה יוליה את חבריו לקבוצה, היא ידעה לזהות אותם בשמותיהם כאילו היא מכירה כל אחד ואחד מהם.

כחלק משאיפתו להשתלב בחברה, רצה יהונתן להגיע ליחידה מובחרת בצבא. הוא ידע כי בחברה הישראלית, שרות משמעותי בצבא ובמיוחד באחת מהיחידות המובחרות, מהווה כרטיס כניסה לחברה. כאשר התקבל לסיירת מטכ"ל היה מאושר והסביבה פרגה לו על כך מאוד. המעבר לסיירת "אגוז" לווה במאבק. הבחור הצעיר לא היה מוכן לשמוע על מעבר לשום יחידה אחרת שאינה סיירת. הוא אהב את סיירת "אגוז" ואת חבריו ליחידה ונראה היה שמצא לו שם משפחה.

מספר חודשים לפני השחרור המיועד, הוא החל לחשוב על עתידו. הוא תכנן ללמוד סיעוד והתלבט היכן לגור. החיים היו פתוחים בפניו וההזדמנויות היו רבות. מי חשב אז שהכל ייגדע? מי חשב שליופי הזה לא יהיה המשך? מי חשב שפוקס ישאיר אחריו בני משפחה אבלים, בת זוג בוכייה וחברים שבורים ומתגעגעים?

במלחמת לבנון השנייה, בקרב הקשה של סיירת אגוז במרון א-ראס, הוא מצא את מותו תוך גילוי של חברות ואומץ. שום קלישאה לא תתאר את גודל האובדן. האור בעיניו הכחולות והיפות כבה.

יהונתן היה נער עם שמות רבים. הוריו נתנו לו את השם סרגיי, חברתו קראה לו סריוז'ה, חבריו בנעל"ה קראו לו פוקס, ולאחר שהתאזרח בסוף כיתה יב', שינה את שמו ליהונתן. זה גם השם בו קראו לו חבריו בצבא. על קברו כתובים כל השמות - יהונתן סרגי פוקס וולסיוק.

לאחרונה סיפרה אמו, יוליה, כי היא נפעמת בכל פעם שהיא רואה כיצד מנציחים חיילים בישראל, במיוחד לאור המציאות שאותה היא פוגשת באוקראינה. היא ציינה שאינה מצטערת על ההחלטה לקבור את בנה בישראל, החלטה אמיצה ומעוררת הערכה. לדבריה, יש בה הערכה עצומה עבור כל מה שנעשה להנצחת בנה, להנצחת חבריו, ולהנצחת כל הנופלים.

כאשר נזכרים ביהונתן, לצד העצב והכאב, עולה גם חיוך על הפנים. זיכרונות חייו כל כך מלאים בשמחה והנאה, שאי אפשר שלא לזכרו בחיוך. כזה היה פוקס בחייו, וככזה זוכרים אותו כל אוהביו. בלבנו תמיד ימשיכו עיניו הכחולות לזרוח וחיוכו ימשיך ללוות כל מי שהכירו.

יהי זכרו ברוך.

סמ"ר רפנאל מוסקל ז"ל

את משפחתו של לירן - משפחת סעדיה המקסימה, הכרנו רק אחרי המבול, בעיקר בטקסי הזיכרון.
את לירן לא הכרנו טרם נפילתו יחד עם בנג'י ורפנאל (ואחר כך יונתן שבא לחלץ ונדב במקביל), אבל מתוך דמותו של רפנאל, נדמה שהכרנו גם את לירן.
כשנתבקשנו לכתוב לספר הזה, גילינו עד כמה רב הדמיון בין אופיים ופעילותם של הלוחמים בכלל והפעילות הדומה של לירן ורפנאל בפרט.
בני אותו שנתון היו. במשך כחמישה חודשים מקבילים, התפתחו לירן ורפנאל בבטן אימם. לירן הגיח לעולם ביום ח' באייר התשמ"ה, ורפנאל יצא לאוויר העולם כעבור 4 חודשים, ביום ה' באלול.
בצעירותם שיחקו שניהם כדורסל. לירן במכבי מטולה ובהפועל קריית שמונה, ורפנאל בהפועל מזכרת בתיה ובמכבי רחובות. הגם שאיננו יודעים, ברור לנו שהם נפגשו על מגרש הכדורסל ביחידה ושיחקו יחד כדורסל. ביחידת "אגוז", הקדים לירן והתגייס בנובמבר 2003, כאשר רפנאל החליט להשקיע שנה במכינה הקדם צבאית "קשת יהודה", אשר שוכנת במושב קשת ברמת הגולן, פחות או יותר בקו ישר מזרחה מקרית שמונה - ביתו ובית גידולו של לירן. רפנאל התגייס ל"אגוז" במחזור אוגוסט 2004.
אומנם לא בצורה מקצועית, אבל גם רפנאל הותיר לנו כמה ציורי קומיקס שנהג לשרבט בתקופת התיכון. רפנאל שלח ידו גם בכתיבה. הוא כתב קטעים לאופרטות בבני עקיבא וכתב גם להווי הצוות. כמו לירן, גם רפנאל שלח ידו בגיטרה. שלחנו אותו ללמוד אצל מורה, וכך עשה תקופה מסוימת, עד שלבסוף החליט שהוא ילמד לבד. על נגינתו, ביום השלושים לנפילתו, ספד לו ג'ינו - מפקד הצוות :
"כמעט בכל ערב, היה מתנגן איזה ניגון מתוך חדרי הלוחמים. לרוב היה זה רפנאל שאוחז בגיטרה ומלמד את חבריו בצוות לפרוט. לעיתים, הייתי מצטרף עם רפנאל ועם חבריו בשירה ובניגון. היינו אוחזים כל אחד בגיטרה ושרים בקולי קולות שירים ישראלים. פעם אחת, מתן פלט ואמר לי שרפנאל חיבר שיר חדש. אמרתי לרפנאל שינגן אותו באוזניי. אך הוא, שלא כהרגלו, חש מובך מאוד וטיפה התבייש. הפעלנו עליו יותר לחץ עד שהוא הסכים. השיר היה מדהים וכולם בחדר שיבחו אותו על היצירה הנפלאה. (את השיר "עולם חדש" בביצוע רפנאל, ניתן לשמוע באינטרנט באתר "רפנאל").
רפנאל ידע לחזור מאימון ארוך אחרי ש"ניגן" יום שלם על הנגב (מקלע), להניח את הנגב בצד ולאחוז בנשק מסוג אחר לגמרי, הגיטרה. אין ספק שהניגונים שלו האירו והוסיפו שמחה וטוב.
היכולת להיות לוחם נחוש, ומאידך היכולת להביא את הנפש העדינה לידי ביטוי בניגון, אלו יסודות שהיו גם בנשמתו הגדולה של דוד המלך, שפרט על הנבל".
אחרי סיום המסלול, נשלח לירן לפקד על טירונים ובסוף ביקש לחזור לצוות והיה הקשר של מפקד הפלגה בנג'י הילמן. רפנאל, בתום המסלול, נשלח לפקד בקורס מכי"ם של לוחמי "אגוז", "מגלן" ו"דובדבן" וגם רפנאל ביקש לחזור לצוות. כשחזר לצוות, דרש, לחץ והיה עקבי, עד שג'ינו - מפקד הצוות החדש, הציב אותו כמקלען (נגביסט) החוד.
"נופלים ההולכים ראשונה". בחוד יחידת "אגוז", בחוד הפלגה, בחוד הצוות, זה המקום שהפגיש את גורלם במארון א-ראס, עת הציב בנג'י המ"פ את לירן הקשר שלו בצד אחד שלו ואת רפנאל - נגביסט החוד בצידו השני, סמוך לחומת הבית. משם, על ראש ההר במארון א-ראס, המריאו שלושתם יחד למרומי עד, עת החזירו נשמתם לבורא.

אחרי נפילתו, נמצאו בכליו של רפנאל דפים עם שירים וכתבים שכתב. במסמך, שאנו קראנו לו - "הצוואה של רפנאל" כתב בין היתר : "... היום כשאני נמצא בצבא בתור "מפקד" (כי זה בקורס מכ"ים), אני רואה את החשיבות בחינוך החיילים מאז שהם מתגייסים... אני נמצא עכשיו במרחק של שבועיים מסוף הקורס. כל מה שאני חושב עליו זה איך יהיה במבצעית ומה נעשה וכמה, וכמה עמוק בשטח האויב. תמיד צריך לזכור: "אתה מגן על המדינה ולא המדינה עליך"... אני מקווה שנתתי משהו מעצמי לחיילים שלי בקורס. ולא בטוח עדיין אם קצונה זה אני. מה שבטוח, כמה שכל קרבי מתבכיין במסלול וגם בתור לוחם, לא הייתי מחליף את זה בשום דבר בעולם ובטח שלא את ההרגשה של סיום מסלול".

יהי זכרו ברוך.

סמ"ר נדב באלוה ז"ל

לוחם סיירת "אגוז" גאוותו, אחוות אחים נשמתו, נופי ישראל אהבתו.

נדב דמה למלאך, בן שנשלח לעולמנו לתקופה מוגבלת בכדי לעזור ולהטיב, וכאשר יום אחד בלא הודעה הוא עוזב, הוא אינו משאיר אחריו דברים חומריים אלא רק זיכרונות. נדב לא השאיר אחריו שירים, סיפורים או ציורים, האומנות בשבילו הייתה אהבת האדם והנתינה האין סופית. הסיפוק שלו התבטא בשמחה שהוא משרה על סביבתו.

נדב היה בן 21 במותו. הוא נהרג שבועיים לאחר יום הולדתו שחל בתאריך ה - 7.7.85, שאותו הוא חגג יחד עימנו ההורים - אליפז ותמי, והאחים - נטע יותם ורועי בבסיסו הסמוך לג'נין.

נדב נולד וגדל בכרמיאל. יחד עם חבריו מילדות - גיל, בן, משה, איה, חן ואמיר, היה מבלה את רוב שעות היום. בכל הזדמנות הם יצאו לטייל בצפון, ואת שאר הזמן העבירו ביחידת הדיור שלו, שהייתה צמודה לבית והיוותה בעצם ביתם השני.

מאז ילדותו, נדב התבלט בצניעותו, נועם הליכותיו, באחריות ובמסירות רבה. עוד שהיה בגיל 6, דאג להביא את אחותו מהגן הביתה ולדאוג לה. כמובן שנהג כך גם לאחר מכן שנולדו אחיו הקטנים.

נדב תמיד ידע להגשים את מטרותיו בצנעה ובשקט. רק לאחר מותו, התברר לנו עד כמה "מים שקטים חודרים עמוק" בהערצת חבריו. כוחו היה בהעברת מסרים בשקט והגיון, כדברי המחנכת שלו בבית ספר תיכון - "כמורה להיסטוריה, הבחנתי מהר מאוד בעניין ובידע שגילה בכל הקשור למהלכי הקרבות במלחמות העולם ובמלחמות ישראל. כמחנכת ניהלנו ויכוחים לא מעטים. נדב האמין במלחמה שתביא לפתרון בעיית הסכסוך הערבי-ישראלי. לא פעם הביע את כעסו על תפיסותיי המתרפסות, שנראו בעיניו כסוג של פחדנות. הוא האמין במעשים ולא בדיבורים. כששאלתי באחד השיעורים, מה היה הטעם במותו של אילן רמון?, נדב פשוט לא הבין את השאלה. נדב חשב כי יש לפעול לקידומו של המין האנושי, גם במחיר חיי אדם. כשנדב דיבר לא היה ספק שגם יעשה, ולכן היה ברור לי שנדב ישרת ביחידה קרבית מובחרת".

נדב באמת חלם על שרות ביחידה מובחרת. לצורך כך אף הלך ליחידה לקראת גיוס, עוד בטרם קיבל זימון לצו ראשון. במשך שנתיים היה ביחידה וגם לאחר שהתקבל לסיירת, המשיך ללכת ליחידה ולתמוך בחניכים החדשים.

נדב התגייס ביום - 21.3.2004 ועבר הכשרה של 16 חדשים. מסע הסיכום של ההכשרה נערך בקלעת נמרוד, המקום בו מוצבת היום אנדרטה לזכרו, יחד עם שאר לוחמי היחידה שנפלו במערכות ישראל.

נדב היה קלע החוד של הצוות. תפקיד אותו מקבל הקלע הטוב ביותר והנווט הטוב ביותר. הוא זה שמוביל את הצוות, "הוא היה אחד הנווטים הטובים בפלוגה אם לא הטוב שבהם אמר חברו. תמיד שקיבלנו איזה מבצע או משימה, כולם בהתחלה היו קצת אדישים. את נדב היה ניתן כבר למצוא במודיעין עובד על עזרים ומפות, ולומד איך לנווט את הצוות אל היעד, לנווט ולהוביל. כמו שנדב היה ראשון לכל דבר, כך גם היה בפעילות המבצעית. הוא הוביל וניווט את הצוות אל היעד. הלך ראשון מקדימה בכל מבצע ובכל משימה. הולך ראשון באומץ רב ובשיא הנחישות".

הצוות היה כל עולמו. תמיד שהיה מגיע הביתה לחופשה ואחד מחבריו היה נשאר בבסיס, היה דואג דבר ראשון להביא לנשארים צ'ופרים או להביאם לביתנו. "אני לא אשכח את חג השבועות בו קיבלתי שבת

מקיפניס (המקפ"צ), והדבר הראשון שנדב אמר לי היה, "אתה בא אלי לארוחת חג מחר בצהריים". הגעתי והיה מדהים. דאגתם לארח אותי בצורה המדהימה ביותר ורק אז הבנתי איך נולד דבר כזה. הכל מתוך אהבה וכוונה טובה. בצוות הוא נקרא לב זהב או דה סול - הנשמה. חבריו כותבים עליו: "באלוה לב-זהב קראנו לו, או דה סול". באמת שהיה בו רק טוב. אני זוכר איך שתמיד שהיינו צריכים לקום מוקדם לאיזה אימון, נדב היה קם לפנינו. תוך כדי שהיה מעיר אותנו, כבר היה עושה את כל המסדר בוקר לבד.

תמיד היה מתנדב לכל דבר ועושה כל דבר אפילו שלא ביקשו ממנו".

"היית המנוע של הצוות, מניע אנשים בדרך שרק אתה ידעת לעשות.

החיוך הנוכחות שלך, גרמו לאנשים ללכת אחריך לנשקייה ועד ללכת אחריך בסדר תנועה. כולם ידעו שתיקח אותם למקום הנכון בריאים ושלמים".

כמצטיין בצוות, קיבל נדב קורס צילום והיה גם הצלם של הצוות. מאז סיים את הקורס, אהבתו הגדולה הייתה המצלמה, אותה לקח נדב לכל מקום והנציח את הטיולים הרבים וחוויותיו. כצלם של הצוות, בילה שעות רבות במודיעין היחידה. שם הכיר את אהבתו הגדולה - נעה, שהייתה חברתו במהלך החודשים האחרונים לחייו.

נדב לא תכנן טיול גדול בחו"ל אחרי הצבא. רצונו הגדול היה קודם כל לעשות את "שביל ישראל". אהבתו הרבה לנופי הארץ ולהיסטוריה של המדינה, לא נתנה לו מנוח. כל זמן פנוי וחופש מהצבא, היו מובילים אותו לטיולים בארץ.

חבריו מספרים, שלא היה מקום שהוא לא הכיר. הכיר את המקום ואת ההיסטוריה שלו. באחד הצילומים שנמצאו לאחר מותו, רואים אותו מדריך קבוצת מטיילים באחד המצפים. חבריו תמיד סמכו עליו שייקח אותם למקומות חדשים ונפלאים.

יהי זכרו ברוך.

סמ"ר סייף ביסאן ז"ל - חייל בפלוגה בה לירן פיקד

סייף בן נהיל ורמזי ביסאן, אחיהם של אימן, ארקאן, אולפת ודיאנה , נולד ביום 10.9.1987.
סייף גדל בכפר ג'ת הגלילית בצפון הארץ, התחנך בבית בספר היסודי בכפר ובבגרותו למד בחטיבת הביניים ובתיכון "עמל" בשפרעם.
סייף הייה ילד שקט, צנוע, מלא חיים ועליזות. תמיד אהב לעזור לאחרים והיווה מודל לחיקוי עבור שאר הצעירים. סייף אשר ראה בשירות הצבאי יעד, החל כבר מגיל צעיר להתאמן לקראת שירות ביחידה קרבית, ושאף להיות הכי קרבי שרק ניתן.
לצה"ל התגייס בנובמבר 2005 והוצב בסיירת "אגוז". בסיירת חווה את כל תקופת שירותו. סייף תמיד שאף לצבור עוד הצלחות ולהתקדם ביחידה כמה שניתן.
ביום 9.4.2008, נפל סייף בחילופי אש עם מחבלים ברצועת עזה. שבוע לפני כן, התקבל לקורס קצינים. את הבשורה המרה קיבלו הוריו ואחיו בכאב ובצער רב. כשהיה בן 8, טייל סייף עם הוריו באנדרטת "אגוז" ואמר לאביו אני הולך ליחידת "אגוז". זה היה ברור עוד כשהיה קטן.
סייף השתתף במלחמת לבנון השנייה וצלח אותה בשלום. במהלך המלחמה איבד סייף את חברו הטוב סמ"ר לירן סעדיה ז"ל. שניהם נלחמו ביחד למען המולדת, אבל שניהם לא ידעו שהגורל יפריד ביניהם רק לשנה וחצי, עת יחזרו להיפגש ולהיות שוב ביחד.

יהי זכרו ברוך.

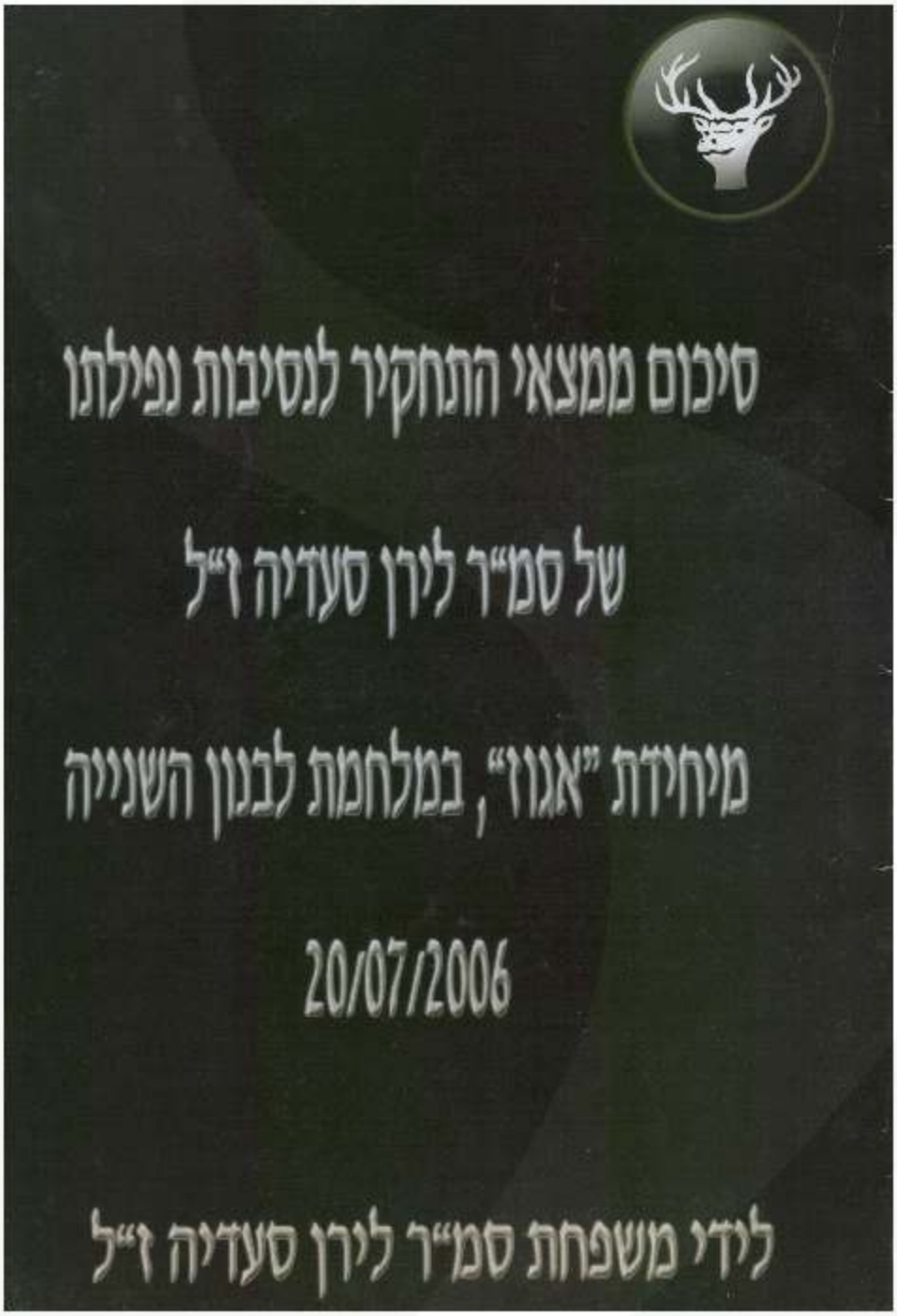

מתוך סיכום התחקיר:

"סמ"ר לירן סעדיה ז"ל ניחן באומץ לב ושאף לביצוע מושלם בכל משימה. סמ"ר לירן סעדיה ז"ל היה אדם צנוע, אהוב על חבריו בצוות ובפלוגה, אהב את הארץ וראה את הלחימה להגנתה כשליחות".

שער חמישי - החיים בלעדיו

"שהנה קרבה אותה השעה
שבה הבטיח לשוב בעצירה,
שהנה קרבה אותה השעה
שבה הבטיח לשוב ולא שב"

(מיומן: יוני רופה)

הספד ללירן זצ"ל, הי"ד

לירן, אני כל כך רוצה שכולם כאן ידעו מי היית, מה היה בך ומה אנחנו יכולים וחייבים ללמוד ממך, אך אני מרגיש שכל מילה מצמצמת את מי שאתה באמת. אם הייתי רוצה באמת להסביר ולספר מי היית, הייתי מצייר לב, לב ענק, אין סופי... וכותב בתוכו "לירן", וזהו. לירן, לוחם ומפקד מצוין, אך מעל הכול בן אדם!

בשיחה בליל שבת האחרונה עם החיילים שלך, חיילים שכל כך אהבו והעריצו אותך, אמרתי להם שהם זכו זכות עצומה. שפיקד עליהם לוחם דגול, אך יותר מזה, פיקד עליהם בן אדם ענק, אדם דגול.

זה נשמע מאוד בנאלי לומר זאת על אדם שנהרג, אבל עליך הרי אמרנו זאת תמיד. איזו נפש הייתה לך, אילו מידות וערכים היו בך.

מידת הענווה והצניעות: שהרי עשית הכול מכל הלב, תמיד השקעת ונתת הכי הרבה, אך תמיד דאגת שזה יהיה בשקט, השקט הזה שלך, שאף אחד לא ירגיש. לא רצית שנרגיש שאתה טוב, ותמיד הכול נראה כאילו בטבעיות. אך אנחנו תמיד ידענו מי אתה, וכשכבר רצינו להודות לך, לשבח אותך, היית מיד מופיע שוב עם החיוך הזה שלך ואומר, "מה הביג דיל, זה בסה"כ אני, אני רגיל ולא עשיתי שום דבר מיוחד..."

כך היה בסיום מסע הכומתה, כשנבחרת להיות "חניך למופת פלוגתי". באמת היית נבוך וחשבת שלא הגיע לך.

כך היה לפני בסה"כ חודש, כשסיימנו את התקופה בבא"ח ובחרתי בך להיות מפקד מצטיין של הפלוגה, והיות שידעתי שעם הצניעות שלך, בוודאי לא תספר לאף אחד, על דעת עצמי הזמנתי את ההורים שלך לטקס, ואתה שוב ניגשת אליי אחרי הטקס ואמרת לי, "עופר, באמת, אתה נותן לי מפקד מצטיין למרות שלא מגיע לי... ואתה עוד מזמין את ההורים שלי?! מה כבר עשיתי מיוחד?!"

וכך היה בכל כך הרבה שיחות שבהן רציתי להודות לך, אך אתה לא נתת שנודה לך. אז לירן, אני עומד כאן עכשיו ובשם הצוות, המפקדים והחיילים שלך, אומר לך תודה ענקית!

ערך הרעות: תמיד מתנדב, תמיד לכל דבר אתה ראשון. מהיום שהצוות נולד, מהשבת הראשונה בטירונות שלכם, כשביקשנו מתנדב שיישאר שבת, בלי לחשוב פעמיים, עם החיוך המבויש שלך אתה מרים יד, וכרגיל משכנע את כולם שברור שאתה תישאר שבת, שהרי "אין לך שום דבר חשוב כמו לאחרים..." היית ותמיד תהיה הלב של הצוות, לב ענק שנותן כוח לכולם - לא להישבר, להמשיך הלאה. הרי כך היה תמיד, לקחת הכול עליך, את הקשיים והמשברים של כולם, הכול עליך. רק אתה מסוגל לסחוב את הקשר על הגב 72 ק"מ בלי להחליף, למרות שאמרתי לך, "חלאס, סעדיה, תן למישהו אחר שיסחוב קצת, שיחליף אותך". אך לא יכולת לתת, ראית את הצוות עייף, גמור ושחוק, ואתה כאילו לא מרגיש את המסע, לא מפסיק לרוץ קדימה ואחורה, וסוחב איתך קדימה ביד עוד חבר ועוד חבר ועוד חבר...

עצם הנוכחות שלך, שהייתי מביט בדבקות העצומה שלך בכל דבר שעשית, זה מיד נתן לי כוח. אני זוכר שכשהתחלנו הכנת מפקדים בבא"ח היינו צריכים לעבור בוחן מסלול, ואני כבר לא כל כך צעיר, רץ לקיר ולא עובר... הייתי מתוסכל, ופתאום אני שומע את הקול שלך מאחוריי, ואתה פשוט מגיע משום מקום, רץ איתי ואומר לי, "יאללה, עופר, קטן עליך..." עברתי, לא יכולתי לא להיות טוב לידך. סעדיה, נתת כוח לכולנו. היית ותישאר הלב שלנו.

אני יודע שגם שם, בקרב בלבנון, אם בכלל הייתה שאלה של מי צריך להיות שם, היית בוחר בעצמך "ללכת" לפני כולם. הרי זה מה שהיית בוחר, שאם אחד מהצוות צריך למות בקרב, כמו תמיד היית מרים את היד, ובטח גם אז היה לך הסבר טוב למה אנחנו צריכים שוב לתת לך להתנדב.

ערך הדבקות במשימה: לפעמים חשבתי שזה לא נורמלי, לא אנושי. אני יושב ומריץ לי בראש תקופה של כמעט שלוש שנים, ומנסה להיזכר בפעם אחת שוויתרת לעצמך, שלא השקעת את כל מה שיש בך ויותר מזה. אך אין, אין דבר כזה!!!תמיד נותן הכול, ואף פעם לא מראה סימני חולשה, כדי שלא נרחם עליך. שלא תהיה לנו סיבה לומר "סעדיה תותח", הכול היה נראה טבעי. כמה השקעת בתור חייל... בכל מסע באלונקות, תמיד היית אומר לנו, "עזבו אותי, תחליפו מישהו אחר, אני בסדר..." פשוט לא היית יוצא מהאלונקה. כמה השקעת בניווטים, למרות שהיה לך קשה ולא קלטת את זה טוב, לא רצית לוותר... אני לא אשכח איך ב"מסכם הבדד", אחרי שהלכת 24 שעות רצוף, אני רואה אותך מגיע לנקודת הסיום, מביט בי, שוב מחייך, צוחק ואומר לי, "לא הלך לי, לא נורא..." ואז אתה דורש ממני לתת לך לצאת מיד ללילה השני, בלי לנוח בכלל.

וכמה השקעת בחיילים שלך בתור מפקד. לא היה לך דבר חשוב יותר מאשר שהם יהיו מוצלחים וטובים. כמה היית מאושר כשהם היו מצליחים, וכמה לקחת ללב כשהם פישלו.

בשיחת הסיכום שלנו, בסוף התפקיד שלך בבא"ח, ניסיתי להפנות אליך את כיוון השיחה ולדבר עליך אישית. אך אתה, רק דבר אחד עניין אותך - "עופר, איך החיילים?! הם יהיו צוות טוב?! הצלחנו כמפקדים?" ולא שכחת להזכיר לי עם מי מהם עוד צריך לדבר ולמי עוד צריך לדאוג. אמרתי לך שם שאני לא יודע עוד לומר אם הצלחנו או נכשלנו. אך בדבר אחד אני משוכנע, לירן - יותר ממה שנתת, אי אפשר לתת! ולא רק כמפקד ולא רק כלוחם, בכל דבר!

בשיחת הטלפון האחרונה שלנו, ביום רביעי, יום לפני הקרב, שאלתי אותך מה שלומך, ואמרת לי, "עומדת להיות לחימה קשה". אבל אמרת לי גם שאתה לא מפחד. שאלתי אותך מה זה אומר, ואמרת לי בפשטות שלך, ובאמונה הכל כך גדולה שלך בצדקת דרכנו, ש"אנחנו עושים מה שצריך לעשות" ולכן אתה לא מפחד.

לירן, לא לחינם נפלת, לא סתם נהרגת. נפלת כלוחם אמיץ וגיבור במלחמה! במלחמה הכל כך צודקת הזאת, המלחמה שלנו על זכותנו האחת והיחידה, לחיות כעם בארצנו. הארץ שאותה כל כך אהבת, ולא הפסקת לטייל בה ולצלם אותה. נפלת כציוני גאה, שמוכן להקריב את נפשו למען המולדת.

המלחמה קשה והיא גובה קורבנות, אך השאלה "מי ינצח?" היא אינה שאלה. מול אויב אכזר, שכל ענייניו הוא רק לרצוח נשים וילדים, זקנים וטף, ניצב לו עם חזק, ניצב לו צבא חזק. רק אצלנו יש נשמות כמו שלך, לירן, ואת הנשמה שלך אי אפשר לנצח. כל כך האמנת בצדקתה של המלחמה, וכל כך ידעת על מה ולמה אתה נלחם. אתה הלכת, עלית לגנזי מרומים ויושב עתה בין צדיקים, קדושים וטהורים כמוך, שמסרו את נפשם למען העם והארץ, במקום שבו אף ברייה לא יכולה לעמוד. אך הנשמה שלך, לירן, היא לא הלכה. היא תמשיך איתנו, עם כולנו, עם כל הציבור הענק שניצב כאן, וגם עם מי שממש ברגעים אלו נערך לעוד קרב ולא נמצא כאן.

אויבינו חושבים שהם ינצחו אותנו אם הם יהרגו בנו... לא!!! אנחנו ננצח!!! כי לירן, אתה תמשיך להיות שם, בכל אחד מאיתנו.

זכינו להכיר אותך ולחיות איתך... כל שנייה ושנייה ששהינו במחיצתך הייתה לימוד ענק, עצום. ומה

שקיבלנו ממך יישאר כאן, לא נקבור את כל מה שהיה בך! אם נדע - ונדע - לקחת כל אחד כאן ולו דבר אחד, נקודה אחת שהייתה בך, מהאהבה שלך ומהכבוד שנתת לכל אדם, מהצניעות והענווה שלך, מרוח ההתנדבות שלך, מההשקעה, מהחיוך, מהבן אדם שבך. ניקח כל אחד נקודה אחת שלך, נפנים אותה לתוכנו, ונעשה עצמנו טובים יותר בנקודה הזאת, כבני אדם, כאזרחים, כלוחמים. אם כך יהיה, אזי לירן ממשיך. הדרך העצומה הזו, "דרך לירן", לא תפסיק, לא תאבד... היא תמשיך ותפרוץ עוד ועוד מעגלים, ואנחנו כולנו נהיה לירן. וכשכך יהיה, בוודאי ננצח במלחמה, וגם אחרי המלחמה נהפוך את המדינה הזאת למקום שטוב לחיות בו, ואתה תהיה שם בכל מקום, איתנו תמיד.

ציון, מיכל, הדר, ירדן ואביב, אנחנו כולנו משפחה אחת! משפחת סעדיה - משפחת "אגוז", גורל אחד הוא לנו, לא נעזוב אתכם. לירן כל כך אהב אתכם והיה גאה בכם. לא נפסיק לחבק אתכם, לסייע ולעזור תמיד בכל שרק נוכל.

לירן - היה מליץ יושר, התפלל ובקש על כולנו, ושמור עלינו מלמעלה. על משפחתך היקרה, על העם, המדינה, הצוות, היחידה וכל חיילי צה"ל, שכל כך זקוקים עכשיו למליץ יושר כמוך, טהור וקדוש שכמוך.

יהי זכרך ברוך. תהא נשמתך צרורה בצרור החיים אמן.

עופר האן

הרגע הקשה מכל...

[1]יצאנו לטיול בתאילנד ב־7.7.2006. המלחמה החלה ב־12.7.2006, עם החטיפה של שני חיילי המילואים רגב וגולדווסר. כאשר יצאנו מהארץ הכול היה שקט ושגרתי. ב־12.7.2006 שמענו בתאילנד על החטיפה ואז החל המבצע עם התקפת חיל האוויר ולאחר מספר ימים חיל הרגלים נכנס פנימה. במשך כל התקופה יחידת "אגוז" הייתה בתוך לבנון, היו נכנסים למארבים ויוצאים. היה לי הסכם עם לירן שבכל פעם שהוא נכנס ויוצא מלבנון היה מסמס לי שהכול בסדר. הם נכנסו ללבנון ביום חמישי בבוקר 20.7.2006. לירן התקשר אלינו כאשר בילינו באחד השווקים בתאילנד ובקולו שמעתי שהוא לחוץ, הוא אמר לי, "אבא, אנחנו נכנסים עכשיו לתקופה ארוכה יותר ואיני יודע מתי נצא". מיכל שעמדה לצידי לאורך כל השיחה ביקשה מאוד שאעביר לה את הטלפון. אמרתי לה שהוא לא יכול לדבר כי אין לו זמן והיא פשוט חטפה לי את הטלפון, דיברה איתו ואמרה לו, "לירן, תשמור על עצמך". זו הייתה השיחה האחרונה שלנו עם לירן.

לירן נהרג שמונה ימים מתחילת המלחמה ב־20.7.2006, וקריית שמונה מופגזת בעשרות טילים וקטיושות. מרבית התושבים עזבו למרכז הארץ. הילדים שלנו היו באזור המרכז. חצי שעה לאחר שנהרג, תושבי קריית שמונה ידעו זאת, מלבד המשפחה הקרובה והמצומצמת.

טיילו איתנו שני זוגות חברים מקריית שמונה. גיסה של אחת מהנשים שירת כשוטר. חצי שעה לאחר שלירן נהרג הוא הודיע לה את הבשורה הקשה. החברה הסתובבה עם הידיעה ולא יכלה לספר לנו. קיבלנו שיחות טלפון רבות וכולם התעניינו לדעת אם אנחנו יודעים דבר מה ואף אחד כמובן לא סיפר לנו. אחד מחבריו הטובים של לירן, זיו, התקשר אליי ושאלתי אותו, "האם אתה יודע משהו שאנחנו לא יודעים?" הוא סיפר שארבעה חיילים מיחידת "אגוז" נפלו ולירן אינו ביניהם. אמרתי, "מסכנות המשפחות שאמורות לקבל את הידיעה המרה".

הבנתי שקרה דבר מה אבל לא ידעתי מה, התחלנו להתקשר לארץ לנסות לדלות מידע. מיכל קראה תהילים במהלך הלילה. עליתי וירדתי במדרגות ומסתבר שגם שני זוגות החברים שלנו עלו וירדו במדרגות, אך לא נפגשנו. בבוקר התעכבנו בחדר והם ירדו לחדר האוכל במלון, התקשרו אלינו וביקשו שנצטרף אליהם. אמרנו להם שאנו תכף מגיעים, וברגע שעמדנו לצאת מהחדר צלצל הטלפון. הקונסולית הייתה על הקו, לאחר שחיפשו אותנו כל הלילה בבתי מלון בבנגקוק. היא ביקשה שנישאר בחדר ובינתיים החברים הצטרפו אלינו. עמדתי בפתח החדר וראיתי את הקונסולית ואיתה כנראה רופאה תאילנדית באות לקראתי. רצתי לקראתן ואמרתי לה, "תגידי לי שהוא נכה, שהוא פצוע, בלי יד ובלי רגל", והיא אמרה לי, "מצטערת, לירן נהרג". עם קבלת הידיעה חשבתי על ילדיי בארץ ומסתבר שהודעתי לגיסי בארץ שלירן נהרג. התקשרתי אליו ואמרתי לו, "אני יודע ואתה לא צריך להגיד לי", והוא שאל אותי, "מה אתה יודע?" עניתי, "אני יודע שלירן נהרג", והוא קיבל זאת בהפתעה. היה זה ביום שישי בבוקר. ארגנו לנו טיסה, ביום שבת נחתנו בארץ וביום ראשון התקיימה הלוויה. הידיעה שתפסה אותי בחו"ל היא קשה באותה מידה אם היינו בארץ. לא משנה היכן מקבלים את הידיעה, היא תמיד קשה וכואבת.

בני אביב משרת ביחידה קרבית. היו לי מספר הזדמנויות לטוס לחו"ל. החלטתי שאני לא טס לחו"ל וזאת עד שאביב ישתחרר מהשירות הצבאי או שיטוס איתי. (ציון, אביו של לירן).

שמועות הגיעו אל ציון בתאילנד, הוא ביקש מיורם בעלי לברר אצל המפקד עופר מה קורה. עופר ידע שלירן נהרג אך לא היה יכול להעביר לנו אינפורמציה כל עוד לא הודיעו למשפחה באופן רשמי. ישנו בחוסר ידיעה. בבוקר יורם יצא לתפילה, חזר וקיבל מציון שיחת טלפון שלירן נהרג. יורם התפרק. המשפחה הגיעה אלינו לשבת. הייתי חייבת להיות בשליטה ולא יכולתי להרשות לעצמי להתפרק. עקב המצב בצפון ירדן התארחה אצל דודתה במודיעין, הדר שירתה בצבא ואביב התארח אצלנו. לא ידענו כיצד להודיע לאביב ואיך להתמודד. הציעו לנו שעובדת סוציאלית תודיע לו וכך היה. לאחר כמה שנים התברר לנו שזו הייתה טעות. לאביב זו לא הייתה חוויה טובה, הוא העדיף לקבל את הידיעה הקשה מאחד מבני המשפחה.

ביום שישי ציון ומיכל עדיין היו בתאילנד, הצוות הסתובב בין הלוויות והגיע אלינו לפתח תקווה. לא קלטנו מה עובר על החיילים הצעירים שאיבדו חברים יקרים. הם התחילו לדבר ביניהם, נצמדתי אליהם כי הבנתי שאשמע סיפורים על לירן.

ציון ומיכל הגיעו בשבת בבוקר. המלצתי בפניהם ש"השבעה" תתקיים בביתנו. באותה עת בקריית שמונה נפלו קטיושות והתושבים ישבו במקלטים. אמרו לי שאין על מה לדבר כי ציון מאוד עקשן ולא יסכים. "שבעה" מהווה מקום שבו מספרים חוויות וסיפורים על האדם שאיננו. חלק גדול מהאנשים המגיעים ל"שבעה" כלל לא מוכרים למשפחה, והסיפורים חושפים אור חדש על היקר מכול שאיננו.

אחר הצהריים הגיעו אלינו חברי הצוות והוריהם לחזק אותנו. נוצר מעגל גדול, אמרתי לציון, "תסתכל רגע על המעגל שנוצר. ב"שבעה" כאשר מגיעים מבקרים רבים, אתה שומע סיפורים על לירן שלא ידעת ולא הכרת. ובקריית שמונה תשבו במקלט ואנשים לא יגיעו עקב המצב הביטחוני".

לירן נקבר בקריית שמונה. לאחר ההלוויה נשארנו בקריית שמונה. התייעצנו עם רב העיר אם לשבת "שבעה" במקלט בקריית שמונה או לצאת מחוץ לעיר. הרב המליץ שיגיעו לנחם במהלך הערב בבית בקריית שמונה, ולמחרת להודיע בכלי התקשורת שה"שבעה" תתקיים בפתח תקווה, וכך עשינו. במקלט בקריית שמונה ספי עודד את החיילים לדבר ולספר חוויות על לירן כי הם חששו לעמוד מול ההורים שקיבלו את ההודעה הנוראה ביותר. שני חיילים בעידודו של ספי סיפרו על לירן. הסיפורים אינם נגמרים, ואנו חיים את לירן באמצעות סיפורים אלה. (תמי, רעייתו של יורם - דוד של לירן).

בסענו לטיול לתאילנד כמתנת יום הולדת חמישים לציון. זמן מה לאחר רכישת הכרטיסים היה לנו ויכוח כי הייתה לי תחושה לא טובה, לא רציתי לצאת. דחו את הטיסה מיום חמישי ליום שישי כאשר הטיסה נכנסה לשבת ואני לא נוסעת בשבת. אמרתי לחברה שישבה לידי במטוס, "רחל, אני פוחדת, יש לי תחושה לא טובה לגבי הטיול", והיא ענתה, "תפסיקי, תיהני". הייתי חרדה והייתה לי תחושה שעומד לקרות דבר מה רע, אולי במהלך הטיסה שלנו. כאשר לירן דיבר עם ציון בעודנו בטיול, ביקשתי לדבר איתו כי הייתה לי תחושה לא טובה. היה לי חשוב לדבר עם לירן, חטפתי את הטלפון מידו של ציון ודיברתי איתו מספר מילים.

המלחמה עדיין לא פרצה. התחילו לירות קטיושות והפציצו פה ושם, אנו רגילים לזה כל הזמן. קיבלנו ידיעות בטיול שבתוך יום־יומיים זה יסתיים.

בערב של אותו היום החברים יצאו לערב חופשי, לקניות ולהצגות. הייתי ללא מצב רוח ולא רציתי

להצטרף אליהם. נשארנו בחדר עם שני הזוגות. בחדר הייתה מיטה זוגית ושתי כורסאות. הזוגות התיישבו על המיטה והכורסה ואני התיישבתי על הכורסה השנייה. ציון נכנס ולא היה לו מקום ישיבה, הוא התיישב על הארץ, אז אמרתי לו, "קום, מה אתה יושב כמו בשבעה, אני לא יכולה לראות אותך כך". הוא ענה לי, "תפסיקי עם השטויות שלך". בלילה, הייתה לי תחושה שמשהו הולך לקרות. התחלתי לדאוג ללירן, לא הצלחתי לישון ובמהלך הלילה קיבלנו טלפונים מהארץ, ולא היה נראה לי הגיוני לקבל כל כך הרבה שיחות טלפון. לא חסמנו את הטלפון כדי שיהיה פתוח לשיחות עם הילדים שלנו. התחושות שמשהו רע יקרה ללירן ליוו אותי במשך כחודש ימים, וכאשר זה קרה זו הייתה נבואה שהגשימה את עצמה. כאשר שיתפתי את החרדות שלי, אמרו לי שכל האמהות שלהן ילד ביחידה קרבית דואגות וחרדות. עברו לי "סרטים" בראש על האופן שבו הוא נהרג.

הידיעה על מותו של לירן הגיעה בתחילה לתושבי קריית שמונה. עקב המצב הביטחוני, בני המשפחה שהיו מחוץ לעיר לא ידעו שלירן נהרג. מדי פעם תקשרנו לשאול מה קורה ולא ידענו כלל שפורצת מלחמה, אך ידענו שיורים קטיושות ושהמצב הביטחוני אינו טוב. בלילה לא ישנו, התקשרנו להמון אנשים, קיבלנו רסיסי מידע ואינפורמציה שישנם פצועים והרוגים. לפני שכלל ידענו, ירדן שהייתה בת ארבע עשרה וחצי קיבלה הודעת SMS בזו הלשון: "ירדן משתתפים בצערך על מות אחיך". לא ידענו שלירן נהרג עד לקבלת הודעה רשמית מנציגת שגרירות תאילנד. באותה העת הדר שירתה בצה"ל כקצינה וקיבלה את ההודעה ישירות מהמפקד שלה.

רגשות האשם שחשתי נמשכו כשנה. השתתפתי אחת לשבועיים בטיפול קבוצתי, קבוצת תמיכה של משרד הביטחון. דיברתי וחלקתי את התחושות שהיו לי. לקח לי המון זמן להבין שהאשמה אינה שלי ושזה לא משהו שהבאתי עליו. לא יכולתי להיות לידו כדי להצילו. אני עובדת על עצמי לא להיכנס למחשבות שליליות, לעתים זה חזק ממני.

החרדות והפחדים מלווים אותי גם לגבי אביב. אני חייבת לשמוע את קולו מדי מספר ימים. גם כשטס לחו"ל נלחצתי וביקשתי את הבטחתו של אביב שהוא לא יעשה דברים מסוכנים. ביקשתי ממנו את מספר הטלפון של שני החברים שהוא יצא איתם כי ידעתי שאביב יכול לשכוח מעצמו, שבוע ימים הוא יכול לא להתקשר וזה כלל לא מעניין אותו. השבעתי אותו שכאשר הוא נוחת הוא מתקשר אליי. עברו מספר ימים והוא לא התקשר. הייתי בפחד ו"סרטים" רצו לי שוב בראש. כאשר אביב ביקש להתגייס ל"שלדג", אמרתי לו, "אני לא עוצרת אותך. אלו החיים שלך ואתה לא צריך להיענש בגלל מה שקרה." אני משחררת כי אנו לא יכולים לשנות מאומה ואני מקווה לטוב. (מיכל, אמו של לירן).

מיד לאחר קורס קצינים התחלתי את תפקידי כקצינת קישור. שירתי בגוש שגב. ביום ש"נזרקתי" למים העמוקים בתפקיד, התחילה הלחימה. לא הבנתי את המושגים "בפנים" ו"בחוץ". ההורים היו בתאילנד ולא סיפרו לי שלירן היה "בפנים".

ביום חמישי, ביום שבו לירן נהרג, הייתי בתפקיד של גיוס מילואימניקים כקצינת קישור במחנה שרגא. לא הבנתי אז שפרצה מלחמה ונכנסים ללבנון. מאחר ששנינו היינו במחנה שרגא באותו הזמן, החלטתי לנסות לפגוש את לירן, לדבר איתו ולהתעניין בשלומו. ביום חמישי התקשרתי אליו כמה פעמים והוא לא ענה. הבנתי שהוא עסוק.

כשהגעתי למחנה שרגא הודיעו לי באופן רשמי שיש פגועים מיחידות גולני ו"אגוז". רציתי לגשת לחמ"ל של יחידת "אגוז" כדי לשאול ולברר על לירן, אולם כקצינה הבנתי שלא יעבירו לי אינפורמציה. בערב חזרתי לבסיס שלי והתחלתי לקבל שיחות טלפון של "מה איתו?" "שמעת?" הייתי בקשר טלפוני הדוק עם שתי חברות טובות, אחת מהן בשם רעות, החבר שלה היה בצוות של לירן, והיא כנראה ידעה דבר מה. הייתי איתן בקשר טלפוני רצוף כדי להתעדכן במקרה שמישהי מאיתנו קיבלה מידע.
התחלתי להבין שאכן קרה משהו חמור גם משיחות הטלפון עם המשפחה. ביקשתי מאחד הקצינים שיברר עבורי. הוא התקשר לקצינת סגל פלוגתית והיא אמרה לו שזה לא לירן. התיישבתי על הארץ בשירותים ופרצתי בבכי. איני יודעת למה, עדיין לא ידעתי בוודאות אם קרה משהו ללירן. אמרתי לעצמי, "למה אני חושבת על זה? זה לא זה". הלכתי לישיבת סיכום והמפקד שאל אותי, "מה יש לך? אל תחשבי על זה".
חזרתי לחדרי מאוחר בלילה והדבר היחיד שהרגיע אותי ושבזכותו הצלחתי להירדם לכמה שעות היה שמיכל חברתי עדכנה אותי שמסרו בתקשורת שההורים קיבלו את הידיעה על מות יקירם. פרסמו את שמות ארבעת ההרוגים ולא פרסמו את שמו של לירן. בשעה שלוש לפנות בוקר שרון מפקד הבסיס העיר אותי ואמר לי, "אח שלך". שאלתי, "לירן?" והוספתי, "אין צורך שתמשיך". (הדר, אחותו של לירן).

הפעם האחרונה שאני ובני המשפחה היינו עם לירן זה היה בטקס סיום קורס הקצינים של הדר. הוא הגיע לבוש בחולצה כתומה, התחבקנו והתנשקנו. בטקס היו גם עיינה, חברה טובה שלו מהתקופה שלמדו יחד באוניברסיטה ונטלי, ששירתה איתו. היה זה שבועיים לפני שנהרג וזו הייתה התמונה האחרונה של כל המשפחה יחד. הייתה זו מעין פרידת סיום. שאלתי אותו אם הוא נוסע איתנו הביתה והוא ענה שלא. עיינה נפרדה ממנו רגע לפני שעלה לרכבת לעכו. זו הפעם האחרונה שציון ואני ראינו את לירן. הוא הגיע הביתה לשבת בזמן שהיינו בתאילנד. (מיכל, אמו של לירן).

בשבת לירן היה בבית עם יאנה. ביום חמישי יצאתי מהבית עם נתי וחברותיי וישבנו לאכול פיצה. התקשרתי אל לירן ושאלתי אותו אם הוא רוצה פיצה, והוא ענה לי, "כן, אשמח". הוא אהב את הפיצה של "פיצה מטר". הוא רצה לחם שום ולא היה, אז הבאתי לו מגש פיצה עם תירס. מגש הפיצה נשאר בבית כחודש. רציתי מאוד לשמור את המגש ולא לזרוק אותו. (הדר, אחותו של לירן).

כשחזרנו הביתה מתאילנד, לא הבנתי שהדר הביאה את מגש הפיצה ושהיה זה המפגש האחרון ביניהם. הספר "אם יש גן עדן" נמצא במקום והמחשב היה פתוח ועל המסך היו הפרטים ששלח לירן כדי להתקבל למוסד. חצי שנה לאחר שנפל קיבלנו מכתב מהמוסד האומר: "שמחים להודיעך שהתקבלת". הוא התקבל לשלב השני. בהמשך התקשר אליי איש מוסד והתנצל. הוא אמר שחלה טעות והמכתב לא היה צריך להישלח אלינו, ושהוא מוכן להגיע אלינו באופן אישי. אמרנו לו שטעויות קורות, והוא הוסיף, "אם שלחנו את המכתב כנראה היה לנו חשוב מאוד שיהיה בין שורותינו. מאוד רצינו אותו עד כדי כך שלא שמנו לב לעובדה שהוא נהרג". כאשר המכתב הגיע כעסתי מאוד על חוסר הרגישות. קרעתי אותו לגזרים. היום בדיעבד אני חושבת שהייתי צריכה לשמור את המכתב. (מיכל, אמו של לירן).

סמ"ר לירן סעדיה ז"ל
בן 20 מקריית־שמונה

ההורים קיבלו את ההודעה במהלך חופשה בתאילנד

"לירן היה מודל לחיקוי עם נשמה ענקית", כך אמר אתמול אייל סעדיה, דודו של לוחם אגוז סמל־ראשון לירן סעדיה ז"ל (20) מקריית־שמונה שנהרג ביום חמישי בקרב בלבנון.

הבשורה הקשה על נפילתו של בנם בקרב תפסה את הוריו, ציון ומיכל, במהלך טיול בתאילנד שבו חגגו את יום הולדתו של האב. "הם בדיוק אמרו לנו שהם בגן עדן, ועכשיו הם צריכים לחזור ולקבור את הבן שלהם", סיפר אמר הדוד אייל. ההורים ההמומים, שהספיקו כבר לחזור מתאילנד, נאלצו להיפגש עם ילדיהם במרכז הארץ בגלל נפילת הקטיושות בקריית־שמונה.

"לירן היה אמור להשתחרר בעוד שלושה חודשים ולעסוק בהדרכה של טירונים, אבל הוא החליט לחזור לצוות שלו בלחימה", הוסיף דודו. "דיברתי איתו על הלחימה בצפון, זה היה בשבילו כמו לשמור על הבית, זה היה ברור לו שהוא צריך להיות שם. תמיד חשבנו שאין סיכוי שהוא ייפגע, שיש סביבו סוג של הילה ששומרת עליו, אבל מסתבר שטעינו".

ליאת שלזינגר

תיהנו מהטיול אני מתגעגע ורוצה לראות אתכם

הוריו של סמ"ר לירן סעדיה היו בטיול בתאילנד כשקיבלו את ההודעה אחרונה מבנם. ב־20.7.06, ב־02:10 בלילה, הוא שלח: "תיהנו מהטיול, אני מתגעגע ורוצה לראות אתכם". אביו ציון הספיק להתקשר אליו. "היה לי חשוב לומר לו בהצלחה", הוא אומר.

לירן, לוחם אגוז, נהרג ב־15:00 בכפר מרון א־ראס. בן 21 במותו.

"הקונסולית חיבקה אותנו ואמרה שבייתה תקרית בלבנון ושלחן נפגע. מיכל שאלה אם הוא הוא פצוע קשה, והיא אמרה: 'לא, לא, הוא לא פצוע. אני מצטערת. לירן שלכם נהרג'"

"כל פסיפס לא כפסקתי לבכות. ציין המוזיק לי כל גודן את היו. אל אותו בזמן אני מפנטזת: אולי זה בכל זאת טעות, אולי כשבניו לארץ יתברר לנו שהוא בחיים, שהוא רק פצוע"

ורק אנחנו ידענו

אחרונים

בית
קברות
צבאי
יזכור

כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד

לירן קבור בבית העלמין הצבאי בקריית שמונה. חלקה מספר 1, שורה 5, קבר 7

המסרונים האחרונים מהנייד של לירן

נשלח ב- 18.7.2006
בשעה 06:30

נשלח ב- 18.7.2006
בשעה 06:34

נשלח ב- 18.7.2006
בשעה 11:00

נשלח ב- 20.7.2006
בשעה 02:01

נשלח ב- 20.7.2006
בשעה 02:14

הודעות שנשלחו לפני שנפל

הודעות שהתקבלו מספר שעות לאחר שנפל

התקבל ב- 20.7.2006
בשעה 20:01

התקבל ב- 20.7.2006
בשעה 21:08

התקבל ב- 20.7.2006
בשעה 21:27

התקבל ב- 20.7.2006
בשעה 21:30

התקבל ב- 20.7.2006
בשעה 21:47

שער שישי - משפחה וחברים מספרים

"אם אדם
היה מושך אחריו חוט
לכל מקום שהוא הולך,
מה היה מסמן אחריו, אינו דומה.
משם עד שם קו דק
על פני האדמה.
רשום רגיש ומדויק
ותמיד נרגש"

(מילים: מיה שנהב)

לירן,

נפרדים אנו ממך היום בדרכך האחרונה, בצער ובכאב רב. נפלת בקרב בלבנון בכפר מארון א-ראס, ביום מאיסי בשרב יאד עם מפקדך ושוד שושה מאיתי היאידה.

בקרב הקשה בירת נאישות, בדקות במשימה ואומץ לב.

כולם מספרים על איך היית איש בנוח, בפי לב טוב ונשמה צדולה, שתמיד דאג לכולם. במאק כמו בבייק, בזוות את מייהם של מבדך ליאידה, ואת מייהם של תושבי הבפון ומדינת ישראל.

נפלת בלחימה שנכפתה עליהן ע"י מחבלי "חיזבאללה", כשאתה חדור רוח שיחות, נחישות ואחוזה בדקת המבצע ובפטיותיהן הבבאית. היית חלק מ"חומת המאן", לתושבי מדינת ישראל.

לירן, הכרנו אותך כחיל וכמפקד ביחידת "אגוז". בשירותך שמחד להסתיים בשוד 3 חודשים, לקחת חלק בפטיות מבצעית בדבון הבפון וביהודה ושומרון. בחודשיים האחרונים, אלף שימשת כמפקד כיתה בבסיס הטירונים של החטיבה.

טוב ליבך, בניסותך, רוח ההתנדבות שבך, הדאבה הסבחומה לחייך והשקפתך הירבה, "שאין אנו - מפקדים וחיים, כפיכרון ומורשת מימך אחד.

רק אפני שושה שבוחות בטקס סיום ההכשרה, הסתקתי אך תחות הבטיחות על תפקידך כמ"כ, בנכחותם של הוריך.

אם אתך בבניסותך אז הבנת, למה דווקא אתה וצא מישהו אחר?

משפחת חסדיה - מיכל, בחון, הדר, ירדן ואביב. אין בפינו מילים לנחמכם, על האובדן הנורא של בניכם, יקיריכם.

אובדתם בן ואת ואחותנו חבר, פקוד ומפקד לתפארת. אתם משומים היום את המחיר הכבד מכל שיכול אדם לשלם, על הבחת המולדת ומחו.

לירן, אך לשלום ונוח על משכבך בשלום. חטיבת בולני, יחידת "אגוז" ושאר בית ישראל, מרכינים היום את ראשם ומחדישים לך.

יהי חבירך ברוך.

חטיבת בולני, יחידת "אגוז"

לירני,

אני יושבת ומנסה לכתוב כמה מילים קצרות, אבל פתאום פה נראה לי בעיני אפשרי ופה לא הגיוני. כי עליך אפשר לכתוב מיליון ספרים, ומדין פה לא יספיק כדי לספר איפה יד טוב היית וכמה מוכמה הייתה לך ודיק ארץ וכבוד לאחרים. ואיך אפשר לשכוח את הבנימוס והבישנות שלך.

אם היית כאן לידי, בטח היית לוקח עט ומתייר לי בקלות איפה קומיקס יפה והיית אומר:

"פה בשבילך, בבקשה".

וכל ארוחת שישי, הבאת איתך מידה גדושה שפעלול כוחם ביחד והצחוק! ואתה פוכר את אותו היום, שאבא עפר לבית בהתהבות והביא לך בכב קטן מהנעל, אבל אתה כעסת עליו ואמרת לו: "מה עשית?! אתה הפרדת אותו מאימא שלו" וביחד עצרתם לנעל, והעצרת אותו למשפחה שלו.

וכשהייתי בתיכון, אמא ואבא היו משכיבים לישון ארבעה ילדים ובבוקר הם היו מוצאים לפחות עשרה. לפני כן בערות, היית מצמין את כולם או בעצם מכריח אותם לבוא אליך ללחוד. וכולם היו נרדמים אחרי שעה, אבל אתה לא ויתרת עד שסיימת ללחוד הכי ובכולך לירני, לכל הפחות שלך יש תעודה מצוינת - בכבוד!

ובימי שישי שרצינו לצאת לאיפה מופדון, תמיד הצעת להם שיכנסו לבית רק לשעות משהו קרי, והיית אומר להם שאתה עוד דקה תהיה מוכן, ובינתיים היית נכנס למשב ואומר: "רק עוד 5 דקות". ובסוף שהם כבר היו מתייאשים, היית נשארים בבית כי הלילה ואתה מצחן עד הצהרה וכולם מתפכנים עליך ואומרים לך שאין לך סיכוי בעה, שבאיים לא תצוית לצחן שיר שלם. אבל אתה כמו צדוק לחדת לבד, ובסוף ניצחת להם הופעה שלמה והוכחת שאין דבר הפלמד בפני הרצון.

לירני, אתה תמיד היית ראשון בהכל ומובלע מכולם. ותמיד כשמישהו מציק למקום כעה, אומרים עליו דברים טובים אבל עליך פה באמת כעה, יש לך רק דברים טובים וגם נראה לי שעשרו עוד הרבה אנשים כמוך.

תמיד אומרים שהוא לוקח את הטובים מכולם - ובאמת כעה. אני יודעת שאתה רואה אותנו מתפלה ושומר עלינו, ואם היית יכול לדבר איתנו - היית בוחק עלינו שאנחנו כעה בוכים.

לירני, אנחנו אוהבים אותך ותמיד נפכור אותך עם הלוק הירוב, האדישות, האכפתיות, וטוב לבך הנדיב.

בוכנו עישאר עפ כאן צידור.

אוהבים ובאים:

ירדן הדר ואביב אמא ואבא.

לזיון מיכי היקרים,

קשה לי להגיד לכם את דבריי, מפני שכאן כל הבוות לירן עדיין נמצא איתי בכל רגע ביום, כשאתגלקים ושמאלות בפסיעות, או סופרים כמה אנחנו בבוות בשביל דבר כלשהו או אחר ובסיקי כשהולכים בלילה ושוב פסיעות, תמיד הוא נמצא איתי. קשה לשכל שאנחנו רק 19 בבוות.

הגעתי לפנות אליכם מפני שהיתם באותם ההורים שלי כל הבוות, אני לא אומר בשם מפני שלירן איננו, אלא מפני שהנני סמוך ובטוח שאם היה נפגש מישהו אחר מהבוות, היתם איתם בראש ההורים כמו תמיד, וכאן חשוב לכולנו שתדעו שאנו לצידכם בכל אשר תלכו תמיד.

לירן היו תכונות רבות ומיוחדות אשר אפיינו אותו - נדיבות, נימוסות, אינטליגנציה בלתי רגילה, סקרנות ומעל לכל תמימות, מהיכרותי אתכם, אין לי ספק שאת התכונות הללו פיתח בעבות היותכם הורים ומחנכים נדירים.

אירוע שנגרם בפיכרונו מלירן, הוא יום הולדתו האחרון של לירן, שבו הפתענו אותו כל הבוות בביתכם בקריית שמונה, את הגיוך התמים והילדותי שנסוך על פניו כשקפצנו כולנו מן השיחים בביתכם, לא אשכח לעולם.

אני מבקש לחכות פה משפט בכתב ידו המקורי של לירן אשר נקרא מן השולחן בחדר שלו בילדותו.

את הרעיון שמאחורי השולחן הזה לכתוב משפט מפרגן ס"מ להביא לקורוב לבבות בבוות.

את המשפט הבא כתב לירן מספר ימים לאחר שחתך לבוות מן הבא"ג:

שקט, תמיכה ואמת
כפה היה בנכם.
אוהבים ומחבקים לנצח,
הבוות

סבתה,

אני באמת ברוח בכי הקטנה הזה שלי הכתיבה ומוד לכתוב עליך, זה הדבר האחרון שאני רוצה עכשיו.

מה אני אגיד? שאתה באמת הבן אדם הכי מדהים שהכרתי. היית לי תמיכה וגב עזר, שתמיד עשית קודם כל עלינו - הסבירים לצוות, ורק אח"כ עלי עצמך.

כל הדברים האלה נכונים, אבל הם ממעטים בתכונותיך. אין לי מילים לתאר אותך. אני ספגתי ממך כל כך הרבה דברים, שאני אפילו לא יכול להביע אותם בכתב. אלו דברים שאני לוקח איתי לתמיד.

לירן, אתה הבן אדם היחיד שביליתי איתו מהתולה ועד הסוף. אנחנו היינו בתגת שלי השני כל הזמן, וראינו אחד את השני במצבים הכי ברוסים. אני לא אשכח, איך לאחרי אחד המסעות עשינו אחד לשני מסאג' ברגליים המסריחות, ואיך צילמת את הסניים ואמרת, שכה אחד הדברים הכי נעימים שקיבלת. יכא אנו עם ההכשיר ביחד דור רבש שלי מילים, ואני בטוח שעשינו את כה בצורה טובה. תמיד היינו בוחקים על כה, שאני המפקד "הרס" ואתה "הטוב". אני יודע כמה היה עשוב לך לתת דוגמא אישית למילים ושהם יסריכו אותך. אך רבש שהמילים שלנו "הסריבו" אותך, הם ראו בך במפקד "הכי יכול" - לומם על שמיד משקיע ומתמיד, וכה באמת נכון.

אני בוכר שמיד היית מנסה לשכנע אותך לבוא "להתעסק" איתי קבע, כי לא הבנתי איך מישהו יכול לתת מעבמו כל כך הרבה לתקופה ארוכה, אבל אתה לא הסכמת - תמיד אמרת "אבל מי יהיה עם המילים".

בכל אופן, בטח אתה מסתכל עלי ומוש לעבמך למה עושים את כה, כועבים עליך דברים, כי אתה לא באמת בריך את כה. אך שרבש, שאתה היית אחד הסבירים הכי טובים שלי בצוות ואני לא יודע עד כמה באמת היית שומר על קשר עם כולם, אבל אתה יכול להיות בטוח שאתה מאוה שהייתי שומר, ואני יודע כמה רכית את כה.

בכל אופן לירן, אני באמת כל כך אוהב אותך, אני לא אשכח אותך אף פעם תשמור עלי טוב...

אני בריך אותך.

אני לא אשכח את המשפט האחרון, שאמרת לי לפני שיבאת למבצע... "אחרי שכל כה יסתיים אני יבוא לחופה ונבא אני, אתה ומורש לחסיבה ונכיר בנות".

מבריך צוות ניר ביטרמן.

לירן,

"כשהצוות מתעצבן, הוא קורא מתצוות". זה מה שהיה רשום ללירן על לב היומיה, שקיבל בהשבעה בטירונות מהמפקד. אחרי זה, הוא עם קיבל כומתה מהמא"ז ובסוף המסלול את הסיכה מהמפק"צ. נקודות בזיון שכל אחד ביום יאמר שהן מדהימות והן יגרמו בליבו ובציבורון. אבל לירן, יש סוגים שרכים שונה לחמרי ממי ואיך הוא יקבל את הכומתה, את הסיכה, הרצ או סתם איזו מילה טובה, ממש לא עניינו אותו. את מסדיה, עניין לחה שיימן ונחיב רבו בשפע ט"ש, לחה מיימון כותם על אפולאי, איך הגיעים שלו יהיו מילים מצוינים ונפני זה אנשים טובים, ולחה לא נחנים לי לסתוב את הקשר לאורך כל מסע הכומתה - דבר שהוא מצליח להשיב בויכוח עם המפק"צ.

יש דברים שלא מעניינים אותך - כחה שבעות אתה צריך לסבור כדי שאחרים יהיו בבית במקומך. איך רק אתה יכול לא לנוח אחרי מסע כומתה עם הגיעים והחיבוס ישר לחאוב עם הבנות, בשביל שאבר אחד יוכל לבאת הביתה.

לירן, אתה נאמן לכל אדם בצורה תמיחה ומסרת שבוחות עם כשאתה כותם, נפצע או נפצע, לעולם לא תיתן לזה להשפיע על היחס שלך לחישהו. תמיד רק את הטוב אתה רואה בכל אדם ותמיד אתה כותם שאנו לוחצים לחישהו בלי סיבה. "לא רוצה", "לא יכול", אלה מילים שאתה לא מכיר, כי אתה טהור מידי, אצלי מידי, קדוש!

התמונה שלך שומד כל בוקר עם תפילין וטלית מתפלל, עם לאחר לילות ריצופים בלי שינה. ועם את התפילה, אתה שושה על הצמן המוחט שניתן בשביל לישון.

כשנלה לירן, שבאמת יד אלוהים בך ואתה בלי ספק מלאך, ומכשיו הכל ברור. בכינו ל -21 שנים ממך, להרגיש אותך, לטעום מימך, לצפת בך ומכשיו יש להוא שיושב שם למעלה, מחיחה מדשה בשבילך. אתה שוכב פה לצד צידורים, כמו בוחפ פומרנץ ואחרי אפולאי. שאת לא איתנו, אל לדידם בטוח מקומך.

תודה לך על כל מה שחימדת אותנו, מצפצפים וכל כך אוהבים, לנצח,

צוות אפולאי.

אבוקי שלי,

יש כל כך הרבה דברים שאני רוצה להגיד לך. דברים שלא אמרתי לך, כי חשבתי שיש לי את כל הזמן שבעולם להגיד אותם, כשהוא שטפיני. הכל נראה לי כאן חלום, שאני לא יכולה להתעורר ממנו. בחלום, אני כל הזמן קוראת בשמך אבל אין מענה. אני מושיטה יד לשבריך אבל אני לא מצליחה להגיע אליך.

הדבר הימיד שאני כן יכולה לעשות, זה לחשוב על כל הטוב שהיה לנו עד הסבר הלא צפוי.

ליור שלי, בכל דמעה צורה ציכרון אחר ממך, ציכרון עם ואהבה, שמצלה צוד דמעות וציכרונות.

אני צוכרת את ההתלהבה, הפעם הראשונה שפגשתי אותך. היית מלא חיים, שיחק בגדו מרוב שמחה.

הדייט הראשון שהיה מלווה בפברים, כי פחדנו להיות לבד, פחדנו מהשתיקה. הנשיקה הראשונה, שרגית שתהיה מיועדת לאור יכל מלא.

שיחות הטלפון שהיו כל כך חשובות, מוקדם בבוקר, בהפריים ולפני השינה. "הלילה טוב" שאיכיתי לו כל יום.

הימבוקים הנאים והאוהבים שלך, שגרמו לי להרגיש כל כך מיוחדת, כל כך בטוחה. באילו מוקפת בעולות צבוהות, עולות ששום דבר לא יכול לחדור ביכן.

כל הפעמים שהיינו נפגשים ומדברים מהלב, עם כשהייתה שתיקה. (המשפט שפחלנו בו לצבי השתיקה - "כששני אנשים נמצאים ביחד ושותקים, זה כי הם מרגישים בנוח אחד עם השני".)

בכל פעם שהיינו ביחד הפולם היה נפלא, הכל היה נפלא ושום דבר בכלל לא היה חשוב. אני צוכרת באיזה צאווה הבאת לי את הגולדה של הלוות שלך, כמה חשוב היה לך שאשמור עליה.

"אבוקי" היה בשבילך בין הדברים הכי חשובים בחייך, ויכולתי לראות את זה לפי היחס הפנקי שלך, בכל פעם שהיית מדבר על הלוות. תמיד קיבלת הכל בהבנה. היית מוותר לעצמך, בשביל שיהיה טוב למישהו אחר. ידעת להקשיב ותמיד, ידעת לאהוב ולהפניק מעצמך.

אני עדיין שומעת את הקול שלך, שאומר לי כמה אתה צאה בי ושהכל יהיה בסדר. אבל אני לא יודעת אם יהיה בסדר ליור, כי אני כל כך מתפפעת אליך, אתה כל כך חסר לי.

בתקופה האחרונה, הקשר ביננו דחק ואני כל כך מצטערת על זה, על כל פרט קטן שהפסדתי בחייך שלך. הלוואי שיכולתי להחזיר את הפלפל לאחור. אני יודעת שהזמן יעשה את שלו והפצע יצויד, ואני יודעת שיבוא יום וניפגש שוב ואני יודעת שאתה אבוקי שלי, תמיד תישאר איתי.

אוהבת תמיד, יאנה.

סבדיה!

מה עוד לספר עליך? אין סוף לדברים הטובים שאפשר לומר עליך. איפה יעד טוב היית, איפה רצק היית, איפה מבר טוב היית. הדברים שלך, שבשבילך כל דבר אתנו, כל שנייה שישבת איתנו, היו כל הזמן בשבילך. בן אדם שכל מוותר עליו מעמו, אלך פעם לא היו נעמים לך הכוונת. אני לא מאמין שאני צריך להגיד עליך בעבר. אין מצב סבדיה, אני יודע שאתה עוד איתנו, אתה פשוט מתחבא לך איפשהו. כאילו עוד רבע מציפה פינה שאלך אחד לא רואה ומציד אנו, היי מבר'ה אני פה מה קרה לכם, אתם לא רואים אותי? אני פה אני עוד איתכם, לא הלכתי לשום מקום אני פשוט מתחבא רבע הפה, שקראה אותך עוד פעם. כולם יודעים את פה סבדיה, אתה לא הלכת לשום מקום.

סבדיה - אני רואה שאנשים צומקים בבסיס, ברכבת, באוטובוס ואני שואל את עצמי, איך אתם יכולים להמשיך ככה כאילו לא קרה כלום. אתם לא מבינים איפה בן אדם צדול המדינה הצאת אובדה?!

אני רוצה לעזור אנשים ברחוב, שלא הכירו אותך, להושיב אותם ולספר להם עליך - על לירן סבדיה. אפילו באצדות אין אנשים כאלו.

אני באה שהיה לי מבר כאלו. ברוים אני לא אשכח את הצוויות שהיו לי איתך - לילה שבטירונות הצלבת שבת ראשונה, כאילו כלום לא אכפת לך. כבר מאלץ כלום הפציקו ממך.

במפסי"ם, שהיית צולץ את כולם במילוב אותי והיית אומר לי: "בוא אימון אני אשפיר לך". היית צולץ אותי ואני צופק עליך: "עשוב אותי סבדיה אני צמור!" ולא היית מוותר לי, לא היית מוותר לשלץ אוב. לילה שיצאנו אחרי 21 יום, אני אתה ונתיב. היכינו בתנה המרכזית, ואתה אומר לו שאתה הולך לקניון לקנות צילדה, ונתיב לא היה מוכן לספפס את האוטובוס. בסוף, ראינו אותך ולפר עם צילדה ביד והאוטובוס בורח לכם. אתה היית כל כך רצוף, לא היה אכפת לך. איך אתה יכול להיות ככה רצוף אחרי 21 יום, היית כלה מילוב.

והניווטים שהיו ביוב, לילה סבדיה, שהיו היינו צולפים בלה. הולכים שעות ומתבדבדים. כל הצמן הצפקת אותי שלא אשכח, תמיד שום דבר לא היה קשה בשבילך. לילה אחרי הלילה הראשון במסכם מכין, אחרי שאני ואתה התבדבדנו ומיפשו אותנו כל הלילה. כל הלילה שומעים בקשר: "מישהו ראה את צפרור מימון או את צפרור סבדיה". לשלץ אוב לא הייתה תשובה ואלץ בבוקר, אני פוצש אותך מצד שני של איפה כביש. נתתי לך מיבוק כלה צדול, רק אתה היית יכול לתת לי כוחות באותו הרצש. לילה במסכם בצב - רק אני ואתה הלכנו ביוב מכל הפלובה. יצאנו ראשונים ואחרי 3 ימי הליכה הצלנו אחרונים. לילה איך רבנו כמעט כל הדרך סבדיה ואחרנו אוב לשני, שבעיים יותר לא

שסרבת את הקשר או תיק אחר, פה לא הפריע לך.

אף פעם לא היינו בריבים עסוב אותך. תמיד הרמת את כוונו, תמיד היית מתחת לאוונקה ולא עשה אותי כך הרבה, שפעת לי במקרים שלא הייתי בריק שפיה, תמיד היית שם הראשון בשביל שפעת. שקבשנו שאני אבוא אליך עסוף שבוע ונקבא ביחד לאיפה מסיבה באמצע שלך. אני רוצה להתקשר אליך ולבוא אליך הבימה, אבל אתי אני נפחד ואומר שפאמי, שאתה כבר לא שם.

כי פעם שאני מסתכל על השם שלך בפיאפון, אני רוצה לגמוף על הכיוב. אני עושה שאולי תפנה לי הפעם, תמיד יש לי את התקווה הקטנה, אבל אני יודע שבסוף בצד השני של הקו, אף אחד כבר לא יפנה לי.

אני לא מכיר בן אדם שהכיר אותך, ואני אציד לו את השם "סשדיה", והוא לא יאייך ויצחק ויספר לי איזו עוויה מיוחדת שהייתה לו איתך.

"איש הברזל" הייתי קורא לך, כי שום קושי לא היה באמת קשה לך. היית כל כך רצוף, סובבת את כולם, שפעת לכולם ולא היה נאמר לך הכא אף פעם.

מי לא אהב אותך סשדיה. היית בן אדם אהוב על כולם, לא היו לך אויבים ואין בן אדם שיכול להציד עליך מילה רעה, בן אדם מושלם. וכמה שנדבר על פה, אף אחד באמת יבין כמה צדול היית. מי שלא הכיר אותך, לא באמת יבין מי היית. מי היה מאמין שהצוות ישתדר בשדיך.

ושבנו שפוד נבוא אליך, ונפשה על האש ביחד כל הצוות בשתדר.

צוכר סשדיה שפעני שקבלנו אותך, שכבת לך שמה מאורגה באביר ונמת לך. אני ושלוי ישבנו איתך שם ואני ושבתי לשלמי בטח סשדיה מנסה להציד אנו - לא, וכאן שנייה, בוא נשב פה עוד כמה דקות ופני כי הדרך, נשבנו באוטו שלך מסתכלים להיפרד. ואתי, קיבלנו את ההודעה שבאו את ההלוויה בשפה, שלא

תמיד אנחנו היינו אלה, שסובבת אותנו עד הכעפיים שלך עד שהכי נראה. הפעם הראשונה שסובבנו אותך, הייתה בעם האחרונה. אתה שוכב לך שם למעלה בתוך ארון, נע עד הכעפיים שלנו. ובעם שסובבנו אותך, לא הרשית לנו להרים אותך יותר מידי, הדרך אל הקבר הייתה קצרה.

ובכשיו, אתה נע לך מנוחת עולמים. שמור עלינו מלמעלה, כי הרי ברור שאתה לא תפקוד אותנו.

תן לנו כח להמשיך בלעדיך בסדיה. תן לי את הכח לא לבכות, שאני מתפרר באמצע הלילה ומושב עליך.

תן לי את הכח לחייך, שאני אומר את השם שלך. תודה שהיית חבר שלי בסדיה.

אוהב אותך, אחיך מימון - חברך לצוות.

לירן,

ביום רביעי האחרון, שיצאנו מהפסיקות האחרונה של הבנות שלנו בלבנון, הבטנו לאחד בשני ומיכאה לנו הפעמה. הפעמה שהייתה ברורה מאליו, כאילו ידענו מראש את מה שמצפה לנו.

מצפה לנו שם בין אביך היקר, אבא שלנו.

הוא מחכה לנו שם עם מצחה ביד. כי כך אופייני למשפחה, כי כך אופייני לך לירן. הרצון העצק הפה תמיד, להנציח את הרגעים המיוחדים של הבנות אני מאוד מאוד התרגשתי, אבל פה לא ידמה, כי פה היה רגע מאוד מיוחד, רגע שהרגשתי שאתה נמצא שם איתנו.

ממש כמו אחרי שקיבלנו את הדב, הכוחתה והסיכה, שכולם מסתובבים סביב כולם, מתארגנים לפני הבלולם. האוריים בזמקים לקדמיים להתכופף. ואתה שם באמצע עם המטוו והחיבוק הקבוע עם חורש. ומוזנו, כמובן כמו תמיד, המתמד של הרגעים - בינו.

5 דקות, 5 דקות שכאילו הכי חצי לקדמותו, 5 דקות שהכי נהיה יותר קלי, הכי היה הרבה יותר בשוט והרבה יותר ברור. אתה בשוט היית שם במצב הרגיל הפה שתמיד קורה.

ואת הכי נמדר לי בבת אחת שכל אחד התפקיד לסדר את הבינוד שלו, לטלפן לאמא ואבא שלו והכי בשוט חצי להיות הרבה יותר קשה, יותר מסיק, פחות ברור והרבה פחות אמיתי.

לירן, אני כל הצמן מוצא את עצמי, רוצץ אחרי הדקות האלה שאתה לידינו. כשאני מסתכל לך עין המיטה, ונצבר בך עומד את הסמידה הכי כך אופיינית לך, שאתה נשמן עין המיטה וקורא סיתון שאני מסתכל עליך, מנסה לנצן שיר חדש שמחדת בריטרה, ואתה מבקש ממני לבוא לנצן איתך. כשאנחנו מצטחמים, ואני נצבר כמה שאתה אוהב את ההנצחה של הרגעים בבנות. שאנחנו עושים ביקניים, ואני נצבר איך אתה כל כך אוהב שמיחון מתקה לכולם, את כל הסולם ואחותו. או שיוצאים למסיבה, כשסוערים שבת בבקניות ביום שישי במלון הבמון, ואחרי פה ישבים בחדר ובוחקים על השטויות שכל אחד עושה, וכמובן אתה עם המצחה מתמד את הכל.

אבל שכשיו, שאני עומד פה מעל הקבר הכי כך טרי הפה שלך, אל כבר לא כל כך קל לי. למרות שהני פה לצידך כל כך קרוב, אבל עם כל כך רחוק. ואני מפחד מפה. אני מפחד, כי אני חושב שבכל פעם של רגע קל אתה בסוף נשאר והסיוט הפה נגמר. ושכשיו פה ליד הקבר, פה יותר מדי רחוק. יש לי בקשה אחת אחרונה ממך, שלא תפלב אותנו אל פעם. תמיד תשמור עלינו. כי אנחנו לא רצינים להיות תקופה כל כך ארוכה בלעדיך, בלי הקול שלך.

אנחנו מבטיחים להיות איתך תמיד, לצבור אותך תמיד, לחלום. את הסרכים שלך, שכל מי שהיה לו נגיפה איתך לחד להכיר כל כך טוב, נישא בשאון. ואת דרכך, אותה הדרך שכיוונה אותך כל השנים, אותה לחדות הבאים.

אני מבקש ממך, שתמשיך לכוון אותנו ולאמת שלנו. וכשאתה רואה שאם למישהו הדברים לא ברורים מספיק, לכוון אותו ולשמור עליו, שיכנס לדרך הנכונה.

מיכל, ג'ון, הדר, ירדן ואביב. אני מודה לאלוהים, על שהצוות שלנו עבה להיות חלק מהמשפחה המדהימה שלכם ולהרגיש בדיוק כמו יעדכם. אנא אל תיפו מאיתנו, כי אנחנו לא ניפה מיכם.

לירן, אני אוהב אותך, מתגעגע אליך ומוכן לעשות את נשמתי בשבילך. כי בשבילך, "אולי פעם ויותר".

שיימן, הברת הצוות

לירן, עלם חן יקר,

כאשר אני שומעת פה ומדברת אליך ועליך, הדבר האשון שעולה בתיכרוני, הן מידותיך הכי כך נעלות נכון, היית תמיד מצטיין הותר תמיד למצוינות, לא מסתפק בפחות ממצוין אך יחד עם כאת, מידותיך הנעלות ואופייך הכי כך מיוחד, הם המאפיינים את אישיותך הכי כך מיוחדת. יש מכתן, ואתה לירן הראשון שמקבל אליך את כל הכריכים עכיה. יש מסך, ואתה הראשון המתנדב לכל מה שכריך. אלך פעם לא מכפה לנס, כי אתה הנס בעצמו. תמיד שואל את עצמך מה התרומה שלי לחברים, לכיתה, לבית הספר, לחיים. ככל שנת יותר, קיבלת יותר.

לירן, היה לי הכבוד להיות המחנכת שלך ואחרונה בסוף יב', שכל אחד הלך לדרכו, אם לצבא ואם לשיסוק אחר, התקשרת אליי ואחרת לי כמילים אלו: "רונית, תודה על כל מה שעשית למעני". אחת מכינים, "תודה על כל מה שעשית למעני". נכון אמנם היית המחנכת שלך, אך את הינוך הכי כך איכותי הקנו לו הוריו, ואת אישיותו הכי כך מיוחדת, עיכבה לו משפחתו האוהבת והכי כך תומכת, ולי נותר ליהנות מכל כה.

לירן יקר, נהניתי לשוחח איתך, להיות כחברתך, ללמד אותך ולראות את הגיוך הכי כך מצטיין. אחת מכינים, אני נהניתי מכל כה ולירן מתקשר לומר לי תודה.

כי כה אתה לירן. תמיד אכל תמיד, בואך לתת לשומח מולך הרגשה טובה וכבוד מרכי.

לירן, עלם חן יקר. אני נפרדת ממך אך אני רוצה שתהיה סמוך ובטוח, שכמותך המיוחדת והנפלית תלווה אותנו ואישיותך הכי כך איכותית, תהווה כפי שהיוותה עד היום, דוגמא ומופת לדורות הכאים.

נוח לך כשלום עלם חן יקר, נוח לך כשלום.

רונית פניאס, מחנכת יא' - יב'.

לירן היקר...

אני לא יודעת מאיפה היית לי הזכות לכתוב לך, הרי אנחנו לא מכירים... אבל אני מוכנית, כך יהיה...

לפחות לא אדע אם הכרתי אותך. לפחות לא אדע אם עשית בשבילי משהו, אנשים הרי נוטים לשכוח דברים טובים.

אספר קצת עליי. קוראים לי שיר לניאדו, אני גרה בשאר ישוב. כרגע מפקדת בגדוד השומר. בזכות כפרות מאוחרת, יצאו אלי 12 נסיכים שלייהם לא פשוטים. שאלי פעם לא ידעו מהי הצלחה, מהי הבנה, מהי רגישות, מהי אהבה ומהי נתינה. לצוות כך, בגרתי לקרוא על שמך - צוות לירן, הצוות הראשון שלי!

ביום שישי האחרון נפגשתי עם אביך, כדי להבין מיהו לירן, הרי לא הכרנו לפני. במילים מאוד ברורות אמר לי, "אם אספר לך רק יהירות". אך הוא נתן לי ספר, הספר הכי טוב שקראתי כבר הרבה מאוד זמן. ספר מלא רגשות, מלא דמויות, מלא מילים, מלא דרך ארץ, כל כך רגוע, מלא שקט, בגישות, מלא אהבה.

בעלך מהדפים בכיתי, {והרי אני לא בוכה אף פעם} בעלך בעלתי, בעלך התרגשתי ובעלך פשוט התאהבתי. אני מרגישה פספוס אמיתי שלא הכרתי אותך. לא יודעת איך להסביר את זה, אבל מרגיש לי שהיינו צריכים להיפגש. יש בך כל כך הרבה דברים שיש בי, וכל כך הרבה דברים שהיית רוצה שיהיו: בגישות, מן השקט הזה, הבנה ובגרות. פשוט מרגיש לי שבזכר הכרנו. בא לי להרגיש אותך, בא לי לשמוע איך אתה מדבר, בא לי לראות את הגיוך שלך, איך אתה אוהב ואיך אתה מתבייש. אני לא יודעת איך להסביר את זה, לא יודעת!

אני פוחדת את הצוות הראשון שלי, אבל אני מרגישה בטוחה ושווה ורצופה. וזה מוזר, כי אני לא כלו. זה רק אומר לי שכל בחירה נכונה, כי אתה תהיה שם איתי כעלך מעלה!

יש כל כך הרבה דברים, שאני לא מצליחה להסביר ופוחדת להרגיש, כי אולי אין לי הצכות.

"האון אנשים איבדו האון אנשים מאלי... כשם אנחנו איבדנו מאלי, כי פרלה מלחמה ובשה בינלים והכל הפך לייתי יותר, אבל אדיש ומי המשפחם שיוטט במה שקרה לנו קודם... ואלי פעמים ידענו אהבה מאלי, זה לא שלא ידענו, ואלי פעמים בעלנו, המשכנו לחלומות אחרים, בחרנו ושבנו. בכרנו אבל בשקט". {מעלי "אם יש בן עדן"}.

מאלי לאחרי לירן: "אם תוותר עכשיו תוותר תמיד".

שיר לניאדו, חוות השומר.

לירני

מי היה מאמין שאני אכתוב דברי פרידה. רק לפני שבוע דיברנו וקבענו להיפגש ולדבר על עוד שטות, שבו רק בדקנו אחד אצל השני שהכל בסדר. הבטחת לי שנשב ונשוחח פנים. דאגת לי בסך הכל. כל יומיים היית מתקשר, בודק שהכל בסדר, דורש לשלומי ואומר לי שמשפחתך, שאתה מפסיד את האקשן.

הבטחת שתבכה לי אחרי השחרור, שנקיים ביחד בחו"ל. כל כך שמחת שקיבלו לי את השירות ומחיד אמרת שטוב, שכבה "קטיו מוקדם יותר". תמיד שהייתי חוזר מהבסיס בטירונות, הייתי מתכה לך ואתה היית מציף עם הילוך הקבוצה ומחבק רצק רצק, ויחד היית לוקח אותי לשחק כדורסל, המשחק שבו כך אהבת. רץ במגרש כאילו אתה לא שייך בכלל. לירני, מאוד שהכרתי אותך לא הפסקתי להתפעל ממך, מהטוב שבך, מהבנאדם, מהיושר, מכח הרצון, כל יום שעבר אהבתי אותך יותר ויותר.

לפני הבסיס, היית לוקח אותי לריבועי לירדן, ופשוט ברחת לי לקפוץ למים מאריך בקור, בשמש, בלילה. יום רביעי התקשרתי ואמרתי שאני בדרך לשרשא. כל כך שמחת שניפגש, אבל הבנתי מאוחר בשמעיים. הפסדתי את הביקור האחרון אצלך, בשמעיים.

כל כך היית צאה בבוסק פומרנץ ובאורי אפולאי, ומחיד דיברת וסיפרת על צבורתם. בחיים לא חשבתי שאני יגיד כמה דברי, אבל אתה עם השניים שכל כך הסרבת שכשיו.

לירני, אתה מאוד חסר לי ואני מנסה למצוא איך אני יכול להמשיך את החיים בלעדיך, בלי שתתקשר אלי ותשאל מה קורה, בלי שנשב בדשא ונוכל את הסוכה של אמא שלך, בלי שתחבק אותי רצק רצק כמו שרק אתה היית מחבק ואוהב.

היום, אני מתגיל להבין שאתה אולי בשבם מלאך, שבא לעשות רק טוב למי שהכיר אותך.

אני אוהב אותך כל כך.

אבא, סהר מולי.

עסקיה...

"אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו".

אתה הוא אחד מהאנשים הבודדים, שהצליחו להפריך את נכונותו של פתגם זה. רק ממבט חיצוני שלי, היה אפשר לראות איפה מן אדם אתה, ואז היה קריך לבחון את הדפנים שבך, כדי להבין שטמונה בך מן מפלה אלוהית שכזו, שאין בה שום טיפה של רע, אלא שילוב של תכונות מאוכזות כמו של שוימים ונבישים מהמקרא. הייתה לי תקופה נהדרת של 3 חודשים יחד איתך, כולל מסע פרידת הטירונים שלנו בנגב. בשם המפקד, אליו השתייכתי בתפקיד הסרס"פ, אני יכול להגיד שאתה המ"כ שהכי אהבנו מהמסע, שאיתו השברנו את רוב הפעמים הפנוי שלנו, שעמך לך היה מעט מפה בגלל התפקיד הקשה שביצעת.

ואז נשכח אל פסח, איך הייתי מצחיק אותנו בתמימות הפל שלך, בשעות הכי מאוחרות והכי מוקדמות של היום. אני לא אשכח איך בוקר אחד, הצבתי מאורגת הבוקר אחרי שהכנסתי את הפרובה לחדר האוכל, והבאתי איתי קרואסונים ושוקו לשתייה. הגעתי אותם על השולחן בחדר המפקד"ם ומצאתי לישון. ואתה כמובן, אחרי שישנת בקושי שעתיים בלילה (כמו כל לילה), ועכשו פתאום לאכול לא היה לך, נכנסת לחדר המפקד"ם שכאשו בכל פרובה "תקינה", אחוד להיות מצחיק המטומאים והצ'ופרים והפינוקים. הסתכלת על האוכל שעל השולחן, ואלף הסכת אלי מבט תמים כפה והתבאסת להסיר אותי. אבל אני הבנתי בך נכון לחדר, ובפיתי שליך מההתלה בחלי עין לראות מה תעשה.

ידעתי ב - 100% שלא תיגע באוכל בלי רשות, רק בגלל שפה אתה. ואלף מיכיתי שתיגע בצופי, כדי לשאול אותי אם תוכל רק לטעום ופה מה שקורה. כי אופי כמו שלך, הוא כן כך שקוף ובפוי. ואיך אפשר היה לסרב לשאלה שלך: "שוקו, אפשר לקחת קצת מהשוקו והקרואסונים?" עם היוק הקטן הפה והחניחות הפל.

מצחיק לישון עם עניים עצומות, אלך פה פחוד מהיוק שהשארת לי, שכל פעם שאני שומע את שימך מיוק פה עוזה בגלל מקרים כמו אלה, שיוע יום היינו עובדים איתך.

"נפכוד ולא נשכח" - בשמי ובשם כל המפקד"ם.

שוקו, סרס"פ - פרובה ה' נוב' 05.

אפי, רס"פ - פרובה ה' נוב' 05.

יצחק, א' קודקוד - פרובה ה' נוב' 05.

אריאל, ב' קודקוד - פרובה ה' נוב' 05.

אורי, חופ"ל - פרובה ה' נוב' 05.

לאפקד לירן,

לירן, אנחנו לא מאמינים שאנו יושבים וכותבים לך. אנו מצפים שכל שנייה תביא, ונתפורר מהעולם שאנו נמצאים בו. אבל נדמה שהעולם הוא לא המציאות, וכנראה שההוא שם למעלה רוצה אותך קרוב אליו, כי רק אנשים כאלך ראויים להיות קרובים אליו. אנשים שהלב שלהם אף פעם לא נאמר, והרצון שלהם להסניק ולתת מצחם לאחרים הוא בלתי פוסק.

מי כאנו יודעים, שכל הצמן היית בלאג שרק יהיה לנו טוב, ורק נשתף, ורק נשאל להיות מיוחים טובים יותר ותמיד היית אומר לנו שצה לא בשבילי המפקדים, שצה מתוך בלאבה לנו.

לירן, אנחנו נזכירים את המסרות שהיית בדפק מאחורה "יאללה כבר יותר מהר, אל תוותרו לצמכם" אלו המילים שתמיד הוציאו אותנו מהכאב והסייפות, ונתנו לנו כח להמשיך בכוחה טובה. מילים שהיית אומר ברצחים קשים, והיו שלפרות לנו להתצבר על מכשולים.

תמיד היית בלאג צם לצריכים הקטנים של כולם. צם אם להקשיב לבעיות של אנשים ולפתור אותם או סתם לשבת ולשוחח צם אנשים שהיה להם קשה. המטרה שלך הייתה, לצזור אותם כמה שיותר קדימה.

לירן, אתה בשיננו דמות להשרצה כובר וכמפקד. אנו רואים בך אדם, שלא מכיר את המילים "לוותר", "לא יכול". אדם שמכיר רק את המילים "מצוינת" ו"כח ריצון". ומהיום הראשון שהיית איתנו, בלאצ להכנים ולהבדיר בנו את הנפיסה שלך והבישה שלך, שהם היו הציים שלך.

הייתה לך בלאמא אישית מצוינת, וכנראה שגלך מהם בדרו לתוכנו צמוק. לירן, האהבה וההשרצה שלנו כלפיך לעולם לא ישכחו מאיתנו. אנחנו מאמינים שהמקום אליו הצלת, הוא המקום שרק מלאכים נמצאים בו. מלאכים ששומרים, ונלחמים כח ולמען לאנשים שומטה, שהם אנחנו, האנשים שאתה אוהב. אנחנו בטוחים ומאמינים, שאתה שומר עלינו מלמעלה צם היוק שלך, שהוא שובר כל קושי ומכשול.

לירן, תודה על הכל. הלוואי ונצם אנחנו נזכו להסניק מצט מימה שנתת לנו. אוהבים ומצריצים צד אין סוף, בלות אבירה, הבלות שלך.

שלום מדר ווואב קפטה.

לירן.

בלי דיסטאנס, בלי המפקד, פשוט לירן. ככה רגיל.

כנראה, שפה מה שהשאיר עלינו את הרושם הכי רציני. פה מה שנרשם לנו לאהוב אותך, מה שהבדיל אותך משאר המ"כים ומה שנתן לך את ההצדקה "לנוח" ואמיתי.

בשבוע הסמכת פק"לים, רגיל להיות מטורפים כמוך. במד"ס המפורסם בשטח 100, הפגזתי שיום אחד ארוץ כמוך, בסגיד ארצה להיות מ"כ כמוך - שכולם אוהבים. אבל אני יודע שכמוך אין עוד, ואם לא יהיה.

ההוא שם למעלה, לוקח את ההכי טובים בצמנים הכי לא צפויים, פה מה שתמיד אומרים. אבל במקרה שלך, פה הכי נכון.

המ"כ הכי טוב, הבנאדם הכי טוב, {אני לא אשכח לך שהכרעת אותי לשבת במקומך באוטובוס ונשארת לשמור} וכמובן לומם ברמה הכי צבועה והכי טובה.

תשמור על עצמך בבן עדין ותדע שאנו ממשיכים להילחם על המדינה, כמו שהינכת אותנו.

תהיה מנוחתך עדן ונצכור אותך לעד.

צוות אבוהב, מגדקה 3 נובמבר 2005.

לירן,

הכרנו כולנו לפני כמעט שנים, התבוננת בנו עם מיוק צדוק והבעת את עצמך - לירן מסדיה מקרייית שמונה.

מאותו רגע ידענו כולנו - מבר שכפה הוא לכל החיים, ובכך נקשר קשר עמק בין כולנו.

ביולין יהד קיץ שעם באוניברסיטת ת"א. בעקבות, לחדנו ובברנו חוויות, שעד היום מעלות מיוק ושמרות עליו כמו בדק.

זוכות לבנים הפברנו ביהד בחמשבים, בחדרים ומחיד היית אותו לירן - עם מיוק ענק ותמימות שובה לב בפניים. תמיד עם עט בשוק, מוכן לצייר ולהקדיש לכל אחד ביור או קריקטורה.

כולם אומרים, שהיית האדם הכי בנוס ופניו - אחד בשביל כולם. וכך עם אנחנו יודעים. יודעים וגא מפכלים.

בבבא הלכת לקרבי, כי כך מולכת ובפה האמת, לעת מעצמך למען האחרים. קודם כל כולם - אח"כ אתה. יהד מיוחד שכפה, שמספיק היה מיוק אחד עם פנוק כדי לעזור לאחרים למייק ולעשת שיהיה טוב.

איך מוסדים לחבר? אדם אהוב? שנתן את נפשו בעיו 21. 21, כל כך בסיר...

כשנודש הדבר, נקשרו צורתנו בשניה. הלאחדנו כולם שוב מכל קבוות הארץ, והפעם לא עם מיוק - עם דמעות בדונות.

לירן, מבר אחר, כי אם היה בריק יוסקר עליך ולאחר - הוא היה מבייר לב ענק ואדום ואופטפי וכותב באמצע בצדוק "לירן".

אם היה לנו רגע אחד נוסף אחד, רק אחד, היינו שותקים. שותקים ומחבקים אותך חצק, כל כך חצק. כל האחבים, והדות שבפולם, לא יבליחו לכסות עם נפש כה טהורה ואצילה ונפרצת מקומך כעת לבידו של אלוקים, כי שם מקומם של מלאכים.

אוהבים ומאוד מתגעגעים.

שמור עליך. מבר, מייל, צ'בור.

מחנה א', אוניברסיטת קיץ לנוער, 2001.

לירן,

אמא שלך התקשרה וסיפרה על הספר שפרסמת לצבורק, אמרה שמציינים 10 שנים... הסתיימה השיחה ופתאום פה נפל עליי, 10 שנים, 10 שנים בלעדייך. עצרתי הבייתה וישר הוצאתי את רוב מהדברים שכתבתי ושמרתי לאורך השנים. אני יושבת, קוראת ולא מצליחה לעכל את הדמעות, התחושות מלפני 10 שנים, 4 שנים... כולן חופרות, הציכרונות וההתמצות, הכל מציף וסוגר אותי לאיפושהי מפרפורת רגשות עכומה שאם לא אשתוט בה אתקשה לצאת ממנה.

לאורך השנים הייתי מיבת להבין מה הדרך הנכונה עבורי להמשיך הלאה, אתה מהאירועים שהיה מאוץ לי להיתקע ולא להתקדם בכלל. ובאמת, לאחר למעלה משנה של חוסר שינה, בכי ורגשות אשם הוטחתי לקבל את הטוב שהיה בך ורק בכה להתמקד, ורק מצה להתקדם. לקח המן אך לבסוף הצלחתי להתקדם ולתת לאובדן להניח אותי הלאה. מישהי אמרה לי פעם שאנשים נכנסים לחיינו כי יש להם תפקיד מסוים, כן בטמן שהייתי מציירה אותך לחיי היום! אני מאמינה שכניסתך לחיי ולאחר מכן עזיבתך היו על מנת שאגיע למקומי היום.

לאורך השנים בשקבות שיחות או אירועים אישיים אני חושבת עליך, על כמה שאתה חסר וכמה הכאב לא באמת עופב, וכלילה שפה לא משנה כמה שנים יעברו.

בימי ציכרון וימי הולדת אתה במחשבות שלי לאורך כל היום, אני בשוט לוקחת לעצמי רגעים אלוכים להיעכר בפנק, בתמונות צופק, בדברים שפשינו או אמרנו, אני מתוויכה שאלו הימים בהם אתן לך את מלוא תשומת לבי, שאלו הימים בהם אני מסכימה לתת לך לטלטל את יומי ואת מצב רוחי.

אני יכולה לספר על אותו לילה נוראי שטלטל את חיינו אבל אני לא מוצאת סיבה לעשות כאת, אני בטח יודעת שכל אדם שהכיר אותך יספר כמה בדות היית, טוב לב ופשוט מדהים. אף אני בוחרת לספר על מה שהיה בינינו עוד בחייך, היינו כמו שמספרים בסרטים, שני חברים טובים שברים אחד מול השנייה, רק הדשא הפריד בין חדרי הישינה שלנו. כדי להיפרש היינו מסמנים אחד לשנייה דרך החלון או מציפים את מחתת לחלון וקוראים אחד לשני. היו לילות אלוכים של סרטים בחדר, ישיבות אלוכות עד הבריאה במרפסת בירק וקיפוץ הישיבה רק כי אחת האימהות הבכירה יצו שכבר בוקר. הכול היה כל כך פשוט אתך,

טוב לב שלא ניתן אצל אנשים רבים בעולם, ביטחון מלא בחבר שיושב איתי,

בלאת היית פשוט חברות אמת!

לירן, אתה מלווה אותי עד היום ברגעים הנשובים שלי ויי. אני מנשבת שאנו משנה כמה אדם מנסה לשכוח את הרגע בו קיבלו בשורה כה מרה, הרגע הנה נשאר ומלווה אותנו עמוק ורחב. שאלות רבות נשארות לנו פתוחות, מחשבות מלוות לאורך השנים על מה היה יכול להיות ולאן היה אפשר להגיע, אך הן מציפות ולאחר כמה רגעים לומדים לשחרר אותן לדרכן מאחר והתסקלות במחשבות האלה לא תקדם... אני מצטערה שעדיין להסתיר את עצמי במחשבות על מה שהיה ועל מה שכנראה לעולם ולשמר ממך.

שי

לירן,

אני שמח לדעת שאתה כבר לא כאן. כי הציפורנית שלי מאז כ"כ טריים. אני מרגיש שאני עוד יכול לעשות בך, בשיפור המקורכל שלך, ביריים הבשורת שלך. אתה כן כך אמיתי, ואני לא אשכח איך לפני חודש בסיבוב בכפר צעדי שהתוטע לשעות קצת, ביבקת את כולם כי כך חפק ושם כן כך הרבה עוזמה, כמו שרק אתה יודע. הלב הבדוק שלך, לא מפסיק לתת אהבה לכל שבר. לפני 15 שנה, נפגשנו בשפם הראשונה בבית ספר במטולה. הייתה לי פבות שנקית לחמוד איתך בכיתה. ושם כשבכיתה ו', נפרדנו, המשכנו להיות ביחד - אם פה במכבי מטולה כשגי חבאי פינה, ואם פה סתם בחסיבות שאנו מאחרים אחד את השני, ומשוחחים פשרים. והנה הגיש פאן הפבא, ושוב הדרכים שלנו מצטלבות. והנה אנחנו באותו מחנה, באותה יחידה ובאותו צוות.

אני חייב לך כן כך הרבה. הרי אתה יודע שברגעים קשים, תמיד היינו מחפשים אחד את השני ומחזיקים להרוץ חלוות מהילדות והשיניים שלך דוקות, כי פשם שקפכרים באנשים ובחלוות.

תמיד שכולם היו הולכים לישון, הייתי מדיק לך ואתה לפולם לא היית אומר לי שאתה עייף או שאתה רוצה לישון ואין לך כח. והשיחות שלנו היו נכנסות לחילה, שאתה במיטה מפל, משחדל בכל הכח לא לנוח בשביל לא לאשות רעש לאברי'ה שנרדמו.

לירן אל חדאג, ההורים שלך חפקים והמשפחה המופלאה שלך, תופסת את המקום שלך בצוות בשיעת הטלפון האחרונה שלנו, יום לפני שכנסת לשבנון, סיפרת לי כמה שאתה דואג להורים שלך, כי הרי יודע שאומנם הם בחאוחד אבל כי מחשבותיהם מופנות אליך.

המסלול האורך שלנו ביחד לא נגמר. אני יודע שאתה ממשיך לרוץ מפיונו כמו שתמיד ריחפת בשבילי אתה עדיין "אסטרו", אסטרונאוט שמרוץ בחלל ושומר עלינו מלמפלה.

סעדיה, אתה היית הבן אדם שפבר איתי הכי הרבה בחיים. אם פה בבית ספר, בכדורסל, בצבא, בנסיעות ואפילו בקבית שהיינו תמיד במרובים רבים ביחד. שלא תחשוב שאני לא יודע שיכולת לפקוץ אותי, אבל פשוט לא רציתי, הפדפת תמיד להיות חבר טוב לפני הכל. לחרות כי פה, אני שמח ומאושר שהייתה לי פבות להיות איתך, ואני משתדל לא להיות עצוב כי אני יודע שאת פה לא היית רוצה. אתה השארת לנו המון, ואני מבטיח לך שנמשיך ללכת בדרך שלך ובנוחות היחיים האין סופיות שלך. היוק והמבט שלך לא יוצאים לי מהראש. תמיד אחרתי לך שאני יודע שבעיני 07, אני אחצא אותך מסתובב בקרייית שמונה עם סוכריות בכיס, ומחלק לילדים קטנים כשאתה מאושר עד אין קץ. אני בטוח שאיפה שאתה נמצא עכשיו, אתה ממשיך לפשות מפשים טובים ולשמח את כולם. אני אוהב אותך, מתפצפ אליך ולא מפסיק לחשוב עליך. ושוב לי שתדע שאנחנו חפקים וכולם ממשיכים לשאוב ממך כח.

אוהב נצח.

לירן,

אנו רוצים להודות לך מיוחד בשבילנו, כיוון שעזרת אני רוצה לפרוד ממך. אתה מי שנשמע עמוק בתוכנו, איין משכמו ומעלה. השארת מקום, מקום שרק אתה יכולת להשאיר.

את הכאב והבדידות בלעדיך, רוצה ניתן לתאר במילים. אנו בריבים יחד עם הכאב והתהום שנפערה בנו.

מדהים עד כמה כל תכונה שלך, כל צעד, כל מילה, נבעו עמוק מתוך הלב. אני מנסה למשוך עוד תכונה שהיית אצל שהייתה לך, ואני רוצה מצליח למצוא.

רק מעטים מאוד ואתה ביניהם, בכו רחמות כל כך צדקה של תכונות מיוחדות - שמחת חיים, טוב לב, אהבה, אומץ לב, בנימוס, ישר, נדיבה עשם נדיבה, אכפתיות, התמדה, יצירתיות, כבוד לעבודה ואתה בעבודות, השתמשת בכל התכונות בדרך הטובה ביותר, כמו שעשית בכל דבר ודבר.

המצוינות הייתה דרך חיים בשבילך והלכת עד הסוף.

עם בקיבב בצער להיות ביחד. לירן, אני מצטער אליך מאוד. כל כך נהניתי לספר אותך, לשבת ולדבר איתך, היית מיוחד ומדיין אתה מיוחד. תמיד התגאינו בך בכל מקום, ותמיד נהיה גאים בך.

הייתה לך אופציה אחרת, אבל אתה בחרת תמיד בדרך הקשה. מותך המחיש עד כמה הגיים שבירים, והכל הוא כאני מאוד בסוף. אתה מילאת את ייעודך בסוף הדרך, ואנחנו נשארנו לתהות מהי תכלית הגיים בלעדיך, אף אין תכוף כך.

לירן, אנחנו אוהבים אותך אהבה עצמה, ואתה מי שנשמע בכל אחד ואחד מאיתנו.

תשמור על המשפחה שלך, ותדאג לחפק אותם בדרך שלך.

אני יודע שאתה יושב למעלה עם סבא מביב, והוא שומר עליך ואתם בטח יושבים וצוחקים שם למעלה.

תהיה מנוחתך בעין עדן.

דודך שמעון ומריקה סויסה.

לסעדיה...

לפני שהצטרפתי לצבא, תמיד מה שהטריד אותי פה איך יהיה המפקד שלי. אם הוא יהיה צדוק, קטן, דוגמא, מדבים וכו השאר...

מהרגע הראשון שפגשתי אותך, והדגמת לי את יכולותיך הפיקדית והאנושית, ידעתי שדאגתי הוסרו מהלב.

תמיד ברגעים קשים, בכי שפה ובכי מצב, ידעת לבוא אלי ותמיד אותי בחוכמה ולהביד לי "פה אתה נמדד, דווקא שקשה" והמשפט הפה, הולך איתי מאותם רגעים בטירונות ועד סוף הפוסט. לירן, היית הבאווה שלי. היתי רק, מספר לחברים שלי על המפקד ה"אגוזניק" שלי, שהוא לא סופר שום מפקד לא משייט ולא ממטכ"ל.

אני לא אשכח בגייס, איך בשבועות שטח היינו יורדים מהטיולית כולם "שפוכים" ורק מתפשים לישון. ואתה עם ההיפראקטיבית הבלתי נפסקת שלך, והניצוץ בעיניים שלך מכל דבר שאתה נוגע בו בוחק לנו, "יאללה להתעורר פה שבוע שטח, להיכנס לראש של שטח". ואמנון, ישר בלי לאבחל יותר מידי פעמים באוויר, הפיקוד כדי שסעדיה יהיה מרוצה מאיתנו.

הייתי כל כך אוהב להרגיש אותך. הייתי מוכן לשבור גלקים בגוף ב"בגיים", הפיקוד שתהיה מרוצה ממני, והתוצאות באו ליידי ביטוי תמיד בפה, שהיית מספר לכולם איך שבו מתגלגו ומתפלו מצחוקים. גדס ותמיד גדס, שהכי אבן הכי, היה גלק מדברים שפשית ואמרת כל דבר שגגתי בו והשקפתי בו, פה תוצאה מההדגמות הבלתי פוסקות שלך ומהשיחות שלך. כל כך אהבתי אותך, כל כך התגאיתי בך.

פופר סיפר לנו בטירונות על הנופים של הימידה (פומרנץ צ'ק), ותמיד היה מראה שהקשר בין הנופים, הוא שכולם בלי יוצא מהכלל, היו אנשים מדהימים ולגל היו אנשים שכולם אהבו וכולם הפריכו. ואני ידיד לך את האמת, פה כל כך מתיק לי ופה כל כך מפריש לי, כי אני כל כך רוצה להיות כמוך וכל פעם אני ריק מנסה לפשות פוד צעד ופוד צעד כדי להגיש ל"רמה" שלך.

"כשהגלים מתנפקים הנפקים מתגלים", פה המשפט שרודף אותי ויימשיך לרדוף אותי עד סוף מסלול ועד סוף היימ, רמה המשפט הפה נכתב עליך.

תמיד ברגעים קשים, היית שם בשבילי ובשבילי הבלות וכואב לי ממש שלא היינו שם בשבילך...
היה לי את הכבוד ואת הבאווה להיות פרק בגייך. אפכור אותך בכל אשר אלך. את הגולך הבישן ואת ההתפקשות על הפרטים הקטנים, את הדאגה ואת הגישות בלהשלים את המשימה.

ממני בכבוד ובהערכה, גומר שבו, בלות אביתר.

לירן היקרה,

דבר ראשון תודה. תודה על כל שנייה שהיית איתנו במצעד. תודה שהבנת, תודה שהסברת, תודה שהיית דוגמא אישית, תודה שהיית פתוחה, תודה על הכל.

שמספרים על אנשים תותים, מספרים עליך. וכמה שהיכרנו שאתה תותי, עוד לא ידענו טיפה מהדברים הנוספים שהיו את זה, עד כמה דאגת לנו, עד כמה רדית שקדנות והצלחת.

הצלחת להשריש בנו את הטוב שבך, את הפרפקציוניזם, את המקצועיות, את האיכפתיות, את האחריותיות ויותר מהכל את הנאמנות, שבכל שהכרנו אותך ידענו כמה היא עצומה.

אנחנו כואבים ועדיין לא מאמינים.

בטוחים שהשמור עליכם מלמעלה, ושוב תודה.

רון וליבה מצוות אביתר.

סבדיה...

מוקדי לתשוב וכתוב עליך בלשון עבר, להיכבי באיזק התמידי שמונע לך על הפרידק כי הצמן.

ביום מהישי בערב, שסיפרו לנו על הלוויה, על מה שמדובר בדוות שי נובמר 2003 מפוצה ב', בשוט שברנו שם שם מוומני הדוות.

באופן מוקדי שהבשנו לסבדיה, בשיא התמימות אמרנו שמה לא יכול להיות אמה, כי שום דבר לא יכול לפבוש בך ובאיזק שלך. וכבה נקבור אותק, סבדיה עם אותו מיזק שבו כך אהבנו.

אנחנו מסתכלות על התמונה שלך, ומה בשוט לא נקלט. לא נקלט שאתה לא איתנו יותר.

תמיד שמספידים אנשים, אומרים שהם היו טובים ומיוחדים, אבל מה בשוט כי כך נכון עליך. כמה טוב לב, מנוחס וכנוע.

באותו יום מהישי, ביוינו שוב כמה חוממים שפגשו בקריב. מה כמו לאבד את, מישהו מהמשפחה.

משפחת "אזולק", מחבקת אותק תמיד ואת המשפחה שלך, שבמ חלק מאיתנו.

תודה שהבאת עליינו בכבוד.

בכאוה ואהבה ענקית תמיד תמיד,

בנות הימידה הבאות

לירן.

"לירה", אני יושב פה ומושב עליך. רציתי להגיד לך לפני הכל, שאני מתנצל ואוהב אותך מלא.

"לירה", היית בשבילי יותר מאח. אני עוד לוכר איך היינו יושבים ולומקים, ואני מרגיש שאתה עדיין פה איתי לצורך מהבדיחות שלנו.

לאחרי ממך המון "לירה" אם לה איך להיות רגוע ושקוט בפנמי כשאני כותב, איך להיות נמוך ורכוש וסבלני, עם כשהם אלה שלא היו בסדר.

היית אדם מיוחד, אהבת את הטבע ואת ארץ ישראל. באנת תמיד שיישמרו על הארץ נקייה ואפילו לפעמים, היית מרים לכולך שו אחרים. אהבת את כל בעלי החיים והתייחסת אליהם כאילו היו אנשים רגילים. אתה הבנאדם הכי נ שפגשתי. תמיד היית עושה עם כל אחד מה שהוא אוהב לעשות, עם אם לא התאים לך באותו רגע. באנת שתמיד יהיה טוב ושלום בין האנשים והאחרים, עם את אתה היית נפגש מפה או לדיק להקריב מפנמך. תמיד גילקת הכי עם כולם. לפולם לא הפסרת מאיתנו דבר, מפולם לא שיקרת לאנשים, עם אם אלה היו סתם "שקרים לבנים", שהיית לדיק לשקר כדי להימלט ממצב לא נעים. תמיד הפנפת לוכת בדרך הישרה, תמיד האמנת שאם תהיה טוב לכולם יהיה לך טוב, תמיד נתת מפנמך לכולם. אני עוד לוכר בלילות כשלא רציתי לומד, היית מכריח אותי לבוא אליך ולשבת עד השעות הקטנות של הלילה. ועם כשידעת את הלומר ולא היה נמן, לא התקדמת קדימה עד שלא היית בטוח שעם אני יודע.

"לירה" אחי, תמיד אמרתי לך שיש לך לב פהב ברזל וטהור. מפולם לא יכולת לשבת ולפעמים סתם לבלוק עם אנשים או מבירם. ועם כשישבנו כל המבר'ה והיינו מסתבכים אחד עם השני, היית כותס ואומר לנו "היי תפסיקו פה לא לפניין". אלף פעם לא היית שותף לפה. לפעמים, עם שהיינו יושבים רק אתה ואני והייתי מספר לך עם משהו שמישהו עשה לשנינו ולא היה בסדר, היית אומר להפסיק, שאתה לא רולה לשמוע ואיך שהוא היית מוצא צרסה, שבה אפשר להבין את הבנאדם הפה. פשוט תמיד היית מיובי. אתה אחד האנשים שאחוד השפיעו עם מ"י והשפעת טובה!! מיד באנת שלא אפשה שטויות, ועם כשפשיהי היית מסביר לי בלד שטפיהי והפסקתי עם פה. "לירה", תמיד כשהייתי יודק הרצתי בטוח ומלן. תמיד ידעתי שאיתך בסוף יהיה טוב, שפעוף איכשהו נסדר ונלים לאן שנדיק. פשוט ידעת הכי מהכל, סמכתי עליך בעיניים עצומות אילה שלא היינו.

אני לא אשכח לפולם את הטיולים המונפלים שלך, שכבה סתם באמצע היום אלנו יושבים ומתויטים לפנת לפלות עם אופניים ופשוט לנסוע. תמיד היו לך רעיונות מיוחדים, תמיד היה מעניין איתך, תמיד מצאת איפה לסוק לפסוק בו או משהו לפשות. ועם שהיינו ישנים יחד באחד הבתים ולא היינו פושים כלום, חוסר המפש איתך והבטלה היו מהנים, כי היית משרה איתו תחושה של רוצה וענינות כלו. עם כשהיה לחוץ, ידעת להירגיש עם היולך המיוחד שלך והמילים הקבועות שלך

"אל תדאג יהיה בסדר".

אני זוכר את השיחות הארוכות שהיו בלילה, כשהיה לי קשה ובכיתי. תמיד ידעתי שאפשר לפנות אליך בכל עת ואתה עם כשהיית עסוק בדברים אחרים, היית מוצא את הזמן ומרגיש אותי. היית אומר לי עוד רגע, אחרון תמיד נהיה ביחד ומחבק אותי חיבוק חזק.

כל כך הרבה תכננו לעשות ביחד אחרי שתשתחרר, כל כך הרבה עם שבירון ביחד - הנסיעה לאוסטריה, ריוון, הטיולים שהיו, הישיבות במרפסת עם הדה עד השעות הקטנות של הלילה,

השיחות בירדן והבדואלה כאלה, שבה נהיינו מאוד, את התקופה של בית הספר, שאני אסיר תודה לך עליה עד היום ובחיים אני לא אשכח לך אותה. אני יודע שרק בזכותך המשכתי ללמוד וסיימתי עם בגרות.

אתה "לירה", הבבר שתמיד הפרעתי ותמיד הייתי משתתפן ומספר לכולם עליך. הייתי מראה לאנשים תמונה שלך, ואומר להם תראו איזה יפה ומחק הוא. הייתי מספר להם שאתה לומד ב"אזולי", ומתאמה בכדי שאתה הבבר הכי טוב שלי. היית אלופנו יותר מבן בית. ישנו ביחד, אכלנו ביחד, בקרנו ובכינו ביחד, היית יקר לנו מאוד. להורי כאל בן לי יותר מאח. היית סוג של יוד בהב, במה שנשמע בפשוט הבלגת, ואת כל ההבלגות שלך כאשכן שמרת עמדתך ואלף פעם לא סיפרת לאף אחד. היית בעוד בגילות צבהות, שלפעמים היינו מציקים לאחב, שאני מנסה להכריח אותך לספר על הדברים המיוחדים שעשית לאחרים. וכשלא הבלחתי לשכנע אותך, הייתי מספר במקומך.

כל דבר "לירה" שעשית, הרגשתי צאה בו כאילו אני עשיתי אותו. אתה היית חלק ממני ואני ממך, וכך "ישאר...

"לירה", יש לי עוד כל כך הרבה להגיד, לשאול ולספר לך, אבל אין מספיק מילים להסביר את מה שאני רוצה להגיד.

אוב "לירה", אני רוצה להגיד לך תודה על כל מה שעשית אותי, ועל פה שעשוע היית הבר שלי ונתת לי לבלות איתך, להכיר ולחיות איתך.

אני לא אשכח אותך לעולם אל יקר. אני אוהב אותך מאוד ומתגעגע אלייך. אני חושב עליך בכל יום ויום שעובר.

אוב "לירה", תנוח אחד, תשמור על עצמך איפה שאת תהיה, ותשמור עלינו ועל המשפחה שלך.

תמיד תהיה איתי ואני איתך,

שלך לתמיד, אחי אלקיים.

למפקד שלנו!

לירן, היית ונשארת המפקד שלנו. יומדת אותנו והסבירת לנו רבות. היית עשוב לנו כמפקד אך אויך כמה היה אחרת...

עם כשלא דיברת, עם כשלא הסברת, תמיד היית דוגמא אישית מדהימה!

עם בהיותך מפקד עם טירונים, לא הסתכלת עלינו מלמעלה תמיד בגובה העניים. תמיד עמדת לנו ו"מפרפר" (המילה האהובה עליך) בכל כוחך. לא יכולת לשמוד בצד ולהסתכל עלינו. היית מפקד\אבא, שמייבש לשלוח בכל מצב - פיזית ונפשית עשוט בכל!

בשבועות שטח הבשומים והמשבישים, תמיד אבל תמיד היוק היה עם פנים. היוק שכבש את כולם. היוק שם לירן.

בכל פעם שלא הבנתי במשימה כלשהי, היית מתאכפת בשבילנו. היה לך כל כך עשוב שנבויה, כל כך עשוב שנתבדר עם כל הקשיים.

לירן, היית רואה אותנו בשבועות שטח. אם המדים היו קרועים, לא עשבת פעמיים והיית נותן לנו מהבגוד שלך. אם למישהו לא היה מפיל, היית מוריד את שלך ומביא לו, כמו שאבא דואב לוחבים שלו.

לירן, אין מילים בפינו לתאר את צופן הדרכה והדרבה שלנו (בנות אבימי) כלפיק. תמיד לנו כל כך הרבה, בכינו לומוד ממך, מהאישיות שלך, מהאדם שבך.

בלי שום עשבון, בלי שום הסברים מיותרים, פשוט נתת והשנקת לנו. לירן, ובינו שתדש שאותנו בנות אבימי - הבנות שלך, לא ניפרד ממך לעולם. תמיד נישאר בליבנו בכל שלב ושלב בחיינו.

אותנו מקוויים שנעבה להטמיס עבודה אחת, משלו עבונותיק הפלאיות. אותנו בטוחים שאם נבויה, נהפוק לאנשים הכי טובים שיש, כמוק. כי ממך למדנו את הבסיס.

בהמון המון אהבה והדרבה,

דביר ואויביק - בנות אבימי.

לירן.

אני הולך לבכות לך, תהיה רפוק לאפלה. הלב מסרב להאמין, ההיגיון לא קולט. בלילה שבין ראשי לשישי, ריחפו שאלות באוויר. אני סירבתי לשאול, הדחקתי. חשבתי שאתה לא פנוי, שאתה מוקף הילה ומלאכים ששומרים עליך. ביום שישי, קיבלתי את בשורת האיוב והשמיים נפלו עליי, על כולנו בשבריר מדינה שלמה, היית ההרוג הרביעי ששמו טרם הותר לפרסום.

כשהידיעה הכתה בי ואמרו שפה אתה, ליבי פסק, הגיים כמו נצבר. אני יודע שאסור לאבדר ושבריך להמשיך, אני לא יודע איך אני עושה פאת בלעדיך. בראש לכולם אהבת את כולם.

לירן, לאורת כפר הבילאים ביננו היית הבבר הכי טוב שלי, שאיתו גלקתי סודות ואוויתי אוויות האליין והכוכב הראשון. מביו קטן הסתבי אותך יומי הולדת, לתוך הכדורסל במטורה ולפוך מקומות נפשי נקשרה בנפשך. כששרתי בבר מלווה שלך, קלטתי בפוות הפין את הגיוך הביישני ליבי נאלא אור ואושר. כשבברת והיית על סף ביוס, הסתבי אותך כפעם לתי השומר לאבדקי קורס טיס. כשלא עברת, ליבי נאלץ מפט אבל ידעתי שבסוף רציף לידיעה מובהרת וכך היה. ביום ראשי פה היה הקרב האחרון בחייך. בני עזורה שפלים פבאו בך מרגוק, כאו שפנים. אני בטוח שבקרב פנים אול פנים ידך הייתה על הפלוונה.

מהרצף שהרציפת, הלפלתי כי כך לשלומך ובילשתי מאוהבים שישאר עליך ויפלור לך לסיים את השירות הבבאי בשלום. ביום ראשי, הלפילה שלי כבר לא נפתה. אוהבים רבה אותך והוא ירד אל ביות אבשלום והוא ליקט את הפרח הכי יפה ונפיר שהיה שם - אותך, נשמה פכה וטהורה שלא פצפה בפבוב.

נפלת על קידוש השם ואותך לא היה לשווא. הוות דראשא ואופת לכל הדאדנים והדאדים שלך, שהפריבו אותך ובאו בך אופל לאיקוי. אפולם לא התלוננת שקשה לך. תמיד היית אוקף אבריאם ובכל לאום היית ראשון. בלאומדים - בראפש הבדול, בפאן שאבריאם בני בילך עשו ליים, אתה הלכת לאומד באוניברסיטה. לאמדת לבד מאשבים, לבד לאמדת לנצן על הבינטרה ולפייר קומיקס.

ההבטיינות הייתה לוק בלאי נפרד ממך, לא ידעת כישלונות.

בם שכשיו, הייתה לך האפשרות להדריך טירונים אבל אתה התפקשת לפולות ולהילחם, כי אלף פעם לא אמרת לא. היו בך תבונה ורגישות מדהימים, לאיות ולבני אדם כאחד. כיבדת את כולם ובבניפותך, נתת לנו פרק מאלף בדרך ארץ ובהלכות היליים. כולם פכו ממך לכבוד ואתה כיבדת את כולם, לולא משוא פנים.

לירן, קשה לי לדבר עליך ואליך בלשון עבר. אין יותר מי שיקפוץ איתי לפה אל לפה וייתן לי חיבוק עם ואוהב, לצחוק איתי באינטרנט, יורד לי שירים וישתק איתי כדורבל בעבר. אין לי למי להתקשר ביום ראשי בילה, כשלא לא יהיה כבר הבלבול "אני באפטר בת"א איפה אתה שוומי?"

בוקר רביעי, עשית שרשרת של טלפונים כמעט לכולם, לפרידה. אמרת לי שתתקשר ואני עדיין מחכה לטלפון ממך, טלפון שכבר לא יבוא.

היית עמוד התווך והשארת בי ובכולנו חלל עצום. הכאב כבד מנשוא, עצום. קשה לי לעכל, שהמקל שהאיר לך פנים ושיווה אותך בגיל הקצרים, הסתיים חודשים ספורים לפני השחרור.

בשם אבא ואימא, הדר, ירדן ואביב, בשם המשפחות כרמלה ועלהרה, בשם סבא ג'קו ובשם כל הדודים והדודות, הגברים השכנים והקהל הרחוב הצה, אני מבקש סליחה אם פגענו בך. בזמנך היפה, הרגישות והתבונה שהיו חלק ממך והקרינו אלינו, כל כנגד, גילכך הקורן ומבטך החמים, יתקקו בליבנו לעד.

קשה לי לכולנו, אבל אני יודע שגייבים להמשיך. אנא ממך, תן לנו את הכח לעשות כאת. היו בך רק דברים טובים ואותם נזכור. נגדיל את פרוך ואני בטוח שכל מקום שנלך להיה איתנו.

כסבא אביב ל"ז נפטר היית יוד. עכשיו הוא יפכה ליהנות מאורך.

לירן, בקש עליכו רחמים ושמור על אבא ואימא, הדר, ירדן ואביב ועל כולנו.

תגלה אלי בחלום ותספר לי איך פה שם לשלה. תודה על 21 השנים שהיית איתנו. פרוך תמיד יהיה איתי ובמחשבותי, תלווה אותי כל הגיים. אני נפרד ממך פיצית, לא נפשית.

יהי פרוך ברוך,

דודך שלומי סויסה.

יהי שלום,

אני בת הפקולנים. האמת הקטנה לעשרת אמיי, מצאתי יהודית מופלאה אחת. היית לי לאח הקטן שלא היה לי. אבל את קטן, היית אולי רק עד העייר, רק מבחינת כסדר הגילום - 5 שנים שהפרידו ביננו. אני הייתי מסתכלת עליך תמיד מלמטה, מסריבה, שואבת כל רצה אחת. איך אני יודעת לשמות, להגיש עד הקיר, לשחק כדורסל ולהכסיל את המשב?! נראה כי הכל בקבוצה. היית משחק ומתגלק איתי בכל.

מהרצה שנולדת לירי, בירך היה לי הבית השני, שבשבב מסוים נראה כי הפך לראשון. ביתן ומיכל היו לי להורים שניים. אני הייתי יודה מופרעת, עושה הרבה שטויות ואם כשהציח לי להישנש, לא הסבירת אותי. תמיד אוכשהו יצאתי מצה בקבוצה. והצמן עבר, ובגילנו, אני לאוניברסיטה ולסבודה ואתה לצבא. ותמיד ידעתי שיש לי אחיין תותי, אחיין ב"אבוך".

תמיד הקבלתי אותך, תמיד דיברתי עליך בקצה נפוץ, תמיד הרצאתי באחיין המוכלא שלי. ואבריי, כולם מכירים אותך מהסיפורים. קה שלא מפסיק לקבל תמודות הקטיינות, קה שאיימתי עליו שלא יפך לסיים תואר ראשון לפני...

וכשהייתי מציפה בימי שישי, היה ברור שאני נוהגת קודם כל אצלכם. הייתי מוצאת אותך בירוק, ישן, או עם הספה בסלון או בחדר שלך, כשהמשב האורות והכל מסביב דלוק. אבל לחה שקה יפריש לך... והייתי מסתכלת עליך, ככה כשאתה ישן, ופתאום קלטת איך צחלת, איפה חבר נהייה מאך. ואני לוכרת איך כל פעם הייתי אומרת לך, "לירי, סתיין איפה קובילת, איפה שרירים".

התמונה היחידה מהתגלנה של שמעון ומריקה, שהייתה תלויה לי בחדר מעל מסך המחשב, הייתה התמונה שביקשתי מרגלי שתצלם - שתצלם אותי איתך, כי כל כך הייתי זאה בך. ואתה עם כוסית מיץ ביד, מאייך כאולו אין מחר.

וכל מי שנכנס לחדר שאל, "תגידי מי קה הוותיק הקה איתך בתמונה, את יובאת איתו?" ואני עונה בחדי ניוק, "הלוואי... נראה לכם שאוכל להשיב בורי כקה, מצלי שהוא אחיין שלי".

בטיול האחרון שלי להודו, שאלת אותי בכלל תמיות שאופיינית לך על הודו, על האנשים שם - קה באמת נכון? הם באמת כאלה מסכנים? ואמרתי לך שיאללה שקוב שאלות, בוא נצא לטייל ביחד. אתה אוטוטו משתחרר, מסיים לבצא, ואני במילא טיילתי כל הטיול עם חבר'ה בצילך, ומשבתי עליך שם כל כך, שהנה הקמונות טובה לחמצם קסרים - נצא לשוב סיבוב במצרים. אבל קה כבר לא יקרה, כי כך רציתי, כבר באמת לכלתי שוב כשהייתי שם.

לירנוש שלי - כמו שאתה מופיע לי על בב הפלאפון. דיברתי איתך כל יום מאז פרוץ המלחמה האחרונה הקאת, והאמת היא שלא דאצתי. ידעתי שלך כלום לא יכול לקרות. הרי אתה כל פעם הרצעת אותי, אל תדאצי תגית, אנחנו קה בבריונית, אנחנו קה בשרצא. ואני בתמימותי האמתי, לא דאצתי. ובוקר רביעי התקשרת - שקה קלה לפני שהפצתי עם ירדן, ואמרת "תגידי מה המצב? אין לי הרבה תמן לדבר, הכל בסדר אני כבר אדבר איתך..." ולא דיברת, ומאז קולך ודמותך אל מצב עיני.

לירוש, אני ישבת בארץ שלך, עד המיטה שלך, ואני לא מאמינה שאני כותבת עליך בלשון עבר. לה היי לא יכול להיות, לא הגיוני, לא נתפס. לה פשוט לא יכול להיות, לא יכול להיות שיותר לא יהיה לי למי להתקשר, ולהתלהב שקניתי מעשב נדש, או מצומה נדשה, או להתלהב כמו ילדה קטנה, שהורדתי משחק נדש משחק ממש מגניב מהאינטרנט. לא יכול להיות, שיותר לא נבקש ממני לעשות שירים שאחדת ונגן.

לירי, יכולתי לכתוב עוד דפים שלמים ועדה לא היה נגמר. אני רק יודעת שבכל פעם שאני שומעת לילה, בכל פעם שקבעת קשה לי או קבעת כואב לי, אני נזכרת בך. בחיוך המדהים שלך, בצחוק שלך, בפשטות שלך, בדיוק שלך. דיוק שלי נישות, שי כל רגון, הנאדה, שלווה ובנישות. ואני אומרת לעצמי, שאסור לי ליפול. שפכשיו אני מייבת להמשיך את הדיוק שלך, לא יודעת, לא ליפול, להמשיך לחיות בשבילך, בשבילו המשפחה ועדה קשה, לה קשה לירי, אבל אנחנו לא ניפול. אני יודעת, לה ברור לי שאתה יושב שם למעלה ורואה הכל. אני רק מבקשת לירי, שתשמור עלי, שתשמור על כולנו.

אוהבת ומתעעעת,

ד/דה תג'ת.

לירן יקר שלנו.

מי היה מאמין שבבוקר שבוע בשבוע. בלי טלפונים מאת, בלי דאגות לשלומך, רק היינו התמלאו בסיפורים: "לירן כבה ולירן עשה את זה", דברים שלפחות לא היינו יודעים עליך.

כבה כ"כ מרבים לא אמיתי ולא נכון, ללירן שלנו כבה לא קרה. כבה נראה לנו גדול מדי, גדול מילם ונורא, שבסופו אתה מסיר אותנו ומרבים... "אני בסדר, הכל בסדר, אני אשדכן אם יהיה משהו", כמו שאמרת לכל מי שלחץ עליך ודאג לשלומך, בשבועיים האחרונים לפני מותך. ובמ אם לא שניה, נבדית לכולם והרבשת אותנו.

לפני שבוע, שמדנו כה באופנים לחלוק לך כבוד אחרון. ומהיום, ביום לפה בבודדים לדבר, לחלוק, לספר ולשתף כמה לנו אתה חסר, ומה שלינו כה בלשדיק שבר. בכל מקום שבו היית לירן, נלכתנו לבשת שהנעת את שלוותך, את הלהה שהקרין מילכך הבישן, את שמחת החיים השנקית, את האהבה הבלתי פוסקת שהשנקת לשולם, לחברך, לפקודיך, למשפחתך ולחיות שסבבו אותך. אפילו אנשים שלא הכירו אותך מקרוב, ראו את מילכך המקסים מפי דפי הסיתון, ובאו לנחם ולחבק אותנו.

כולנו מלאי גלויות ממך, ונמשיך ונספר מהם בלי סוף. בשבוע האחרון, סופר רבות ואפילו נכתב ולמם מהגלויות הרבות, שהספיק השולם לחות איתך ואני בטוחה שעוד יסופר.

איך היית מתמיד במשימות, ממלא טפסים להברלות ובדר"כ בלבה. איך כשהיית בבפון ומילך מיבשו כדור פינג - פונג, אתה התרובבת ומיבשת ממי להשאיר. אבל הפעם במשימה הקשה הבאת, מישהו שם למעלה רבה לבבות בך!

המשימה האחרונה שוקבת עד שבמך, היא גדמוד לנבן בבוטרה. דאבת לחלוים, לבוטרה והשמחת לכולם איך למדת לנבן, לירן, אתה נוהבת להיות כוכב, אבל כלבאה כוכב בשמיים...

אתה לימדת אותנו, שאין דבר הקדוש בפני הרבון, וכי רק אותו האדם הלושב כי יכול, אל תמיד יבלע בכל - כפה היית אתה לירן. ומכאן, ביום קשה פה אנחנו נאחל את דרכך!

לירן, אם אפשר היה לתאר במילים את היושר, הכנות, היופי והצניעות, אם אפשר היה לתאר במילים כמה תמסר לכולם - אבל אי אפשר, פה לא ניתן! לירן שלי בבא, כדורגל, כדורסל, קומיקס, נגינה, אנגלית, מו"פ, אוניברסיטה, אהבת הארץ, ביולוגים, חברים, חברות, משפחה, הספקת כ"כ הרבה, אבל היית איתנו כ"כ מעט.

אנחנו מנסים לשכנע כי איננו נמצאים בחלום, לירן כבר לא איתנו כאן, הוא לא ישוב. אבל המציאות, קשה מכל דמיון. אתה תופיע לנו בחלום, בתמונות המדהימות, בדמיון מהיום ,לכל אחד יהיה לירן משלו. לירני, המלאכה הקשה פחות בך, שכשיבוא כוחנו משפחה שכולה. איבדנו אותך פרי לב הנהב, יקיר האנשים בארץ הנו, אתה תמיד תישאר בליבנו.

תהיה חפק לשמחה, ואנחנו כאן למטה נמייק ונביט לחלום בך...

אוהבת ומבכה שהכרנו מעט,

מיה גורביץ, בת דודה.

סמדיה.

בשבוע שלפני המקרה, דיברת איתי הרבה על מחשבות שיש לך מהבוות. בעיד שאנחנו לא מספיק מבלבשים, בעיד שאחרי השחרור לא נשמור על קשר, בעיד שאנחנו כמו שהצדרת "הדברים על א", דברים רק שטוב לא כשקשה.

אתה היית הדבק שאחבר בינינו, פה שכולם אוהבים וגאף אחד אין שום מטחן עליו. בזאבת להעניק אותנו ביחד, תמיד פיוסט כשהיו ריבים קטנים.

בשבילך הבוות היה יותר מהכל. שפבת את הבא"ג, את היחסים שלך באמצה, כדי לחפוך אותנו.

כמו שרשמת על שוקן הפיבלון - "הצחבתי אף באחי". אף סמדיה, שחדש בבוות שאנו אין "דברים על א". הבוות שאנו רפק, מבוכש ומוכבד. ואם שוב נשאחו פינות שי ספק, במוחך הסבת אותם. הפכת אותנו לאחים, והוספת לנו שוב אבא ואימא ושוב שלושה אחים. מאיר אריאל אמר: "שחתי לב שיש דברים שלאחרים, אבל היים כי הפחן נמשכים."

הדברים הנפלאים בדברים הקשים הם הפחניות, הפלבות, היכן נאחר בסוף בם טוב. אבל אחי שאנ מאחין בטוב, יש לי חדשות בשבילו, בם יש נאחר בסוף!

בילן סמדיה, לפני 3 שבועות אחר: "הם לא ישברו אותנו", הם לא ישברו אותנו לירן! הם לא ישברו אותנו! אתה לא היית נשבר לעולם! ואת התכוננה הפאת הזאת. אתה לא היית נותן לנו לבכות, לא היית נותן לנו להפסיק להאמין בטוב.

היית רובה שנמשיך הלאה, שנילחם, שנשחר, שנאהב, שנהיה טובים אחד לשני.

בילן ומיכל, שוב מפט היה יאחר, כבר רואים את הסוף שלו. שוב מפט נתפוך לדשך בעבר שוכחם, ונפשה על האש. בילן יהפוך את הבשר על המנבל, את תחפיל כחה היפטרית מהשבוחה, שהפוטים לא בעוך כבר, ופחאום הדבר ואבר שלה יופיעו. פחאום יבינו איתי וכל התבר'ה, ויבואו כל הדודים שיפשו שאת.

שיימן ינבן בביטרה שירים יפים, שי תבים תה לכולם, כאו שהיינו נוהבים לפשות פסאים רבות.

לירן? לירן ישב שם לאפלה, פם הלילך הדבילי שלו ויהיה באה בלו שאת נשבלנו. כי לירן סמדיה, לא היה נשבר לעולם.

אבדך לבוות,

לירן,

בשבוע שעשה ימים, אמצא את עצמי בריצה שאינני יהיה מאוד מיוחד. השמה היא אריצה לפנות בוקר, 15 מטעות בגולף. במקום להיות עם מטוס ושוש שכבות, אהיה עם מכנסי ספורט ופנס ראש. סיטואציה מוצירה, מעכירה את התקופה שלפני עשר שנים, בה היינו יוצאים לריצות כדי להשלות את הכושר או להביא איתנו נקודה בניווט באמצע הלילה.

אך הפעם לה שונה, היינה הנא תהיה לעכרך. סתני, אבל עדיין לא נתפס. טבעי היה לראות רק לידנו את כל המטוני, אבל "לידנו" נו מילה מעט בנושה. אם היית מצטרף, כנראה היית לוקח את הקטעים הקשים ביותר, ככה, מתוך התנשבות טהורה, שלך יהיה הכי קשה. "למה שאריים יסבלו", בטא היית ושב, אם מישהו היה מתשיל, היית מציע לו לשות עוד מקטע, במקומו. ככה, אקסטרה יותר מכולם, אבל בצורה טבעית כמובן. היית סוגר איתנו את לה "בקטנה", בעצי, מבלי שירגיש, כדי לא להביך אותו, כי יותר ושוב מהכל מבינתך לה האדם, הגבר וכל השאר ניה.

אני ושב שהתרוצת הנא הייתה תפורה עליך. עם ריצה מתמשכת, עם נוף שלי הבית ועם להשביר את הנמן בהפסקות עם הגבר'ה מהקבוצה, על הנוף בכניר.

כמובן שהיית רק כן שנה. מצטרף לקבוצה או בונה בעצמך קבוצה, לאחר שהיית מציים אנשים מכל המקומות שאספת בדרך. ככה סתם, בשבין האחבר.

אני לומד עכשיו לימודים ריאליים. תופס את עצמי הרבה ושב, אם עם אתה היית הולך לכיוון הלה. אני ושב שכן, עם כל היצר במתמטיקה ובפיזיקה שפרצו לך בקלות, על אף היותם טובענייים. אני יודע שלא היית מסביר את הלימודים בלומד בעצ, לבצ, כדי לשרוד אותם. ברור שהיית מהגבר'ה המצטיינים, אך עם מהסוג שיושב ומסביר למי שקשה לו, עם על ושבון פאלך בביה ועם על ושבון פאן השיעה. ככה, רגע תמורה, רק שהוא יבוא, כי לה מה שעשוב, בשוט ידון טהור שיבוא.

אני ושב שאדם, שלוק מהתכונות הבסיסיות והשמוקות שלו היעם אהבת האדם, קל לו הרבה יותר לבנת תכונות של אכפתיות ושייכות לעמו, למדינתו ולחברה שהוא מ בה. תכונה לו הייתה ב-D.N.A שלך, בצורה הכי עמוקה שיש.

אני ושב רבות על כך שלא הצלנו לשמור עליך. הפסדנו אותך. לצערי, לא היה אפשר לשלוא מרשת ושרכים יותר משמעותיים מאלו שהשארת.

מתצפים,

שומר מירון

סבדיה.

השבוע ואני האורונים, היו קצת מטורפים לכולנו. אני מספר לך את זה לא כדי לייאש אותך, מפני שאני יודע שלא היית עוצב אותנו ברצפים אלו, ושאתה איתנו ורואה הכל מלמעלה. אני מספר לך את זה, מפני שאורות שאתה רואה הכל, יש דברים שאתה צריך לדעת שהקיפה הזכה שאכסה אותנו כרצף, ומצינה עליונו מהמצב הבעייתי הזה מסגירה.

סבדיה, אנחנו עושים עליך כל הזמן בלי סוף, לאורות שאנחנו לא משתפים אחד את השני ומדברים עליך בלי סוף, כמו שהיה טבעי שנעשה.

כל הפסח הראשונה שסבלנו מהמרוץ המטורף הזה, כדי להיות איתך פה, ובמיוחד להיות פה עם המשפחה שלך וההורים שלך לזיון ומיכל.

אהבת לאיות, ייכל כל הזמן ותמיד הקינת שהכל יהיה בסדר, לאורות שהדברים והמצבים היו קשים ובלתי אפשריים.

אני כל כך שמח, שאני לא צריך להבטחר שלא אמרתי לך דברים, ושהלכת מבלי לדעת מה אני עושה עליך. לא סבר יום שלא אמרתי לך שאני אוהב אותך, לא הייתה פסח אחת שהיינו עוברים אחד ליד השני מבלי לתת גיבוק, מבלי לצחוק. אם הייתי שבוע או שבוב, מספיק היה לי להסתכל עליך, כדי לדעת ממה שאני שבוע או שבוב באותו רגע, זה שטויות. לך הייתה שפה משותפת היינו מדברים באנגלית כדי לשפר אותה לקראת השארור, ורק איתך היה אפשר לעשות את זה, וזה היה כל כך כיף. לא הייתה פסח אחת, שבה לא הפלה לי חוק תוך כדי דיבור. תמיד פגדת שנשתגרר ולא נשמור על קשר, דבר שאורת בקול רם אבל לא באמת האמנת בו. אני מרגיש שאתה נמצא בכל מקום - בגדר שלך, בספרות שאנו עושים

שכשיו, אפילו לפעמים שאנחנו הולכים, אני מסתכל אחורה כדי לראות אותך מאחורי, הולך עם הקשר הכל כך אופייני לך.

דאגת תמיד לכולם ותמיד נתת הרגשה, שאין משהו שאי אפשר לבקש ממך ולא תעשה. אפשר להבין מאיפה קיבלת את זה, וזה ברור שבזה הציב מזיון ומיכל, שהיו ושדיין מזין ההורים המאומצים, יותר קל. אירגמת אותנו וטיפלתם בנו, בכל כמן שבאנו, באהבה אמיתית שפשוט נתנה הרגשה טובה, וזה נתן לנו כח לסבור את השבת ולהתגייו את השבוע הבא המחכה לנו.

אירוע בביתכם, נתן מזין מיוחי בטריות ומתושה שי יציאה הביתה שי ממש, ובדור כי שבה ימשיך תמיד. זיון ומיכל, אני רוצה שתדעו שאנחנו איתכם ומבינתנו שום דבר לא השתנה. אנחנו אוהבים אתכם ומוכנים לעשות בשבילכם הכל בלי יבוקות.

סבדיה, או כמו שהיינו קוראים אחד לשני "my man". אני רוצה שתדע שבאיכשהו מקום, אני שמח שזכיתי להיות חלק מחייך ולעזור איתך את הכבוד הכי כך ראוי לך, מפני שאתה בשום ממשיך איתנו הלאה ואתנו יעזור נעזור ונאבק עלייך. והסיבה הימידה היא, שאתנו בשום ממשיכים בדרכך המדהימה. לא רכי אדם ישנה דרך, לך הייתה דרך מאוד ברורה ובה אנו נמשיך. דרך של אהבה לעזרת, מבירות אמת, כי נפשי ופיתי מדהימים ודרך ארץ שאין כמותה. אני אוהב אותך כי כך ואתה נמצא איתי ועם הלבות בכל מקום, תהיה בטוח בכך, ואל תהיה מודאג בקשר למשפחה שהשארת מאחור, הם ביחיים שנתן מעכשיו, וכמו שאתה יודע, אלו יחיים טובות ומלאות אתה מבר יקר, לומם מצוין ואדם מדהים. אני רוצה לשתף אתכם בשיחה האחרונה שלי ושלו. אמרנו אחד לשני, שבעוד 35 שנה נהיה עם הנשים והילדים שלנו, ונעביר חוויות מן העבר. אלך תהיה בטוח, שאין לי ספק שכך יקרה, ואני אשמח לאת בעוד 35 ואפילו מעבר לכך, כאילו אתה שם ליחי. אני לא אתעלם לפרט איכך בנאדם מדהים אתה, וכמה אכפת לומר מתכונות הברכי שלך. אבל אני יכול להבטיח לך, שהחוואי וכל בנאדם היה כמוך. בזכות כמה שנים, כשהבן שלי יבוא וישאל אותי, אבא מהי דרך ארץ? מהי חברות אמיתית? מהי שכירה לעזרת? אני אכנה לו בשמך המיוחם, לירן סבדיה.

שלך תמיד,

טל חורש חברך לחוות

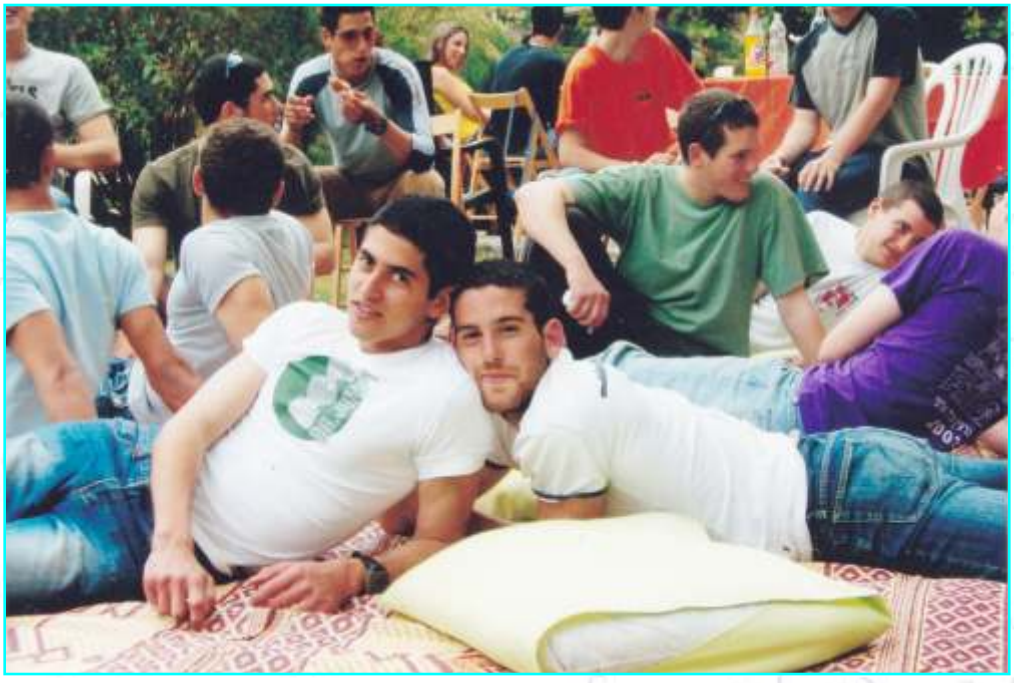

לירן יקירי שלנו!

אני לא צריכה להסביר לך מה סבר עלינו בחדש האחרון, אתה בטח יודע את זה יותר טוב מאיתנו. דבר אחד אני רוצה להגיד לך לירן, כמה שהשבתי שאני מכירה אותך - התברר לי שטעיתי. בחדש האחרון, רק לאחר מותך, יצא לי לשמוע כל כך הרבה סיפורים עליך. דברים שלא ידעתי, שגרמו לי להכיר את הצדדים הנוספים שבך. לא ויארתי אותך כמפקד קשוח, אבל הבנתי שבעם כשהייתי כאן, ידעת לתת משמעות ולהסביר את המטרה שאליה שאפת.

ידעתי שהשקעת ונתת מעצמך המון, למען הבנות והחיילים שלך. אבל רק במהלך החדש האחרון, הבנתי באמת את המידה והעוצמה של הנתינה שלך.

באותו ערב נמישי כשקיבה המקיבה, ובדיין לא ידענו בוודאות שפויות לבן ערן, כולם היו לחוצים ומודאגים. ואני בתוך תוכי לא דאגתי ולא חשתי מכלום, כי ידעתי לירן שלך לא יקרה כלום, אתה הרי חסין, בלתי פגיש, חצק מהחיים, אבל לצערי הרב טעיתי.

אתה כנראה ידעת והתקשרת לכולם. וכשאני אומרת כולם, לא כווי באמת את כולם! ציותי עליך עוד משהו לירן, הזמן שהשארת אחריך, ברם לכל כך הרבה אנשים להמשיך את דרכך, ולכל אחד מאיתנו, השארת משהו "חדי שהיה בך, וזו הקטן בילדי. כעת, אני עומדת ומסתכלת על הדברים הרבים שציוות במחנה, ואני מבינה שלא כאן ובאנס, לעומת מה שציוות ושיית במהלך חייך הקצרים כל כך.

לירן, תמיד כשהיו שואלים אותי איפה אני משרת, היתי עונה בחילוק ובאווה בסיירת "אגוז".

הבאווה הייתה ותמיד תישאר. "אגוז" היא הרי המשפחה שלנו, ואין באווה צדולה יותר מהמשפחה.

אבל יש לי בקשה אחת אליך לירן, תן לנו את הכח להמשיך ולשמור על הזיוק... אותו הזיוק שרק אתה הצליח להפלות על פנינו, בשעות הרבות שביחנו ביחד, המון שעות.

כעת, הייתי נותנת הכל בשביל שלא אחת אליך, רק להגיד לך כמה אני אוהבת אותך ואתה בך!!

אם יכולת לענות לי עכשיו, בטח היית שואל בציניות "למה דווקא איתי?! מה כל כך מיוחד בשלה אחת איתי?" הכל מיוחד לירן, אתה יחיד ומיוחד! אתמול יחד מבול, מבול באמצע הקיץ.

אתמול היה הזמן לחתך ובראשה שהשמיים התחילו לשכל ולבכות

אין ספק שאתה מחלך את מידות הבינוניות, הבינוניות בחטרה והשקטנות שלך, קשה לחאר במילים.

כעת נותרה לנו משימה קטנה שהותירת - לנסות ולהמשיך את הדרך שלך לירן. הדרך של הצניעות, של עשייה מתוך בשקט המועד הפה שלך, מבלי שאף אחד ידע או יבוש. הדרך של הנתינה האינסופית, תמיד נתת הכל מבלי לחשוב על ההשלכות שבכך, ומבלי לצפות לתמורה.

קודם כל דאגת לאחרים ורק בסוף לעצמך. הדרך של הנתישות והתקשנות, כי מה ששמת לך למטרה, השגת בסופו של דבר. שום דבר לא היה קשה עבורך, אף פעם לא שמעתי אותך מתלונן, אף פעם. לירן, המשימה הקשה ביותר אבל אנחנו נצטרך בה בהזדמנות, בקבוצה. אני בטוחה, שאתה באה שם לעזרה בדרך בה נהגת, תוך הצנה על המוצרת ומעל הכל על הבית שלנו. ובעם אם הייתה לך הבחירה, לא היית בוחר בשום דרך אחרת. אני יודעת שאתה שלם עם כל מעשיך.

עכשיו אתה כאן, קבור ליד מי שכל כך הסרבת ושאפת להיות כמוהו. ואני לירן, מרגישה עכשיו הכי בטוחה בעולם, כי אני יודעת שאתה תשמור עלינו תמיד ותשמור על כל היקרים במדינה, כדי שהם כן יחזרו משפחותיהם בשלום.

אוהבת אותך,

אחותך הדר וכל המשפחה.

למשפחת סמדיה היקרה מאוד!

כבשתי את לירן ע"י רק בסך אחת. יום שישי חם, שיא הקיץ, אני בדרכי הביתה מהדירום אחרי שבועיים של טירונות, באוטובוס מלא גיוסים. הם קרו לאוטובוס, קבוצה של גיוסי "צוותים" צוותים ושמאים, כמו שרק גיוסים בדרך הביתה יכולים להיות. המקום ליד היה פנוי ולירן התיישב בו.

תוך כמה דקות, התחילה להתגבש ביננו שיחה. מצאנו את עצמינו מחליפים חוויות, סיפורים וצחוקים מהבבא, כאילו אנחנו חברים שמכירים שנים.

אני בחור ישיבה תיכונית ותלמיד ישיבה, הוא בחור "דתי־ציוני" בסיר ממני בשנה. תשאל אותי כמה כבר אפשר להכיר אדם בשפה אחת של נסיעה משותפת. אני אסנה, לא תאמין כמה שאפשר.

הגיוק אוהבים, הגיוק. הגיוק הפה שלו, לא נתן לשום הבדל דמיוני או מציאותי, להפריש ענן להתחבר, להגיש מחשבות וחוש משניינו שייכים לאותו אידיאל, של הבנה על השם והארץ.

אחרי שבועיים מתישים בבבא, היה כל כך נפלא לפגוש מישהו עם שאת חיים מתפרצת, פשוטה. מישהו עם מאור פנים, פשטות ומן, שהקריינו עם עלי. מישהו שלא עושה עניין מהשירות בימידה מובהרת, אלא עבורו פה הדבר הברור, ההבינני בילתר. והגיוק אוהבים, הגיוק.

לאורך כל הנסיעה, ניסיתי להבין מאיפה הוא מציות לברך כפה גיוק, אחרי הימים בבבא. ימים שאלתי ובוודאי עם אלו, היו מלאי מסעות, גיבושים, אימונים ותרבויים אינסופיים. הסתכלתי עליו ומשבתי לעצמי, פה הדבר שאני גייב לאמץ. את היכולת לשמור על הגיוק, עם אחרי ימים קשים, עם שפיפים. לא כל אחד יכול לשמור על הגיוק, למרות הקשיים והפיפות.

לירן היו תצפומות הנפש והברורה. ומכשיו לנו תמונה בסיתון, אותו גיוק אחרי מסע של שמידה באתבר, גיוק של ניבתון.

רק מכשיו, שאני שומע על ההסכם של מפקדו, את מקשנותו לסמוך את האחוקה עד הסוף, להניע תפיתון עם אחרי לילה בלי שינה, אני מבין ליד מי פכיתי לשבת. גיוס נאמן בבבאות דוד המלך - "מדינו הסבנו".

השבוע יהיו תשפה באב, שבו עם ישראל מבכה את החורבן הלאומי שלו. לצערנו בימים הללו, מלטרף עם האובדן הפרטי של משפחות הנלחים, לכאב ולחסרון של האומה כולה את המציאות הטרונה של בית מקדש, של השראת השכינה בעם ישראל.

הכאב והצער על נוראות מלחמת הקוממ, שמם ישראל מנהיגי בימים אלו, והתפילה הצרופה לצאולה בקרוב. כתוב במדרש: "אוי להם לאומות העולם שאין להם תקנה. שנאמר: ועת הנושע אביא עליהם ועת הברקן אביא כסף..."

ועת רבי עקיבא ומרבו מה מביאים? עליהם נאמר: "ונקיתי דמם לא נקיתי". אנו יודעים שעיקרו של אדם הוא נשמתו, "וגוף אלוה ממעל" שיש בו. ומי שמת על קידוש ה', דבק במדרגת רבי עקיבא והרוגי המלכות, שאת מדרגת נשמתם אין אנו יכולים להשיג ולשער.

צדוק כים השבר, ואין בפי כיוצא ונמם. "הקב"ה ינמכם". "נמו נמו שמי יאמר אלוהיכם".

ובבניין ציון וירושלים תנוחמו, אמן.

תהי נשמתו צרורה בצרור החיים,

איתן אלימלך, תושב הסיר ותומיד ישיבת ההסדר קריית שמונה.

למשפחת סמדיה היקרה,

אנו מבינו הקרובים של לירן אשר שרנו ורמנו איתו בצוותא, תמיד נזכור את מבריונו לירן.

לירן ואני, היינו בצוותים מקבילים בפלוגת המסוק. תמיד הייתה תחרות בין הצוותים. תמיד צחק שהייתי משקם כי מאיר, כדי להסביר את לירן אוזנו. כולם כי כך אהבו אותו בקורה יוצאת דופן, הוא היה בן אדם מדהים.

לירן הלך בדרך שבחר, דרך שהתאימה לו, דרך שבה הוא נתן את כי הטוב שבו מתוך הצדהות, מתוך מבחות כי אחד בוחר בדרך שמתאימה לו, לירן בחר בדרך קשה ומיוחד אחרים וכי אשר עשה, בידע באופן הטוב ביותר.

לירן היה משוכנע בדרך שבחר, והאמין בדרכו ובשיבות מיוחדו לחברה וגסם.

לירן היה מודע לסיכון שבבחירתו וגסם כאת, היה שלם עם בחירה זו. לירן הקריב את חייו למען מטרה בה האמין ואליה חתר - הגנה על משפחתו ועל המולדת. כולנו מבריון יודעים ומאמינים, שלירן לא את עשוה וכברו "ישאר צמנו לעד.

אני ברוכב, יודע אני רואה אנשים שקטים, כי כך רגועים, כי כך מודעים. בקבות המסירות וההקרבה של בניכם, כי האנשים התמימים הללו, מסוגלים להמשיך בחייהם הרגילים. על המשמעות של הקרבת הטובים והמעטים למען הרבים.

אהבתי את לירן, הוא היה אדם מבטיין ומיוחן. לא אשכח את מסע הכומתה, שרוב החיילים כלל לא סיימו. לירן עשה את כולו עם עוד 10 ק"ג של מכשיר הקשר על גבו, ביקשנו להחליפו הוא פשוט לא הסכים.

בהפסקת שתייה, תמכתי לו טיפה בקשר כדי שיוכל לשחרר את הכתפיים. התפלאתי כשאמר: "לא תודה".

הוא תמך בשאר החיילים, כשפל גבו המשקל הכי כבד. אני פשוט לא האמנתי, כשראיתי כמה חזק כל הילדון שלך לירן. דברים שקראו או כמובנים מאליהם, נראו לי כי כך מדהימים.

אין לי ספק, שבכל קרב היה לירן יוצא מנצח ורק בדרך שבה נפל - בהפתעה מוחלטת, ניתן היה לצפות בו.

קשה לנו הפרידה מאבינו לירן,

קשה לנו אובדנו וקשה לכם כפליים.

נמשיך ונשמור על קשר

ולכבוד שם לירן "שאר צמנו.

דוד'ו לחמן

בס"ד

"טוב ללכת אל בית אבל, מלכת אל בית משתה
באשר הוא סוף כל אדם, והחי יתן אל לבו" (קהלת ז', ב')

קהלת מסביר בדבריו מדוע טוב ללכת אל בית אבל בניגוד ל - "הגי יתן אל לבו" בבית אבל מדברים על רגשותיו הטובות של המת - רגעים שיש להן השיבות עצומה ארוך ועמוקות עם אחרי מותו. והאדם הגי שבא לשם שומע את הדברים ומוחד מה באמת חשוב בחייו.

בבוקרו של יום חר ונהדר, לאחר שעות של חוסר ודאות - התפוררנו לחדשה הקשה על נפטרו בקרב של לירן אלייננו האהוב.

המכב הקשה בו היתה שרויה הסיר קריית שמונה, עקב ההפגצות הרבות הסמיד בסיכון שאלה את קיומה של הישבה בבית משפחת מסדיה.

אנחנו, יורם ואני, הצטנו להתעטה מיידית להגיש עזרון ומיכו לקיים את הישבה בביתנו הגדש בפ"ת. ימי הישבה הפכו לתוויה מכוננת ומשמעותית עבורנו - במהלך הישבה נפשנו, שאפנו, והסמקנו בכל אותן רכונות נפלאות שהיו ללירן.

רכונות מהן ניתן ללמוד על - לבידות , יושר , כפות , ונתינה - אשר צוומים בשמו ובמהותו.

במהלך הישבה נמלה בנו ההתעטה שאת כל אותן רכונות אלו מאמצים לחיינו ומשפיעים בפצרתם על המשפחה, הגברים, וכל הסובבים אותנו. הפכנו את ביתנו למקור של שמחה, הכנסת אורחים ונתינה. מאפ ומד היום נפרכו בביתנו כינוסים ושמחות ורב - בת מצוה, ברית מילה, אירוסין ומוד. התמושה היא שרואו ואופיו של לירן נשארו שימנו בבית ומלווים אותנו בכל דרכנו.

אוהבים ומתגגעים ללירן

יורם, רמי

פנינת חן, אביב, תמיר ואיתן

לעכרו של לירן.

ירדן מה קורה? פה אבי שהיה היום בטקס לעכרו של לירן. אמ את שואלת איך הצלחתי אלייך, אצ יש לנו חברים משותפים, בדיר ואביתי. אני פונה אלייך ומשפעתך, כי אני מרגיש שאני חייב לספר לכם מאיפה אני מכיר את לירן, ומה אני לוכר אותו כי כך טוב, למרות שלא פגשתי אותו ולא טיפסתי אותו בצ'צלאות.

יום אחד נשארתי לרמה, לתצבר את תפ"ק המ"פ. ממש לא אהבתי את פה. כי היום היינו בנסיעות ומטרנו למוצב ממש שייפים בסביבות 01:00 או 02:00 בלילה. המ"פ הלך לישון ואני הייתי צריך למצוא לצמאי מקום לישון בו.

אני לוכר אותי נכנס לחדר אחד מקבץ סירוב, בחדר השני מנפנפים אותי, ואצ לירן פונה אלי ושואל אותי מה אני צריך, מה הבעיה. צניתי שאני מחפש מקום לישון בו ולא מוצא.

באותו רצע, לירן לקח אותי לחדר בו הוא ישן, מוצא לי מקום לישון, תוך שהוא מביא לי מצעים וחשים ופורש לי אותם. בתור אחד שכל השירות ישן בשק שינה, הרצשתי לא נעים. בסה"כ ביקשתי מקום לישון בו (אני צחיין לוכר את התמונה של החדר, הייתה שם מיטת קומותיים. לירן היה בקומה הראשונה ומפלו מישהו (נוסף).

אני לוכר את פה, כי הרצשתי באירוח הזה התפלות של בן אדם. בדר"כ במנטאליות של פלוגה, שמישהו פך מביא לך מתיאסים אלו ממש (צם לי היו מקרים כאלה ולא התנהצתי יפה). אני לוכר שהייתי צייף, מבואס ופתאום בא אלייך בן אדם, מתנהג אליך בתמדות והכי חובר כהרף צין. לכן אני לוכר את לירן, למרות שפה היה קצת לקראת סוף השירות.

יצא לי להיות צם לירן שבועיים בשריך. נסצנו יחד לכל מיני אירועים בצפריה, אספנו ציוד מקצרין וישבנו לאכול פלאפל ביחד.

תראו, אומרים את פה פל אחד שהרצ, כמה הוא היה טוב וננתנים רק מחמאות. אני לא אומר את פה כי הוא נהרג אלא כי חוויתי את פה ממנו, לכן אני קורה לפה התפלות היתה ללירן את היכולת לפהות צפריה, להתפלות פל הסביבה ולצשת לתת צפריה. פאת אומנם תחושה סובייקטיבית שלי, אבל אני בטוח שפה היה כך צם כלפי אחרים.

פצשתי והכרתי המון אנשים שהרצו במלחמה ובשלוש מבצצים. אני הייתי בצלוב 54, היו לנו 9 הרוצים במלחמה. כשיצאתי מהמלחמה שמתי פל כל ההרוצים. שמתי פל בנק, הילמן, צם אותו הכרתי, את שלו היה מפקד שלי. ואצ אני שומע פל לירן. בקושי פכרתי את השם שלו, ואצ אני אומר לפצמי "וואו, פה מי שהיה איתי בחמה", יש אנשים שלא יוצאים לך מהרגש.

אני לא יודע למה, אבל הייתי חייב לספר לכם את פה. האמת, בטקס התבישתי לבוא ולחבר איתכם, כי הכרתי את לירן תקופה מאוד קצרה. אני לוכר את הפציה שלו, ואצ אני שומע שהוא נהרג, ואתה מרגיש משהו. אי אפשר להסביר את הרגש או התחושה הצאת במילים.

כתבתי ספרון פל חיי שהיה איתי ונהרג. פשיתי לו הקדשה מבלי ידיפת המשפחה. בכל אופן, אני יוצינ בפתיח ספר פם סיפורים קצרים, אחד מהם יהיה פל לירן. רציתי לשאול אם פה בסדר לפשת הקדשה לוכרו. כמובן שאתן לכם לקרוא קודם.

ל י ר ן,

אנו עומדים כאן כואבים ובאים!

אחרי המש שנים, מצוקת השיחה האחרונה, "תודה ! תודה ! תודה !" - המילים האחרונות ששמעתי ממק, טרם נכנסת לקריב.

תודה - מילה של הערכה,

תודה - מילת אהבה עם הרבה עוצמה,

תודה - מילה שאפיינה את אישיותך.

עם מותך נותר הכאב. כאב שאותו אנו עוטפים בשרשרת, שרשרת ענקית של מעשים, שרשרת של המון מרוצים צדוקים אותה אנו עונדים כל יום, כל שעה. שרשרת השייכת רק לך.

מרוץ הנתינה - שהביא אחריו את הפצירה לנקקק כמו שכתבת, "מבחה אשר אינה עוצרת ומזמת לשכבה הבאה, היה מבחה אדישה ומסרת רגישות".

מרוץ אהבת הארץ - שהביא איתו את בעזת הפריחה.

מרוץ הציורים - שהביא איתו את פסטיבל הקומיקס שנקרא על שימך.

מרוץ אהבת האדם - שהביא המונים לפתח ביתך.

מרוץ אמונה ותפילה - שהביא איתו הכנסת ספר תורה והיכל בבית הכנסת על שימך וסודך אחריו את בני המשפחה לתפילה בכל ערב שבת וחג.

מרוץ האור - המאיר ונוכחה שנקראנו על שימך.

מרוץ ההבטחונות - שהקים מפעל להשנקת מיצות למבטיחים בפעילות חברתית ובמבחנות בביה"ס "דרכי חבר" בו למדת.

מרוץ החברות - חברות אמיתית, שחבריך אותכים בה והפכו לחלק ממשפחתנו, משפחת מסדיה.

ומוד הרבה מרוצים שרק אתה לירן, יכולת לשבב ולהוסיף לשרשרת, שרשרת שמנדת מבני שניראה מתחת לאופייך הפנוי והבנוח.

במהלך השנים, אספנו את כל המרוצים ומבטיחים לך שחא ניתן לשרשרת המשיכ להתפרק. נמשיך לשמוד אותה בראשה, כי היא ניתנה לנו מימך במתנה.

לירן, בבקשה משהו קטן. שלוך לנו לחפש ולהוסיף לשרשרת עוד מרוץ אחד שמדיין לא מימשנו.

מרוץ של גלום. גלום שיביא איתו שלום, שלום לאחנו לנאמת, שלום שיחזיר את בשמ שוט למשפחתנו.

הלפני לאחנו, שחא לנו סימן שמדש ונקווה שבאהרה אותו ניראה.

תודה על שהיית אתה! תודה שהיית לנו הכבות להיות איתך!

אוהבים ומתגעגעים - משפחת מסדיה

יהי צבור ברוך, א מ ן.

דברים שנכתבו לצבור בשנה האחישית

לירן, מבר יחדות

את לירן הכרתי בבית הספר היסודי במטולה. למחרת יחד מכיתה א' עד כיתה ל'. אני נכה מידה ובמבחני תמיד הייתי בקוק לפניה. בבית הספר ירוחתה אותי סייעת, ובמידה שהיא לא הצילה, לירן היה בין הבחרים שעזרו לי במשך היום. לירן היה שם בשבילי בכל דבר שביקשתי. לאחר כיתה ל' התפצלנו לבתי ספר שונים.

כיוד, לירן היה אורבני, עשה שטויות כמו כולנו. כשכולם היו לחקים על כולם הוא עם לקח לחק. לא היה ביני. היינו נחדים אחד אל השני או יורדים אחד על השני. היה שקט באופיו, לא כעס ולא השתלח בקטטות, היה מפשר בקטטות בין הילדים. הוא היה קולט את המצב ומחיט במוכחה של יוד מה יש לעשות. יכולת ההכלה שלו כיוד היתה "ולדית ונדירה.

בגיל ומש עשיה עברתי עם לירן חוויה משמעותית שהיוחתה עבורי נקודת מפנה. למחרת בבתי ספר שונים והיינו יחד בחלוקת נפרד. השתתפנו בקורס מד"סים ולאחר מכן בקורס מד"בים (מדריכים בוגרים) בחגור.

נסעלו בשני אוטובוסים נפרדים, ומשבתי לעצמי, מה יהיה עכשיו? כולם יתפרעו ואצטרך לרוץ עם ההליכון. במהלך הנסיעה רכלתי איך אסתדר. הרגשה לא נוחתה אותי תמיד ובצפירתי עברו הורדות שהשפיעו על התפקוד וההנאה שלי. הורי שודעו אותי ואמרו לי, "אל תדאג, תמיד יהיה מי שיפעור לך." בגיל צפיר קשה להפנים את דברי ההורים. במפגש האמור, לירן, בלי שנתבקש, הציע אליי ונשאר איתי במהלך כל האירוח. לאחרת בקשתי שיוך לבוחת עם הבחרים הוא נשאר איתי. לא נקודת המפנה שבה הפנמתי את דברי הורי, שתמיד יהיה מי שיפעור לי. היה לה עם המפגש האחרון שלי עם לירן. הפרידה והתמונה של לירן אליי הותירו בגיל צפיר מאוד. כשהתבחרנו הפרידה הייתה בדוחה יותר. בדחתי בחברה רבוחה והשתלבתי בכוח. בבית הספר היסודי, וביניהם לירן, כעסו והתחננו על כך שמוותרים לי בשיפורי הבית כיחדים, כולנו "נכנסנו" בכולנו והיו מיכוכים. השיניו הגע בכיתה ד', ונבפנו במעט. בעבר בית הספר לירן השתלב איתי בשיחות מוין. לירן היה יחד עם נפש ורחייה בוחרות כיוד היה לי קשה לבקש עפרה, וללירן היתה הרגישות לדעת מתי לבשת ומפעור לי.

איפה תפסה אותי הידיעה שלירן נהרג?

אבי התקשר אליי ואמר לי, "שמעת על הבן של ציון?" עניתי לו, "לא, אל תגיד לי את פה עכשיו, ואולי אתה מתבדה." ואף שמעתי פאת בחדשות פה היה הפלי תלוטין ולא פשוט.

היום אני פוגש באקראי וברים מביא הספר ומהתיכון. אני מתבשם למפגש אקראי עם לירן, לשבת ולשוחח שיחת חולין.

לאחר שלירן נפטר רציתי לשמור על קשר עם בתון והביש לאחכרות, מצד שני ידעתי שלא אוכל להכיל ולהתמודד עם המפגש עם המשפחה. מיכל מטיילת עם אימי בטיולי קבוצות ובילקשה ממני ליצור קשר עם בתון. אוספתי את עצמי והצעתי לביה המשפחה. הרגשתי הקלה, בירורן והעלינו פיכרונות בתון היה מורה שלי לספורט, והרגשתי נימתי אותו כאב וכמורה לשפבר שלי. אני מרגיש פוסטס שלא הייתי בקשר עם המשפחה לאורך כל השנים.

ללירן כוחד הייתה יכולת הכלה בלתי רגילה. הוא נתן בפשטות ומכל הלב.

את יכולת ההכלה שהייתה ללירן כוחד אנו פוגשים אצל אחרים בביו מתבגרי, שבו הביטה ונקודת המבט משתנות. היום אנשים עם יכולת הכלה וסבלנות כמו שהיו ללירן עובדים עם אנשים במצבים קשים. הוא מהווה סוג של מודל עבורי. נמצא תמיד בתודעה שלי.

לסיום, לירן השאיר חותם והשפעתו עליי היא רבה. לאחר הלוויה שפברתי איתו בביו ממש עשרה אני פעות מרדתי. אני מודה לכך שתמיד אסתדר ויהיה שם מישהו בשבילי. אני נתקל באנשים טובים שעוזרים לי, ומבחינתי כה "לירן אחר".

נתנאל ירמיהו

לירן ואני שירענו יחד בסגל, לירן היה המ"כ ואני הוכנס הפלוגתי. ככור לי היווק ההמיוחי עם פניו - לא משנה מה סבר עליו ומיונו, תמיד מייק.

לירן לא הסכים לוותר לאף מיק ומן אף מיק, היה משוגע איתם שיחות וגעירות ונשנות אף עם כי שאכפכו שוב ושוב. בשנת הישיבות אמרנו שיש להוציא מיק כשהוא מהפלוגה כי הוא לא התאים לשרת ביחידה. לירן נמאס עם רגיון האחוריות ולא הסכים.

הוא היה מאייר עם פתקים מרובעים קטנים את חברי הסגל בקומיקס/קריקטורה, ומושה סקר בין חברי הסגל עם הציור האהוב ביותר עם יחיו.

ישבנו בקומה השנייה עם ספות, הוא הציע שם הציטרה וניצן את התווים של "ניצוצות", יפה לנצן רק את התגלת המנגינה, ניצן שוב ושוב, מה שנקרא "חפר עליה את החיים".

בימי רביעי או חמישי לירן היה מתיישב במשרד של אביתר המ"מ ומסביר מהפנקס שלו את המיפה שאסף עם הציורים לתיקים האישיים שלהם, כדי שהכול יהיה מתופף.

לצבי, מורשתו של לירן היא הפסיקות הינוכית הבלתי מתפשרת לכל מיני ומיני שלו. לירן הוא אחת הסיבות שבגלל אני מורה, מתוך ורכך שכבה.

מחשבותיי ישירות ללירן:

פפיה, תסביר לי, למה אתה? למה תמיד לוקחים את האנשים הטובים? האנשים עם הכי לב פהב שרק יש? אתה היי היית כל הצמן מוכן לעפור, ונתת מכל מה שיש לך. הכרתי אותך לשומק בחצי השנה האחרונה בצא"ל כששירענו יחד, ולמדתי להכיר אפם מדהים!!!! פשוט אין לי מילים לתאר עד כמה נהניתי להיות בחברתך בצא"ל.

נוכח לי שיש חמישה לומחים מהימיפה שנהרגו בפעולה, יפעתי את שמותיהם של ארבעה מההרוגים ואתה לא היית ביניהם. כאשר נוכח לי כי אתה ההרוג החמישי לא האמנתי. פפיה??? למה פפיה? אני פוכר מאך המון חברים קטנים ולא חשובים אשר אפיינו רק אותך: היית לוקח את אחת הציטרות שהיו בפלוגה ומנצן את אותה שורת תווים אשר למחת בחיוך לפניי יומיים ו"חופר" איתה לכולם במוח, ולא ממש הפריע לך שכולם מחורפנים מפה. אתה היית בשלך, מנצן ומתלהב, מתלהב מהחבר הפשוט ביותר.

תמיד נתת מפצמך יותר מחי, ולא לשווא קיבלת מ"כ מצטיין, כי פה באמת אתה, והוכחת פאת. בפ במסס כומתה עם הלייטים כאשר לא היית בתפקיד יותר, חיפת וחרבנת אותם, בפחת איתם לאורך כל המסס,

כאשר אנחנו (שאר הסגל שהביא) לא חשבנו לפחוד את כל המרחק של המסס, נכנסת איתם מתחת לאלונקה, סחבת, פקקת וזאבת כאשר חלקם הלכו מאחור היית מוחאב,

כי באמת היה אכפת לך מהם.

רציתי לתת להם מכל מה שהיה לך, ואכן נתת. אני מתבונן פכשיו על הלייטים שלך, חינכת אותם. פם

בפעולה שבה מצאת את סופך, המשכת בדרכך, לעת וכמה שיותר!!!

איך אתה יכול לפקוד כך? לא הספקתי להיפרד לך הכול...

אני נזכר שפירברת עם ביטרמן, באנגלית פגאום, התגרתם זומר שטויות שלא קשורות לכלום, ומיד הקוד שלך: "אה מן". שמרת הליים שלך, תמיד אבל תמיד היית שמח, ואם לא שמח אל לא עצוב, ותמיד דאגת בראש ובראשונה לכולם ובפיקוד לחיילים שלך.

במסך הכומתה שלנו בפרת את אורך המסך עם מפרכת הקשר ולא הוצאת מילה, כי כך אופיינו לך. בצוות שלך כינו אותך "שטן", בצחוק, כי באיזו יש לך פרצוף תמים אבל בפנים אתה לומם משהו מתגת. אולי שטן ואולי לא, בכל מקרה הכוונה הייתה טובה. תמיד היית אדם עם כוונות טובות, אני לא מאמין שאני רושם "היית"!!! למה היית? למה אתה לא פיין? הבאתי לך ספר בינום שביקשת ממני כי התלהבת מהמצומה הפשה שקנית, ואיך לפני הקנייה התלבטת איזו מצומה לקנות, איך, למה ומתי וכל כך הרבה מסביב לפבר כה פשוט. כשקנית התלהבת וביית לפעת הכול, ביקשת ממני את הספר כשאני אסיים, ופכשיו מי יקרא את הספר הזה?

כאשר שהינו במרון הבפון בקריית שמונה, אתה סיפרת שבת ביומיה. כמובן תשבת שיונו, הפעלת קשרים ופאפת שיפיפו לנו את הסוויטה.

אני נאלץ להיפרד ממך, מספר הטלפון שלך נשאר לי בפיכרון הטלפון, לא אמחק אותו כי אתה תמיד תישאר איתי, ולא משנה מה, אתה תמיד תהיה בליבי עם הפיכרונות והתמונות. אני מקווה שכמו שפה עשית לכולנו רק טוב ופאפת לכולם, תפשה פאת בפ שם, במקום שאויו הפעת, כי אתה יודע לפשות פאת הכי טוב!!!

לסיכום, פפריה,

אני מתפפס וכואב, ומבטיח לבוא לבקר כאשר אוכל, כי אדם כמוך אי אפשר לשכוח.

אוהב המון,

אורי צבעוני

לירן,

אני נזכרת בשבוע האחרון שהיינו ביחד לפני 3 שנים. האמת שהיו שם כמה פעמים מאוד שהופעת לי בחלום.

השבוע ההוא, שהיית ברזילה, ביקשתי ממך בפעם הימידה שתביא לי סיכה שלך של הצבא, והבאת לי את כנפי הצניחה שהיו לך בספייר. אני נזכרת שבאותו ערב היינו בבית, אני אתה והדר. הייתה הרגשה כזו שמעמען לא היה לי טעם בחיי אותך. כי תמיד היית בצבא. התגעגענו למאוד, ביום ראשון. אני נסעתי למרכז, ואתה נשארת בישוב. אמרת לי להסיר אותך לפני שאני יוצאת כדי שתסיים אותי לאחד, אבל בסוף הלכתי לשם ברגל. כמעט כשהגעתי לשם, הרגשתי שאני מייבת לחזור הביתה, ובאמת חזרתי - נכנסתי לחדר שלך, ואתה, ישנת הפוך. לא הסכתי להסיר אותך, אבל סמדתי בפעם של הדלת כמה שניות ואמרתי בלב שאני אוהבת אותך. נראה לי שאף פעם לא יבוא לי להביד לך את פה. אני לא יודעת להסביר בדיוק מה היה שם באותו יום, אבל למעשה פאת הפעם האחרונה שהפגשנו.

לירן, עברו 3 שנים, שבהם אביב חזר בה-מצווה, סיים תיכון ושכשיו את המכינה, הדר הסטיקה להתגעגן וכמעט לסיים את התואר, ואני עשיתי שנת שירות, טיילתי הרבה בעולם ועכשיו לחזור לשגרה שכל כך אהבת.

אבל הדבר הכי גשוב מבחינתי פה שבמהלך השנים הללו אנו עדיים ונוכחים לראות כי לא נפלת לשווא מדינת ישראל ממשיכה לשגשג ולהתפתח מכל הבחינות ואויבינו אלו שקמו אותך ומשבו שיצליחו לחלוק את מדינת ישראל, מתפוררים בתוכם, מפחינים, רוצחים, מאבדים כיוון ושטון ורק מושבים איך לשרוד עוד יום בחייהם.

אתה יסומעת, לא לקחת חיים אלא ניכית אחרים לחיות, לא שאפת לחלוק אף אחד, אלא איפשרת לאחרים המשך של חיים והתפתחות, לא התפוררת אל מול מוסר ההפאות אלא ביחת מנהיבות יוצאה ואמונה בצדקת הדרך וכמובן לא אובדת כיוון ידעת תמיד כי בכל מצב אתה תקיים את שנשבעת להקדיש את כל כוחותיך ואף להקריב את חייך למען המדינה ואזרחיה.

במהלך השירות שלי אני פוגשת המון סוחים של מפקדים, כאלה שנמצאים מחוץ שיחות, אחרים שמושים את פה מחוץ אמונה בדרכם, אחרים שנוחדו להנהיג,ומוד סוחים רבים ומצוינים, אבל דרך פיקוד כמו שלך לא נתקלים בה כל יום. הדוגמא האישית- שהיה לך חשוב לעשות הכל יחד עם החיילים שלך, או לא חוותר לעצמך לפני שאתה לא מותיר להם. היחס האישי, הדאגה והאכפתיות שלא נגמרת - ואם למישהו היה חסר משהו, לא היית נכנס עד שלא היה מקבל את מה שמריך. היה לך חשוב לעשת שיכולם יש אוכה לעשות את השבת, ושכולם ייצאו הביתה בצמן שאתה מתנדב לסבור את השבת כפה אתה, קודם חושב על כולם ורק עלייך אתה חושב אחרון.

אני רוצה להביד לך תודה, על הדרך שסוללת ורבים הולכים בה בעקבותייך.

אוהבת המון, <u>ירדן</u>.

לאמא ואבא של לירן ולכל משפחת סעדיה,

מתוך הערכה רבה ללירן, מתוך הזדהות עמוקה עם כאבכם וכלופה בקשיי ההתאוששות של בני אור (וחבריו) עם האובדן, מרגוני להוסיף לכם בן נוסף בפעולותיו של לירן.

לירן היה מא"כ האישי של אור. כחייל סדי היו לאור חששות מהמשלוח אבל היותו של לירן מא"כ סייעה רבות להשתלבותו. אור הזריק את לירן מיד ואמר לנו כי יש לו מלא, וכי נכה מא"כ שהוא אישיות יוצאת דופן.

לירן הגיע לביתנו לביקור ביום חורפי וגשום במיוחד במלצה מקופלת שרוולים (לחיילי אסור אף פעם לא קר). רציתי להסביר לו כיצד להגיע, אבל הוא רק אמר כי אין צורך; הוא יגיע. המשאלות היתה "אנחנו חיילי סיירת ואין לנו בעיה להגיע".

והוא אכן הגיע והרשים אותי מאד (רק אני הייתי בבית). הגשתי כפוד קל, אך הוא סרב לטעום, עם לא הסכים לשתות. הוא התאמץ במשימה: להכיר את משפחתו של אור ובעיקר לדעת את ניתן לסמוך עלינו מבחינת הגיבוי שניתן לאור במהלך שירותו. התפלאתי שזה המיקוד, אבל לירן הסביר לי ברצינות תהומית, שיש הורים שמקשים על בניהם ומעודדים אותם לעזוב. מאחר והמשלוח מאד קשה ודורשני. ולכן חשובה מאד התאיכה של הבית.

לירן תאר בפרוט את המשלוח (אותו לא ממש הכרתי קודם לכן) בצורה עניינית ולעל התלהמות. הוא הדגיש שמבחה לבננו משלוח קשה ותהינה תקופות שהוא יגיע הביתה "שבור" ויהיה נקוק לתמיכתנו. כל מה שלירן רצה לדעת זה שאור יכה לתמיכה באותם רגעים. הוא הבין את חשיבות הבל הביתי לתפקוד החייל. זה מאד הרשים אותי.

לירן ביקש לדעת פרטים על אור וספרתי לו על תחביביו (בעיקר נגינה). שוחחנו על השנה שלפני הגיוס אותה הקדיש אור לאמונים לקראת הסיירות המובחרות, שלאחר שלא התקבל אליהן החליט להתגייס לאגוז. לירן ידע אותי שנה המסלוע הרגיל של מרבית החיילים באגוז. דרך חלון הסלון הוא ראה את חבל הטיפוס בו התאמן אור. לימים, יספר לי אור שלירן התאווה לבאת ולטפס עליו אך לא היה לו נעים לבקש.

הפגישה של מפקד בעיר עם הורי חייל היא די מביכה; פעמים רבות במשך השיחה ישב לירן כשעיניו מושפלות. לא ניתן היה שלא להתרשם כי מדובר בבחור שקט אבל לא מיושן, רציני מאד וערכי: הוא ידע מהו המסר שהוא רוצה להעביר אלי, ואני התרשמתי והפנמתי.

לירן ספר לי כי אור מתאודד מצוין עם המטלות הבאיות וכי הוא בכושר מעולה. גם שיחת אותי מאד וכשאור חזר בסוף השבוע ספרתי לו בלאת כי ידעתי שמאד חשוב לו מה לירן חושב.

אור הלך לקורס חופשים מאתכונת חדשה שנמשכת חודשיים בלבד. במהלך ימאן גם התבשרה הקבוצה וכאשר חזר לצוות נתקל בקשיים רבים להשתלב מחדש. הוא הרגיש "אאוטסיידר" ומצב רוחו היה בשפל; ביקשנו מאתנו לשתף את מפקדיו בבעיה וחשבתי אפילו לפנות אליהם אישית, אך אור אסר עלי לעשות כן ואני כיבדתי את בקשתו.
לירן, בהגישותו הרבה, הבחין במצב רוחו של אור והיה היחיד שהצליח לגרום לאור לפתוח את סגור ליבו. הם ישבו ושוחחו שעה ארוכה. אינני יודעת את פרטי השיחה הזו, אך יודעת אני בבירור שבעקבותיה חל שינוי גדול. אור הרגיש טוב יותר ואני גם לא אתפלא אם לירן עשה מהלכים מאחורי גבו של אור.

לאור היה חשוב מאד מה לירן חושב ומשום פנים לא לאכזבו.
אור פשוט מעריץ את לירן (לשון הווה). לאורך כל הדרך הוא לא הפסיק לדבר על אישיותו, על זניותו, על הדרך בה הקדיש להם את כל זמנו ומרצו, עד להם מרצים הקשים, וכשכולם היו עייפים, הוא עשה דברים עבור פקודיו. מעולם, בשום שלב, לא ידעו הוא וחבריו שלירן קיבל אות הצטיינות.

אור מאד רוצה להיות מדריך חלק מן השרות; אני בטוחה שזה מתוך הערכה לאופן שבו לירן פקד עליהם. אני יודעת שלירן מאד אהב את הצוות שלצידו במהלך הטירונות והאיומן המתקדם ושיכול היה להישאר עימו עם למכין. הבעתי את דעתי כי חבל שלא עשה זאת.
תשובתו של אור היתה, שאם לירן היה בוחר פעם נוספת הוא היה בוחר לסיים את השרות עם הצוות שלו על אף שהיה קשור מאד עם לחיילים אותם הדריך.

אני יודעת כמה חשוב לכם לדעת כל דבר על לירן ואני מקווה שהארתי את עינכם ולו במעט.
לכבוד הוא לי שהכרתיו. אני מודה לאל שדרכו של בני אור ודרכנו הצטלבו עם זו של לירן.
אישיותו של לירן, דמותו והקשיים הרבים המלווים את אור בדרך להיפרד ולהתמודד עם נפילתו ילוו את אור ואותנו תמיד.

בכבוד רב,
מיכל מרום,
אמא של אור

למשפחת סמדיה,

בסמוך לתום מלחמת לבנון השנייה, נכנסתי לתפקידי כרב בבאי ראשי לצה"ל.

אחת המשפחות הראשונות שביקרתי בביתם, הייתה משפחת סמדיה.

גיבלתי כניסתי לביתם, נתקלתי מבטי בתמונתו של לירן, שמדתי רגש קטן במקומי ומבט שיגיו, קלסתר פניו לא מש ממני. מיד שדיון, בת דמות של פנים מאירות, שמבדרות אליך בשתיקה. שתיקה כמו שמבישה יותר מאמירה נרגשת.

לאחר מכן, בשיא אחוק אל תוך הלוויה, הכרתי את לירן ממה ששמעתי מההורים - מיכל ודיון ושאר בני המשפחה. הסיפורים אודותיו, היותו נדר מאוזן בלימודיו, מקסים בהליכותיו עם אנשים ומסירותו בשירות הבבאי, הבהירו לי את מאחר רע"ן שהרגי מלכות אין כי בדייה יכולה לעמוד במאיצתם.

הבמרא מוסיפה ואומרת, שאפילו רבי עקיבא ומבריו שהיו תלמידי חכמים מופלגים, לא היו מגיעים למקומם של הרגי מלכות, אומנם היותם בשבמתם כאלו שהרגו על היותם יהודים.

עד לתקוממה של מדינת ישראל, שבורת האומה באה ליידי ביטוי במוכנות למות על קידוש ה', ולא להיכנע לרשעי הגויים, שניסו להשביר אותנו על דתנו. הסיפורים בבמרא על חנה ושבעת בניה, אלישע בפי כנפיים ושוד רבים אחרים שעקפו צוום מוי הלדור שבתקופתם ולא נכנעו, היו נר לרגליונו והשרידה של פיזאה על כוחות הנפש שלהם, הבטנו בהם.

כיום, לאחר שעכינו לחדינה משלנו, בחוריונו הלשרים עלכים לקדש שם שמים בלימה כנגד אויבנו הקמים עלינו לכלותנו.

רבי יום טוב ליפמן הלר, תלמיד המהר"ל מפראג, מסביר את הפסוק שמאחר את פסחו של אליהו הנביא באחרית הימים: "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", שהשבת הלב תהיה ממציאות של פחד ונאיכות רוח למצב של שבורה. הוא מסיים את דבריו ואומר: "אמן וכן יהי בעמנו". אמנם הוא לא פבה לראות בהתממשות דבריו, אך אנחנו עלכים להפלש בעמנו את שבורת הבנים בשפה הקרב, כשהם מגרפים את נפשם להצלת השם והארץ.

הקינות שאבדו קדמונינו על שבורת היהודים בגלות, בדיק שיעני השראה לשדולי הימן הפה ולמשוררים לכתוב יצירות בשירה ובפרוזה אודות שבורת הבנים וכך להביא את סיפור מייהם לכל בית בישראל. בשר הורים שכולים, אחים ואחיות, אין מי שיכול להכיל מלבד הקב"ה, אב הרחמים והסליחות, מפי נאמן אפשר למצוא בידיפה הברורה, שלירן פבה במסירות נפשו בקרב, לשכון בחי נצח במשכנות שלינן תחת כסא הכבוד.

הבה ונהיה ראויים למסירות הנפש הזו של לירן ומבריו, בחיים שבנלויים על שרכי הפרט והכלל, ממש כפי שפשו הם, הנלפים במערכות ישראל.

אבינו רונצקי, תא"ל במיל'

לירן,

עוד יום בדרכו, כרגע אני שמה עצובה, מהדורת החדשות בעוד רגעים נשמע מהבן הסמוך, ביפורים מצייצות, השמש צורבת, קפה עם וניל על הבוקר שנראה כמו כל הבקרים... כמו עוד 3650 בקרים בשעור הנוכח.

שנים, דקות, שעות, ימים, שבועות, חודשים, שנים... עשור ועוד יום שלו עוד עם הפרט השונה, הבוקר והמוזה אשר מציף את הרגשים בדמעות, את השמיים בעננים שחורים ואת הלב בכאב עצום.

עשור לירן-ואתה איתך!

לא הכרנו ולעברי לא ניפגש עוד... אבל אני כל כך מכירה אותך ומוזה אותך דרך אמא, אבא, הדר, ירדן, אביב, סבתות, דודים ודודות, אחיינים, חברים, מפקדים, פקודים, מכרים, חברים ואוהבים. כל מי שפגה והכירך, רגוש אותך, רגוות אותך ואוהוב אותך לירן, בפכות אותן רכונות נפלאות שלך - שופפ קסם אישי, ניען בכושר מנהיגות, עם, רגיש, הומני, פתוח ומלא הארץ. משכת אנשים לא רק בשל כישוריך הרבים אלא בשל אופייך הנוח, האהבה והפמן שהקדשת לכני אדם סביבך.

כל תפקיד, משפה או אחריות שקיבלת היו התשובים ביותר עבורך,

כל אדם שפגשת היה עוגם ומוזאו! לכוגם הגייוסת בכובד ראש, ברצינות ובמסירות.

בברית הון אנשי שלא יסולא מפק של כל אלה שהגדל האינסופי שנובר הוא בלתי נתפס. ביום נמהר אחד בשיבומה של הלאימה יבאת לקרב ולא שבת...

מאפ מוזה, תומכת, מאבקת, בוכה, חושבת, בוחקת ובשיקר שייכת, מאוהבת ואוהבת את משפחתך.

מבשיפה לך לירן אדם מיוחד. מי ייתן ופכותך תהן על משפחתך בפרט ועל עם ישראל בכלל..

"כי מטוס שטס בשמיים

כי כוכב מאיר בשיניים

מפכיר לי אותך

נתיאורי לפני הבשם

ברכרים בשעות הערב

תמיד יהכו לך..."

שלך

בכאב, דמעה והבישה

גילי טוהמן

שער שביעי - נמשיך לזכור

"אתה כאן, אתה שם,
ובכל צעד אתה פה חסר לי."

(מילים: אביב שפן)

שנתיים אחרי

בזכות האהבה

יש איזושהי דעה בציבור ש'להורים שכולים אין זכות יתרה בהבעת עמדות ציבוריות ופוליטיות ■ יכול להיות שיש בזה משהו, אבל כאשר אלה שחובתם לעשות, אפילו לא מתאמצים לזכור את המלחמה, אזי יש זכות יתרה להורים השכולים לומר את דברם וחובתנו להקשיב ■ שיחה עם מיכל וציון סעדיה הוריו של לירן ז"ל, שנתיים ממלחמת לבנון השנייה

הרצל בן אשר

סלון ביתם מעוטר בתמונותיו של לירן, והמבטים הנבטים מהתמונות מטעות לחשוב שאולי, אולי בכל זאת, יש כאן טעות, ולירן חי. בעצם הוא חי, חי יותר מאלה החושבים שהם חיים, אבל מתנהגים כאנשים מתים. שרי ממשלה שלקו באלצ'הימר סלקטיבי.

– נחזור שנתיים לאחור, ליום בו פרצה המלחמה. מה התחושות?

מיכל: "המלחמה התחילה בגלל שחטפו את שני החיילים. מאה ותשעה עשר חיילים נהרגו ועוד ארבעים וארבעה אזרחים, ולמעלה בממשלה כאילו כלום. הם יושבים להם ומתעסקים, אני לא יודעת במה, והנה בשבוע שעבר חזרנו לאותה נקודה, רק עם ההרוגים. אני לא רוצה לומר דברים קשים אבל המעגל נסגר לפחות עם החזרתם של גולדוואסר ורגב. אני לא מקנאה במשפחות שלהם, לעבור שנתיים כאלה זה איום ונורא. הצד השני יודע לנצל את ה'חולשה' שלנו לחיי אדם. הם למדו לדעת שכל מה שיבקשו תמורת החיילים שלנו, אנחנו ניתן. ביום שהחזירו את גולדוואסר ורגב ישבנו מול הטלוויזיה והיינו בטוחים שהנה עוד מעט והשניים יצעדו על הרגליים והאימהות שלהם יוכלו לחבק אותם ולחוש אותם". "אבל, לא. הם חזרו בארונות, לצערנו, ובמקום לשמוח על החזרת הבנים בחיים, הצטרפו שתי המשפחות למשפחה שלנו, משפחת השכול", אומר ציון באכזבה.

ציון מסרב לדבר על כל מה שמריח פוליטיקה, מתוך חוסר אמון בפוליטיקאים "אני מתרכז בבן שלי, בלירן. אנחנו מנסים להנציח את כל מה שקשור אליו ולמורשת שהוא השאיר".

ציון מתעשת די מהר, וכאילו מנסה לבסס את הטיעון שלו בכך שהפוליטיקאים הם לא בדיוק החברים שלו ואומר "ההתנהלות של הממשלות האחרונות שגויות. שרון אמר אחרי פינוי גוש קטיף שאם ייפול קאסם אחד ישראל תגיב בחומרה ותטפל ביורים. מאז לא מפסיקים לרדת קאסמים על שדרות ואשקלון, עוטף עזה, ועוד מעט קריית גת וכך הלאה. ומה? מישהו מגיב?".

מיכל: "לא אשכח איך קראתי בספר 'אם יש גן עדן' על פעילותן של 'ארבע אימהות' בעד היציאה מלבנון. החיילים אמרו שהפעולות של 'ארבע אימהות' מחלישות אותם ופוגעת במוטיבציה שלהם. היציאה מלבנון כפי שהייתה בסופו של דבר פגעה בצה"ל ובנו".

– שנתיים עברו מאז המלחמה ומאז האסון האישי שלכם. יש בכם איזושהי התפכחות?

השאלה הזאת הביאה אחריה שתיקה ארוכה ומעיקה שממש לא התכוונתי שתהיה. מיכל וציון לא תיאמו את המוקה, היא פשוט צפה ועלתה, כי מה אפשר לומר? השניים מפוכחים, מפוכחים מאוד. מי שלא מחובר למציאות אלה דווקא אחרים.

ציון: "גיליתי שיש לנו עם נפלא. לא, שלא ידעתי, ידעתי, אבל לא תיארתי לעצמי שהעם הזה כל כך נפלא. כמה אהבה, כמה חום וטוב-לב יש לאנשים בעם. הם מחבקים אותך באהבת אמת. אין כאן

המשך בעמ' 22

מיכל וציון סעדיה השבוע בביתם. צילום: מוטי קיקוס

המשך מעמ' 20

הצנזורה ואין מה להשוות בין מה שאני קורא 'העם' לבין מי שאמורים להיות 'נבחרי העם'. אין, אין מה להשוות. שני הדברים האלה בכלל לא עומדים על אותו רצף של התייחסות".

מיכל: "נשבר בי משהו בכל מה שקשור לאמונה, לגאביות שהיו בי כלפי הצבא והממשלה. חשבתי בתמימותי שחינכתי את הילד שלי לתת ולתת ויש מישהו המנהל את העניינים. הערצתי ואני מעריצה את החיילים בשטח, אבל אחרי מה שאנחנו יודעים היום על הצבא, בעיקר על המפקדים היותר בכירים, אני מאוכזבת. התפכחתי ממה שחשבתי. הכאב על האובדן האישי קשה, והוא נעשה קשה יותר בגלל מה שאני יודעת היום".

הכאב של מיכל האימא אינו נעצר באהבתה לבנה לירן ז"ל, היא חולקת אותו גם עם החיילים הצעירים שנותרו חסרי ישע, עם גלעד שליט.

מיכל: "כאימא, אני חשה את הכאב שעובר על גלעד שליט בשבי. אני לא יודעת לומר במה זה 'לעשות הכל' כדי לשחררו. אני חשה ומרגרת כאימא".

ואז היא פקפק שואלת ספק אומרת: "אתה חושב שלשחרר ארבע מאות חמישים מחבלים תמורת גלעד שליט זה הרתעה?".

"המספר פחות חשוב, חשוב יותר פוטנציאל הרצח והחרג שקיימים באלה שמשתחררים, ולאו דווקא במספרים", אני עונה לקונית.

מיכל: "אני רוצה לומר שאחרי שראיתי את ההתנהלות של הממשלה בישראל בטיפול בשחרור השבויים, אני מבינה את האלוף שטרן שמתח ביקורת.

"על העמדות שמציגים חלק מהישראלים, אני לא שומעת שהתקשורת בלבנון משדרת כל פיפס על שחרור השבויים שלהם, ואצלנו הפקרות. הם קוראים, רואים ושומעים הכל, ככה הם רוצים לנהל משא ומתן כשהצד השני יודע הכל על המהלכים שלנו. חבים להטיל אישול על סוג כזה של משאים ומתנים לשחרור שבויים".

כאבה של מיכל מוחצן בעזרת הדברים הנוקבים והשפויים שהיא אומרת על אלה שלכאורה היו אמורים 'לספק את הסחורה', להיות מנחיגים ולנווט את ספינת צה"ל אל הניצחון.

מיכל: "החיזבאללה לא קיבל את המכה שהייתה מגיעה לו. היום הוא יותר חזק ממה שהיה לפני המלחמה. אבל מצד שני יש נחמה בעובדה שהיום צה"ל מוכן יותר, מאומן יותר ולא אדיש".

ציון: "אם נזכור שלפני המלחמה הייתה שאננות, הצבא לא התאמן כמו שצבא צריך להתאמן, המלחמה שינתה משהו גם בעניין הזה, וזאת בהחלט הקלה".

מיכל: "אין היום מישהו שאני יכולה לבטוח בו, לומר שהוא ישר, הגון ולא מושחת. היום שמעתי שאמרו על ציפי לבני שהיא לא עשתה כלום' בהקשר של השחיתות וביחס לאהוד אולמרט. ומישהו אמר אי לבושה אם מנהיג בישראל צריך 'לא לעשות כלום' כדי להיקרא מנהיג ישר והגון. ומה עם 'הלעשות' דברים חיוביים?! מה עם הקריטריון שיש לה רקורד חיובי?!

בניגוד לציון שהוא לא מוכן לקחת חלק בהתאגנות של המשפחות השכולות, ומבחינתו בצדק, אני מאמינה שכן צריך לעשות משהו, להיות שותף".

מיכל מפתיעה אותי כאשר היא אומרת 'אני מחזיקה מהרמטכ"ל דן חלוץ. למרות כל הטעויות שהוא עשה, היה לו האומץ והכבוד לקום ולומר 'טעיתי' וללכת הביתה. אני מחזיקה ממנו. כל מי שהיה מעורב במלחמה הזאת קם והלך, וגם אם הוא לא אמר 'טעיתי', הוא עשה את המעשה הנכון. את הדברים האלה אני לא יכולה לומר על ראש הממשלה אהוד אולמרט.

לירן סעדיה ז"ל אחרי פעילות סבצעית

בזכות האהבה

"לא רק שהוא לא אמר 'סליחה, טעיתי', אלא הוא ניצל ומנצל את השנתיים שעברו כדי להתבסס בתפקיד. מילא, היה עושה בשנתיים האחרונות דברים חיובים כדי לתקן משהו, אבל הוא עסוק בכל הדברים השליליים שאנחנו נחשפים להם יום יום ושעה שעה בתקשורת. הוא מנהל את המדינה בצורה הכי מעוותת שאפשר להעלות על הדעת. זה לא מגיע לנו. לא מגיעה לנו מנהיגות כזאת".

ציון מאור מאופק וממעט לחשוף את רגשותיו. עיקר ריבורו בשתיקותיו האורוטות.

ציון: "היו בי הרהורים לזרוק הכל ולומר 'מעכשיו אני מתרכז בבית שלי, ושהמדינה תלך לה'. זה מה שגרמו לי אלה שיושבים למעלה. בעצם למטה, הם יושבים למטה והעם שלנו יושב למעלה. אבל אלו היו הרהורים שמיד פינו את מקומם לאהבה שלי לעם הזה ולמדינה הזאת".

ציון המשיך והתגרב לשירות מילואים שמונה שנים אחרי שחזה משוחרר על פי חוק. מסתבר שאצל אנשים ערכיים מה שקובע זה המצפון והחינוך שקיבלו ולא, הרהורים.

מיכל: "יש עמותה בשם 'משפחה אחת' וירדן ואביב השתתפו בקייטנה שמארגנת העמותה שלוש פעמים בשנה. היית צריך לראות איזה אנשים נפלאים, אם היה אפשר להחזק את כל עם ישראל לאנשים הנפלאים האלה היינו משהו הרבה יותר טוב ממה שאנחנו. תמצא שם ילדים להורים שנרצחו בפיגועים, ילדים מגוש קטיף שאחיהם נרצחו. כשאני אצא לפנסיה אתגרב לעמותה שתורמת, שנותנת לאחרים".

- אילו הייתה מנהיגות משכמה ומעלה, האם הכאב שלכם היה שונה, מובן יותר?

"במובן, זה בוודאי היה מקל עלינו את הכאב. אני חושב שהיינו אומרים שהקרבנו עבור משהו. זה היה רק מקל. קשה לומר שהקורבן היה כדאי. אין דבר ששווה את הקרבן. זה שאנחנו נמצאים במצב הזה עם המנהיגים האלה מכבידים את הכאב".

- איזה דמויות הייתם רוצים שינהיגו אותנו?

ציון "אני אגיד לך משהו שתתפלא אבל היום הייתי רוצה לראות את דוד בן גוריון ומנחם בגין יחד מובילים את מדינת ישראל. ולא שהם היו כליל השלמות. שני המנהיגים האלה היו עם האמת שלהם והאמינו במה שהם עשו. בכוונה אני מציין שני מנהיגים משני קצוות הקשת הפוליטית, כי השניים היו מנהיגים שאין לנו היום".

ככל שהשיחה מתקדמת, כך אנחנו מתרחקים בשנחיים ועוד כמה דקות ממלחמת לבנון השנייה, אבל ציון ומיכל מתחברים יותר אל מי שנמצא איתם וממלא אותם בחום ואהבה ונותן משמעות אמיתית למילה 'חיים'.

ציון: "אנחנו חיים בעיר מיוחדת. 'עיר משפחתית'. אילו היינו חיים בעיר גדולה כמו תל אביב, הכאב שלנו היה גדול יותר. למרות כל הפוליטיקות הקטנות, תשבי העיר מיוחדים. ביום הויכרון מגיעה אלינו חברה טובה עליזה, ומביאה שמונה עוגות, 'שיהיה', היא אומרת, הניחה את העוגות על השיש ויצאה, ובאמת הגיעו המון מבקרים ונתנו מהעוגות. אני נותן לך דוגמא, אבל יש עוד המון דוגמאות. הגענו למצב לא נעים שחנקו אותנו באהבה ובחיבוקים".

מיכל: "בביה"ס בו אני עובדת, תל חי, אני מקבלת אהבה והתחשבות ברמות שלא יאמנו. פשוט קוראים אותנו ונותנים לי להרגיש טוב. לפני כמה זמן הייתי באיזושהי השתלמות והייתה שם מורה שכולה מאחד היישובים. אין מה להשוות בין היחס שאנחנו מקבלים מהצוות בבית הספר בו אנחנו עובדים ובין היחס שהמורה הזאת קיבלה, שמים וארץ".

ציון: "אני חייב לציין שגם אצלי בביה"ס מצורות עוטפים אותי באהבה ומקלים את מה שאפשר להקל".

מיכל וציון סעדיה, שנתיים אחרי המלחמה, ושישה ימים לפני יום האזכרה השני ללירן ז"ל, מנסים לעשות סדר בעולם התרש שנכפה עליהם. הרבה שאלות ומעט תשובות, ולולא האהבה שהם מוקפים בה יתכן מאוד שגם מעט התשובות לא היו.

הם עדיין מתקשים להבין את פער הערכים שבין מי עומד בראש הפירמידה, אהוד אולמרט, ובין החיילים המוכנים להילחם על המדינה ולהקריב את חייהם.

אין להם רשיות גדולות מלבד הבקשה הצנועה מבחינתם, שהמנהיגים יהיו ראויים לעם ולחייליו, לא שהעם יהיה בן ערובה בידי מנהיגיו.

הפיכחון בא מעט מאוחר מבחינתם של מיכל וציון סעדיה, הייתה נחוצה נבחרת אחרת שתוביל את העם למלחמה ואולי, אולי היו נמנעים כאב ותסבול למאה ותשע עשרה משפחות של חיילים ובלבול לעם שלם.

מיכל וציון חיים בין השלמה עם גורלם האישי ובין הראגה לגורלו של עם שלם.

הרצל בן אשר

הדר, אחותו של לירן, הייתה בת 19 ביום בו נפל לירן

אני מרגישה פספוס ואת נוכחותו בחיי כיד מכוונת. המון תהיות ושאלות עולות לי, כגון היכן היה נמצא היום? מה היה העיסוק שלו? מי היו החברים שלו? איך היה נראה? התייחסות לדברים הקטנים ביותר. זו זכות גדולה להיות אחותו של לירן ולהכיר את דמותו הייחודית. לאחר המוות הכרתי צדדים אחרים וחדשים באישיותו בעקבות הסיפורים הרבים ששמעתי עליו. הייתי מודעת לנתינה ולתכונות המיוחדות שלו אבל לא לעוצמה שלהן. בחיי היום־יום שלנו יחד, הסתכלתי על דברים אחרת כילדה בתקופת בית הספר היסודי וכנערה בתיכון.

לירן נמצא בכל רגע בחיי. בעיקר ברגעי השמחה וברגעי הקושי הגדולים. אני מדברת ומתייעצת איתו. פעמים רבות אני מסתכלת דרך עיניו. אני מבקשת לומר לו, "אתה איתי? אתה רואה מה עובר עליי?" לתחושתי הוא מעורב מלמעלה, יודע מה עובר עליי. פעמים רבות אני מרגישה שלירן שולח אליי יד מכוונת המצביעה לאיזה כיוון עליי לבחור, ולאחר הבחירה אני שואלת את עצמי "למה בחרתי כך" כי זה מאוד טבעי ועוצמתי. זה יכול לפגוש אותי ברגעים שאני לא מוכנה לכך, אם זה ביום העבודה ובנסיעות בדרכים, לפתע עולות דמעות בעיניי כי אני נזכרת ברגעים מסוימים המעלים בי געגוע.

הפרש הגילים בינינו הוא שנתיים, לירן הוא הבכור בין האחים. חלק מתחושת הפספוס זהו הפרש הגילים. בגילי היום, היינו יכולים להיות חברים טובים וקרובים מאוד אחד לשנייה. היינו עושים דברים יחד.

בילדות, לירן היווה עבורי מודל בלימודים ועם החברים שהוא בילה. לא היה לי קל בבית הספר והוא תמיד היה שם כדי לעזור לי בלימודים. כל קושי שהיה לי באנגלית ובמתמטיקה, הייתי נעזרת בו.

לירן נגע בהמון תחומים בו זמנית - כדורסל, קומיקס, חברים והלימודים שהצטיין בהם.

כאחים, אני זוכרת יותר את ההצקות שלו. הוא תמיד היה שם בשבילי ומצד שני היה מציק לי ומקניט אותי. כילדה אני זוכרת שהיה גם צחוק וגם בכי. לגשת לאמא ולבקש ממנה שתאמר לו להפסיק. כאשר הושמע ברדיו השיר "דבה דבה דה", שנוגן רבות, לירן היה מקניט אותי ושר "דבה דבה" (כינוי לשמנה).

טבעי לי מאוד לשמוע בסיפורים את העזרה והנתינה של לירן לאחרים. גדלנו באותו בית, שבו קיבלנו חינוך שווה, אותם ערכים, וגדלנו באותה סביבה. איני יודעת אם אני יכולה להגיע לרמה כזו של נתינה ללא גבולות ועשייה לשם עשייה. זה לא נתפס בעיניי.

כשהתבגרנו לא היינו החברים הכי טובים. עם סיום בית הספר היסודי ובחטיבה הוא היה מציק לי בענייני בנים, וכאשר דיברתי עם אחד הבנים מהכיתה על שיעורי בית, היה מקניט אותי "הוא החבר שלך". הדאגה שלו אליי הייתה שם תמיד.

לירן התגייס ראשון. לאחר שבוע בשירות הצבאי הייתי בדרכי הביתה. בעצירת האוטובוס בעפולה ראיתי את לירן עולה לאוטובוס עם חבריו. ראיתי את המבוכה על פניו כי היה צריך להיות עם החברים ומצד שני כאחותו הוא אמור לדאוג לי ולהזמין אותי לשבת איתם. הוא קנה בקבוק קוקה קולה ועם כוסות בידו התחיל להעביר בין האנשים באוטובוס והזמין גם אותי לשתות. כן, הייתה שם דאגה למרות שלא הראה זאת, והיה חשוב לו איך אני מרגישה.

לירן לא שיתף אותי במה שקורה איתו בצבא. בארוחות המשפחתיות בימי שישי כאשר חזר מהצבא לא שיתף אותנו, נשאלו שאלות והוא ענה בשתי מילים - "היה טוב"; "היה בסדר". להרגשתי, אנו דומים. יש בי תכונות הדומות לתכונות שהיו ללירן. בדיעבד, אני מנתחת את הדברים ואומרת לעצמי, "וואלה, הוא היה עושה את אותו הדבר".

אסור לעשן
NO SMOKING
Coca-Cola

ירדן, אחותו של לירן, הייתה בת 14.5 ביום בו נפל לירן

לירן ואני לא היינו החברים הכי טובים. לעומת זאת, פער הגילים בין הדר ולירן היה קטן יותר. תמיד הסתכלתי עליו בהערצה בלי שהוא ידע זאת. זה התבטא בדברים הקטנים ביותר, למשל כאשר הייתי זקוקה לעזרה בשיעורי הבית, כולם היו עייפים ועסוקים וללירן לא הייתה חשובה השעה, יכולתי בשתיים בלילה לבקש את עזרתו בשיעורי הבית והוא היה מגיע ועוזר לי. לעתים ביקשתי ממנו שייתן לי את התשובה הסופית לפתרון כדי שאלך לישון, והוא ענה לי, "לא, שבי ואלמד אותך הכול כדי שתלמדי באמת ולא כדי לצאת ידי חובה", הוא עמד על כך שאסיים את שיעורי הבית.

היה מקרה שבו אמי ביקשה שאנקה את הבית ועניתי שאני עייפה, אז הוא התייצב מולי והקניט אותי, "מה אין לך כוח...? עכשיו אין לך כוח לטאטא את הבית... מחר תתחילי לעשן... אחר כך תיכנסי לכלא..." לירן היה מפוזר מאוד. כאשר היה צריך לצאת מהר למקום כל שהוא ביקש ממני - "ירדן, תביאי לי את זה" - הייתי מחפשת מהר. "חברים שלי מחכים לי בחוץ ואני צריך את המפרט של הגיטרה". "איפה זה נמצא?" שאלתי. "שם בחדר איפשהו". צופרים לו וכולם בלחץ ואני מחפשת את הפריט הקטן. לא הייתי מתעצבנת. פשוט לא הבנתי איך אפשר להיות מפוזר כל כך.

בבית הספר היסודי היו לעיתים מריבות בין הילדים, ותוך כדי מריבה אמרתי פעם אחת, "אני אביא את אחי הגדול". לירן כעס מאוד וציין שזה אינו תקין. חוויתי אותו כדמות מחנכת וזאת בלי שהוא התכוון לכך. כאח בוגר הוא היווה עבורי דוגמה אישית בכול, התבטא במספר אופנים - הצטיין בכל אשר עשה. כל אשר עשה, עשה מכל הלב, הוא היה אהוב על כולם, מעולם לא רב עם אחרים, קיבל כל אדם כמו שהוא. בחייו חשתי שזה לא הגיוני. מבחינתי הוא היה שלם לגמרי.

בכל פעם שחברותיי הגיעו אליי הביתה לא עניין אותן להיות איתי, הן התעניינו יותר באחי לירן. הן ראו בלירן חייל, לוחם, בחור רציני, חתיך - פשוט גבר.

תוך כדי השיחה עולים לי המון דברים כמו פספוס, החמצה. הוא איתי בכל מקום אבל הוא חווה ולא חווה. אני חווה דרכו כל הזמן. כל צעד שאני עושה, תחילה אני שואלת את עצמי מה לירן היה אומר או עושה, ורק לאחר מכן אני פועלת.

אני מודעת מאוד לכך שהוא נמצא איתי בכל מה שאני עושה. מצד אחד זה נותן לי תחושת הקלה ומצד שני זה מעצבן כי זו הידיעה שהוא לא כאן. זו הרגשת תסכול.

הייתי רוצה את לירן בכל מקום בחיי. ביום נישואיי עם זאביק לירן היה חסר מאוד. במהלך החתונה שלי חשבתי עליו ודיברתי אליו. אני מרגישה שאני חיה את החיים, נהנית ומנצלת אותם כמו שלירן היה רוצה שאחיה. גם אם אני במקום שמח מאוד, יש את התחושה של "שמחה מהולה בעצב". כל דבר טוב שיש לי בחיי, המוות של לירן נמצא שם.

אני יודעת שלירן לא היה רוצה שאצמד כך למוות שלו, אך זו בחירה שלי ושל המשפחה. המשפחה בחרה בחיים ולירן לא היה רוצה שננציח אותו, שנקיים לזכרו צעדה. אם הוא היה בחיים היה שואל, "למה אתם עושים זאת?" היה כועס עלינו כי לתחושתו זה לא מגיע לו כי הוא אדם פשוט.

משפחתנו מאוד חמה ומלוכדת. טיילנו המון. לירן אהב מאוד לטייל והכיר כל פינה בארץ. הוא היה מאתגר את הוריי בכל פעם מחדש. בקיץ שטנו בקיאקים בירדן. היו הרבה צחוקים וחוויות.

לירן היה מוקף בחברים שמאוד אהב. הזמין אותם אלינו הביתה. כילדה לא קינאתי שהיה מוקף בחברים.

אני זוכרת את המפגשים עם הצוות בבית במהלך השירות הצבאי של לירן. היו עושים על האש. לירן היה מורעל צבא. כאשר היה נכנס הביתה היה לו "ריח של צבא", ריח של אדמה, ארץ ישראל היפה. מלח הארץ.

בימי שישי ובמוצאי שבת היה מתקיים "פרלמנט" אצלנו בבית. חלון חדרי פנה למרפסת שבה התקיים ה"פרלמנט". הייתה תקופה שלירן ניסה ללמוד גיטרה וזה לא כל כך הלך לו. החברים צחקו עליו ולא האמינו בו. ביום שישי מתתי לישון, והוא לא הפסיק לנגן, ביקשתי ממנו שיפסיק. החברים בצבא קראו ללירן "סעדיה".

הגיטרה היא דוגמה טובה מאוד לכושר ההתמדה שלו.

לפני הגיוס ל"אגוז" הוא התנדב לקורס טיס ולא הלך לו. הוא הגיש ערעור ושוב לא הלך לו ושוב הוא הגיש ערעור. לבסוף הוא לא התקבל. אך הוא לא ויתר כי האמין בעצמו. היה צנוע ופשוט. הוא לא ויתר, ולא חשוב כמה זה היה קשה לו. אם הייתה לו מטרה, הוא "לא ראה בעיניים". אני חושבת שרק בדיעבד זה השפיע עליי.

היום אני משרתת בצה"ל ויש לי תפקיד תובעני שלעיתים אני אומרת לעצמי למה אני צריכה זאת.

לפעמים אני מפחדת לשכוח את לירן למרות שאי אפשר לשכוח אותו. לירן זה לירן. גם אם נרצה, אף אחד לא ייתן לזה לקרות. אני פוחדת לשכוח את החוויות הטובות ואת הרגעים הזכורים לי איתו. מיהו לירן האישי שלי ולא לירן שכל עם ישראל מכיר. כתבתי והעליתי זיכרונות על הכתב.

החיבור בינינו האחים לפני שלירן נהרג הרגיש לי שלם מאוד. הדר ולירן היו יחד בגלל קרבת הגיל וכן אני ואביב. שיחקנו יחד משחקי כדור כמו "סטנגה". לירן שיחק בכל מקום, בחדר ואצל סבתא. אם לא היה כדור לירן יצר כדור והפעיל את כולנו. לירן אהב מאוד כדורסל. הוא שיחק בקבוצות שונות ותמיד ראיתי אותו מתאמן. לעתים נסענו לצפות במשחקים שבהם השתתף. הוא היה גם טוב בריצה. אהב מאוד לרוץ. את ההורים לירן כיבד מאוד, הערך "כבד את אביך ואת אמך" היה חשוב לו ביותר.

לירן השאיר לי מורשת ענקית של נתינה, לב ענק, הוא רק רצה לתת ולתת ולא רצה לקבל דבר בתמורה. זה לא מובן מאליו. לדוגמה, בכיתה י' הוא למד כחודשיים באוניברסיטת תל אביב, ובמסגרת זו הוא קיבל מחשב חדש. הדרך הטבעית היא שייקח לעצמו את המחשב החדש ויתרום את המחשב הישן. לירן עשה את ההפך, הוא תרם את המחשב החדש שבו זכה למשפחה שאינו מכיר. כל הזמן הוא חי את הנתינה שלו. הייתה בו שמחת חיים.

גרנו במרכז העיר בקריית שמונה. ביום גשום מאוד לירן ביקש ממני, "ירדן, יש לך כוח לקנות לי פלאפל?" הייתה זו הליכה של עשר דקות, היה מבאס וגשום מאוד ובלי לחשוב פעמיים עניתי, "כן, ברור", ורצתי וקניתי. לאחרים לא הייתי עושה זאת. בלירן היה משהו מיוחד שאף אחד לא היה יכול לסרב לו, וזאת לא מפחד אלא כי הוא היה דמות כובשת.

אני זוכרת היטב את יום הגיוס שלו. נסענו ללשכת הגיוס בטבריה, ובמקום היה גם חברו הטוב איתי אלקיים. איתי בכה מאוד ואני לא הבנתי למה. מאוד התגאיתי בלירן, הוא היה נכד ראשון ואח בכור. כאשר יצאנו מלשכת הגיוס ההורים התעקשו לראות את לירן במדים ביום הגיוס והם לא ויתרו. הם דיברו עם הנוגעים בדבר בלשכת הגיוס ואמרו להם שזה לא אפשרי. אני לא זוכרת אם הם הצליחו.

יומיים לפני שלירן נהרג, ביום שלישי, הוא התקשר אליי ועדכן אותי שהם נכנסים למארב והוא לא יהיה זמין. באותה עת הוריי היו בחו"ל ולירן דאג שהכול יהיה בסדר ובמידה שהוא אינו זמין שאפנה לאחד

הדודים. הוא עדכן אותי שכאשר הוא יצא מהמארב הוא יתקשר אליי, וכאן זה הסתיים. בעת ההיא לא ידעתי שהוא נכנס ללבנון.

בגלל המצב בקריית שמונה התארחנו בבית השכנים של סבתא שלי, שהיה פנוי.

ביום ראשון לירן היה ברגילה והזמנו פיצה - הוא, הדר ואני. ביקשתי ממנו שייתן לי סיכה שלו שקיבל במהלך שירותו הצבאי. הוא נתן לי את כנפי הצניחה שלו, ואיני יודעת למה.

לירן היה טוב במחשבים וביקשתי ממנו שיוריד סרט וצפינו בו יחד. למחרת הייתי אמורה לנסוע למרכז כי התחילו לירות עלינו קטיושות בקריית שמונה וביקשתי מלירן שיקפיץ אותי בבוקר לתחנה המרכזית. הוא ביקש שאעיר אותו בבוקר כדי שיקפיץ אותי. בבוקר ניגשתי לחדרו, ראיתי אותו ישן הפוך, אמרתי לו "ביי" בשקט, לא הערתי אותו ויצאתי מהבית. התקדמתי וכמעט הגעתי לתחנה המרכזית ופתאום החלטתי, בהחלטה של רגע שאינה מובנת לי עד היום, לחזור הביתה. חזרתי, נכנסתי הביתה, הבטתי בו מבעד לדלת חדרו ולא הערתי אותו. איני יודעת מה הניע אותי. מעולם זה לא קרה לי קודם לכן. איני יכולה להסביר את הדחף. זו בעצם הייתה הפעם האחרונה שראיתי את לירן.

את ההודעה על נפילתו של לירן, קיבלתי כאשר התארחתי בבית השכנים של דודתי. בת דודתי ניצן ואני העברנו את הזמן בנעימים בסלון. בבית לא הייתה טלוויזיה. דודי איציק ואשתו ישנו בקומה השנייה. ניצן הלכה לישון והתעוררה שוב, ובערך באחת עשרה בלילה קיבלתי טלפון מחברה שכנראה ידעה דבר מה וניסתה לגשש אצלי, הבינה שאני לא יודעת כלום וניתקה. זו הייתה שיחה רגילה לגמרי. מאוחר יותר קיבלתי הודעת SMS בזו הלשון: "אנחנו משתתפים בצערך, תהיי חזקה". לא היה לי כל מושג מאיפה זה הגיע. לא הייתה טלוויזיה, לא שמענו חדשות וברוב תמימותי לא רציתי להעיר את הדודים ואמרתי לעצמי שזו שטות. התקשרתי לאדם ששלח לי את ההודעה ולא היה מענה. הערתי את בת דודתי, שהייתה בת גילי, וגם היא לא הבינה את פשר ההודעה. במהלך הלילה הגיעו שיחות טלפון נוספות. התקשרתי להדר, הייתי בהיסטריה מטורפת כי חשבתי שקרה משהו לאביב.

בעת ההיא הדר שירתה כקצינה בצה"ל והבינה שקרה דבר מה. היא אמרה לי, "ירדן, אל תדאגי, עדכנו אותי שיש אירוע עם יחידת "אגוז". הייתה היתקלות עם מחבלים אך זה לא הצוות של לירן ואין לך מה לדאוג". שאלתי אותה אם הידיעה אמינה והיא אמרה לי שכן. היא ציינה שתחכה לשעות הבוקר כדי להתקשר להורים בתאילנד. לא הבנתי ולא חשבתי אבל בתוכי פנימה ידעתי שקרה משהו. התקשרתי לטלפון של לירן 47 פעמים והוא לא ענה לי, ולבסוף מישהו ניתק את הטלפון כאשר התקשרתי אליו. בכל חיוג שלי לטלפון של לירן הייתה בי ציפייה שהוא יענה לי. התקשרתי אליו במהלך הלילה ואמרתי לעצמי, אולי הוא לא רואה את הצלצול, אולי הוא לא ליד מכשיר הטלפון, אבל ברגע שניתקו לי את הטלפון הבנתי שקרה משהו. הייתי לבד עם עצמי. לא ידעתי מה לעשות, לא התקשרתי להוריי ולא הערתי את הדודים שישנו בקומה השנייה.

בערך ברבע לשש בבוקר, במפגש הראשון שלי עם דודי איציק, אני זוכרת שצעקתי, "איציק, רק תגיד לי שזה לא נכון". הוא חיבק אותי חזק. לאחר מכן הגיעו המון אנשים, ומאותו רגע אני זוכרת שהייתי מוקפת בהמון אנשים סביבי אך התחושה שלי היא תחושת ריקנות.

עד היום אני לא מאמינה שהוא איננו. כאילו זה יכול לקרות לכל אחד אבל לא ללירן. לירן הוא גיבור, הוא נתן את עצמו למען המדינה. היה לי מוזר שלאחר השבעה לירן לא היה רק שלי אלא של עם ישראל. הוא אדם פשוט. כאשר למדתי בבית הספר על הגיבורים זה היה מיתוס, ואת לירן מכנים גיבור וזה היה מוזר לי.

תחושת ההחמצה היא בעיקר סביב שמחת החיים שהייתה לו. יום שישי, החברים סביבו והוא נכנס ויוצא מהבית. הוא היה מנהיג. לא היה צריך לדבר יותר מדי, הוא פשוט סחף אחריו המון אנשים. שמחת החיים אינה שלמה בלעדיו. הוא חסר בכל מקום. איני עוסקת במה שהיה לפני שנפל כי לא ניתן לשנות זאת. לאחר מותו, אביב ואני רבנו המון. הבנתי שמה שנשאר לנו זה אחד את השני. אמרתי לו, "בוא לא נריב יותר לעולם".

הורי ששהו בתאילנד בעת שלירן נהרג, נחתו בארץ ביום שבת ונסענו לפתח תקווה. אני זוכרת שבין שישי לשבת חלמתי חלום שבו מודיעים לי שלירן נהרג. התעוררתי מאושרת בלב כי זה היה רק חלום. פתאום הבנתי שאכן לירן נהרג.

לפני מותו, ביקרתי בבית העלמין פעם אחת בלבד, כאשר הצטרפתי ללירן ביום הזיכרון לחללי צה"ל. בהלוויה הספדתי אותו ולא הצלחתי להזיל דמעה. כולם סביבי בכו. לי זה לא נראה הגיוני, חשתי שכנראה לא אכפת לי. ניסיתי להוריד דמעות, אמרתי לעצמי, "ירדן, תתאפסי על עצמך". נראה לי שהייתי אדישה לכל המצב. לא רציתי להאמין. לאחר ההלוויה והשיבעה, כאשר חזרנו הביתה היה לי צורך עז לרוץ לחדרו של לירן, אבל עצרו אותי ואמרו לי, "לאט - לאט", לא הבנתי למה עצרו אותי. הפריע לי שהיו שם כל כך הרבה אנשים. זה משהו אישי ולא הייתה לי דקה של שקט, כולם פינקו ועטפו אותי ורק רציתי להיות עם עצמי. במשך שנתיים יום - יום היו בבית המון אנשים. לאחר מכן הביקורים אצלנו פחתו. הבנתי שרצו לעטוף אותנו ולתמוך בנו.

אמא לא יצאה מהמיטה, לבשה שחורים, היא הייתה באבל ומה שזכור לי זה שאבא ניסה מאוד להיות שם, להרגיע ולתמוך אך ראיתי את העצב בעיניו. יום אחד התעצבנתי ואמרתי להוריי, "אתם מוכנים להתעורר? יש עוד ילדים בבית". אני זוכרת את אמא בוכה במיטה ואבא הכריח אותה לצאת לעבוד. היא כן טיפלה בנו והייתה איתנו אבל חוותה אירוע קשה מאוד, לא הבנתי זאת כילדה בת חמש עשרה.

גם היום אין הקלה. מצד אחד חשוב לי מאוד, אני יודעת שלירן נוכח כאן, רואה ומסתכל עליי, ומנגד יש לי תחושה שאין מה לעשות עם זה, כי זה המצב. אני אוהבת מאוד שמנציחים אותו ומנסים לשמר את המורשת שלו.

בחייו לא אמרתי ללירן שאני אוהבת אותו. אין לי מה לומר לו עכשיו כי אני יודעת שהוא חווה את הכול ויודע אבל כן שיש לו משפחה מדהימה, המשפחה הגרעינית והמורחבת. הוא חסר מאוד בארוחות שישי. בכל ארוחת שישי הוא אתגר אותנו בחידה אחרת. חידות מתוחכמות שרק הוא הצליח לפתור. החידות היו בתחום הצבא ובנושאי סטטיסטיקה.

עם כל הצניעות, לירן השאיר אחריו מורשת אדירה, גדולה וענקית. הנתינה, לדבוק במטרה ולא לוותר עד אשר השיג את אשר רצה. וזו הדרך שאני אימצתי. "דרך לירן" היא רק שלו.

כשהתגייסתי לצה"ל ויצאנו שבת ראשונה הביתה, כל הבנות שמחו והתרגשו. אני, במהלך הנסיעה של ארבע שעות מהדרום הביתה, חשבתי שאגרום עצב למשפחה שלי כי אגיע עם המדים והם ייזכרו בלירן. זה היה רגש חזק שמאוד פחדתי ממנו. ברגע שהגעתי הביתה תחושת הפחד נעלמה. התקבלתי אחרת. אבל היה חשש כזה שפתאום החוויה שלי תהיה דרך לירן. אלו היו רק התחושות שלי. הדר הייתה חיילת בזמן שלירן היה בצבא ואני הייתי הראשונה במדים אחרי שלירן נפל.

חזרנו הבית עם הנשק האישי שלנו. עשינו מטווחים בקורס וכולם התרגשו, ובי עלו תחושות ושאלות למה אני צריכה את המטווחים ומדוע אני חוזרת עם הנשק הביתה. אלו תחושות שלא ידעתי להסביר אותן. היה

בי פחד. אני יודעת שאם לירן היה בחיים לא הייתי מתעסקת בזה. הרגשתי ששופטים אותי ושלירן בוחן אותי. הרגשתי שלאחר מותו כל הסביבה מסתכלת עליי במבט של רחמים, איזו מסכנה, המבטים נמצאים שם. אני יודעת שזה טבעם של אנשים, להיות רחמנים ולנסות לעזור. אבל לא רציתי זאת. אנחנו לא מסכנים. אני גאה באמת. אני גאה שלירן נהרג כדי להגן על הבית. זו באמת הכוונה. הייתה משמעות למוות.

היה ברור לי שאני מתגייסת ליחידת "אגוז". לא היה אכפת לי לאיזה תפקיד. התגייסתי ליחידה ומבחינתי זו הייתה סגירת מעגל גדולה מאוד. במהלך השבעה סיפרו לנו על התפקוד של לירן ב"אגוז". איך הוא ישן, איך הוא סחב את הקשר 72 ק"מ על הגב ועוד... התגייסתי לקורס מש"קיות חינוך ושובצתי ביחידת "אגוז". שירתי ביחידה עשרה חודשים. לאחר מכן יצאתי לקצונה. במהלך השירות ב"אגוז" חוויתי חוויות. עבדתי עם מפקדים שהיו טירונים של לירן. הכי רציתי להבין על מה הם מדברים. כל השנים סיפרו ולא הבנתי. יצאתי איתם למסעות, הייתי איתם שבוע שלם בקור כלבים בלי שהם יאכלו דבר, והם לא איבדו את טיפת האנושיות שנותרה להם עדיין, להיות חבר אחד של האחר. חוויתי את מה שעברו במסלול. היום אני הרבה יותר מבינה מה זה צוות, מבינה יותר את הסיפורים שסיפרו ומספרים עד היום. בכל התקופה הזאת לירן היה שם בתור צופה. הוא נכח ברגעים הלא קלים שעברתי שם. דיברתי עליו עם אנשי הצוות ברמה אישית, וגם העברתי מורשת קרב לחיילים, בין השאר גם על לירן, שזה היה מוזר ומיוחד בו זמנית.

כאשר הייתי בקורס קצינים, דרכו של לירן באה אצלי לידי ביטוי לא פעם. היה לי שבוע שטח, הרגשתי שאני יכולה להעביר אותו בסבבה ולדאוג תחילה לחברים שלי. לממש את הסיפורים ששמעתי על לירן בשבוע הזה. קורס הקצינים נמשך שישה חודשים. לירן נכח שם וליווה אותי בכל נושא במהלך הקורס, ברגעי המשבר וברגעים הטובים. בהרבה מצבים מלמדים אותנו להתמודד עם הוראות פיקודיות והרגשתי שאני מתוסכלת, שאיני יודעת מה לעשות, ובכל פעם נזכרתי בו ובסיפורים שסיפרו עליו. זה לא הקל עליי אך הבנתי מדוע אני בקורס ושיש לזה ערך מוסף. בזכות לירן והסיפורים ששמעתי עליו מהחברים, המשך הקורס עבר עליי יותר בקלות. הוא היה גאה בי. הוא חסר לי מאוד בטקס סיום הקורס.

כשלירן התגייס הוא נבחר ע"י מפקדיו כ"מופת פלוגתי", ואני בסיום קורס הקצינים נבחרתי גם כ "מופת פלוגתי", וזה היה אחד הסימנים שידעתי שהוא נכח שם. בכל מצב הוא היה איתי. הוא היה מאוד מאוד חסר. טקס סיום קורס קצינים זה מרגש, ואצלי החוויה הייתה מעט שונה. יש את ההתרגשות אבל יש גם את התחושה שמשהו חסר. הוא חסר. זו הדרך. סיימתי את קורס הקצינים בזכותו. לפני הגיוס לצה"ל התנדבתי לשנת שירות והתלבטתי אם ללכת לקורס קצינים ו"להפסיד" שנה מהחיים שלי, והוא מאוד מאוד היה שם. בלי שהוא דיבר. אמר לי, "ירדן, תעשי זאת. זו החלטה נכונה". אני שלמה מאוד עם כל מה שעשיתי.

אין ספק שמורשתו של לירן עשתה אותי קצינה טובה יותר. יש רגעים שרציתי לצרוח על החיילות, "למה אתן עושות את זה כך?" אבל אני מתאפקת, חושבת רגע עם עצמי, לירן לא היה מגיב כך ולא עושה כך, לעצור רגע ולנשום עמוק. בעת הזו שאני משרתת כקצינת חינוך ברמת דוד, הגיע אלינו חייל בודד שביקש אולפנית כדי ללמוד עברית. שאלתי אותו, "אלכס, איפה אתה חוגג את החג?" הוא ענה לי שאין לו איפה. הזמנתי אותו אלינו לחג, והיום אנו מאמצים אותו. הוא מגיע אלינו לשבתות. היינו בהשבעה שלו בכותל - אני, אבי וזאביק. בעבר לא היה לי אומץ לגשת לאנשים. זה מתבקש בזכות לירן.

לירן תמיד אמר שכדי להבין את הרקע של החיילים, מה הם חווים ומה הם עוברים, כדאי להגיע אליהם לביקור בית. כמפקדת, לא הייתי חייבת לעשות זאת. אך עשיתי כך גם כדי להראות לחיילות שאכפת לי מהן. כאשר נתקלתי בקושי עם אחת החיילות, הייתי חושבת איך לירן היה מתמודד ומה הוא היה עושה. לירן ידע להתייחס לחריג ולשונה בכל קבוצה שבה פגש. זו ראייה בוגרת מאוד לילד צעיר. אכן תכונה זו שלו עזרה לי לקבל החלטות, במיוחד במהלך שירותי הצבאי. אימצנו בחיל האוויר ילד אוטיסט אשר נמצא תחת פיקודי ונמצא אצלי במשרד. נכון שהוא לא בר־גיוס אבל אנו מנסים לעזור לו ככל האפשר. זה נעשה במסגרת פרויקט "גדולים במדים". בפרויקט זה חברה עם אוטיזם קשה מאוד מגיעים אלינו לחיל האוויר למשרדי בבסיס רמת דוד. העובדה שהם על מדים ואנשים רואים אותם, והחיילים נחשפים אליהם, זה כבר עושה משהו. בגדול הם עושים אותן פעולות שאנו עושים. מדובר כרגע על ארבעה חיילים. אני יודעת בוודאות שאני עושה זאת רק בזכות לירן, ולירן נמצא שם.

אני רוצה שלירן יהיה גאה בי ועושה הכל לשם כך. זה קשה אך בסופו של דבר הוא יוביל אותי לדרך הזו, שאעשה דברים טובים ומשמעותיים יותר.

המוות של לירן לא היה לחינם. גם לאחר שהוא נהרג הוא מצליח להשפיע על הרבה מאוד אנשים, וזה מקל מאוד.

בקיץ הייתי בחו"ל עם משלחת במשך עשרה ימים. במשלחת זו לקחו חלק מדריכים שהם אחים שכולים המשרתים בצה"ל עם קבוצת ילדים בני שבע עשרה אשר איבדו את האחים או את ההורים שלהם במבצע צוק איתן. יצאנו קבוצה של שלושים וארבעה אנשים. הרגשתי שלירן אומר לי: "לשכול שלך יש פז"מ. את מסוגלת לתת להם משהו, תצאי". אני חווה את השכול עשר שנים, והילדים חווים זאת כשנה וחצי. החוויה מדהימה. צילמנו סרט המסמל את המשכיות החיים, וזה שלירן היה רוצה שנמשיך לצחוק ולשמוח ולא להישאר במקום של העצב ונשקע. זו הייתה חוויה מעצימה מאוד. מרגישה שהעברתי את המורשת של לירן לילדים. גם אם לא הייתי צריכה לספר עליו יותר מדי, עצם המפגש עם האחים השכולים, שבו המבטים שלנו מצטלבים, אנו יכולים להבין מה כל אחד עובר. זה משהו שאחרים לא מצליחים להבין. בשבוע שעבר נפגשנו כל הקבוצה. זה נוצר מתוך צורך.

ביום השלושים לאחר שעלינו לבית העלמין, אספו אותי ונסעתי לשדה התעופה. טסתי לשבדיה עם משלחת מבית הספר. ביקשו ממני לספר על לירן. נפגשתי שם בעיקר עם הקהילה היהודית. המפגש היה מדהים. בדיעבד איני יודעת איך עשיתי זאת, אך אני שמחה שעשיתי זאת.

במהלך שירותי הצבאי, ביום הזיכרון טסתי על מדים ללונדון. היה לי מוזר מאוד לא להיות ביום הזיכרון בבית. בבית הכנסת בלונדון הורדנו את הדגל. דיברתי מול מאות אנשים שאיני מכירה, והרגשתי שאני ממשיכה את המורשת. סיפרתי על לירן לילדים בכיתות מאוד צעירות ולבוגרים. לא משנה למי מעבירים זאת, זו מורשת שכל אחד מתחבר אליה כי לירן היה אדם פשוט וצנוע אשר הספיק לעשות דברים עצומים בעשרים ואחת שנות חייו.

לפני כשנה וחצי התחתנתי עם זאב, ואני יכולה להבין למה בחרתי בו. הוא דומה מאוד ללירן. יש לו לב ענק, הוא מכיל ומבין אותי מאוד. בתחילת ההיכרות שלנו ישבנו בסלון הבית שלי וברקע הרצנו תמונות של לירן. בין התמונות הייתה תמונה של לירן משחק כדורסל, וזאביק ציין שגם הוא שיחק כדורסל. הייתי אצל זאביק ודפדפתי באלבומים אך היה אלבום שדילגתי עליו. כאשר היה אצלנו בבית וראה את התמונה של לירן משחק כדורסל, זאביק אמר לי, "תקשיבי, אני חייב להראות לך משהו, אני גם שיחקתי כדורסל,

הייתה לי אותה חולצה". הוא פתח את האלבום ולפתע ראינו תמונה של לירן וזאב משחקים יחד כדורסל. זה היה הזוי מבחינתי. זאב לא ידע ולא הכיר את לירן. הם שיחקו בקיץ בקבוצת גליל עליון. מבחינתי זה היה אישור מלירן שזאביק הוא בן הזוג שלי.

בעבר שיתפתי מאוד את הוריי בכל מה שעובר עליי. היום אני משתפת יותר את זאביק. אני גאה מאוד במשפחה שלי, ואני חושבת שמאוד לא פשוט לעבור אובדן של בן יקר ולהישאר שפויים וחזקים. הוריי מצליחים לשמור על משפחה יציבה ולהעביר מסר אחר, לשמור על המורשת, להנציח ולהתעסק בזה כל הזמן. זה חשוב ואני אוהבת להתעסק ולהיות מעורבת בהנצחה, בעיקר כאשר מגיעים חיילים למצפה. אני משתדלת להגיע גם כשאני עדיין משרתת בצה"ל. לפני הגיוס הייתי במצפה כל הזמן. לאבא יש קבוצה פעם בשבוע. הוא שידר לי תקווה וחוזק. יש לי צורך להיות שם כל הזמן ולחיות את זה. איני יודעת למה. זו תמיד אותה מורשת קרב שאבא מספר, ויש לי צורך לשמוע זאת שוב ושוב. את לירן של המורשת "בדרכי לירן" ואת לירן של הסיפורים הקבועים אני לא אשכח. את לירן הפרטי שלי אני פוחדת לשכוח.

יש עמותה שנקראת "one family"" (משפחת אחת), שבה משתתפים אחים שכולים הנפגשים אחת לחודשיים. היום אני לא בסבב הזה. יש מחנה קיץ, מחנה חנוכה, מחנה פסח. חווים יחד משהו מעצים. מקבלים פרופורציה מהסיפורים ששומעים במפגשים. דרך ראייה אחרת.

נראה לי שילדיי כל כך יחוו את לירן שלא אצטרך לספר את הסיפורים. הם יחוו את "דרכי לירן" - המורשת שהשאיר אחריו, הדרך שבה נתן כבוד לאנשים ועזר לכולם. הוא לא ויתר אף פעם. הוא הצליח לגעת בכל כך הרבה אנשים. היה אדם מיוחד מאוד. אין לי ספק שהם יחוו אותו כמו שאני חויתי אותו. כתבתי המון, בעיקר זיכרונות וסיפורים. בכל הזדמנות שיש לי אני כותבת. בכל הזדמנות שיש לי אני מדברת על החוויות שאני חווה. זה המסר שלירן היה רוצה, שנדבק בחיים ונמשיך אותם. למרות שזה לא פשוט, צריך לאסוף כוחות ולהמשיך.

לירן יושב אחרון משמאל
זאב עומד רביעי מימין

קרית שמונה: אחרון

ירדן סעדיה תסיים קורס קצינים שש שנים אחרי שאחיה נהרג

לירן סעדיה ז"ל שירת כלוחם בחטיבת גולני ונהרג במלחמת לבנון השנייה ■ אחותו התגייסה לחטיבה שבה שירת, ובימים אלה תהפוך לקצינת חינוך ■ "למדתי מלירן לתרום בכל מסגרת שבה אני נמצאת"

לירן סעדיה ז"ל ■ רס"ר חיים קלפה דובר צה"ל

"ברור לי שאהיה פתוח בשטח ופתוח עם החיילים. אבל יהיו אתגרים אחרים, ואני מניחה שאמצא עניין בתפקיד שאליו אשוב לאחר הקורס"

ירדן סעדיה, אחותו של לירן סעדיה ז"ל שנפל בקרב במלחמת לבנון השנייה לפני כשש שנים, התגייסה לחטיבת גולני לפני שבה שירת אחיה. בימים אלה היא אמורה לסיים את קורס הקצינים.

הוריה של ירדן השקיעו מאמצים גדולים בהנצחת זכר הבן. מדי שנה בשנה הם מקיימים צעדה לזכרו, הם בנו מצפה מעל קרית שמונה שבו הוא מונצח ובכל שנה מתקיימת גם תחרות ציורי קומיקס לילדים לזכרו של לירן, שציורי הקומיקס היו תחביבו המרכזי.

במאמץ ההנצחה הזה השתתפה גם ירדן, אחותו הצעירה, והיא עשתה זאת בדרך ייחודית לה. במהלך לימודיה במגמת תקשורת בבית הספר דנציגר, הפיקה במסגרת עבודת הגמר סרט שעסק בזכרו של לירן. "התמקדתי בסרט בעיקר באופן שבו אני, אחותו, מתמודדת עם השכול, והשתדלתי לתאר כיצד ממשיכים החיים לאחר מות אחי", מסבירה ירדן.

ירדן ראתה באחיה הבוגר דמות מופת. לירן תמיד התנדב ותרם בתחומים שונים, וגם ירדן מצאה לנכון לתרום, ולכן בחרה להתנדב לשנת שירות. היא העבירה את שנת השירות בשכונת רמת אליהו בראשון לציון, שם התגוררה בקומונה, ויחד עם חבריה פעלו במועדון נוער שפעל בקרב בני העדה האתיופית. "הק־

ירדן סעדיה: "זו הדרך שלי להנציח את זכרו" ■ צילום: דובר צה"ל

מני מועדון שבו שילבנו בני נוער אתיופים, ובני נוער מהשכונה הוותיקה והמיוחסת שנמצאת לא רחוק משם", היא מסבירה. "אני חושבת שהצלחנו במידה רבה לגרום להיכרות בין הצדדים ולקירוב לבבות. זה עדיין מכעיס אותי כשאני שומעת על מקרים של אפליה כלפי בני העדה האתיופית".

כשהתגייסה ירדן לצבא, בחרה שוב ללכת בעקבות אחיה והתגייסה לחטיבת גולני, שבה שירת לירן. "השתלבתי בקלות יחסית", היא מספרת. "הניסיון מחוץ לבית בשנת השירות עזר לי. שירתי במש"קית חינוך ביחידה. ראיתי לחיילים לפרשים, להצנחה, להרצאות ולהדרכה בנושאים רחבי עיון. אבל לא התפקדתי בזה. רציתי להיות קרובה לחיילים גם באימונים, ולכן במסעות נהגתי להצטרף אליהם ולעודד אותם. כשצערתי איתם הבנתי טוב יותר מדוע לירן כה אהב את היחידה, הפכתי ל'מור' רעלת' בדיוק כמוהו".

לאחר עשרה חודשים בחטיבת גולני יצאה ירדן לקורס קצינים. היה לה קשה להתנתק מהיחידה, והיא רתתה את הזימון הראשון. אבל לאחר מכן החליטה לקחת על עצמה את האתגר. "ברור לי שאהיה פתוח בשטח ופתוח עם החיילים", היא אומרת. "אבל יהיו אתגרים אחרים, ואני מניחה שאמצא עניין בתפקיד שאליו אשוב לאחר הקורס. למדתי מלירן שצריך וחשוב לתרום בכל מסגרת שבה אני נמצאת. זו הייתה דרכו, וזו גם הדרך שלי להנציח את זכרו".

■ אבנר לוטן

אביב, אחיו של לירן, היה בן 12 ביום בו נפל לירן

היום בדרכי לראיון חשבתי שביולי השנה (2016) יעברו עשר שנים מאז שלירן לא איתנו.
לאחרונה קראתי פוסט של כותבת אשר אחיה נהרג, והמסקנה היא שלבסוף הזיכרון הוא פונקציה של זמן. איך זוכרים את האדם, את צליל קולו וצליל צחוקו? אם לא מנציחים בזיכרון האישי זוכרים פחות את החיוך ואת מראהו. פחדתי שעם הזמן אזכור פחות מאשר זכרתי בעבר את דמותו ואישיותו של לירן.
היום אני זוכר אותו בעיקר כדמות של אח בכור. כיצד לגדול לצילו של אח שמרבית הזמן מלווה אותי, דמות לחיקוי. כילד חוויתי אותו בעיקר כחייל ששירת בצבא, שכולם אהבו אותו והיו סביבו.
אני משרת בצה"ל שנתיים וחודשיים. עם גיוסי התחלתי במסלול לוחם ביחידת "שלדג". לאחר שמונה חודשים החלטתי לעזוב את היחידה. החלטה זו קשורה לזה שאני אחיו של לירן, וזו הייתה החלטה שלי בשיתוף עם המשפחה. טרם גיוסי התלבטתי אם לשרת כלוחם ומה הן המשמעויות לאחר אובדן במשפחה. גדלתי בבית שבו חינכו אותנו לערכים ושאעשה מה שטוב לי ללא קשר לנפילתו של לירן.
האמנתי שעליי לתרום מעצמי ולשרת את המדינה כלוחם, ובזאת אעשה את הטוב ביותר. היום אני משרת כלוחם איסוף בחיל מודיעין, תפקיד שהוא בסיכון נמוך יותר מאשר השירות ביחידת "שלדג". אנו אוספים מודיעין מהשטח. אני מפקד מדור ומפקד על ארבעה חיילים האחראים על תחום ההסוואה. אני משרת ביחידה הזו שנה וחצי, וטוב לי.
כמפקד, יש ללירן השפעה על התפקיד שלי אך אני משתדל לעמוד בפני עצמי, להיות מפקד טוב כי זה מה שאני רוצה ואני מבין שנכון. המקום שאני נמצא שונה מעט מהמקום שלירן היה בו מפקד.
ההשפעה של לירן נמצאת יותר ברקע. לעיתים קרובות במצבים של קושי ולחץ בשירות הצבאי אני חושב על לירן, כיצד הוא היה מתפקד במצבים אלו. היו נטועים בו ערכים טובים, הוא תמיד עשה הכול הכי טוב וברוגע. היה מאוד אכפת לו מהחיילים ומהצוות, ובעיקר מהרעות והחברות. היום אני יכול לחתור לשם. לירן עשה אותי אדם טוב יותר.
החוויה העיקרית שלי כילד היא של לירן מתקופת התיכון. לירן אירח חברים אצלנו בבית, הם למדו יחד לבגרויות. כאח צעיר חשתי שאני "נדחף" להיות יחד עם החברים הבוגרים שלו. לעיתים לירן אפשר לי לשבת עם החברים שלו בחדר. הוא כיבד אותי, אך כנער רצה את הפרטיות עם החברים שלו. כילד, קנאתי לו ורציתי להיות עם החברים אך הבנתי שיש פער גילים. בכל פעם שהתאפשר לי הייתי איתם. כאשר ביקשתי, תמיד, לירן עזר לי בלימודי המתמטיקה והקומיקס. שיחק איתי כדורסל.
זיכרון שעולה לי הוא שבבוקר באופן קבוע לירן היה סוגר את דלת חדרו למשך רבע שעה לפני היציאה לבית הספר ומניח תפילין. לא הפריעו לו. בוקר אחד במהלך הנחת התפילין, מאוד רציתי לצייר קומיקס ושלירן ילמד אותי משהו שידע. דפקתי על דלת חדרו ולירן התעלם כי התפלל. התעצבנתי ושוב דפקתי בדלת והוא לא הגיב. קראתי לאמי שתפתח את הדלת ואז הוא פתח וסימן לי בידו שאינו יכול לדבר וסגר את הדלת. התבאסתי וחזרתי לחדרי. לאחר כעשר דקות לירן סיים, התפנה אליי והסביר לי מדוע לא היה יכול להתפנות אליי. הוא ישב איתי בכיף והסביר לי לגבי הקומיקס. לאחר שהסביר לי הבנתי שהתעצבנתי לשווא.
לירן היה מעופף ואסטרונאוט. היה מתעורר בחמישה לשמונה בבוקר ויוצא בריצה מהבית לבית הספר, ואיכשהו היה מגיע בזמן. בחדרו הדברים היו זרוקים. הוא לומד והחדר מבולגן והפוך.

אחותי הדר די קרובה לגילו של לירן ולעיתים הם למדו בחדרים שלהם לבגרויות. לירן הביא המון חברים הביתה. אני זוכר שאמרתי לעצמי, איזה כיף, כאשר אהיה בתיכון אלמד ככה יחד עם החברים. כאשר למדתי בתיכון זה היה פחות חזק ממה שהיה אצל לירן. השתדלתי תמיד להזמין חברים ללמוד יחד.
צברתי יותר זיכרונות ממנו ופחות חוויות איתו. אין לי הרבה זיכרונות ממצבים שאנו יחד כחוויה.
זיכרון נוסף שעולה לי הוא שהיה משחק כדורסל חשוב מאוד, משחק הגביע שלהם. כל המשפחה הגרעינית, המורחבת והחברים הגיעו לצפות במשחק ולעודד. האולם היה מלא. לירן היה רכז, הוא כיכב במשחק. אני זוכר שקפצנו על כל סל שהוא הכניס. התלהבנו מכל זריקה שלו.
התחלתי לשחק כדורסל בעקבות לירן. נכנסתי לזה מלכתחילה. לפני כן שיחקתי טניס. תמיד אהבתי ספורט. לאחר שלירן נהרג הרגשתי צורך להתעסק בספורט בתחומים שלירן אהב. אמרתי לעצמי שגם אני רוצה להיות כמוהו. כשהתבגרתי הבנתי שאני יכול להמשיך את דרכו כאדם בפני עצמי ולאו דווקא דרך משחק הכדורסל.
לאורך השנים אני גדל לצד לירן. בקריית שמונה וגם החברים מכירים ויודעים שאני אחיו של לירן. הגעתי לצבא ושמעתי סיפורים עליו. נתקלתי במפקדים שלי שהיו החיילים שלו. המ"פ שלי בהכשרה היה חייל של לירן, הוא ליווה אותי והיה לנו קשר טוב. אני מרגיש שאני מעריץ את לירן, וזה מעט שונה מגיל שתים עשרה ומאדם שרואה זאת מבחוץ. כי כשאתה חלק מאותו בית, ההסתכלות על המושג "גיבור" שונה מאדם ששומע את הידיעה בתקשורת.
אח "גיבור" זה נתינה, אנושיות, לירן נתן מעצמו, עזר לאחרים לפני הכול ולפני עצמו ולפני כל דבר אחר. תמיד לחשוב על טובת האחר בכל מקום שאתה נמצא.
בגיל שש עשרה בערך ובמהלך השירות הצבאי הבנתי את המשמעויות השונות של אח "גיבור" שנפל בקרב. טרם גיוסי לצה"ל לא כל כך הכרתי. התחלתי להבין מה משמעות השירות כלוחם והנושאים מסביב יותר לקראת הגיוס. התעמקתי בזה יותר. המורשת שהשאיר אחריו לירן מאוד סקרנה ועניינה אותי. למדתי המון מהמור"קים (מורשת קרב) שאבי העביר במצפה לחיילים מיחידת "אגוז" וקבוצות נוספות. נכחתי כמה פעמים, שמעתי וקראתי קטעים על הקרב במארון א-ראס בספר על מלחמת לבנון השנייה. בכל הזדמנות שאחד החברים סיפר על לירן זה מאוד עניין אותי.
השתתפתי בחלק מהמפגש של הריאיון עם הצוות של לירן. היה לי צורך להיות נוכח במהלך הערב. מעניין לי לשבת בצד ולשמוע סיפורים עליו.
במהלך המלחמה התארחתי בביתם של דודי יורם ואשתו תמי בפתח תקווה.
קרוב משפחה שאיני מכיר לקח אותי ואת בני הדודים שלי לסיור בפתח תקווה. הוא הסביר לנו על מותו של סבא חביב. זה היה מוזר כי משום מקום, אדם שאנו לא מכירים מסביר לנו על המוות של סבא חביב. הוא הכין אותנו לידיעה שלירן נהרג. כאשר הגעתי לבית דודי המתינו לנו נציגים מצה"ל, לקחו אותי למרפסת וסיפרו לי.
בתחילה סיפרו לי שהוא נפצע קשה, לאחר מכן ישבו איתי ועם ירדן וסיפרו לנו שלירן נהרג. הוריי שהו באותה עת בתאילנד. לא באמת הבנתי את המשמעות של הידיעה. לא ידעתי דבר בנושא הצבא ומה המשמעות של מלחמה. לא עיקלתי. במשך השנה הראשונה לא הצלחתי לקבל זאת שהוא איננו. זה לא היה בתודעה שלי. חשבתי שחלה טעות ומותחים אותי. כאילו סיפרו לי סיפור לא הגיוני שהוא נעלם ולא

יחזור שוב ולא אראה אותו לעולם. מבחינתי זו אינה אופציה כלל. זו ההגנה שבניתי לעצמי כדי לא לקבל את המציאות.

מאז שלירן נהרג אני הסתגרתי והייתי יותר עם עצמי. בכיתי ודיברתי עם עצמי. הוריי היו שם כל הזמן לשמוע ולדרבן אותי לדבר אם צריך. בכל עת שהרגשתי צורך והיה לי קשה השתדלתי לדבר עם הוריי או לפרוק לידם כי הם הבינו שקשה לי. גם אם איני מדבר או בוכה אני שם לידם. ניסיתי להימנע מההסתגרות בחדר. הבנתי שלא טוב לשמור את הדברים לעצמי בלבד. גם כך הייתי סגור לפני מותו של לירן, והייתי צריך להיפתח ולדבר וזה לא היה לי קל. היה קל יותר להסתגר ולהיות עם עצמי.

מבחינתי, ימי הזיכרון והאזכרות של לירן, אלו ימים שמציינים אותם ואינם מיוחדים מדי. כל יום בשנה אני זוכר את לירן, וחי אותו כל הזמן.

כילד בן שתים עשרה היה לי די קשה. זה גיל שבו הילדים מבלים עם חברים וחווים חוויות רגילות. היה עצוב בבית, בקושי צפינו בטלוויזיה לדוגמה. זה קשה. לא הרגשתי נוח לומר להורים שאיבדו את היקר להם מכול, שהם לא מספיק איתנו הילדים.

לא ידעתי איך להגדיר זאת. ההנצחה הייתה הצורך שלהם, ובזמן הזה הקשר שלי עם אחיותיי היה חזק יותר. עזרנו ותמכנו אחד בשנייה.

היום החיים הם חלק מההנצחה. זה לא בא אחד על חשבון האחר. מנציחים את לירן וחיים דרכו, וכך זה יהיה כל השנים.

משפחתי היא משפחה שמחה. יש לי קשר טוב עם אחיותיי. ביני ובין הדר יש פער גילים גדול, ולמרות זאת אני מרגיש שאני יכול להתקרב אליה יותר אך איני עושה מספיק.

המוות של לירן השפיע על הקשר שלי עם הדר וירדן. לא אשכח, לאחר שלירן נהרג ירדן ביקשה ממני שלא נריב יותר לעולם. היא הייתה בת חמש עשרה ואני בן שתים עשרה. המשמעות של אחים זה לשמור אחד על השני. אני מרגיש שהן האחיות הבוגרות שאני יכול לבוא לדבר ולהתייעץ. ביום-יום לא מדברים על לירן אך בימי זיכרון, אזכרות והנצחות יושבים כולם ומעלים זיכרונות, לאו דווקא עצובים, אלא שמח ו"צחוקים". זה קורה בעיקר במפגשים המשפחתיים.

אני מודה ללירן שנכח בחיי. הייתי רוצה שהוא יהיה נוכח יותר בחיי, כי גיל שתים עשרה הוא גיל צעיר והחמצתי המון דברים שיכולנו לעשות יחד ולא עשינו. לא יצא לי לחוות אותו מספיק בגלל הפרשי הגילים. היום, אם לירן היה בחיים בטוח שהיינו חברים, אנו דומים באופי ומבחינה חיצונית. זה די יומרני מצידי לומר שאנו דומים באופי כי לירן השאיר אחריו רף מאוד גבוה ותמיד יש לי נקודת אור שאני שואף להגיע אליה, המובילה אותי לאדם שאהיה, ואלו ערכים שאני מקנה לעצמי. לשאוף לשם כל הזמן.

מבחינתי זה אף פעם לא מספיק בהשוואה ללירן. זה טוב ולא קל, כי אני צריך להשתדל יותר, זה לעצמי ולא לאחרים. זה מה שאני רוצה ונראה לי נכון.

מהרגע שלירן נהרג, אבי והמשפחה אמרו לי שאיני צריך להראות לאף אחד שום דבר. לירן היה אדם שונה ואני עומד בפני עצמי. מההתחלה זה היה שם, אני חלק מלירן ולירן חלק ממני. לירן עם האיכויות שלו ואני עם האופי, האיכות והערכים שלי, אבל אני שואף לזה, וזה נותן לי המון כוח. לירן נותן לי המון כוחות בהרבה מצבים, הוא מכוון אותי והוא מהווה עבורי נקודת אור.

לקראת הגיוס, רציתי להיות במקום הכי טוב כלוחם ולהיות לוחם במקומו. הכי טוב שאני יכול להיות. מאוד רציתי זאת ומאידך מאוד פחדתי. הפחד שהיה שיכולתי להיפצע או למות. חוויתי את האובדן, אשר

ליווה אותי כל הדרך ולא השפיע על החלטתי לשרת במסלול לוחם. במהלך השירות הצבאי זה אכן השפיע עליי, ולאחר שירות של שמונה חודשים ביחידת שלדג ביקשתי לעבור ליחידה אחרת. הסברתי זאת למפקד שלי ולמ"פ (שהיה חייל של לירן), והם הבינו את המצב שאליו נקלעתי. תחילה אמרתי למפקד שלי שקשה לי ואיני יכול להסביר מדוע. הוא הציע לי להיפגש עם פסיכולוג היחידה כמה פעמים. לאחר המפגשים עם הפסיכולוג הבנתי שהאובדן של לירן והשכול מהווים נטל נפשי כבד, וזה מלווה אותי לאורך כל הדרך. גם השיקול המשפחתי הכריע.

לירן היה רציני אך גם עשה הרבה "צחוקים", חוויתי זאת כילד. הוא הציק לי בטוב, כילד הוא הצחיק אותי. הוא אהב מאוד ילדים, שיגע את האחיינים, שיחק איתם בכדור. אני זוכר את הצחוקים שלו והקשר עם האחיינים. אני מתגעגע לזה. יש לנו בן דוד בשם שלומי שיחד הם שיחקו עם הילדים.

לעיתים הרגיז אותי שאני לבד בזמן שהיה עם עצמו ועם החברים שלו. התחושות שלי היו שהוא לא היה איתי אלא יותר עם החברים שלו.

כשלירן רצה להשיג דבר מה, הוא עשה זאת בהתמדה ולא ויתר לעצמו. זה התבטא בלימודים, בבגרויות, בלימודי הגיטרה ובכל דבר. הוא השקיע בזה עד הסוף. היום אני מבין שאם אני רוצה דבר מה אני צריך להשקיע ולהתמיד. ללכת עם זה עד הסוף עד שאשיג את היעדים שהצבתי לעצמי.

הנגינה שלי בגיטרה אינה קשורה ללירן. אני אוהב מאוד מוזיקה ובמיוחד לנגן על גיטרה. המוזיקה מרגיעה אותי ולעיתים זה קשור ללירן. אני אוהב להקשיב לשירי האמנים שגם לירן אהב, למשל אהוד בנאי. שיר מיוחד שלירן אהב הוא "יוצא לאור".

תחילה לא ידעתי כיצד להתמודד עם המוות של לירן. כשהרגשתי עצוב או כשחשתי צורך הייתי יושב וכותב דברים מהלב. דברים שהייתי רוצה לומר לו. כל החומר הכתוב שמור אצלי. זה אכן עזר לי להבין מה אני מרגיש טוב יותר. כתבתי לו כל מה שהרגשתי באותו הרגע. דברים שרציתי לומר לו וגם נושאים שאינם בהכרח קשורים אליו. אני מספר לו מה קורה לי בעצם הכתיבה.

את הכתיבה התחלתי במהלך שירותי הצבאי מגיל תשע עשרה. היום אני כותב רק כאשר אני מרגיש צורך. אני מרגיש שהכתיבה יוצאת החוצה ולא נשארת אצלי בפנים, אני מציף זאת על הנייר.

כילד בן שתים עשרה הרגשתי שאני חלק מההנצחה, זה היה כיף. בשנים שלאחר מכן, כשהתבגרתי, חשבתי האם זו הדרך הנכונה, תהיתי עם עצמי שאולי זה לא נכון, אך בהמשך כשהתבגרתי עוד הבנתי שזו הדרך הנכונה ביותר לשמר את זכרו ולזכור אותו, כי ללא ההנצחה נזכור אותו פחות, הזמן יעשה את שלו. אני משתדל מאוד להגיע לכל ההנצחות במהלך השנה, במסגרת מה שמתאפשר לי עם השירות בצבא.

אני לא ממש זוכר מתי פגשתי את לירן בפעם האחרונה. כנראה זה היה בטקס סיום קורס הקצינים של הדר. הזיכרון האחרון שלי ממנו היה שהוא וחברו איתי אלקיים ישבו יחד במרפסת כאשר לירן היה לבוש חצי ב' (חולצה אזרחית ומכנסי צבא), ואכלו שקשוקה בפיתה שאמי הכינה. ביקשתי ממנו להקפיץ אותי לתחרות טניס שהייתה לי. הוא הקפיץ אותי עם חברו ושניהם נשארו לצפות במשחק. הייתי מרוצה.

לבסוף הפסדתי את המשחק ובדרך חזרה הם הקניטו אותי שהפסדתי בתחרות. המשחק לא היה בנוכחות שופט אלא על בסיס אמון הדדי. הם צחקו עליי ובצחוק אמרו שרימיתי פה ושם. אני זוכר היטב את הנסיעה הזו הביתה.

כאשר אני מדבר על הזיכרון האחרון שלי מימנו אני חושב כמה חבל. אני מצטער שלא ניצלתי מספיק את

השהות שלי איתו בשבתות. לא צברתי איתו מספיק חוויות. לא הייתי קרוב אליו כפי שהייתי רוצה בגלל הפרשי הגילים בינינו. החמצה של עשייה משותפת וצבירת חוויות. פחות לראות את דמותו כאח הבוגר ממני. פשוט להיות קרוב אליו.

אני מתגעגע בעיקר לצחוק שלו, לרוגע שהקרין. חייך תמיד ושידר שהכול טוב. היה אנושי, חם ואוהב. כשהוא היה בסביבה הרגשתי ביטחון.

אני חש שהוא מלווה אותי בקבלת החלטות בנושאים חשובים שעליי לקבל. לעיתים כאשר אני בלחץ וקשה לי אני חושב כיצד לירן היה מתפקד. אם הוא היה איתי, איך היה מדבר ומרגיע אותי. מייעץ לי לקחת הכול בקלות. כשאני חושב עליו אני מקבל פרופורציות, וזה מקל עליי.

פעם הרגשתי שלירן הוא חלק ממני בכל רגע, נמצא בתוכי בכל מצב, כל היום ובכל יום. היום אני נזכר בו במצבים מסוימים. יש פעמים שלא יוצא לי לחשוב עליו לאורך זמן מסוים. אבל הוא תמיד נמצא שם איתי ברקע, וזה נותן לי ביטחון ומרגיש לי טוב.

היום אני בעיקר גאה בו. אני חש פחות כאב ועצבות. הכאב אינו מציף אותי כמו פעם. אני משלים עם המצב ומבין שזה חלק מהחיים.

אני משתדל מאוד שדרכו של לירן תהיה דרכי שלי. זה מהווה עבורי נקודת אור והשראה שאני שואף להגיע לשם. דרכו של לירן מכוונת אותי ועושה אותי אדם טוב יותר באמצעות הנתינה והעשייה.

"בדרכי לירן" זו נתינה, אנושיות, צניעות ולהיות שמח.

בהזדמנות זו אני מבקש להגיש תודה למשפחתי החמה והאוהבת. אני לא מראה להם מספיק את ההערכה שלי אליהם. בכל עת הם מזכירים לי מה הדברים החשובים באמת.

האופי של הוריי מקל מאוד. במצבים קשים זכיתי לגדול במשפחה אוהבת ותומכת, שיודעת איך להתמודד עם האובדן, וזה בהחלט מחזק אותי. בלעדי האהבה והתמיכה של המשפחה, איני יודע איך הייתי מתמודד עם האובדן.

אם לירן היה כאן היום הייתי אומר לו עד כמה אני אוהב אותו. שאני מתגעגע אליו ושמח שיצא לי לגדול לצדו וללמוד ממנו, ושאני אחיו. הוא ליווה אותנו בכל התקופה הזו, היה ותמיד יהיה חלק מהמשפחה.

הייתי אומר לו תודה על מי שהוא היה ועל מה שהוא. תודה על מה שהוא עשה איתי ותמיד היה שם בשבילי. יש לי זכות להיות אחיו ואני גאה בו. היום זה חלק ממי שאני, מהזהות שלי. מי שמכיר אותי מכיר את לירן שבתוכי וחלק ממני. אני משתדל להיות חלק ממנו. הוא עשה אותי אדם טוב יותר.

המילה האחרונה שאני מבקש לומר ללירן - ת ו ד ה!

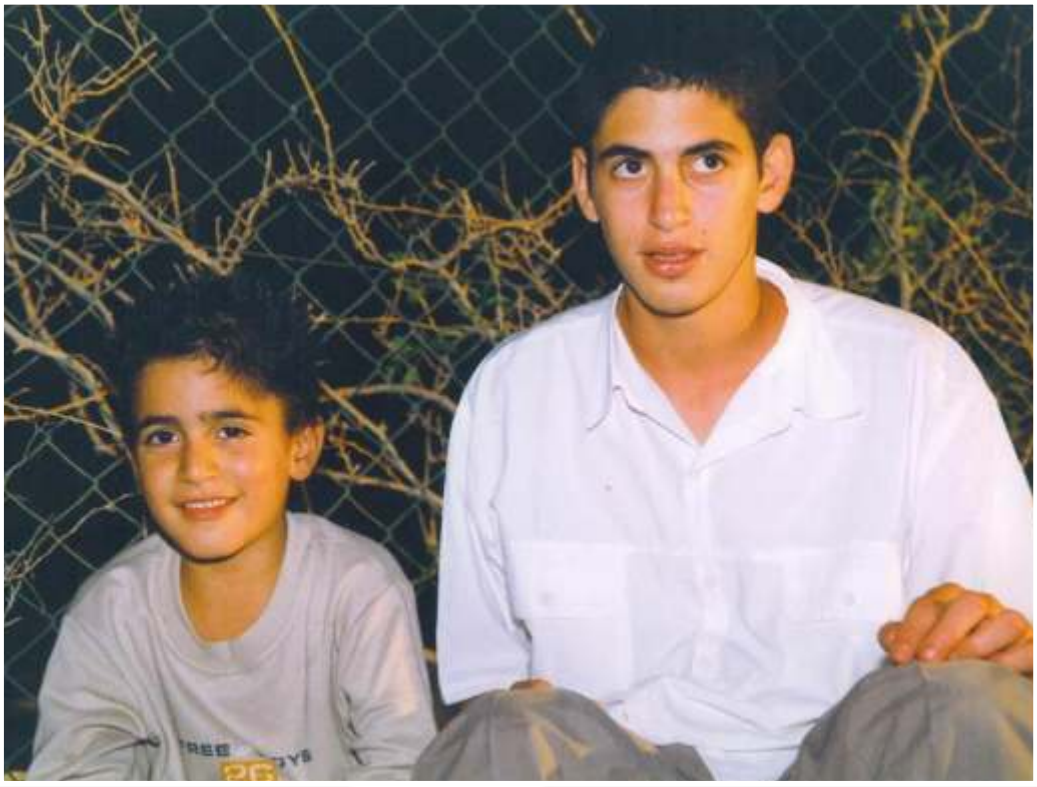

אביב סעדיה

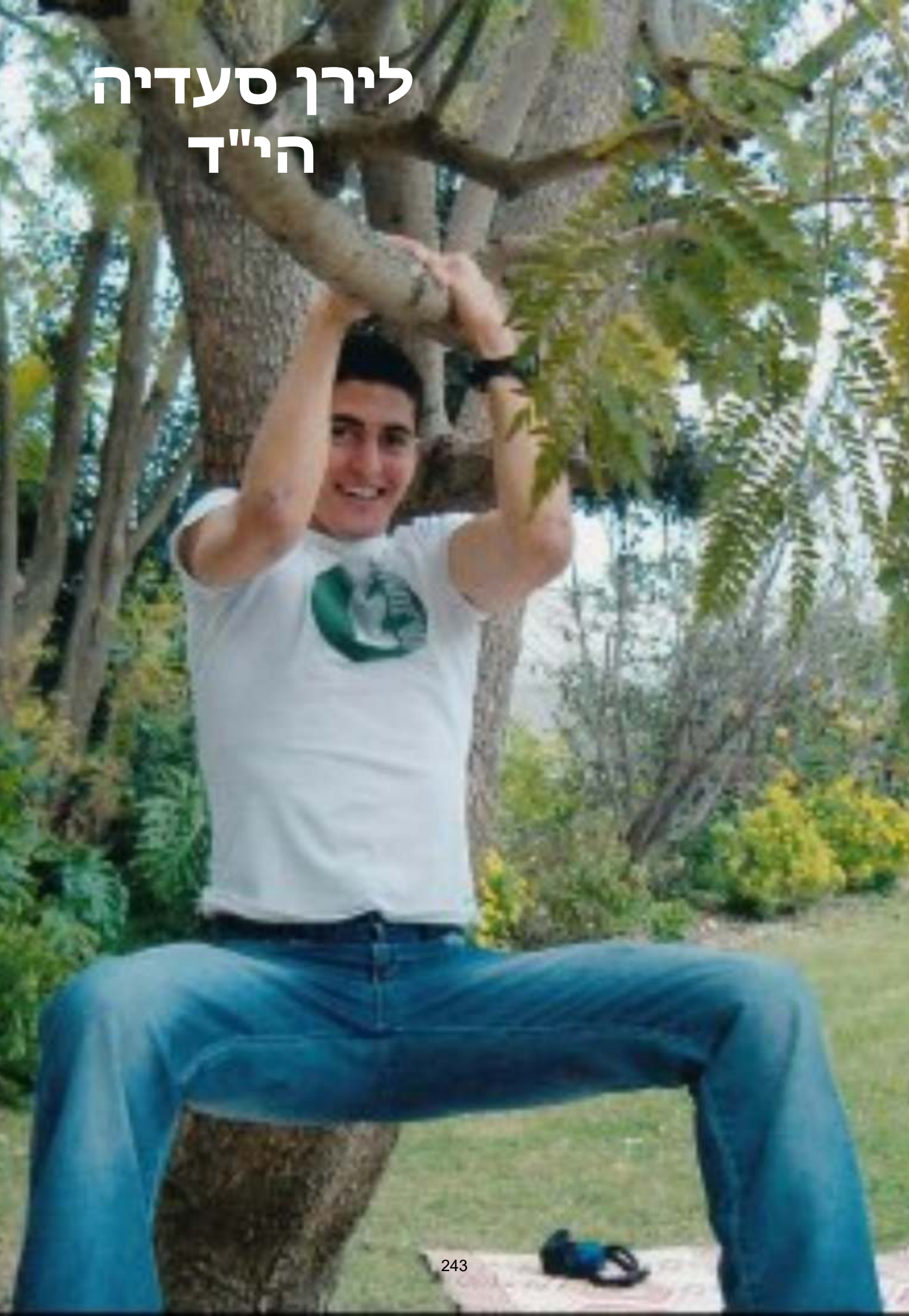
לירן סעדיה
הי"ד

במבט שני | בני אברהמי

בגלל המלחמה ההיא

שלושה חודשים לפני שהיה אמור להשתחרר מצה"ל, נהרג לירן סעדיה. לירן תלמיד מצטיין, לוחם ומפקד נערץ בסיירת אגוז נהרג בקרב על הבית שאהב. חמש שנים אחרי, הוריו מיכל וציון בראיון אישי. לבני אברהמי הם מגלים דברים מרגשים ומצמררים שלא ידענו עד היום. "כשהגלים מתחזקים החזקים מתגלים"

ציון ומיכל שהו במלון בתאילנד, כשלירן וחבריו לסיירת נתקלו במחבלים בכפר מרון א-ראס מול אביבים.

מיכל וציון בחרו להישאר במלון, למרות שכל חבריהם יצאו לסיור בשווקים. מיכל חשה שמשהו רע עומד לקרות. חודשיים לפני כן ליבה ניבא לה רעות. כל כך רע, עד שהיא ראתה בדמיונה כבר את ההלוויה של בנה הבכור. היא ניסתה להדחיק את המחשבות הללו וכשקיבלה ממנו הודעה בטלפון הנייד "אמא ואבא אל תדאגו, הכול אצלי בסדר". היא התעודדה לרגע.

הימים היו ימי טרם מלחמת לבנון השנייה, כשרק נודע על חטיפתם של שני חיילי צה"ל גולדווסר ורגב. זו הייתה חופשה עם עוד שני זוגות של חברים מקריית-שמונה לציון יום הולדת 50 לציון. "ישבנו בחדר שבמלון וכשציון נכנס לחדר לא היה מקום, הוא התיישב על הרצפה". נזכרת מיכל "ביקשתי ממנו שיקום מיד. "אפילו לזה הייתי רגישה ודרוכה".

"כמה שעות אח"כ התחלנו לקבל מישראל כל מיני הודעות, וטלפונים מחברים ומשפחה כולם התעניינו לדעת אם שמענו משהו מלירן". מספר ציון על הרגע הקשה בחייהם. "מאחר ורק כמה שעות לפני כן קבלנו מלירן הודעה לא דאגתי. אבל כשהתחילו עוד ועוד טלפונים הבנתי שמשהו איום קרה.

ואז צלצל הטלפון בחדר, 'מדברים מהשגרירות אנו מבקשים שתמתינו לנו אנחנו בדרכנו אליכם'". הם נכנסו לחדר ואני זוכר רק שצעקתי: "תגידו לי שלירן פצוע, תגידו לי שהוא נכה. רק בבקשה אל תגידו לי שלירן נהרג".

הם עלו על הטיסה הראשונה לירדן ומשם לישראל. בקריית שמונה כבר התפשטה הידיעה על מותו של לירן, בנם של מיכל וציון סעדיה. משפחת סעדיה אחת המשפחות המוכרות והיפות בקריית-שמונה. מיכל מורה לאומנות בבית ספר תל-חי וציון מורה לחינוך גופני בבית ספר "מצודות".

...יותר מחמשת אלפים איש הגיעו להלוויה. ביום שבו לירן הובא למנוחת עולמים בבית העלמין בקריית שמונה, קטיושה נחתה לא הרחק משם ועשן סמיך וכבד כיסה את כל האזור. למרות נפילת הקטיושות הצטופפו אלפי המנחמים: החברים מהיחידה, המשפחה, ומוקירים רבים כולם באו לחבק את משפחת סעדיה.

לירן, מימין בשורה השנייה, נשען על שני חבריו לצוות הלוחמים

משפחת סעדיה בהרכב מלא

"כשהביאו את הארון ובתוכו לירן, העשן הסמיך התפוגג ונעלם. כאילו מישהו מלמעלה דאג לזה" אומר ציון.

גם היום, חמש שנים אחרי, חבריו ליחידה שומרים על קשר בלתי פוסק עם משפחת סעדיה. לחלקם זו משפחתם השנייה.

במוצאי שבת כשהגעתי אליהם מצאתי בביתם את אריאל ריגל קצין הספורט שבא מהמרכז לקריית שמונה כדי לשהות במחיצתם. חייליו של לירן העריצו אותו והלכו שבי אחריו. הסיפור הבא יכול ללמד משהו על הקשר שהיה לו עם חייליו ופקודיו.

פעם במסדר בוקר כשפיקד על טירונים, אחד מהחיילים עמד בגשם ללא מעיל. לירן ניגש אליו ושאל מדוע הוא בלי מעיל?

החייל גמגם כי הוא לא מוצא אותו. במקרה שכזה העונש הוא ריתוק וביטול חופשה. לירן פשט את מעילו הושיט אותו לחיל ההמום ובשקט אמר לו: "בשתמצא את המעיל שלך תחזיר".

למרות שהוא היה לוחם אמיץ בסיירת, חבריו סיפרו על רגישותו החברתית ואנושיותו. אחד מחייליו שהיה חייל בודד כל כך הערין אותו, שלאחר מותו הוא סיפר לאביו האמיר מי היה מפקדו הנערץ. זמן מה אחרי מותו הגיע אותו אב לביתם של משפחת סעדיה, וביקש לממן במשך עשר שנים מלגות לתלמידי תיכון ב"רנציגר". תלמידים שאין באפשרותם לממן טיסה לפולין. וכבר חמש שנים שחמישה עשר תלמידים מקבלים מלגה לזכרו של לירן סעדיה.

לירן סיים את לימודיו בבית ספר הנדיב במטולה, ואת התיכון ב"רנציגר". הוא סיים את לימודיו בהצטיינות. מעבר ללימודים הוא גם מצא זמן להתנדב בקהילה. הוא היה המדריך הצעיר הראשון של תנועת עיר"ן, ותרם מזמנו בהדרכת חניכים צעירים ממנו. כשהחליט כי הוא רוצה ללמוד לנגן גיטרה, הוא לא וויתר עד שלמד בכוחות עצמו את התווים. וחבריו בערבי שישי היו מגיעים לביתו לשמוע את נגינתו. בדיוק כמו שהיה כשהחליט לצייר קומיקס. גם אז הוא למד לבד, והתקדם עד שהגיע וזכה בתחרות בתל-אביב. לירן אולי היה קשוח כלפי חוץ אבל בפנים הייתה לו נשמה וחמלה גדולה. אגוז רך.

כבר כילד גילה לירן רגישות חברתית יוצאת דופן. בסוף כיתה י' נבחר ללמוד בחופשת הקיץ באוניברסיטת תל-אביב. בסוף הקורס נבחר כתלמיד מצטיין וזכה במחשב. אך הוא התעקש לתרום אותו למשפחה נזקקת, ולא מצא מנוח עד שהמחשב הגיע ליעדו.

לירן שהיה תלמיד מצטיין סיים גם את הטירונות, ואת קורס המ"כים כחייל מצטיין. שלושה חודשים לפני השחרור מצה"ל, הוא נהרג באחת מהתיתקלויות הקשות ביותר, ליד מושב "אביבים".

כמה ימים לפני ההיתקלות ראו הוריו כי לירן בוחן את מפת שביל ישראל. הוא התכוון להתחיל מסלול הליכה ממטולה לאילת. אחרי מותו הם החליטו להקים את מצפה לירן. אותו מצפה שממנו נשקף העמק במלוא הדרו וקריית שמונה. הבית שכה אהב.

מידי שנה הם עורכים צעדה לזכרו שבסופו מתקיים טקס. בדרך ישנן תחנות הפעלה של מוזיקה ושירים. "זו סוג של צוואה מלירן, אהבת הארץ נתינה לזולת". אומרת מיכל "זה מתקיים בפסח סמוך ליום ההולדת שלו".

לירן הותיר אחריו הורים ושלושה אחים. הדר, שנישאה לבחיר ליבה לפני כמה חודשים. ירדן חיילת בצה"ל ואביב שסיים כיתה י"א.

בדרכו של לירן

לפני כשבוע, בשעה אחת וחצי לפנות בוקר, עלה ציון למצפה לירן. הוא המתין לחיילי הסיירת שיגיעו, בתום המסע אל המצפה. זו מסורת שנמשכת כבר חמש שנים מאז שלירן נהרג.

ציון המתין ללוחמים כשבידו תפילת הדרך וזוג גרביים חמות לכול לוחם. ההחלטה לתת ללוחמים דווקא גרביים גמלה בליבו כשפעם בסוף מסע מסלול מפרך של לירן פנה בנו ושאל אם דאג להביא לו גרביים להחלפה. "כשראיתי את רגליו הפצועות נדרתי נדר שלכל חייל שאוכל אתן גרביים". סיפר ציון.

באותו לילה לפני שבוע הגיעו מתוך האפלה אט אט הלוחמים. עייפים ומותשים הם טיפסו אל המצפה מחכים לשמוע מהאב ציון, על לירן הלוחם שעליו שמעו כל כך הרבה סיפורים.

כשציון דיבר החיילים הקשיבו בדממה. בצד עמדה חיילת נאה שכאשר לירן נהרג היא הייתה רק בת 15. כשהגיע זמנה להתגייס היה ברור לחלוטין לאן היא רוצה להגיע. היא בחרה להמשיך באותה הדרך שלירן התחיל בה. לחיילת קוראים ירדן, והיא אחותו של לירן. כשהגיע מועד גיוסה היא התנדבה ל"סיירת" אגוז והיא משרתת בגדוד כמשקית חינוך.

השיירות לצד הלוחמים שומר אותה קרוב לאחיה שאיננו. ללירן.

מיכל וציון השבוע במצפה לירן. צילום: יוסי בלר

ניצחנו אותו!

על לירן ברשתות החברתיות

כניסה לדף הפייסבוק של לירן

כניסה לערוץ היוטיוב של לירן

Raz Dahan
4 מאי 2014

הוא כבר לא....לירן כבר לא יזכה לעשות את שביל ישראל שחלם לעשות בעת שחרורו מהצבא,הוא כבר לא ידע כמה שזה טוב כשאמא גאה בך ביום שבו תתקבל לאוניברסיטה. הוא לא יהיה בהלוויה של סבא יצחק,הוא כבר לא יזכה לראות את גלעד ואורן שהיו כמו אחיו מתחתנים עם אהובתם,הוא כבר לא יראה את אביב אחיו מתגייס ליחידה מובחרת,הוא לא יהיה איתי ביום שבו אסיים את המכינה ואתגייס לצה"ל ... הוא כבר לא ידע אף פעם שאחותו ירדן מאורסת,והדר סיימה את הלימודים,והוא גם לא יעשה איתנו שבתות וחגים,הוא כבר לא ישחק איתנו כדורסל וינגן בגיטרה.... לירן ביכלל לא ידע שחבריו יצליחו לצאת מלבנון בגבורה. על הדרך הנכונה לפעמים משלמים מחיר - את מחיר החיים,לירן שלי אתה חסר לי כ"כ,הדרך שלי בחיים סלולה על מסלול החיים שהשארת לי להמשיך מהרגע שהלכת.... מקווה שאתה נח בשלום על משכבך שם למעלה,יהי זכרם ברוך של כל חללי וגיבורי צבא ההגנה לישראל.

Raz Dahan
4 מאי 2014
הוא כבר לא....לירן כבר לא יזכה לעשות את שביל ישראל שחלם לעשות בעת שחרורו מהצבא,הוא כבר לא ידע כמה שזה טוב כשאמא גאה בך ביום שבו תתקבל לאוניברסיטה. הוא לא יהיה בהלוויה של סבא יצחק,הוא כבר לא יזכה לראות את גלעד ואורן שהיו כמו אחיו מתחתנים עם אהובתם,הוא כבר לא יראה את אביב אחיו מתגייס ליחידה מובחרת,הוא לא יהיה איתי ביום שבו אסיים את המכינה ואתגייס לצה"ל ... הוא כבר לא ידע אף פעם שאחותו ירדן מאורסת,והדר סיימה את הלימודים,והוא גם לא יעשה איתנו שבתות וחגים,הוא כבר לא ישחק איתנו כדורסל וינגן בגיטרה.... לירן ביכלל לא ידע שחבריו יצליחו לצאת מלבנון בגבורה. על הדרך הנכונה לפעמים משלמים מחיר - את מחיר החיים,לירן שלי אתה חסר לי כ"כ,הדרך שלי בחיים סלולה על מסלול החיים שהשארת לי להמשיך מהרגע שהלכת.... מקווה שאתה נח בשלום על משכבך שם למעלה,יהי זכרם ברוך של כל חללי וגיבורי צבא ההגנה לישראל.

כל שנה יש בי מן פחד שהיום הזה יגיע,והנה כמו בכל שנה הוא הגיע... היום,ערב יום הזיכרון 9 שנים לאחר שעזבת אותנו והזמן לא עובר...הוא לא זז. והכאב?הכאב רק גדל... אתה יודע איזה הרגשה זאת לראות את סבתא מחכה לך שתחזור מבית כנסת בכל יום שישי? אתה יודע כמה קשה זה לראות את אבא ואמא שלך נשברים בכל חג שיושבים כולם מסביב לשולחן? אתה יודע כמה זה לא מציאותי שהפכת לתמונה בכל בית במשפחה ואתה בכלל לא תיהיה איתנו יותר? אתה יודע איזה הרגשת ריקנות זאת להיכנס לתוך החדר שלך ולראות את הגיטרה שלך באותו מקום עם אותו מפרט כבר 9 שנים? אתה יודע כמה זה קשה לשים את המדים האלה כל בוקר מחדש ולחשוב עלייך?.... לא לירן אתה לא יודע, וגם לא תדע. אתה לא תדע שהמשפחה הזאת שנקראת גולני שלך סיימה את מבצע צוק איתן עם אבדה גדולה. אף אחד לא יספר לך על הקרב שהיה בסג'עיה, ואיך הם נלחמו כמו גיבורים.

זה יום הזיכרון הראשון שלי על מדי צה"ל, ואם נאמר את האמת... כן ההרגשה קצת שונה. הריי זה אותם מדים שלבשת שנפלת לי במלחמה, אז איך זה יכול להיות כ"כ דומה המציאות והעבר? אז זהו לירן, ששום דבר לא השתנה. הצבא אותו צבא, המערכת אותה מערכת והפקודות אותם פקודות...אבל ההרגשה לירן, ההרגשה שונה... זה לא אותו דבר לעמוד בצפירה ולשיר את התקווה.. בגאווה,גאווה גדולה!

שנה הבאה בטח נסגור ביחד עשור... עד אז לירן,אני אמשיך לראות את שמך חרוט על אבן ואדמיין את חיוכך בין העננים בשמיים.

נזכור ולא נשכח את אותם גיבורים, מלאכים, נערים תמימים... שהלכו ולא יחזרו לעולם.

היי לירן.. זאת הפעם ה-8 שאנחנו נפגשים באותו מקום באותו הזמן ובאותה השעה. רק שהשנה דברים קצת השתנו מהשנה שחלפה. הספקתי להיכנס לתוך המערכת הצבאית הזאת שנקראת צה"ל, כן אותה מערכת שלקחה אותך ממני לפני 9 שנים. מישהו צריך היה להמשיך את הדרך לא? ככה היית אומר לי אם עוד היית בחיים.. את האמת לירן שבהתחלה קצת פחדתי וגם לא כ"כ הבנתי מה אני אמורה לעשות בתוך המערכת הזאת.. בסה"כ בורג קטן בתוך מליון אנשים על מדים. ואז קיבלתי את התפקיד שלי והבנתי את משמעות השירות שהשארת לי להמשיך אחרייך...הבנתי כמה סיפוק זה נותן שאתה רואה חיוך על הפנים של החייל שהיה צריך אותך. הבנתי כמה כיף זה לדעת שיש חיילים שסומכים רק עלייך, הבנתי כמה כוח יש בידיים שלך וכמה כל מילה יכולה להשפיע..נשמע לך מוכר?זה קצת דומה לסיפורים שהותרת אחרייך בהיותך מפקד. אז היום 9 שנים לאחר שעזבת אותי, החלפנו תפקידים...אני זאת שעל מדים נמצאת בצומת החיים, מוצאת את עצמי עם דילמות שאף פעם לא אוכל לחלוק איתך..ושאלות שלעולם לא תוכל לתת לי תשובה עליהם...אז עשה טובה לירן, תקפוץ מידי פעם ללמד אותי שיעור אחד או שתיים על החיים כי קצת קשה פה בלעדייך, הזמן לא זז, המחשבות מתרבות, והחיילים שלנו נאבדים... אני מקווה שנפגש שוב באותו זמן, באותו המקום ובאותה השעה. בשנה הבאה.

"סמל ראשון לירן סעדיה בן 21 מקריית שמונה, סיירת "אגוז" הוא ההרוג הרביעי מהקרב הקשה שהתנהל ביום חמישי בכפר מרון א-ראס, מול אביבים"
לירן.. חלפו כמעט 9 שנים שאינך עימנו,תשע שנים שכל רגע הוא כאב ובכל דקה עולה בי געגוע עז לראותך. יש האומרים שהזמן הוא תרופה לכאב אבל הינה לירן הזמן עובר והכאב נשאר, משנה לשנה אני מרגישה את הפצע הזה יותר ויותר עמוק, וברגעים מסויימים למשל שאני שמה מדים אז הכאב הזה חודר אליי. אז נכון לא התגייסתי להיות לוחמת, אבל בחרתי לשרת באופי הכי קרוב לאופי השירות שלך..ובתפקיד שהכי אפיין אותך.
אתה יודע איך זה גדוד, תמיד יש בעיות בסד"כ ופתאום באמצע היום יכולים לבוא ולהגיד לך "שמעי רז מישהי לא מרגישה טוב יש מצב שאת מחליפה אותה במטבח?" ואני כמובן אומרת כן, בלי לחשוב פעמיים. אלה הרגעים שאני נזכרת בך, נזכרת איך תמיד היית הראשון להתנדב, לעזור ולתת מעצמך הכל.. ככה זה היה גם בקרב, נתת את היקר לך מכל-מתנת החיים.
לירן הלוואי והייתי יכולה לשבת ולדבר איתך עוד פעם אחת, לספר לך מה קורה פה מאז שעזבת.
בכל יום שישי לפני שנכנסת השבת אני משתדלת לבוא לבקר אותך בבית העלמין.. כמו שהייתי באה לבקר אותך שהיית חוזר מהבסיס זוכר? איך היינו יושבים ביום שבת בבוקר ואוכלים קורנפלקס של אלופים אני אתה ירדן ואביב...היום אני מוצאת את עצמי ביום שבת בבסיס אוכלת קורנפלקס ומסמסת לאביב,שהוא הכי קרוב שיהיה לי אלייך.
יש שיר שקוראים לו "סוף העולם" הוא הולך ככה:
הכל ידוע מראש,אנו כאן להעביר את הזמן
אל תכעסי שאהבת אותי, אל תכעסי"
אז אני כבר לא כועסת עלייך לירן.. אפילו שהבטחת לחזור משם ולקחת אותי לטיול במעיין.
לשחק כדורסל במגרש מול הבית של סבתא
ללמוד באוניברסיטה כמו שהגדולים עושים
אני לא כועסת אפילו שהבטחת להביא לי חיבוק ענק שתחזור הביתה.לא כועסת, רק מתגעגעת....
"לנצח אחי, אזכור אותך תמיד.. וניפגש בסוף אתה יודע"..

מי שמכיר אותי יודע שאני לא נוהגת לרשום יותר מדי סטטוסים בפייסבוק, ובמיוחד לא על החיים האישיים שלי, אבל היום זה יום שונה, יום מיוחד. ללירן יש יום הולדת 30(!!) והוא אמור להכנס היום לעשור הרביעי של החיים שלו, רק אמור... פייסבוק לא ישלח לכם היום תזכורת על היומולדת כי לירן בכלל לא זכה לשמוע על המאה (וזה אולי רק ממחיש בקצת את הזמן שעבר...), אז החלטתי אני להזכיר לכל המכרים שלו, וגם למי שלא זכה להכיר אותו, את התאריך המיוחד הזה עבורי ועבור כל המשפחה. ככה אולי מי שיקרא את זה יעצור לרגע מהטירוף של היום-יום וייזכר בחוויה מיוחדת שלו עם לירן או ייקח איתו משהו ממנו שילווה אותו בימים הקרובים.

לירן, אתה כבר בן 30, אבל עדיין רק בן 21. לנצח תישאר בן 21. אני רואה את כל החברים שלך גדלים, מתפתחים ומתבגרים, כל אחד מוצא את הכיוון שלו בחיים, אם זה בעבודה, בזוגיות, במקום המגורים שהוא בוחר, ואני תוהה מה היו הבחירות שלך. לאן היית עושה את הטיול אחרי צבא שלך, אם היית טס לדרום אמריקה או אולי למזרח? ואיזה תחום היית בוחר ללמוד? בטוח משהו ריאלי, כי זה כ"כ מתאים לך, אבל אני לא מצליחה לקלוע במדויק, אולי הנדסה כלשהי? אולי מדעי המחשב? כשאני מסתכלת על כל החברים שלך, שרובם בזוגיות יציבה, חלקם נשואים ויש ביניהם אפילו כמה אבות, אני תוהה לעצמי האם גם אתה היית נשוי היום? ואולי כבר הייתי יכולה להיות דודה?! ואיזה בת זוג היית בוחר לעצמך? והאם היינו הופכות להיות חברות טובות? אבל כל השאלות האלה ישארו ללא מענה, ואנחנו נוכל רק להמשיך לענות לעצמנו, לדמיין ולחלום מה היה קורה אם....
ואיך בכלל היית נראה היום? האם היית מקפיד ללכת לחדר כושר ולאימונים ושומר על גוף שרירי, או שהיית נשאר רזה כמו שאני זוכרת אותך בתקופת התיכון? ואולי בכלל כבר הייתה גדלה לך כרס קטנה? האם היית מסתובב עם זקן או מגולח, עם שיער ארוך טיפה או תספורת קצוצה? את התשובות לשאלות האלה לגבי המראה החיצוני אני אוכל לדעת אולי בעוד 10 שנים בערך, כשאביב יגדל ויגיע לגיל הזה שאתה לא זכית. הוא דומה לך כ"כ שלפעמים זה מצליח לבלבל גם אותי....

לירן, נכון שהיום זה היום הולדת שלך, אבל אני כבר לא יכולה לתת לך מתנה, אז אני רוצה לבקש ממך כמה מתנות בשביל כל מי שהשארת פה... תמשיך לתת לנו את הכוחות לבחור בחיים בכל פעם מחדש, להאיר לנו את הדרך ולכוון כל אחד למקום שהכי נכון לו. תמשיך ללוות אותי בכל רגע ורגע בחיים, ברגעים השמחים והעצובים, באושר ובכעס, ברגעי הכאב וברגעי התקווה. תמשיך לעזור לי להגיע לפתרונות ולעשות את הבחירות שטובות עבורי, תמשיך לתת לי את העצות הכי טובות, גם אם אלה לא ממש עצות במילים... תמשיך לעלות לי בזכרונות ובמחשבות, גם אם לפעמים זה בא לי ברגעים שאני הכי לא מוכנה, בדרכים באוטובוסים, בשיעור בלימודים או באמצע יום עבודה. אבל אני שמחה על כך, ככה לפחות אני יודעת שלא שכחתי... למען האמת, אני קצת חוששת שככל שיעברו השנים הזיכרון קצת ישכח והתמונות יטשטשו, אז המתנה האחרונה שאני רוצה לבקש זה שתבוא לבקר אותי הרבה במחשבות ובחלומות.

לירן, יום הולדת שמח אי שם

היום בדיוק לפני שמונה שנים, עמדתי כאן מעל חלקת האדמה הזו ולא האמנתי לכל המתרחש סביבי. לא רציתי להאמין שאחי הבכור, הגיבור , נקבר כאן לעולמים. בחלומות הכי שחורים לא חשבתי שיודיעו לי שזה אתה. זה לא יכול להיות. הבחור הכי חייכן, הכי ביישן, וזה שתמיד עוזר לכולם. זה פשוט לא יכול לקרות. אף אחד לא דמיין לעצמו שאמא ואבא יקבלו את ההודעה שנהרגת במקום הכי יפה בעולם- בתאילנד. כשפתחתי את הפלאפון, לא רציתי להאמין שמה שכתוב בהודעה הוא נכון. אז הכחשתי. אבל אז, הגיע עוד טלפון, ואז, כבר הבנתי. ניסיתי לחייג אלייך, 47 שיחות שלא ענית לי שם בצד השני. וכל כך קיוויתי שאני אוכל לכעוס עליך שהדאגת אותי, ושלא תעז להדאיג אותי ככה פעם הבאה. לירן, מי היה מאמין שאגיע לחדר שלך ולא אזכה לשמוע אותך מנגן בגיטרה, או סתם נשפך שעות במיטה כי אתה גמור העייפות של כל השבועיים בצבא. מי היה מאמין שלא אזכה להריח יותר את ריח הבוץ הזה שכשהיית חוזר הביתה דקה לפני כניסת שבת עם ערימות של בגדים לכביסה שבכלל לא האמנתי שאפשר להוריד את כל הלכלוך של השטח. מי היה מאמין לירן, שאני אעמוד כאן, חודש וחצי לפני חתונה ואתה פשוט לא תהיה כאן.
והנה, עברו להם שמונה שנים,וכאילו לא הרבה השתנה. אותו תסריט, אותם רעשים, הכניסה למקלטים, החברים שנפצעים ואלו שכבר הספקנו לקבור. התווספו להם עוד משפחות למשפחת השכול- רק שהם, לא יודעים עדיין מה מחכה להם וכמה שזה קשה לחגוג יומהולדת בלעדייך. או לך. או על מאות הפעמים שהתאפקתי לא לחייג אליך בנייד- אפילו למחוק אותך מרשימת הטלפונים שלי לא הצלתי, כי בכל פעם עוברת לי המחשבה שיש סיכוי קטן שמתישהו אראה שוב שיחה ממך. או אפילו שיחה שלא נענתה. גם טוב.
החיים משתנים, וזו לא קלישאה. כן, החיים משתנים. הלוואי והייתה לי עוד הזדמנות קטנה לתת לך חיבוק רק לשנייה, ואז גם הייתי אומרת לך כמה שאני אוהבת אותך. ב20 ביולי יחידת אגוז לחמה בקרב קשה מאוד בלבנון, עם רוח קרב אדירה אבל גם עם לא מעט הרוגים. והנה, ב20 ביולי, בדיוק שמונה שנים אחרי, היחידה לוחמת עד טיפת הדם האחרונה, בעזה, ושוב מאבדת שלושה לוחמים מטובי בניה.
אתם הסמל למדינה שלי. בזכותכם אני יכולה לשרת בצבא כבר ארבע שנים ולישון לילה לילה בשקט. בזכותכם, אני זוכה יום יום להגיד תודה על כמה מה שיש לי.
לירן, תודה לך, שלמרות הצער שבדבר, גרמת לי להיכנס למשפחת גולני. המשפחה הראשונה שלי. אלה שתמיד כאן בשבילי. ובשביל על עם ישראל. שלא משנה מה, הם לא ייראו בעיניים ולעולם לא יורידו את העיניים מהמטרה.
הדרך עוד ארוכה, ואויבינו חושבים שהם ינצחו אותנו- אבל לא. אנחנו חזקים מהם. ואת הרוח שלנו אף אחד לא יוכל לנצח.

"למצוא את הדרך
להיות ראויים.
לזכור ולשמור
ולדבוק בחיים.
ימים ושנים
משאירים סימנים.
צרובים השמות,
הבעות הפנים.

למצוא את הדרך,
להיות ראויים.
לזכור ולשמור
ולדבוק בחיים.

לפקוח עיניים
כל יום מחדש
גם אם מעין
הדמעות לא יבש.

הגעגוע אינסופי הוא
ולעולם לא יעזוב."

9 שנים בלעדיו.

Marom Mekenzy
12 פברואר 2009

גם אחרי כ"כ הרבה זמן..
אין יום שעובר שיש לי התלבטות או בעיה ואני לא חושב מה אתה היית עושה במקומי.
מקור להשראה ודוגמא.. לא פגשתי מפקדים כמוך
הלוואי וכולם היו יודעים מי אתה וזוכים להכיר אותך.....

לעולם לא תבין כמה אתה חסר

מתגעגע.

אהבתי · הגיבי · שתפי

✔ נראה על-ידי 79

Etai Elkayam
28 פברואר 2009

אח שלי אם רק היית יודע כמה אני אוהב אותך וכמה השפעת לי על החיים ומי שאני לא היית מאמין..
אתה מלווה אותי בכול מעשה שאני עושה ובכל מחשבה שאני חושב..
אתה איתי יום יום כול היום..
אני אוהב ואתך ממש ואני מתגעגע..
לא יעזור כמה אני אנסה להסביר מי אתה המילים רק מקטינות אותך!!
אני אוהב אותך אח יקר.. אני תמיד איתך ואני יודע שאה גם תמיד איתי!!!
אוהב אותך!!!!

אהבתי · הגיבי · שתפי

Ofir Damari
9 מאי 2011

אם הייתי יודע הייתי מגיע לעזור..משתדל לשמור חזק בכל בכוח בשביל שלא תפגע.
כולם מנסים לנחש מי היית, הסיפורים די מסבירים ומצד שני...הם אפילו לא קרובים לאדם שקוראים לו לירן סעדיה. תסלח לי שלא הייתי שם איתך..מתגעגע.

אהבתי · הגיבי · שתפי

Yarden Cohen. ו-4 נוספים

נראה על-ידי 83

Moran Shufan Zuri
14 אפריל 2013 · Kew, דרום אפריקה

הכרתי את לירן בזמן ששירתי במלחמת לבנון השניה ברמת הגולן כתצפיתנית במוצב 117 הוא היה מפקד של אימון מתקדם בסיירת אגוז שהיתה אצלנו, כזכור לי הוא התעקש לקראת סוף השירות להצטרף לצוות שלו בוותיקה בקו, רגע לפני שהם נכנסו לבינג'ביל, שבועיים אחריי או משהו כזה התקבלה הבשורה במוצב שלנו, לא הכרתי את לירן לעומק, החלפנו דברים אולי שעה, כל יום זכרון אני חושבת על זה שתוך שעה בדיוק הוא נכנס לי ללב , אני מתארת לעצמי כמה לאנשים שקרובים אליו ובאמת הכירו אותי היה קשה ועדיין, אני משתתפת בצער של כולכם! יהי זכרו ברוך...

אהבתי · הגיבי · שתפי

Yarden Cohen. ו-8 נוספים

נראה על-ידי 82

תנחומים ונרות

נושא

ילד יפה!

למדנו יחד באותה הכיתה.לא יצא לנו לדבר יותר מידיי,כמעט ובכלל בכל 4 השנים בהן למדנו יחד.

היו פעמים שניסיתי ליצור איתך איזושהי שיחה,אבל אז,הרגשתי נבוכה, לא באמת יכולתי לעניין אותך...

ועברו שנתיים-שלוש מאז, ועברתי לגור בדרום הרחוק,והמלחמה הארורה,והידיעה על מותך-והיה לי ברור שאני מגיעה ללויה.

אז נסעתי 8 שעות נסיעה,בסיומן הגעתי לבית העלמין,אך לא היתה לוויה.

אולי כבר נגמרה?אולי עוד לא התחילה?

חיכיתי חצי שעה, ושבתי לביתי.

לנחם את משפחתך לא הלכתי.לא הייתי מסוגלת.אולי משום בושה, אולי כי ידעתי,שלא באמת אוכל להציע להם נחמה.

על הדברים האלו אני חשה החמצה,ופספוס גדול עד עצם היום הזה.

והשנים עוברות...

ובכל יום זיכרון אני מדליקה, נר לכבודך, וחושבת עליך המון,ובוכה.

אבל ביום הזיכרון האחרון (2015) בכיתי יותר מתמיד.איך?איך לא עשיתי מאמץ לדבר איתך?איך לא עשיתי מאמץ להכיר אותך טוב יותר?איך פספסתי את הלוויה הרי הגעתי במיוחד מהדרום!איך???

והעצב לא עזב אותי, גם ביום העצמאות,וביום שאחריו,וביום שאחריו...

ולא עבר שבוע.ונזדמנתי לבית העלמין בעיר.

והייתי חייבת לבוא אליך.ובאתי,ובכיתי את נשמתי,גם בעלי בא איתי.גם הוא בכה.היתה שם תחושה עוצמתית,לא ברור מדוע.

בימים שאחרי חיפשתי כתבות עליך,ובעודי קוראת כל מילה בשקיקה,ראיתי שתאריך הלידה שלך הוא ח' באייר.זה היה היום בו ביקרתי אותך.לכן הרגשנו כך,בעלי ואני.היית שם, אני בטוחה.

אז היום זהו התאריך הלועזי של יום ההולדת שלך,והרגשתי שאני חייבת לכתוב לך אז...

שמור על המשפחה,ונחם אותם בעצמך,

ואנחנו נמשיך להעריץ אותך מלמטה.

Maayan Cohen
26 יוני 2015

ברגעים אלו ממש עברנו במצפה לירן, לא הכרנו אותו אך היופי במצפה העביר הכל, הבדיחות על הספסל, המשפט של על הספסל השני והמילים אשר נכתבו עבורו, חיפשנו ישר בפייסבוק את שמו של לירן והנה, מצאנו. מצפה יפייפה עם סיפור מרגש, אין ספק כי המסר הועבר בצורה הטובה ביותר לזכרו של לירן, החייל אשר הקריב את חייו לטובת כולנו.

כשהגלים פתחזקים - החזקים פתגלים

מצפה לירן

לירן סעדיה

אז אמנם לא הספקתי לדבר בסרט ולהגיד מיהו ומהו לירן סעדיה ז"ל עבורי, אבל אולי כאן תהיה הזדמנות גדולה יותר להאדיר את האדם שבזכותו קיבלתי כל כך הרבה.

לירן,

אתה נתת לי לגלות את הכוח שבי, את ההזדמנות שלי, את הזכות להעצים את עצמי ולהקיף את עצמי בעולם שלם וחדש שלא ידעתי קודם לכן. עולם שבו יש הרים וגבעות שם מעבר לתל אביב הגדולה. עולם שמשקיף על נופים יפים מאלו שיש לי במחשב. עולם שבו משפחה היא לא רק קשר דם. עולם בו נתינה היא מובנת מאליה, ועשייה היא אוויר לנשימה המניע אותנו קדימה. עולם בו כל ילד, וכל בן אנוש, הוא בן של כולנו. ואוכל כן צומח על העצים. ועם חיוכים אפשר לקנות הכל. עולם שבו נעים וטוב לי יותר לחיות. ועצמה נמדדת ברוח. בו להיות נאמן לעצמך ולמי שאתה זו אבן דרך. ולו רק לרגע תביט לאחור תגלה שיש לך גב ענק, עומד, איתן, מעריך, מעניק ומוקיר לך תודה.

אז תודה לך לירן.

על השקט. היופי. הצניעות. והנעם שהענקת לי.

קרן קימת לישראל
KKL - JNF
מצפה לירן
על שם
לירן סעדיה ה"ד
לוחם ומפקד בסיירת אגוז
שנפל בקרב במארון א-ראס
במלחמת לבנון השניה
נולד ח' אייר תשמ"ה
29.4.1985
נפל כ"ד תמוז תשס"ו
20.7.2006

מצפה לירן

לאחר מותו של לירן, עלה רעיון בין חבריו לצוות ביחידת "אגוז" להקים מצפה לזכרו.
החברים יצרו קשר עם קק"ל בניסיון למצוא שטח מתאים, עליו יוכלו להקים את המצפה. במקביל, נמצא תורם שהסכים לסייע במימון ההקמה. מסיבות שונות, המצפה לא הוקם בשטח שיועד לו בראשונה, אך הרעיון המשיך להתגלגל בין חברי הצוות ומשפחת סעדיה.
לאחר מספר חודשים, שוב נוצר קשר עם קק"ל. הפעם, נמצאה נקודת תצפית שונה מהנקודה הקודמת לשם הקמת המצפה. בזכות תמיכתם של חברי הצוות, אנשים טובים בדרך, ובסיוע קק"ל, הרעיון התממש. כשנה לאחר מותו של לירן, הוקם "מצפה לירן".
"מצפה לירן" נמצא על דרך נוף בהרי נפתלי. המצפה משקיף על קריית שמונה - עיר הולדתו של לירן, וכן על עמק החולה, רמת הגולן והחרמון. עד לפני שנתיים, שביל ישראל עבר דרך המצפה. בכל שנה, המוני מטיילים עוברים בשביל זה ומקיימים את החלום שלירן לא הספיק להגשים, לטייל בשביל ישראל.
במצפה ניתן להתרשם מציורי קומיקס של לירן אשר טבועים על סלעים. בנוסף לכך, קיים במצפה עמוד שמע אשר מספר למטיילים על מורשתו של לירן, על האזור בו נמצא המצפה ואף מושמע שיר לזכרו, שכתבו, הלחינו ושרו חבריו של לירן.
במצפה מתקיימים במהלך השנה מספר אירועים ביניהם: "צעדת הפריחה" בדרך הנוף, המסתיימת בטקס לזכרו של לירן במצפה. הצעדה מתקיימת מידי שנה ביומו הראשון של חוה"מ פסח. בחג החנוכה מדליקים נר במצפה. לוחמי סיירת "אגוז" מסיימים את פרק מסכם הכיתה בהכשרתם ב"מצפה לירן", שם הם נפגשים עם ציון סעדיה - אביו של לירן, ושומעים מימנו על מורשת הקרב במארון א-ראס ועל מורשתו של לירן. ציון נפגש במצפה במהלך השנה עם לא מעט קבוצות תלמידים, חיילים ולוחמים ומספר גם להם על דרכי לירן.

יום הזכרון לחללי מערכות ישראל
נחנך מצפור ע"ש לירן סעדיה

ערב יום העצמאות ה- 60 למדינת ישראל, אנו מציינים את יום הזכרון לחללי מערכות ישראל.
בכל רחבי הארץ תושמע צפירת זכרון וייערכו טקסי זכרון לנופלים מאז קום המדינה. מספר הנופלים מאז 1860 ועד ה- 1 במאי 2008 הוא 22,437 . 1860 נקבעה כנקודת ההתחלה לספירת הנופלים במלחמות ישראל.

החייל לירן סעדיה נפל ב-20 ביולי 2006 בקרב בכפר מרון א-ראס, במלחמת לבנון השניה, והא בן 21 בלבד. לירן שירת בסיירת אגוז כקשר מ"פ והיה בן למשפחה ותיקה בעיר קריית שמונה. הוא נפל בקרב עם מחבלים, יחד עם מפקדו בנג'י הילמן, רפאל מוסקל ויונתן רייץ.

כמפקד, לירן הספיק להנחיל את ערכיו ומורשתו הצנועה לחיילים טירונים שהתגייסו לפני פרוץ המלחמה. בדרכו זו גם נפל: תמיד בקו הראשון, ביוזמה ובנחישות, בגבורה ובצניעות. לירן היה מנהיג לפקודיו וגם לחבריו ללחימה ובמהלך המלחמה, לאחר נפילתו, המשיכו חבריו לפלוגה לשאול את עצמם, איך היה נוהג לירן בסיטואציות שונות, אליהן נקלעו במהלך הקרבות.

הוריו של לירן, **ציון ומיכל סעדיה**, בחרו להנציח את זכרו של לירן בעשייה קהילתית , שכה אפיינה אותו. יחד עם קק"ל יזמו הקמת מצפור חדש על רכס הרי נפתלי, המשקיף על עיר הולדתו של לירן, קריית שמונה, אותה אהב, התנדב למענה ונלחם להגנתה.

שוחחנו עם **ציון סעדיה, אביו של לירן**: "לירן היה קודם כל אדם. אדם צנוע, אוהב אדם, עוזר לזולת ומלא נכונות לתת.

טיול לשבת
דובי זכאי

קריית שמונה על כף היד

בדרך קק"ל התצובה במדרון המזרחי של הרי נפתלי נרעך הלב טוב היופי השרוע למטה. כל כך הרבה יופי שמרוכז בשביל אחר ארוך. הכניסה לדרך לא מבטיחה, צמחייה פרועה, עלייה קטנה ותמימה, אבל אחריה נפתחים המראות למטיילים דרך חלונות נוף בסבך הצמחייה. פיסות קטנות של נוף שהולכות ומתגלות, הולכות ונגלות.

השביל התלוי לאורך רמת נפתלי מעניק מראות נוף מרהיבים. סבא חרמון, כיפתו המושלגת מעניקה לאזור מראה של סב חביב המשקיף בחיבה על נכדיו המשחקים בעמק החולה. מובבים אותו משפחה של הרים כהים וזעפים, והוא מתנשא מעליהם בבלוריתו השובבה. סבא חרמון מקפיד להירדם לכל תמונת נוף, יחד עם בתי טטולה הזעירים, והשורות היזקים והחומים בעמק המנוקדים בבריכות כחולות. חורש אורנים צפוף גולש במדרון התלול, למרגלותיו שטיח ירוק פורח, מנוקר בכלניות רבות, סגולות ולבנות ואף לא אחת אדומה. קריית שמונה שרועה כמו על כף היד, בכל שמתקדמים בדרך נחשפים יותר מראות הנוף. עמק החולה נפרס במלוא יופיו, מרחוק נראה אגמון החולה, צורתו ככף רגל ענקית של פיל וכמרכזו איים.

נוף מרהיב. שביל רמות נפתלי — צילום: דובי זכאי

עין רועים הוא החניון הראשון, אנשי קק"ל ראגו לשבילים סלולים ושולחנות הוצבו לצדם. עין רועים הוא מעיין קטן, הנובע מתחת לעץ תאנה יפה נוף. בימים אלה מעט מים נובעים מהמעיין. שוקת יפה ממתינה לזרימה מואצת, שם אמורים המים לזרום בתעלות קטנות אל שתי בריכות. בהמשך הדרך נקודת תצפית מיוחדת, מצפה לירן, לזכרו של לירן סעדיה, לוחם ומפקד בסיירת אגוז שהיה בן 21 בנפלו במלחמת לבנון השנייה. מרפסת הנוף שלוחה מעל קריית שמונה, יד אוהבת סימה בימים אלה שתילות שוריות של גרניקים צוחרים. שביל סלול מוליך אל מערה גדולה, לצד השביל מוזרים סלעים ועליהם מוטבעים ציורי הקטמיקס של לירן. במרכז המצפה ניצבת מערכת קולית שמאפשרת לשמוע את השירים שלירן אוהב, סקירה על האזור וגם על לירן. בשילוט הצמוד למצפה מטופר על עלם רגיש, אהוב, מוכשר בציור ובכתיבה. דרך הנוף היפה שהביאו אנשי קק"ל מתאימה לכל סוגי הרכב, צמודה למציק רמים ואורכה כ-13 ק"מ, ברדכה חילפת מתחת לכבלי הרכבל שיורד ממגרה ופארק גיאולוגי צמוד למציק (גובהו 650 מ'), שביל הליכה משולט.

איך מגיעים: חוצים את קריית שמונה בכביש 90, פונים בכביש 9977 למכללת תל חי, אחרי הכניסה למצפת הזיכרון לטרומפלדור וללוחמים פנייה שמאלה לדרך נוף רמת נפתלי.

למתמבלים: קק"ל: 1*600*550*550.

בסביבה 1: אל תוותרו על תצפית הנוף לזכרו של סגן-אלוף עמיר עלי קאמר, מצפה חוסיין, מרפסת נוף מרהיבה, כל נופו של עמק החולה נפרס למטה, רמת הגולן וכמובן החרמון.

בסביבה 2: מצפה בניה למרגלות משגב עם, לזכרו של רב-סרן בניה ריין שנפל במלחמת לבנון השנייה. אפשרות להציץ לשכנים בכפר הלבנוני אל-עדיסה, אל הנוף המשכר של רידום לבנון ואל מטולה והקסומה.

לחובבי הקצב: נוף שבוע של כלי הקשה. שלושה קונצרטים של מבחר כלי הקשה, סיפורים, חווית נגינה משותפת עם הקהל וגם מטעמי הגליל. פסטורל, כפר בלום: 04*6836611 (בתשלום).

כשהגלים מתחזקים - החזקים מתגלים

לכידות
"היית ותמיד תהיה הלב של הצוות. לב ענק,
שכותן כוח לכולם-לא להשבר, להמשיך הלאה."
יושר
"אני רואה אותך מגיע בריצה לנקודת הסיום,
מביט בי שוב מחייך, צוחק ואומר לי "לא הלך לי, לא נורא..."
ואז אתה דורש ממני לתת לך לצאת מיד ללילה שני בלי
רעות
"רוית את הצוות עייף, גמור ושחוק, ואתה כאילו לא מרגיש את המסע
לא מפסיק לרוץ קדימה ואחורה וסוחב איתך
קדימה ביד-עוד חבר ועוד חבר ועוד חבר..."
נתינה
"לירן, יותר ממה שנתת אי אפשר לתת!
ולא רק כמפקד ולא רק כלוחם, כמ
(מתוך דברי ההספד לזכרו של לירן
מפי מפקד)

"כשהגלים מתחזקים-החזקים מתגלים"

צעדת הפריחה

התשיעית

בדרך נוף בהרי נפתלי

ע"ש לירן סעדיה ז"ל

יום ראשון א' חוה"מ פסח 24.4.16
ט"ז בניסן תשע"ו

נצא לדרך בשעה 9:30 מהמכללה האקדמית תל-חי
דרך תצר תל-חי הישנה שם נקבל השראה ממדריכי החצר

מסלול הצעדה - מהמכללה האקדמית תל-חי
6.5 ק"מ:
על דרך הנוף החדשה מהמכללה האקדמית תל-חי דרך שביל הפצועים, עין הרועים, מצפה לירן והסיום בגן הגאולוגי.

תחנות הפעלה:
ציור בטבע, נגינה ושירי ארץ ישראל, חידות וחידונים, תחנת איפור, שעורת סבתא, יצירה בבלונים ותמונות מסוגננות.

הסעות:
בסוף המסלול בגן הגאולוגי - אוטובוסים יחזירו את הצועדים לחניית המכללה בתל-חי.

טקס:
טקס לזכרו של לירן יערך במצפה לירן בשעה 12:30 במעמד ראש העיר ק"ש, קציני צה"ל, חיילי יחידת אגוז והציבור הרחב. שירי ארץ ישראל עם הזמר גבי חן

מה להביא?
נעלי ספורט, תרמיל גב עם אוכל והרבה מים.

האירוע מתקיים באישור ובליווי של המשטרה, מד"א, צה"ל וקק"ל

טלפון: 052-9593549

בחסות:

מסד

ניצה ארם שיתפה את הפוסט של Elkana Aram
27 אפריל ב-08:52
"בדרך כלל תכניות הנצחה כאלו ואחרות הולכות ומתפוגגות עם השנים....מה שההורים של לירן עושים פשוט מדהים! משנה לשנה יש כאן יותר עוצמה, יותר נוכחות, יותר אהבה!"
מדברי אחד המשתתפים בצעדה השנה!

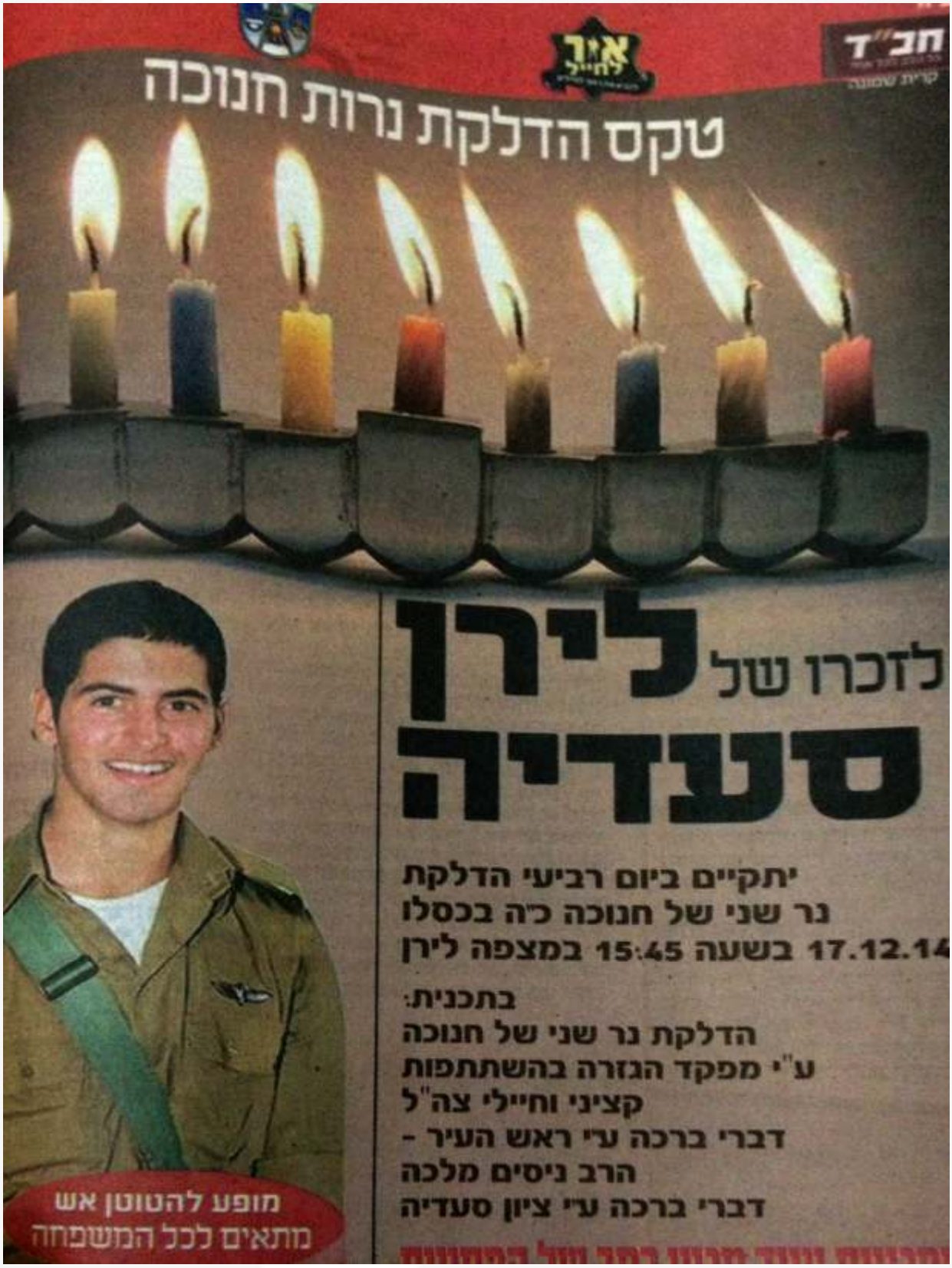
חב"ד
קרית שמונה
אור לחייל
טקס הדלקת נרות חנוכה
לזכרו של לירן
סעדיה
יתקיים ביום רביעי הדלקת
נר שני של חנוכה כ"ה בכסלו
17.12.14 בשעה 15:45 במצפה לירן
בתכנית:
הדלקת נר שני של חנוכה
ע"י מפקד הגזרה בהשתתפות
קציני וחיילי צה"ל
דברי ברכה עי ראש העיר -
הרב ניסים מלכה
דברי ברכה עי ציון סעדיה
מופע להטוטן אש
מתאים לכל המשפחה

הדלקת נרות חנוכה

חב"ד

מסכם כיתה במצפה לירן

חורשת הנופלים בקריית שמונה

יד לבנים בקריית שמונה

בית ספר "דנציגר" בקריית שמונה

אתר הזיכרון בצומת גולני

בזכותם

גדוד אגוז
סעדיה לירן
7426190

מחנה "אגוז" בשרגא

מצפור הר אדיר

משבוע הלחימה השני

מצפור הר אדיר
MT. ADIR LOOKOUT

אתר ההנצחה בקלעת נמרוד

רפאל (פאני) מוסקל

נדב באלוה

סמ"ר יהונתן (פוקס) ולסיוק
בן וסילי ויוליה
נולד ד' באלול תשמ"ד
נפל כ"ד בתמוז תשס"ז
בקרב בדרום לבנון

סמ"ר לירן סעדיה
בן ציון ומיכל
נולד ח' באייר תשמ"ה
נפל כ"ד בתמוז תשס"ו
בקרב בדרום לבנון

"לירן לעד נזכור"

השיר נכתב ע"י דוד גרינוולד - גמלאי צה"ל, שבנו רועי שירת עם לירן.

עוד מעט ימלאו עשור
ואותך לירן לעד נזכור
עם חיוך של ילד תמים
ומבט מרגיע ונעים
יום הזיכרון בכל שנה
עולים יחדיו צפונה
עם הבן אל קריית שמונה
מאז מלחמת לבנון השנייה

פזמון:
כשיפתחו ארובות השמיים
יתנופפו דגלים בשורות
הלב בוכה ודומעות העניים
ובנשמה ליקוי מאורות
עת ירד הדגל לחצי התורן
אל מלא רחמים אז יאמר
ובכי חנוק על הקברים יישמע בין עצי האורן

החיבוק עם ההורים
מותירים רגשות מעורבים
בצער כאב וחמלה
עם מבטם מלא ערגה
עוד מעט ימלאו עשור
ואותך לירן לעד נזכור
עם חיוך של ילד תמים
ומבט מרגיע ונעים

כשיפתחו ארובות השמיים
יתנופפו דגלים בשורות
הלב בוכה ודומעות העניים
ובנשמה ליקוי מאורות
עת ירד הדגל לחצי התורן
אל מלא רחמים אז יאמר
ובכי חנוק על הקברים יישמע
בין עצי האורן

שער שמיני - ממשיכים בדרכו

"אנחנו ממשיכים
לא צומחים ולא גדלים
תמיד ישנו עוד שביל
ואנו מייבים לבדוק
לאן השביל מוביל"

(מילים: לאה נאור)

הנצחת מורשתו של לירן - "בדרכי לירן"

בכל העשייה שלי סביב פעולות ההנצחה, המניע העיקרי הוא לספר את סיפורו של לירן. לירן השאיר אחריו דרך שאותה אני מעוניין להנחיל לדורות הבאים.

אני מספר את סיפורו של לירן בכל הזדמנות. הסיפוק הגדול הוא מהתגובות שאנו מקבלים מכל קשת החברה. לדוגמה, נערה הגרה באחת ההתנחלויות ביקרה במצפה וקראה את אשר כתבנו על לירן. היא השיגה את מספר הטלפון שלנו בבית והתקשרה אל מיכל, הציגה את עצמה ואמרה, "אני לא אותה נערה שהייתי עד אתמול. מהיום אני משתפרת וממשיכה בדרכי לירן". הסיפוק הוא עצום. חיילים יוצאי אתיופיה מקורס אמיר מגיעים דחופות לחוות השומר, שם אני מספר את סיפורו של לירן. באחת הפעמים אחד החיילים אמר לי, "אני מתחייב שבנקודה הזו אני אשתפר". זהו סיפוק אדיר כאשר אנו שומעים מפי חיילים הבאים מבתים קשי יום ואומרים שהם ישתדלו יותר.

לבית העלמין אני מגיע באזכרה השנתית וביום הזיכרון. במצפה אני נמצא בכל שבוע כדי לנקות ולתחזק את המקום, פוגש שם אנשים המגיעים באקראי, מעבר לביקורי הקבוצות. אני מרגיש טוב מאוד במצפה, שומע במקום את השיר שכתב ושר חברו הטוב של לירן. במקום מיוחד זה אני אוהב לשבת ולהירגע (ציון, אביו של לירן).

מהשלבים הראשונים לתכנון ההנצחה היה זה כל עולמו של ציון, הוא נשאב לזה חזק מאוד. במהלך השנה הראשונה התחלנו לברר לגבי גיוס כספים ומה אנו מבקשים לתכנן. בשלב מסוים התחברתי לציון. העבודה והתכנון סביב ההנצחה שאבו את ציון ואותי על חשבון בני המשפחה. יום אחד ירדן אמרה לנו, "איפה אנחנו? יש עוד ילדים חיים בבית, ואתם כל הזמן סביב לירן ואנחנו שקופים". אז עצרתי ושיניתי גישה.

ציון רצה להקים בית לחיילים בודדים בקריית שמונה. מהלך זה דרש מאיתנו גיוס אנשים למטרת גיוס כספים ותרומה. בדקנו את הנושא מול המינהל בקריית שמונה. השתתפתי בישיבת מועצה בקריית שמונה כדי לשכנע אותם לבצע שינוי ייעוד לקרקע שהייתה בשכונה שלנו. נפגשנו בנושא עם צביקה לוי האחראי על החיילים הבודדים, הוא פרש לפנינו את כל האופציות והמשמעויות. החלטתי שאני לא רוצה להיות שותפה לנושא זה, כי נצטרך להתמסר כל חיינו לפרויקט זה. בהמשך הילדים יתחתנו וייוולדו לנו נכדים, ולא יהיה לנו את הזמן לזה. איכשהו ירדנו מהנושא.

ההנצחות המשמעותיות שביצענו עד היום הן הצעדה בחג פסח ו"מצפה לירן" בהרי נפתלי. את פעילות ההנצחה ב"מצפה לירן" מוביל ציון. כמסורת בכל "מסכם כיתה" של יחידת "אגוז" החיילים מגיעים למצפה וציון מספר להם את מורשתו של לירן, מתחבר לחיילים ולמפקדים ושומר איתם על קשר. הוא בפעילות עם החיילים סביב השעון. יש פעמים שציון משתף אותי ויש פעמים שלא, ומבחינתי זה בסדר, אני לא צריכה את החיבור הזה כדי להרגיש את לירן. עד לפעילות ההנצחה הייתי הפעילה בבית והמושכת בחוטים, ציון היה פחות פעיל. הופתעתי מהדרייב של ציון בהכנות ובעשייה. בכל שנה ציון מארגן את הצעדה לפרטי פרטים בצורה טובה מאוד. הופתעתי ממעורבותו בארגון הצעדה.

לירן נהרג בחודש יולי, והיה חשוב לנו מאוד להגיע באותה שנה באוגוסט לפסטיבל הקומיקס, לנו זו הייתה ההמשכיות לאהבתו של לירן לקומיקס. הגענו עם עבודותיו, נפגשנו עם המארגנים ניסים חזקיהו ואורי פינק. סיפרנו להם את סיפורו של לירן, והם זיהו מייד במי מדובר. אורי פינק ראה את עבודותיו של

לירן. במפגש זה עלה הרעיון להנציח את זכרו של לירן בתחרות קומיקס. במהלך השנה אספנו את כל החומרים הקשורים לקומיקס וגילינו מספר רב של עבודות וכן תמונה של לירן עם אורי פינק. אספנו ממערכת העיתון "מידע שמונה" גיליונות ישנים שבהם לירן צייר קומיקס לאורך השנים. הפקנו סרט של מספר דקות עם "רשת" אשר מקרינים בפסטיבל מדי שנה. בכל שנה מתקיימת תחרות לזכרו. את הציורים הדפסנו על קאפות גדולות. עבור לירן הקומיקס היה תחביב ולדעתי לא היו לו תוכניות בהמשך לעסוק בזה. להערכתי היום לירן היה עוסק בתחום הפיזיקה והמחשבים, בתחום הריאלי. מרצה בתחום המתמטיקה והפיזיקה, בהייטק.
התנדבתי לפעילות ב"יד לבנים" בקריית שמונה, זו הייתה דרכי להנציח את לירן. אני עוזרת במתן עצות למשפחות אשר איבדו את ילדיהן ואינן יודעות מהן זכויותיהן, אילו טפסים עליהן למלא ועוד. פעילות זו מתאימה לי ועושה לי טוב. בנוסף, אני עוזרת לתלמידים בבית הספר. אני מציירת, בציור אני מרגישה את החיבור ללירן ולקומיקס. איני רואה את עצמי עומדת בפני עשרות חיילים, נואמת ומספרת על לירן.
דיברתי על לירן פעם אחת בכנס גדול שארגנה "עמותת משפחה". אנו מעניקים מלגות הצטיינות אחת לשנה בבית הספר שבו למד לירן. בטקס זה אני כותבת, מספרת ומציינת את חשיבות הענקת המלגות על שם לירן. לירן נמצא איתי עשרים וארבע שעות ביממה. אני מניחה את ראשי על הכרית ובעיניים פקוחות מדברת שעות עם לירן (מיכל, אמו של לירן).

יש דרכים נוספות בהן אנחנו מנציחים את מורשתו לירן. חלוקת מלגות בתיכון "דנציגר", התיכון בו למד לירן, לתלמידים מצטיינים והתורמים לחברה. הדלקת נר חנוכה ב"מצפה לירן" מידי שנה, יום ספורט "פעיל בכל גיל" הנערך בקריית שמונה לתלמידי כיתות.
בנוסף, בקליפורניה, ארה"ב, הקימו גן אקולוגי לזכרו של לירן בעיירה בשם "לוס גאטוס". משפחת רוזנברג, משפחה יהודית מארה"ב, הגיעה לארץ לחגוג בר מצווה לנכדם. בדרך כלשהי הם הגיעו אלינו הביתה, ושמעו את סיפורו של לירן. כאשר חזרו לארה"ב החליטו להקים גן לזכרו. עדיין לא ביקרנו במקום אך יש לנו תמונות. אנחנו עוד נגיע לשם.
אם היו שואלים את לירן הוא היה אומר, "זה לא מתאים לי, כל זה לא בשבילי. למה אתם עושים זאת?" אני לוקח זאת מהכיוון של המעלות הטובות שהיו לו. שאנשים ייקחו את המעלות הטובות שהיו לו כדי שישפרו את מה שניתן לשפר לחברה טובה יותר ולמדינה טובה יותר (ציון, אביו של לירן).

יום לפני ההלוויה, כאשר הגענו הביתה, הגיעו כתבים מערוץ 2 ומערוץ 10 לראיין ולצלם אותנו. ציון רצה להתראיין ואמרתי לו, "ציון, אני מעדיפה שלא להתראיין כי זה לא תאם לאישיותו של לירן שהיה ביישן וצנוע" (מיכל, אמו של לירן).

היינו סביב נושאי ההנצחה עשרים וארבע שעות ביממה, על חשבון הילדים שלנו, אך ביום שירדן אמרה לנו, "איפה אנחנו? ישנם ילדים נוספים החיים בבית ואתם כל הזמן סביב לירן, אנחנו שקופים", חזרנו אט אט לשגרה. ללירן יש את המקום המיוחד שלו (ציון, אביו של לירן).

עמותת "משפחה אחת" עזרה לנו מאוד בשלבים הקריטיים. אירחנו אצלנו את המדריכים. הם בילו עם הילדים עשרים וארבע שעות ביממה. הבנתי את חשיבות העשייה שלהם. מאחר שלא היינו שם למען הילדים, היה חשוב לנו שלא יחוו אובדן פעמיים, הם איבדו את אחיהם ו"יאבדו" את הוריהם. החלטתי

שאני פותחת את ליבי ואת ביתי, ולי זה לא היה קל כלל. האירוח כלל בישול ותחזוקה שוטפת של הבית. דרש ממני אנרגיות, לשמר את האווירה הטובה והחיובית, לעשות הכול בצורה מושלמת. השמחה תשרור בבית, הילדים ירגישו בו טוב, בית של נתינה. בית המשדר חוזק ולא התמוטטות בגלל האובדן.

היה לי קשה מאוד במהלך חצי השנה הראשונה. החלטתי לחזור לפעילות. חזרתי לעבודתי כמורה וכן לקחתי על עצמי את תפקיד רכזת הטיולים. התחלתי לצייר, המשכתי לטייל וליצור דברים חדשים ובעיקר לחיות. נתתי דוגמה אישית, הילדים התנהגו בהתאם. היה לי קשה. היו לי לא מעט חרדות כאשר הילדים יצאו מהבית ליומיים - שלושה או כאשר יצאו לארה"ב פעמיים מטעם עמותת "משפחה אחת" ומשרד הביטחון. למרות החרדות שלי לא שידרתי להם שאני פוחדת. לאחרונה התחילו אצלי חרדות שאני משתפת בהן את ילדיי (מיכל, אמו של לירן).

לירן השאיר מורשת של נתינה, לנסות להיות אדם טוב יותר. לירן עשה טוב להרבה אנשים, לירן עשה אותי אדם טוב יותר.

קיבלנו מכתב מבחור שהשתתף בצעדה לפני שנתיים. הוא כתב לנו שפגש את לירן במהלך השירות הצבאי. הוא לא הכיר אותו ולא שירת איתו. הוא הגיע למוצב של לירן וחיפש חדר לישון בו. נכנס למספר חדרים ולא היו מוכנים לשמוע מה הוא מבקש. לירן עמד בצד וקלט אותו, שאל אותו מה הבעיה. הבחור ענה לו, "אני מחפש מיטה לישון בה". לירן הוביל אותו לחדרו והוציא כלי מיטה נקיים, והבחור המשיך וכתב שהוא לא הרגיש בנוח, "אני רק ביקשתי לישון ולירן נתן לי את מיטתו ואף החליף את כלי המיטה, וזאת כאשר במהלך כל השנה אני ישן בשקי שינה". עוד הוא ממשיך וכותב, "כאשר אדם נהרג מספרים בשבחו, אני כותב לשבחו כי חוויתי אותו".

אני מנסה לחקות את מה שלירן היה עושה במצב כזה או אחר. אני שואל את עצמי מה לירן היה עושה עכשיו. כאשר אני רואה אישה עם סלים בשוק, אני שואל אותה, "סבתא, לאן את צריכה?" ומסיע אותה לאן שהיא צריכה.

אני מתגעגע ללירן עשרים וארבע שעות ביממה וזה מתעצם באירועים שונים, בעיקר כאשר המשפחה המורחבת מתכנסת ואני "רואה" את נוכחותו שם (ציון, אביו של לירן).

מיצירותיו של לירן

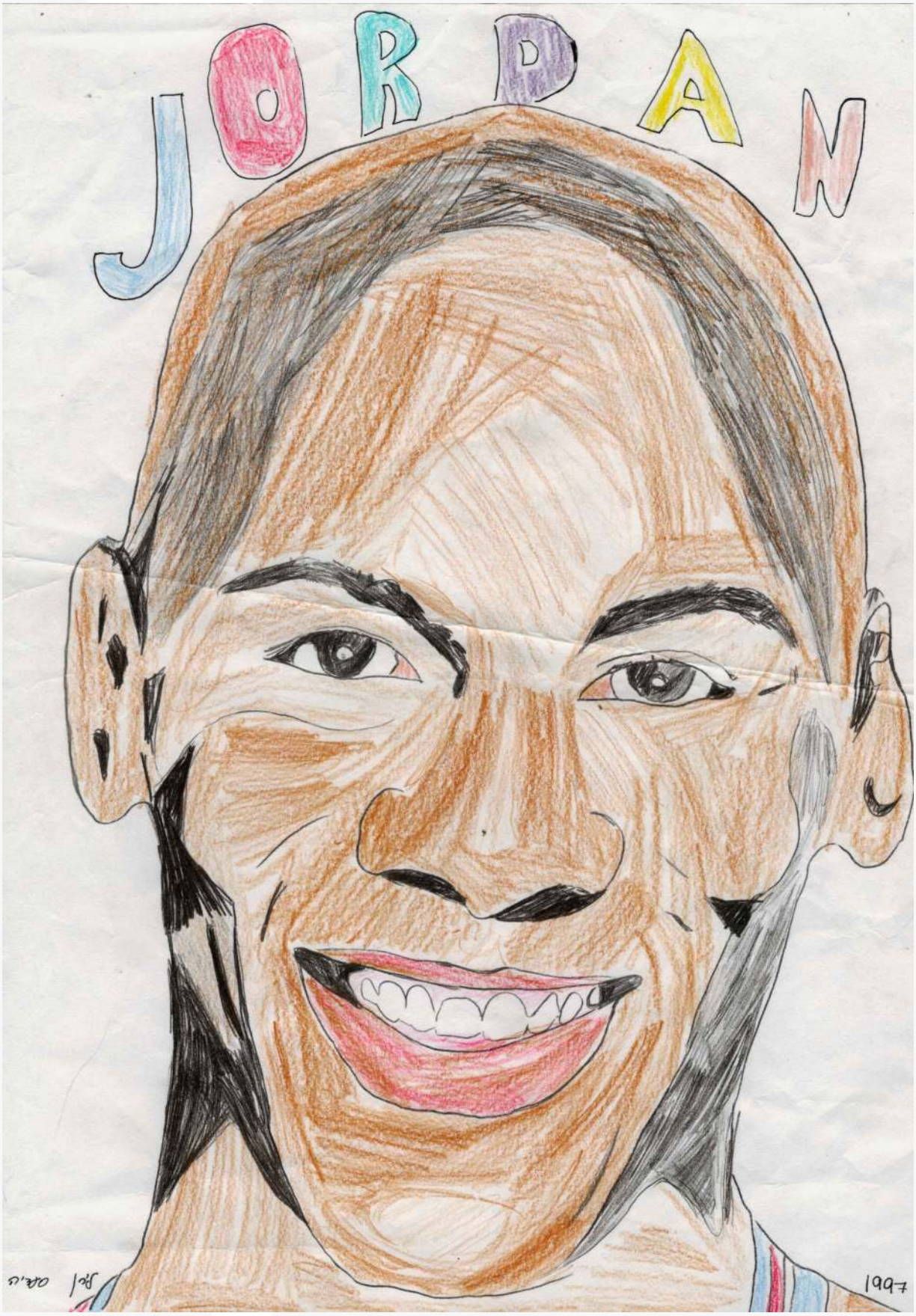

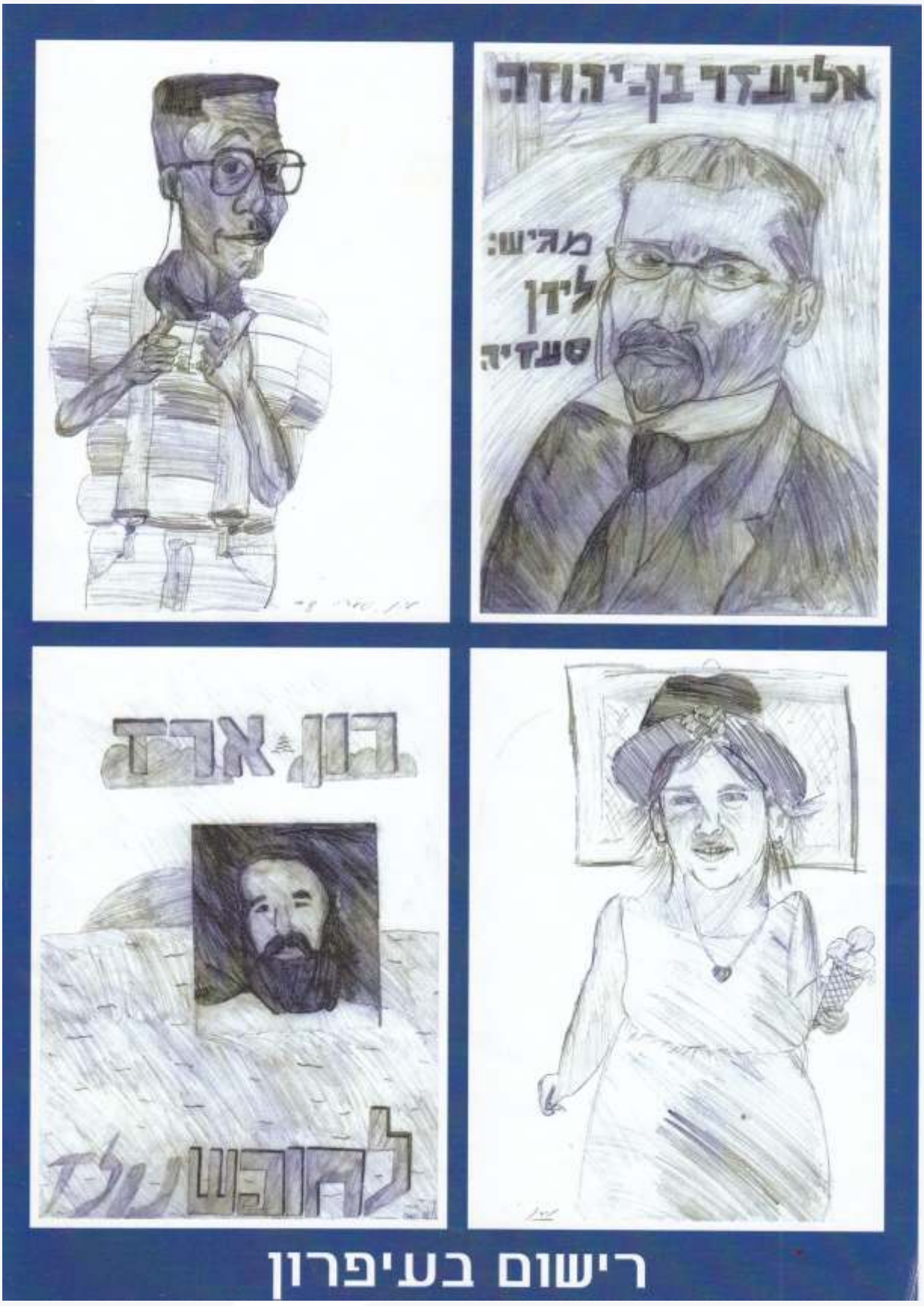
אליעזר בן-יהודה
מגיש:
לירן
שעזיה
בן אדם
לחופשת לידה
רישום בעיפרון

שלגה כזו
לעיתים בסבאריו!
כאן במיוחד שאין חיות
טורפות בסביבה!
אתה ובנה
תלכו מכאן...
אאאררררר...
יש לי רעיון!
אני אצייר עוגה על
העגלה ונוכל עשה
כלהו ביחד
מה אתה עוד
מצפה?
מה שעוד מצפה לו
מה, אני צריך
עוד מה בעוגה?

רומחים
ממשיכים לירן סלבוב
תפסיקו כבר!
אפשר מעבדות את!
אוי זאת!
השכנים המעבדים
הזוג שמה רבים!
כל לילה אותו הסיפור!
הנה השכן המעבד!
אני את שנאו אותו כמה
נמאס לה עם אשתו
כל לילה.
הרבנות
הראשית
תגיד, למה אתה
צועק עם אישתך
כל כך?
בגלל שביטלו מתנות
בדורה וללגיות!
נמאס לי ממנה!
אני הולך להרבנות
להתגרש!
אני רוצה להתגרש מאשתי!
היא מתנהגת אלי בצורה ילדותית!
השתי לקבל שם!
אולי הוא
מתנהג אולי בצורה ילדותית
היא כל הזמן
מתביישה לי
את
בפעמים!

תשמיעו לי
מאז שנבחרתי
יש רק אחדות
בעם הזה!
מיד לאחר
הבחירות כשהיה
ראש ממשלה אחראי
לאיחוד העם
והתערוכים
כשנבחר
דבר ראשון
שאעשה זה
לאחד את העם
לאחר מכן

דוקטור
דוקטור אני נורא מפחד! זה הניתוח הראשון שלי!!!
אין לך מה לחשוש בחוץ!
זה הניתוח הראשון שלי!!!

דוקטור
דוקטור, בזמן האחרון יש לי בעיה מאוד חמורה!
כל לילה אני חולם על חרקים שמשחקים כדורגל!
אין לך מה לדאוג! קח את התרופה הזאת וזה עוד היום יעבור לך!!
מה פתאום! השתגעת?! מחר - הגמר!!!

דוקטור
דוקטור, בזמן האחרון יש לי מחלת הנדרנות
אני כל יום עומדת מול הראי וחושבת לעצמי כמה שאני יפה, מבנית מקסימה ומושלמת!!!
הברת, צר לי לאכזב אותך! חוששני שזוהי אינה בעיית הנדרנות! זוהי בעיית פש"ב!!!

כעבור 10 דקות
לא תתפוס אותי!!!
היי וש הזה משגע לי את השכל! אני חייב לעשות משהו!
כעבור שעה
חי חי!
כעבור ½ שעה
כעבור ½ שעה
כבום!
אחרי שאגמור איתי אני אתקשר אליך
אאא!
בייי!
לאא!!!

דו רֶה...?
אני מחפש את
הנשיא הנבון!

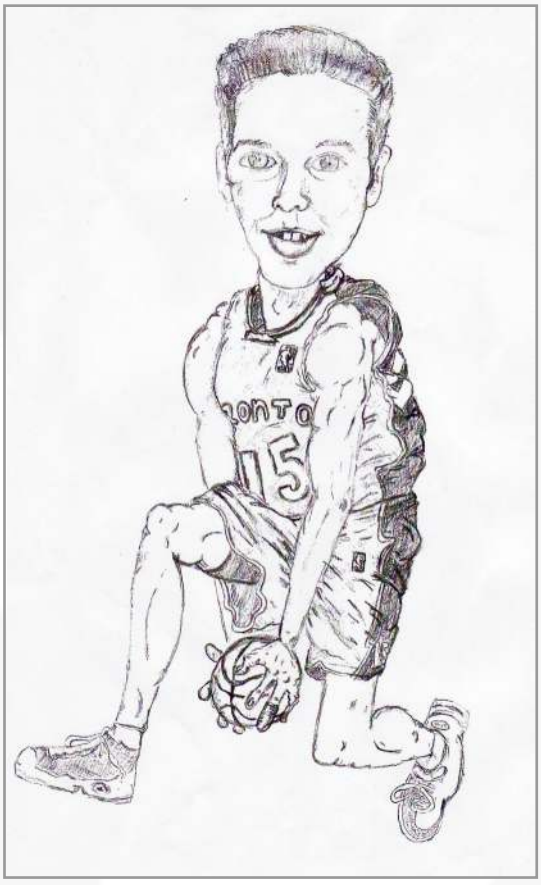

LIRAN
4.9.2001
hope you
Wont forget
This!
Tal Horovitz

לירן עם אורי פינק

מיצירותיו של לירן במקומון "מידע 8"

מאיירים לזכרו

רבים מחבריו לא ידעו זאת, אבל כבר מגיל צעיר מאוד התחיל לירן סעדיה לצייר קומיקס ודאג שלא לפספס אף אחת מהתערוכות בתחום ● גם במהלך שירותו הצבאי הוא המשיך לשרבט איורים על החברים, המפקדים והמצב - עד שנהרג במלחמת לבנון, שלושה חודשים לפני השחרור ● עכשיו, שנה אחרי, המאיירים שהוא כה העריץ מגשימים לו חלום וחוגגים בפסטיבל הקומיקס תערוכה מיצירותיו

סמדר הירש

לירן סעדיה ז"ל היה רק שלושה חו־ דשים לפני השחרור, כשנחרג בהיתקלות מול מחבלים באביבים שברדוס לבנון. סעדיה ז"ל, לוחם ומפקר בסיירת אגוז, היה בן 20 במותו, במ־ לחמת לבנון השנייה. חודש לאחר מכן ביקרו הוריו בפסטיבל הקומיקס והאני־ מציה ה־6 בסינמטק תל־אביב - מוסד שלירן עצמו, כאמן קומיקס חובב, נתן לפ־ קד מדי שנה. אותו פסטיבל יימחה השבוע בפעם השביעית בסינמטק תל־אביב (בין 25 עד 28 בחודש) ובמסגרתו תוצג תערוכה עם יצי־ רותיו של סעדיה, לזכרו. בפסטיבל תיערך גם תחרות בין קומיקסאים צעירים על שמו של לירן, שתיקרא "אגו של לירן", ובמסי־ רתה יוענקו שלושה פרסים ראשונים.

נחבא אל הכלים

"מהיום שהתחיל לצייר ולהתעניין בקומיקס הוא היה נוטע בכל שנה במיוחד מקריות שמזמנת", מספרת אמו מיכל, מורה לאמנות שכישתה בו את תכישרון. "אחרי שנגמר, החלטנו לנסוע לשם במקומו. ולקחנו איתנו תוך עבודות שלו כדי להראות שם ולחת־יקף. לא תרבה אנשים ידעו על הנישום הזה שלו. הוא היה מאוד צנוע ואף פעם לא נדחף".

אחד התערוכה, המאייר והקריקטריסט נסים חד־ קיהו, ממפר על לירן כי "הוא לא היה הקאריזי מהסוג השטרוסי". הוסיפו הכיר את לירן במהלך השנים, גם כשכולם, כך היתר, בעודך הקומיקס של "סעדיה ליהלישי". "הוא שלח לי מדי פעם חוברים לעיתון ומי־ די פעם פרסמתי", סיפר. "אבל הוא מעולם לא הפיף את עצמו. היה שותו וסלידי. ראו על העבודה שלו שהוא

מיכל, אמו של לירן:
"אני מרגישה שאני מנשימה את הישרון שלו, מנציחה את היכולת שלו ומראה לכל העולם כמה הוא היה מוכשר, וגם ממשיכה את המסורת שלו להגיע לפסטיבל מדי שנה"

תומר שיינמן, חבר ליחידה:
"ידענו שהוא מקשקש ומשרבט מדי פעם. אפילו שרבט את המפקדים והחבר'ה בישיבות, אבל לא ידענו שהוא מקצוען בתחום הזה. ושהוא כבר פרסם המון דברים בעיתונים"

נסים חזקיהו, מאחראי התערוכה: "היה לו המון טוב, אבל לא פרוע, בושה או מופרע. המון של ילד טוב ומאיבי שגילה את מכמני הקומיקס. בתערוכה ניסיתי להביא טעימות מכל מגוון העשייה שלו, ולהראות עד כמה הוא לא היה חד גוני"

מיכל, אמו של לירן ז"ל:
"כבר כילד הוא היה מוזמן על בילויים ועל בנדים וקנה את התקליטים הכי איכותיים ויקרים. בעיקר צבעי מים ועיפרון, והכוא ידע בדיוק מה שהוא רוצה ועם אילו חומרים לעבוד"

לקח הצלחה כדי להנציח את הרגע. יעדיה ז"ל בחתונה עם הקריקטוריסט אורי פיזק. למטה: מיצירותיו שיוצגו בתערוכה

מקומץ סלחים חוד השחוא כבני מיקס הכון ומדים בעיניהם. זה נשמע כמו סרקסטי, אבל הוא באמת היה בן אדם בנוען ולא מחקה. ואני חושב שאולי זין בשביל הסטר החינוכי שים בחקריקטר, בשביל ילדים מהמעריים שרוצים להתמודד בחלום, זה כבר חשוב שהוא מתעיסק".

הפרויקטים על לירן מתבימים שנולבנו הבר שרון לצייר, ויהיה לו גם אחבטה וחשובה כל מי לירי"ם-מרשם יהולות אמנותי. "מה שהיה חשוב לי בתערוכה הזאת, מיכל שרון, מאחי שרון, מאחי שרון, לצורת קריינים באמנו לו, הוא היה הבי מיוחד בתוך עולם הקומיקס. זה מה שהוא ייצג בעבוא בסופו הכלוחם הוא ידע מה הייתי חשאיין בה בכול לבנו ונשמח לעשות בייתך הזאת".

"ישבא היה מל העולם שלו", מספרה מיכל. "הוא נתן את הנשמה לחיילים שלו, ואני לא יכולה שלא לחשוב על מה היה קורה אם היה נשאר בחיים! לאני השתרול הלא מהמקום ללמוד לתלחמה הזאת. זה בחיק הגורל. בשבוא היה מקום ואני חשבתי, הוא אחי שיחיקה בכמה הוא קליל לקחת חמקם ולהמשיך לחיל אביב לסמיכות בסיסמת, עוד בדי מי היה חשוב לו. לכן בילוי הוא היה מחיכר על בילויים יקל בנדים וחקנו את הצבעים הכי איכותיים ויקרים. בעיקר צבעי מים ועיפרון. הוא ידע בדיוק מה שהוא רוצה ועל אילו חומרים לעבוד. הוא לקר הכול לבי. הוא לקר מספרים שהנה אין לשרטט קריקטר. איך לחלק בחיים, לצייר מקצוען, להעבר חיים שהי בכול מה שקשה. הכי יודע איך ולאן זה היה מתפתח".

הציור שניצל משריפה

"קשאי מסתכלת על הדברים שלו היום, כאחר יי כל הקיי ים מיפוי מיוחד". מספרת מיכל. "אבל הדבר הראשון שנאחר ירים אחרי שהוא נהרג בטנקים ביות, שהיכלנו בחודש הין לבוי בנוי אני שוב שוק. לבוי הביים היה נחוץ עם בנות הבדים לעניל ליות. הם יצאי עם בחברות הכי איכותיות שיי מחברי ביטה בחוברת הבנים ומחר ומחיר. מחור החמור שלו. מבדים ישראלים בחר בחר ליות. ואת הקו של גילה. יצחרים של חיל האוויר. הבר שהיה איתו שם מיבר על הביטי חוד לאחרון. שבחוב לשם לא נחוץ היא הישאר את הבחברים. בחשבוא אילחה, אמרי לה שקבול בשביל לחבר לבי". שנחת אבל הצבעים לחשם בכול שאת בי יכולי את הקבוצה של לירן והוא בחרי בקשה: שיציר שהוא בחוי לבי שנת. בחוי בחוי את הציור בחוד הלחרון. שבחוב בחוי שהוא בי".

שהי חקבוצה הבשנתית כל בי שהיי בי. בחבי אחר. לצייר לבצחה ולא לחשהחה. ולהבחם עלי אם אבי בחיבי לחבחאה בחשהי שבייר ולהראות את זה לאבי שים. בחבי שהי, בראה אבל בה שהיי חשבי לחבחיחה ולציחבה, בי בשה בי את זה".

ידע הכול על הכול

חומר שיינמן, חבירי לבצחה בבניית אבה, בחבשי לאחבי הבנית של לירן בם את הקריקטיר שהוא היה חבי טוב. "אבי חייתי עם לירן בחדים ואחשבנו של הקריקטית יבי שהוא בחדר", הוא בחשבר. "ידענו שהוא בחשבים ומשרבט מדי פעם. אפילו שרבט את המפקדים והחבר'ה בישיבות, אבל לא ידענו שהוא מקצוען בתחום הזה. ושהוא כבר פרסם המון דברים בעיתונים".

פסטיבל הקומיקס

הקו של לירן

הקו של לירן
רישום בעיפרון

חלוקת מילגות בבית הספר "דנציגר" בקריית שמונה

מלגות הצטיינות ע"ש לירן סעדיה ז"ל

בטקס מרגש שנערך בבי"ס דנציגר חולקו מלגות על שמו של לירן סעדיה ז"ל שנפל במלחמת לבנון השנייה, לשמונה עשר תלמידים משכבת י"א. המלגות בגובה 1000 שקלים כל אחת, ניתנו לתלמידים מצטיינים בתרומתם לקהילה ובלימודים.

רגע מרגש במיוחד היה כאשר אחת התלמידות המצטיינות שקיבלה את המלגה, גל אברהם, תרמה אותה בו במקום לתלמידה נזקקת. 'המעשה מצביע על כך שכבר יש תלמידים שהפנימו את דרכו של לירן בנתינה', אמר ראש העיר חיים ברביבאי שהשתתף בטקס יחד עם הוריו של לירן, מיכל וציון, סבתו, בני משפחה, מנהל ביה"ס אמיר גולדשטיין, מנהל בית החייל וחניכו של לירן ז"ל בטירונות של גלבוע מבית הלל, שברך בשם חבריו.

כתב: ה.ב.א צילום: מוטי שאשא

בדרכי לירן

תלמידה תרמה את מלגת ההצטיינות למשפחה נזקקת

הנצחת זיכרו של לירן סעדיה ז"ל באמצעות מלגות לתלמידי דנציגר, נועדה לעורר דיון ערכים של תרומה בקהילה, התנדבות ומצוינות. ההוכחה להצלחת המפעל הגיעה כבר בטקס חלוקת המלגות שנערך את מול, כשתלמידה שזכתה במלגה בסך 1,000 שקלים הודיעה לקהל שנאסף באודיטוריום כי תתרום את הכסף למשפחת מצוקה.

מעורבות ומצוינות. לירן סעדיה

טקס חלוקת המלגות התקיים זו השנה השנייה ובמהלכו העניקה המשפחה 18 מלגות לתלמידי שכבת י"א אשר היו מעורבים חברתית, פעלו למען הקהילה והצטיינו בלימודיהם. הטקס נערך בנוכחות בני משפחתו של לירן וראש העיר, חיים ברביבאי.

מיכל סעדיה: "אנו רואים בכם, תלמידים יקרים, את המעגלים הנפרצים ומתרחבים, אתם השואפים למצוינות ותורמים ומתנדבים בקהילה בה אתם חיים, ממשיכים את דרך לירן ומגשימים הלכה למעשה תפיסת עולמו".

השנה ישמשו המלגות על לטובת סיוע במימון נסיעתם של המצטיינים למסע השנתי לפולין.

לירן, לוחם בסיירת אגוז אשר נפל במלחמת לבנון השנייה, היה סמל ומופת להצטיינות לימודית לצד אכפתיות אנושית יוצאת הדופן, לירן היה כדורסלן מוכשר, פעיל חברתית וקהילתית, ואף ניחן בכישרון ציור אותו הביע בציורי קומיקס שנאגדו לאחרונה לידי תערוכה שהוצגה בכניסה לבית הספר ביום חמישי.

תלמיד דנציגר, חיים לוי: "המלגה הזו היא אבן דרך עבורנו, המסמלת את החובה שחלה עלינו להמשיך בעשיה ובנתינה. כבוד הוא לי להיות בהולכים בדרכי לירן".

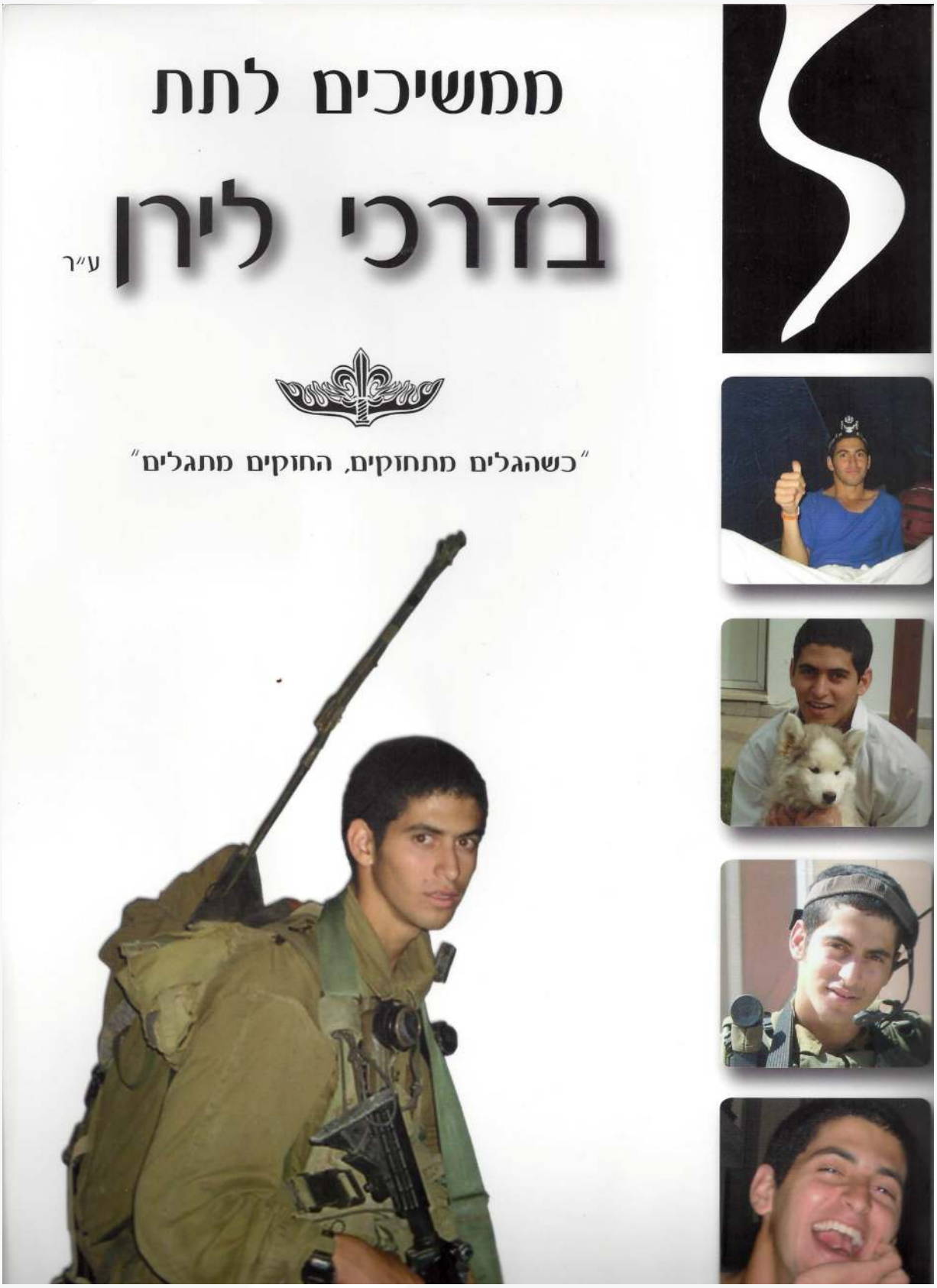
ממשיכים לתת
בדרכי לירן ע"ר
"כשהגלים מתחזקים, החזקים מתגלים"

שירי מויאל היקרה!

עמותת "**בדרכי לירן**" גאה להעניק לך מלגה
על ההשקעה , ההתמדה וההצטיינות בלימודים .
על רוח התנדבותית , סיוע ותרומה לחברה.

אנו מאחלים שתמשיכו בדרך זו – **דרך הנתינה**,
שתעלו ותצליחו, תהיו אנשים טובים יותר, תומכים,
אוהבים ועוזרים ללא תנאי, כפי שנהג **לירן**.

מצטיינים יקרים,

שימרו על עצמכם וזכרו שיש מלאך בשמיים
לירן סעדיה ז"ל

בהוקרה

משפחת סעדיה

בדרכי לירן
עמותה רשומה מס' 580468528 להנצחת זכרו של לירן סעדיה ז"ל
כתובת: אצל משפ' סעדיה, רח' שמעוני 19, קרית שמונה, טל/פקס: 077-6955955 נייד: 052-2824220
E-Mail: bedarkeyliran@walla.com

משפחה סעדיה האהובה,

מכובדים, אורחים, צוות בית הספר, תלמידים, בוגרי בית הספר, הורים יקרים.

אני פותחת את העיתון של שבת והכותרת צובתת בלב - זיכרון אחרון. ומתחת הכותרת, תמונה כל כך מחייכת, סמל ראשון לירן סעדיה מקריית שמונה, בנם של מיכל וציון, אחיהם של הדר, ירדן ואביב, שירת כקשר ביחידת "אגוז" ונהרג ב 20 ביולי בהיותו בן 21.

תמונתו האחרונה של לירן, צולמה בטקס הענקת כומתה לחייליו בצומת גולני, מספר ימים לפני נפילתו.

תמונה - זיכרון, זיכרון כל כך אישי, אשר הפך להיות כל כך של כולנו, וכבר עשר שנים ולירן לא אתנו.

האנדרטה לזכרו של לירן, נמצאת במקום הגבוה והיפה ביותר באזור. שם, במקום בו נמצאת האנדרטה, אפשר להתבונן על כל העמק, להרגיש, לדעת ולהיות בטוחים מעל לכל ספק, שמותו של לירן לא היה לשווא.

לירן הוא בוגר מצוין ומצטיין של בית הספר שלנו. לירן נפל בקרב כשיצא להגן עלינו, על המדינה, על העיר, על הבית. לי ישנה הזכות לספר לכם התלמידים עליו, ולדעת שהוא חי דרככם, דרכנו. זה המעט שאנחנו שכל כך גאים בו, יכולים לעשות.

לירן היה נער מצטיין, לירן היה נער מצוין עם יכולות נפלאות, שלא רבים זוכים בהם. הייתה לו היכולת להצליח בכל דבר שעשה. הוא הצטיין בלימודים, הוא הצטיין בספורט והתאמן בכדורסל, היה לו כישרון מיוחד בתחום האומנות והמוסיקה, הוא הצטיין בציורי הקומיקס ופיתח סגנון ייחודי לו. לירן היה יסודי בכל דבר שעשה, ובחר לעשות אותו עם נשמה יתרה. היה בו שילוב מנצח של שכל ורגישות, של הצלחה בלימודים לצד הצלחה בחברה.

לירן היה בחייו ובמותו גאווה גדולה לכולנו. לבית הספר בו התחנך ולמד, לעיר בה חי וגדל, למשפחה המיוחדת שלו, שבחרה אחרי מותו להמשיך את דרכו, את דרכם, בנתינה שלא יודעת גבול. אין נחמה בידיעה שאתם מקיימים הלכה למעשה את המורשת שלו, שאתם שואפים כמוהו להצטיין, לתת לחברה, לעשות למען האחר, אבל יש בזה הקלה, יש בזה שמחה.

אני לצערי הגדול, לא זכיתי להכיר את לירן. זכיתי להכיר את משפחתו ואני יודעת את עוצמתה, את נפלאותיה, את המיוחדות הכל כך גדולה שלה ואני יודעת שבמשפחה כזאת, יכול לצמוח ולגדול רק יהלום, וכזה היה לירן, יהלום.

בשנים האחרונות, מאז מותו של לירן במלחמת לבנון השנייה, ממשיכה משפחתו לתת. לתת מכל הלב. ישנן דרכים שונות ומגוונות להנציח את האדם היקר לנו. משפחתו של לירן, בחרה להנציח בדרך אשר מאפשרת לנו להמשיך וללכת בדרכו - דרכם. דרך ההצטיינות הלימודית, דרך הנתינה החברתית, דרך של הקשבה והתבוננות, דרך של אהבת האדם.

אנחנו כאן בבית הספר, משפחת סעדיה האהובה, ניצבים כאן אתכם שנה אחרי שנה, בראש מורכן עם לב רחב וגאה בו ובכם. אנחנו נמשיך שנה אחרי שנה לזכור, אנחנו נמשיך ונספר על לירן, על גבורתו, על דרכו ועל האישיות הכובשת המיוחדת שהייתה לו. אנחנו מבטיחים לא רק לזכור ולספר, אלא גם להמשיך ולחנך לערכים, לנתינה ולהצטיינות.

אני רוצה להודות לכם מעומק הלב, בשמי ובשם כל בית הספר, שבחרתם להנציח את לירן כאן איתנו בבית הספר. שבחרתם להעניק לתלמידי "דנציגר" המצטיינים בלימודים ובחברה, אפשרות להמשיך את דרכו.

אנחנו אוהבים אתכם כל כך, ומודים לכם שבחרתם בנו להמשיך יחד אתכם את החיים.

ולכם תלמידים יקרים, נבחרתם לקבל את מלגת לירן כי אתם ראויים להמשיך את דרכו. תרימו ראש, ישרו גב וזכרו, המלגה היא עוד נדבך בדרך, אשר מאפשרת לכם להיות הכי טובים. תמשיכו לשאוף הכי רחוק והכי גבוה, ממש כמו שלירן ומשפחתו מאמינים ועושים.

אני רוצה להודות מעומק הלב לשאול, שמצליח כל שנה לאפשר לנו להכיר ולזכור באופן כל כך מדויק ומרגש, ולהנהגת ההורים בראשות יובל אפריאט על שותפות אמת.

תודה לכל מי שנתן יד וגרם לכולנו לדעת מי היה לירן.

דברי מנהלת בית הספר "דנציגר", יפעה עמית שלאיר,

בטקס חלוקת מלגות הצטיינות

מיום ל' ניסן התשע"ו, 8.5.16.

חי בינינו

כמעט עשר שנים חלפו מאז אותה ברכת שלום, שאיחלו החברים וההורים.

עשר שנים, בהן שמך נישא בכל פה, ובהשאלה לדרך ראויה ועשיית הטוב.

עשר שנים, בהן חשנו קשות את פגיעת הגלים, אך מנגד רואים כל העת כי החזקים החדשים מתגלים.

אומר המחנך: "זוהי דמות ראויה בעיני".

אומר הנער: "רוצה אני ללכת בדרכי לירן".

ואומר המפקד: "זוהי דמות החייל והמפקד שעלינו לעצב".

לירן,

אתה חי במציאות שלנו. דרכנו נפגשות בפעילות ספורטיבית, בצעדות, בכנסים ובמפגשים פורמאליים ואקראיים. בכולן עולה זכרך. זהו זיכרון שיוצר מציאות, שכל כולה עשיית טוב.

מציאות המחנכת לבנייה של חברה טובה ורגישה לזולת, לעידוד שירות משמעותי בצה"ל והתנדבות בחברה.

מורשתך חיה, ופועמת בכבוד ובהערצה. אשרינו כי מפעל חינוכי זה שלנו, נכנס לתודעה, לדרך החיים והגשמה של דרך טובה שיבור לו האדם.

כבר הבטחנו כי נרך לא יכבה לעולם.

דברי סגן מנהלת בית הספר "דנציגר", שאול יום-טוב,

בטקס חלוקת מלגות הצטיינות

מיום ל' ניסן התשע"ו, 8.5.16.

יום ספורט

יום ספורט "פעיל בכל גיל"
לזכרו של לירן סעדיה ז"ל

יום ספורט "פעיל בכל גיל"

יום ספורט "פעיל בכל גיל"
בדרכו של לירן סעדיה ז"ל

ספורט "פעיל בכל גיל"
זכרו של לירן סעדיה
קיון נחמיה

קומפלקס לקהילה היהודית בלוס גאטוס, קליפורניה ארה"ב

מירוץ מהר לעמק לזיכרו של לירן, מאי 2016

שער תשיעי - נישא תפילה

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון"

(משלי טז,א)

בס"ד

נר ה' נשמת אדם (משלי כ' כ"ז)

לירן סעדיה ז"ל

נולד: ח' אייר תשמ"ה
(29/04/1985)

נפל: כ"ד תמוז תשס"ו
(20/07/2006)

ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך
(איוב א' כ"א)

ת.נ.צ.ב.ה.

תהילים פרק קי"ט - אותיות ל.י.ר.ן

לְעוֹלָם יְהוָה- דְּבָרְךָ, נִצָּב בַּשָּׁמָיִם.

לְדֹר וָדֹר, אֱמוּנָתֶךָ ; כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ, וַתַּעֲמֹד.

לְמִשְׁפָּטֶיךָ, עָמְדוּ הַיּוֹם :כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ.

לוּלֵי תוֹרָתְךָ, שַׁעֲשֻׁעָי- אָז, אָבַדְתִּי בְעָנְיִי.

לְעוֹלָם, לֹא-אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ : כִּי בָם, חִיִּיתָנִי.

לְךָ-אֲנִי, הוֹשִׁיעֵנִי : כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי.

לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי ; עֵדֹתֶיךָ, אֶתְבּוֹנָן.

לְכָל-תִּכְלָה, רָאִיתִי קֵץ ; רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד.

יָדֶיךָ עָשׂוּנִי, וַיְכוֹנְנוּנִי ; הֲבִינֵנִי, וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ.

יְרֵאֶיךָ, יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ : כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי.

יָדַעְתִּי יְהוָה, כִּי-צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ ; וֶאֱמוּנָה, עִנִּיתָנִי.

יְהִי-נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי- כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ

יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה : כִּי-תוֹרָתְךָ, שַׁעֲשֻׁעָי.

יֵבֹשׁוּ זֵדִים, כִּי-שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי ; אֲנִי, אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ.

יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ ; וידעו (וְיֹדְעֵי), עֵדֹתֶיךָ.

יְהִי-לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ- לְמַעַן, לֹא אֵבוֹשׁ.

רְאֵה-עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי ׃ כִּי-תוֹרָתְךָ, לֹא שָׁכָחְתִּי.

רִיבָה רִיבִי, וּגְאָלֵנִי ; לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי.

רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה ׃ כִּי חֻקֶּיךָ, לֹא דָרָשׁוּ.

רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה ; כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי.

רַבִּים, רֹדְפַי וְצָרָי ; מֵעֵדְוֹתֶיךָ, לֹא נָטִיתִי.

רָאִיתִי בֹגְדִים, וָאֶתְקוֹטָטָה- אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ, לֹא שָׁמָרוּ.

רְאֵה, כִּי-פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי ; יְהוָה, כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי.

רֹאשׁ-דְּבָרְךָ אֱמֶת ; וּלְעוֹלָם, כָּל-מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ.

שָׂרִים-רְדָפוּנִי חִנָּם ; וּמִדְּבָרְךָ, פָּחַד לִבִּי.

שָׂשׂ אָנֹכִי עַל-אִמְרָתֶךָ ; כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב.

שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה- תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי.

שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ ; עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ.

שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ ; וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל.

שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה ; וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי.

שָׂמְרָה נַפְשִׁי עֵדְוֹתֶיךָ ; וָאֹהֲבֵם אַהֲבָה יְתֵרָה.

שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדְוֹתֶיךָ ; כִּי כָל-דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ.

תָּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה ; כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי.

תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ ; כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי.

תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה ; כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ.

תְּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ ; כִּי כָל-מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק.

תְּהִי יָדְךָ לְעָזְרֵנִי ; כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי.

תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה ; וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי.

תְּחִי נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ ; וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעְזְרֻנִי.

תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד ; בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ, כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי.

תפילה לשלום מדינת ישראל

אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בָּרֵךְ אֶת-מְדִינַת-יִשְׂרָאֵל, רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלָּתֵנוּ.

הָגֵן עָלֶיהָ בְּאֶבְרַת חַסְדֶּךָ וּפְרֹשׂ עָלֶיהָ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ

וּשְׁלַח אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ לְרָאשֶׁיהָ, שָׂרֶיהָ וְיוֹעֲצֶיהָ, וְתַקְּנֵם בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ.

חַזֵּק אֶת יְדֵי מְגִנֵּי אֶרֶץ קָדְשֵׁנוּ, וְהַנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה וַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן תְּעַטְּרֵם,

וְנָתַתָּ שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וְשִׂמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ.

וְאֶת אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, פְּקֹד-נָא בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם, וְתוֹלִיכֵם מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְצִיּוֹן

עִירֶךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ: אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם,

מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יהוה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ:

וֶהֱבִיאֲךָ יהוה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ, וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וּמָל

לְבָבְךָ וְאֶהָבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל דִּבְרֵי תוֹרָתֶךָ, וּשְׁלַח לָנוּ מְהֵרָה בֶּן-דָּוִד מְשִׁיחַ

צִדְקֶךָ, לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתֶךָ.

הוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל אַרְצֶךָ, וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ: יהוה אֱלֹהֵי

יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה, אָמֵן סֶלָה.

תפילה לשלום חיילי צה"ל

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא
יְבָרֵךְ אֶת חַיָּלֵי צְבָא הֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל, הָעוֹמְדִים
עַל מִשְׁמַר אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן
וְעַד מִדְבַּר מִצְרַיִם וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא
הָעֲרָבָה בַּיַּבָּשָׁה בָּאֲוִיר וּבַיָּם. יִתֵּן ה' אֶת אוֹיְבֵינוּ
הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לִפְנֵיהֶם. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
יִשְׁמֹר וְיַצִּיל אֶת חַיָּלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל
נֶגַע וּמַחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם. יַדְבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם וְיַעֲטֵרֵם בְּכֶתֶר
יְשׁוּעָה וּבְעַטֶּרֶת נִצָּחוֹן. וְיִקַּיַּם בָּהֶם הַכָּתוּב:
כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם:
עִם אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: וְנֹאמַר אָמֵן

הכנסת ספר תורה

בס"ד

הכנסת ספר תורה

לזכרו של

לירן סעדיה הי"ד

שנפל במלחמת לבנון השניה

תתקיים אי"ה
ביום חמישי, יד' בתשרי תשס"ט - 16.10.08
בהשתתפות הרבנים:

רב העיר -
הרב צפניה דרורי שליטא

ראש הישיבה -
הרב ישראל שאול קירשטיין שליטא

16:30
תפילת מנחה בבית החייל - במלון הצפון

17:00
יציאה בתהלוכה מבית החייל
דרך רח' דוד שמעוני לבית הכנסת "בן איש חי"

18:30
דברי תורה מפי הרבנים והכנסת ספר תורה.

19:30
תפילת ערבית

לזכרו של

לירן סעדיה הי"ד

שנפל במלחמת לבנון השניה

לעילוי נשמת
תחייל לירן סעדיה הי"ד
בן מיכל ועיון תי"ו
בטלזמת לבנין השניה בקרב בארזואלדים
בכ"ד בתמוז תשס"

This Sefer Torah is
Donated by the Rennert family
Inge and Ira
And their children:
In memory of
Liran Saadya ז"ל
Son of Michal Elan and Tzion
Who gave his life sanctifying
the Name of Hashem the Nation and the Land
24 Tamuz , 5766

ארון הקודש בבית הכנסת "בן איש חי" בקריית שמונה

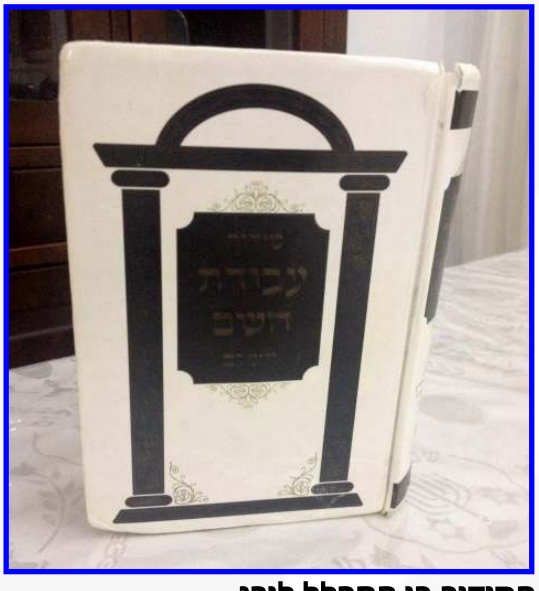

הסידור בו התפלל לירן

לע"נ החייל

לירן סעדיה ז"ל בן מיכל וציון

שנפל בקרב בלבנון - כ"ד בתמוז תשס"ו

1985 - 2006

ת.נ.צ.ב.ה

ב"ה

תפילת הדרך

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם. וְתַגִּיעֵנוּ לְמָחוֹז חֶפְצֵנוּ לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם (וְאִם דַּעְתּוֹ לַחֲזוֹר מִיָּד אוֹמֵר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְטִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בַּדֶּרֶךְ וּמִכָּל מִינֵי פּוּרְעָנֻיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבוֹא לָעוֹלָם וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אַתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

"כשהגלים מתחזקים החזקים מתגלים"

תפילת אל מלא רחמים

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים, הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה
עַל כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים, טְהוֹרִים וְגִבּוֹרִים,
כְּזֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים, לִנְשְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּלְחֲמוּ בְּכָל
מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל, בַּמַּחְתֶּרֶת וּבִצְבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל
וְשֶׁנָּפְלוּ בְּמִלְחַמְתָּם וּמָסְרוּ נַפְשָׁם עַל קִדֻּשַׁת הַשֵּׁם, הָעָם
וְהָאָרֶץ, בַּעֲבוּר שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְּלִים לְעִלּוּי נִשְׁמוֹתֵיהֶם.
לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֵם בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וְיִצְרֹר
בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, ה' הוּא נַחֲלָתָם, בְּגַן עֵדֶן
מְנוּחָתָם, וְיָנוּחוּ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹתָם וְתַעֲמֹד לְכָל
יִשְׂרָאֵל זְכוּתָם וְיַעַמְדוּ לְגוֹרָלָם לְקֵץ הַיָּמִין, וְנֹאמַר אָמֵן.

תפילת יזכור

יִזְכֹּר עַם יִשְׂרָאֵל אֶת בָּנָיו וּבְנוֹתָיו,
הַנֶּאֱמָנִים וְהָאַמִּיצִים, חַיָּלֵי צְבָא-הֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל,
וְכָל לוֹחֲמֵי הַמַּחְתָּרוֹת וַחֲטִיבוֹת הַלּוֹחֲמִים
בְּמַעַרְכוֹת הָעָם, וְכָל אַנְשֵׁי קְהִילַּיַּת הַמּוֹדִיעִין
וְהַבִּטָּחוֹן וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁטָרָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ נַפְשָׁם
בָּמִלְחָמָה עַל תְּקוּמַת יִשְׂרָאֵל,
וְכָל אֵלֶּה שֶׁנִּרְצְחוּ בָּאָרֶץ וּמְחוּצָה לָהּ
בִּידֵי מְרַצְּחִים מֵאִרְגּוּנֵי הָטֶרוֹר.

יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרֵךְ בְּזַרְעוֹ וְיֶאֱבַל עַל זִיו הָעֲלוּמִים
וְחֶמְדַּת הַגְּבוּרָה וּקְדֻשַּׁת הָרָצוֹן וּמְסִירוּת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפּוּ בַּמַּעֲרָכָה הַכְּבֵדָה.

יִהְיוּ חַלְלֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל עֲטוּרֵי הַנִּצָּחוֹן
חֲתוּמִים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר

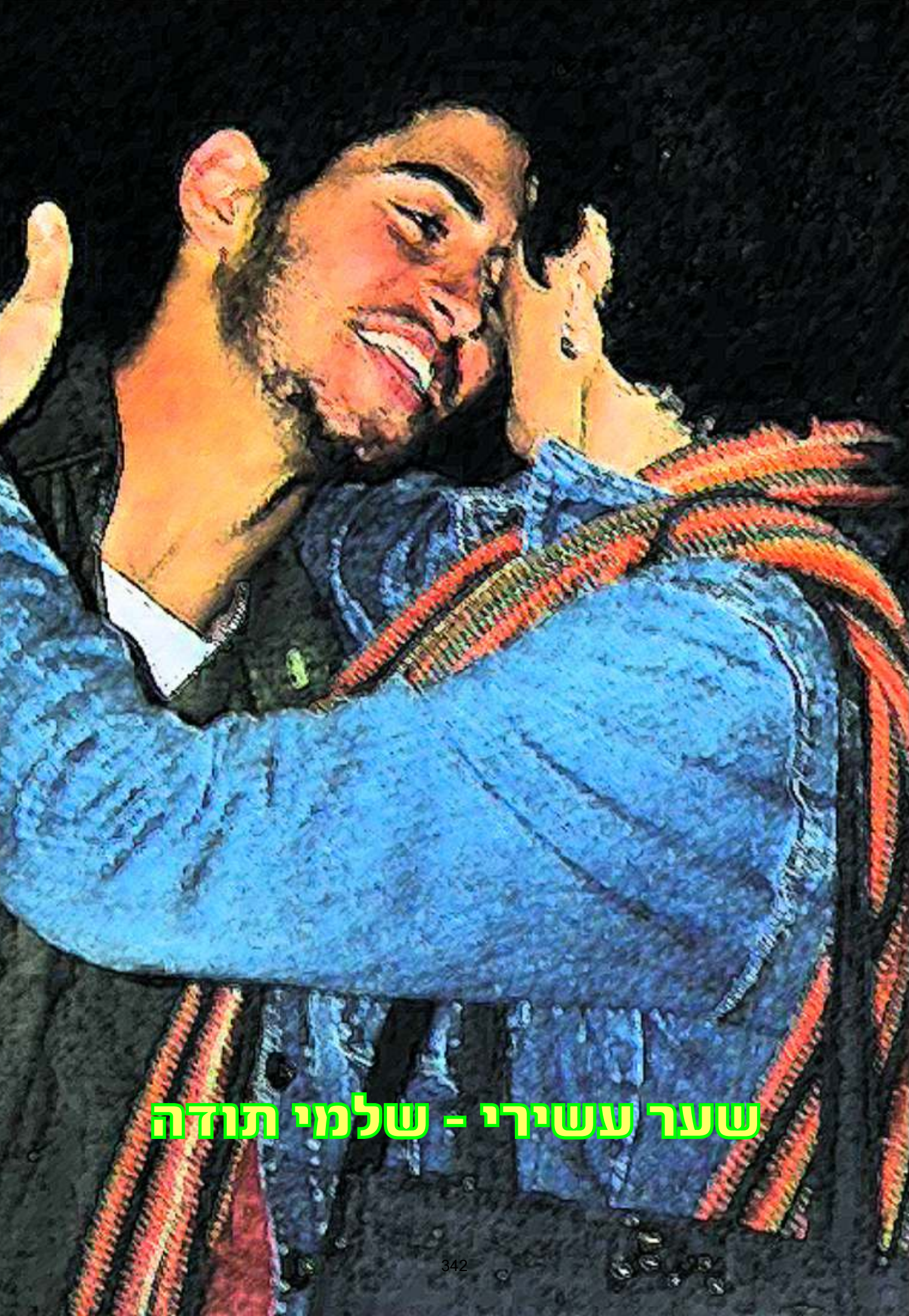
שער עשירי - שלמי תודה

"שוב תודה על אומץ הלב
שידעת לשאת פירות מאדמתי
תבונתך לאורך הדרך
עצירה להשקות היום מי שאני"

(מיומן: אריק ברמן)

יפה בן עזרא - עורכת ומפיקת הספר

החל מהפגישה הראשונה לפני כשנתיים, הכרתי משפחה מופלאה, אוהבת ומחבקת, אשר באהבה גדולה, במסירות אין קץ, מנחילה את מורשתו של הבן האהוב "בדרכי לירן".

במהלך הפגישות עברתי מסע מטלטל.

נפגשתי וראיינתי את בני המשפחה הגרעינית. היה להם צורך לספר על לירן, הבן והאח האהוב, למרות שלחלקם החשיפה לא הייתה פשוטה.

נפגשתי עם חברי הצוות של לירן אשר ליוו אותו מיום הגיוס ועד נפילתו. במפגש מיוחד זה שנמשך אל תוך הלילה, החברים סיפרו על לירן, שנקרא גם "סעדיה", סיפורים וחוויות מתחילת הגיוס, במהלך הגיוס, לפני הקרב, במהלך הקרב, וסיפור נפילתו בקרב. המפגש היה מרגש ועוצמתי. מבחינתי הייתה זו חוויה מכוננת ועמוקה. התוודעתי לעוצמות, לערכים ולאיכויות של לירן.

המסע נמשך בראיון עם החיילים של לירן, אשר ראו בו מפקד אהוב ונערץ שבחר ללכת לפני כולם, פיקד בגובה העיניים והתייחס לכל חייל. ולבסוף מפגש עם חברי הילדות אשר סיפרו באהבה ובהתרגשות על לירן החבר מהילדות ועד נפילתו בקרב.

לאחר עשר שנים שלירן אינו איתנו, היה צורך למשפחה ולחברים לספר על לירן. חלקם אף הרגישו הקלה גדולה.

במהלך המפגשים סופרו סיפורים, חוויות וזיכרונות, בכינו, צחקנו, התרגשנו ולמדנו על דמותו ואישיותו של לירן. על צניעותו, על כוח הרצון שלו, על נחישותו, על הפשטות שבו, הביישנות, רוח ההתנדבות, על הנשמה שבו, הנתינה, האכפתיות והעזרה לזולת, החשיבה קדימה והבגרות, תמיד נכון לעשות ולתרום למען כולם, החברות והרעות היו עבורו ערך עליון. ובעיקר החיוך של לירן.

במהלך הראיונות התוודעתי לאהבה ולחיבור שיש בין כל חבריו של לירן, ויש האומרים שהקשר הזה "לכל החיים" הוא בזכות לירן.

דמותו ואישיותו המיוחדת של לירן מלווה ומשפיעה על המשפחה ועל החברים במהלך כל השנים, ובחיי היומיום.

מעולם לא פגשתי את לירן, אך דרך המסע שעברתי עם המשפחה והחברים, אני מרגישה שאני מכירה אותו מילדות. אישיותו המיוחדת, יופיו וחיוכו מלווים אותי.

זכיתי להיות חלק מפרויקט חשוב זה.

תודה לציון ולמיכל, להדר, לירדן, לאביב ולזאב אשר ליוו את הפקת הספר במסירות, בהתרגשות ובאהבה גדולה.

יפה בן עזרא

www.zeem.co.il

בסוף המסע

"בשלוש מילים אוכל לסכם את כל מה שלמדתי על החיים: הם ממשיכים הלאה" (רוברט פרוסט)

לפני כשנה וחצי, החלטנו לצאת למסע משפחתי. מסע, בסופו רצינו להוסיף נדבך נוסף בהנצחתו של לירן, בדמות ספר זיכרון. המחשבות לפני תחילת המסע היו רבות. היכן עוברים? באיזה קצב הולכים? את מי אוספים בדרך? במה עלינו להצטייד? על אילו מקומות צריך לדלג?

גם שלב הכנת התרמיל לא היה פשוט. היה צורך להכניס לתוכו לא מעט רגשות, זיכרונות, תעצומות נפש, כוחות ומעל הכל את רוחו של לירן, אשר מלווה אותנו תמיד. על אף שיצאנו לדרך עם לא מעט חששות, דבר אחד היה לנו ברור. כמו לירן, גם אנחנו לא נישבר ונצליח לעמוד במה שהצבנו לעצמינו. המערבולת הרגשית והנפשית שליוותה אותנו במהלך איסוף החומרים, הראיונות, הכתיבה והעריכה, הייתה לעיתים חזקה מאיתנו. החזרה לאותם רגעי אושר שלא ישובו, הדמיון הרב על מה ומי לירן היה יכול להיות, תעתועי המחשבה על המהלכים שבוצעו במהלך המלחמה ובעיקר דפיקות הלב מהגעגוע הרב, גרמו לנו לא אחת להזיל דמעה חדה, אך יחד עם זאת לשאוב כוחות מלירן וממורשתו - גם שקשה, לא מוותרים וממשיכים הלאה.

עשור עבר מאז אותה מלחמה ארורה, וכבר חשבנו ששמענו וראינו הכל אודות לירן ופועלו. תהליך הכנת הספר, הציף עימו סיפורים חדשים, פתיחות מרגשת של משפחה וחברים וסגירת מעגלים שנשארו פתוחים. מעל הכל, היה מדהים לראות פעם נוספת, כיצד במשך 21 שנות חייו, לירן נגע והשפיע על כל כך הרבה אנשים מתוך צניעות, ענווה ואהבה אמיתית לעם ולארץ.

כבר בתחילת הדרך היה לנו ברור, שכלל המילים, התמונות, השירים והסרטונים המצורפים לספר, יצליחו רק במעט להראות ולהמחיש את דמותו, אישיותו, רוחו ודרכו של לירן. היה לנו חשוב, שהספר יציג מחד את סיפור המלחמה והקרב הקשה בו נפל לירן, ומאידך יפיץ לעולם את "דרכי לירן" - דרך של נתינה אין סופית, דרך של עזרה לזולת, דרך של קבלת האחר והשונה, דרך של שמחה ותקווה, דרך של הקרבה מתוך אמונה חזקה בצדקת דרכינו.

היום, עת הספר מונח כתוצר מוגמר, ברור לנו שהמסע בו צעדנו היה מסע "בדרכי לירן" - שמו של הספר. לירן, דמותך המחייכת ליוותה אותנו בכל אות, תמונה וצליל שהתאגדו להם, על מנת ליצור זיכרון עולם להנצחתך.

משפחתך, חבריך, מפקדיך, פקודיך וכלל מכריך שנחשפו ולו במעט לסיפור חייך, גאים בגבורתך ומצדיעים לאומץ ליבך. מבטיחים להמשיך לזכור ולהפיץ את דרכיך בכל הזדמנות, על מנת לנסות ליצור עולם טוב יותר.

זה המקום גם להודות מעומק הלב לכל מי שלקח חלק בהפקת והוצאת הספר לאור.

בראש ובראשונה לבורא עולם, על הכוחות ותעצומות הנפש לא להישבר ולהמשיך הלאה.

לסטודיו ZEEM ולעומדת בראשו **הגברת יפה בן עזרא**, אשר ללא היסוס ובאומץ רב, החליטה להצטרף אלינו למסע. יפה, באומנות וברגישות רבה, הצליחה לנתב את מגוון יכולותיה המקצועיות לתוך סיפורינו האישי, תוך הבנת הצרכים, המגבלות והקושי האישי וזאת מבלי לפגום ולו במעט בכל שדרשנו.

לגברת שרית דילאון, על שקיבלה על עצמה לבצע לספר הגהה לשונית, מתוך חיבור פשוט ואמיתי ללירן.

לצלם ערן איצקוביץ, על התמונות מאתרי ההנצחה ללירן. **לשי שטוקמן** מאולפני שי הפקות, על עריכת והפקת הסרטון "בדרכי לירן", אשר מתאר את סיפור הקרב ואת הדרכים בהם בחרנו להנציח את לירן.

וכמובן **לכל המשפחה המורחבת, החברים, המפקדים, הפקודים וכלל אנשי הטוב והאמת**, אשר מלווים אותנו במהלך כל השנים, ועושים ככל שביכולתם על מנת להמשיך לזכור, להנציח וללכת "בדרכי לירן".

תודה מיוחדת

תודה מיוחדת **לזאב כהן** אשר נרתם להבאת הספר לשלמות ולהוצאה לאור.

במסירות אין קץ, בתחושת שליחות ובאהבה גדולה, יזם זאב, קיבץ סיפורים ומְספרים, בנה תכנים, דחף ולא ויתר, עד להגשמת הוצאת הספר הזה לאור.

בשקט ובצניעות, בנועם ובאדיבות, פעל זאב ללא לאות, גישר בין בני המשפחה והחברים, ארגן את החומרים ואת הסיפורים, מצא את הנקודות והזוויות השונות להאיר את דמותו ואת מורשתו של יקירנו לירן.

אנו, בני המשפחה, רוצים לומר תודה גדולה, ולהביע את הערכתנו והוקרתנו לעשייתך הברוכה, לתרומתך העצומה להבאת הפרטים כולם לכלל שלמות, כפי שהיא משתקפת בספר הזה.

נישא תפילה שיקויים בנו הכתוב:

"וְשָׂפַט בֵּין הַגּוֹיִם, וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים. וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים, וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת. לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חָרֶב, וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה"

משפחת סעדיה

שיר האומץ

אם תחשוב כי תפול כבר נפלת
אם תחיה בלי היסוס וניצלת
אם תרצה לנצח אך תאמר לא אוכל
הן ברור שבחרת בקל שבקל.

אם תאמר כי תאבד, הן תאבד בודאי
כי כל איש בעולם התוסס והחי
הרוצה להגיע לתרועת ניצחון
לא יגיע אליה בלי תרועת הרצון

והוא חוק עולמים לנמשל ולמושל
ופשוט הוא החוק ואיתן מברזל.
החלט כי תוכל רצונך אז מושל
עליך יגן חוק איתן מברזל

מלחמות החיים לא תמיד מבקשות
את האיש החזק וכתפיו הנוקשות
אם יתמיד אז תמיד ינצח בכל
רק אותו האדם החושב כי יכול.

(מאת: רודיארד קיפלינג)

התקווה

כָּל עוֹד בַּלֵּבָב פְּנִימָה

נֶפֶשׁ יְהוּדִי הוֹמִיָּה

וּלְפַאֲתֵי מִזְרָח קָדִימָה

עַיִן לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה.

עוֹד לֹא אָבְדָה תִּקְוָתֵנוּ

הַתִּקְוָה בַּת שְׁנוֹת אַלְפַּיִם

לִהְיוֹת עַם חָפְשִׁי בְּאַרְצֵנוּ

אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

(מילים: נפתלי הרץ אימבר)

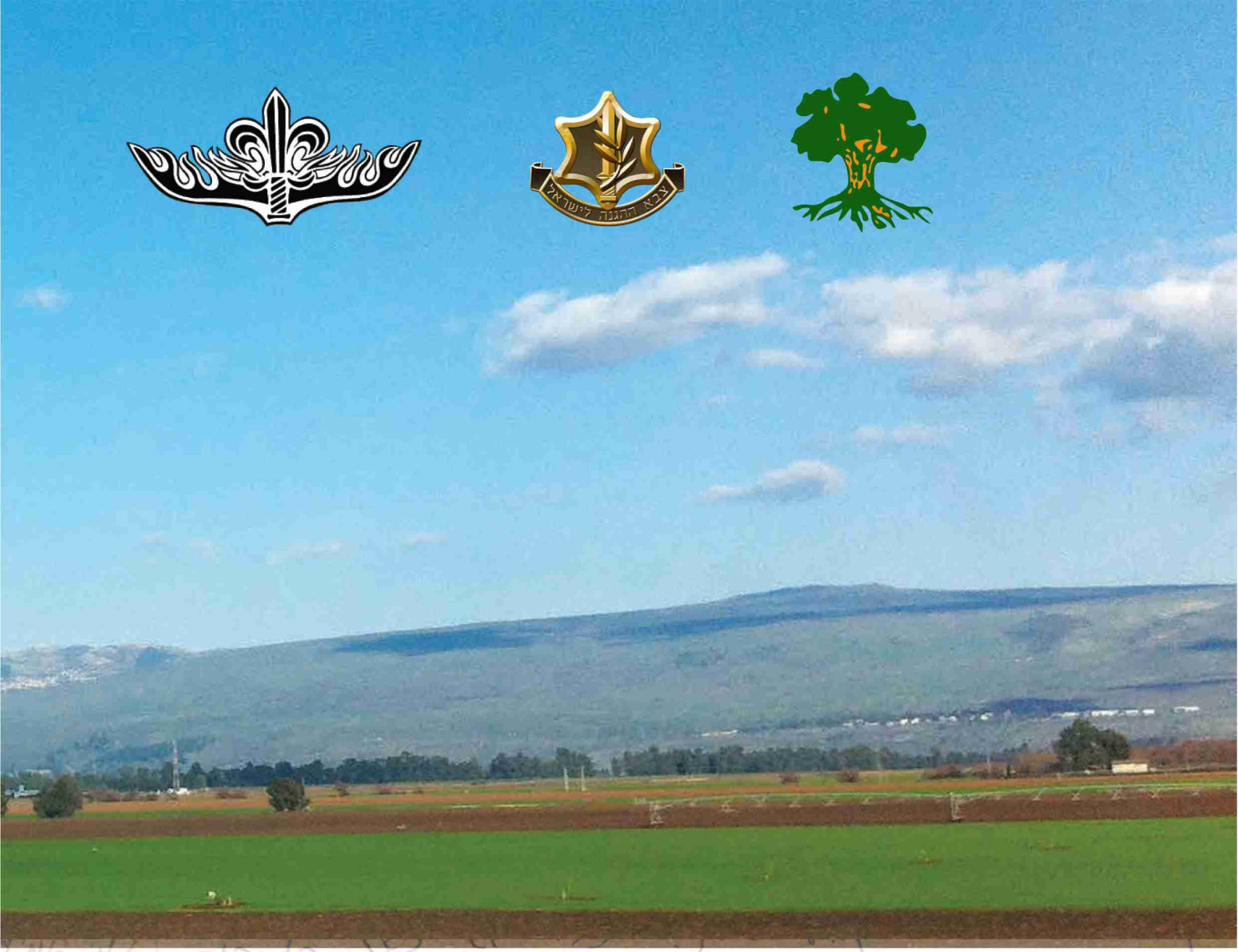

הדרך שהשארת

מילים ולחן: אופיר דמארי ויקיר בוחבוט

ואם כבר לא תהיה פה
ולא נדע ולא נרצה
לחיות את זה, לחיות את זה

אולי כבר לא תהיה פה
ואיך נבכה ולא נרצה
לחיות עם זה, לחיות עם זה

ואיך שם למעלה
ומי שומר על חוק
ואיך אסתדר פה
כשאתה רחוק

בשביל שסללת
הם צועדים לשם מושכים
וממשיכים, וממשיכים

אקורד שניגנת
מסתנן בתוכי שוכן
ומנגן, ומנגן

ואיך שם למעלה....